

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

សូរ៉ាត៍ ៧

អាណុំ-អាណុំហ្មុំ

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

الحزب
١٦

សូរ៉េអ៊ែរ ៧ អាល់-អាគ្រាហ្វ

មាន ២០៦ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ៉េអ៊ែរ ៣៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់សូរ៉េអ៊ែរនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

១/៧ ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْأَعْرَافِ فِي كُلِّ شَهْرٍ كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الَّذِينَ لَا حَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ، فَإِنْ قَرَأَهَا فِي كُلِّ جُمُعَةٍ كَانَ مِمَّنْ لَا يُحَاسِبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَمَا إِنَّ فِيهَا مُحْكَمًا، فَلَا تَدْعُوا قِرَاءَتَهَا فَإِنَّهَا تَشْهَدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِكُلِّ مَنْ قَرَأَهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥١٥ الحديث : ٣٧٧٧ / ٩٩ ، ثواب الأعمال - الجزء : ١ صفحة : ١٠٥)**

7/1 [...] អាច្នី អុប្បុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអ៊ែរ អាល់-អាគ្រាហ្វ រាល់ខែ ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ្នកនោះនឹងមិនភ័យ មិនព្រួយឡើយ ។ បើសូត្រសូរ៉េអ៊ែរនេះរាល់ថ្ងៃសុក្រ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងបណ្តាអ្នកដែលមិនត្រូវទូទាត់ទេក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ តែនេះនៅលើការសម្រេចរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដូច្នេះចូរកុំលែងសូត្រសូរ៉េអ៊ែរនេះ ព្រោះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះវានឹងធ្វើសាក្សីឲ្យអ្នកណាដែលសូត្រវា ។" (ثواب الأعمال: 105)

***

២/៧ وَ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ جَعَلَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْلِيسَ سِتْرًا، وَ كَانَ لِأَدَمَ رَافِقًا، وَ مَنْ كَتَبَهَا بِمَاءٍ وَرْدٍ وَ زَعْفَرَانٍ وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ لَمْ يَقْرَبْهُ شَيْعٌ وَ لَا عَدُوٌّ مَا دَامَتْ عَلَيْهِ، بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥١٥ الحديث : ٣٧٧٩ / ٩٩ ، مصباح الكفعمي - الجزء : ١ صفحة : ٤٣٩ ، و مجمع البيان - الجزء : ٤ صفحة : ٦٠٨ الحديث : ١ (قطعة منه)، خواص القرآن - الجزء : ١ صفحة : ٢)**

7/2 គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه}ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអ៊ែរនេះ នឹងមានរបាំងរវាងអ្នកនោះនិងអ៊ីប៊ីស^{لن} ។ អ្នកនោះជាមិត្តរបស់អាដ្វាំ^{عليه السلام} ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េអ៊ែរនេះជាមួយទឹកផ្កាកុលាបនិងទឹកផ្កាស្វាយក្នុងប្រាសាទ (រ៉េដេរ៉ាន) ហើយពាក់ជាប់ខ្លួន សត្វតោ (គឺសត្វសាហារ) និងសត្រូវនឹងមិនមកជិតអ្នកនោះទេដរាបណាពាក់វាជាប់លើខ្លួន អាស្រ័យលើការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ" (مصباح الكفعمي: 439) ។

***

៣/៧ فِي مِصْبَاحِ الْكُفَعَمِيِّ عَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ قَرَأَهَا جَعَلَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْلِيسَ سِتْرًا، وَ كَانَ أَدَمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ شَفِيعًا لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (تفسير نور الثقلين ، ج 2 ، ص 2)

7/3 នៅក្នុងសាត្រា "មិស្វាបាស្ត អាល់-កាហ្វ្វាអ៊ុមី" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអ៊ែរនេះ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងដាក់របាំងរវាងអ្នកនោះនិងអ៊ីប៊ីស^{لن} ។ អាដ្វាំ^{عليه السلام}នឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកនោះ

ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ៖ " 1" (تفسير نور الثقلين 2: 2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គា ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

التص ١

១. អាលិហ្វ ឡា មីម ស្ទដ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១

١/١/٧ ابن بابويه، قال: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّجَائِيُّ فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُهَيْبَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «﴿المص﴾، مَعْنَاهُ أَنَا اللَّهُ الْمُقْتَدِرُ الصَّادِقُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ : صفحة: ٥١٦ الحديث

: ٩٩ / ٣٧٨٠ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ : صفحة : ٢٢ الحديث : ١)**

7/1/1 អ៊ីបន្ទ បាច្ចិវ៉ៃហ្គា បានរាយការណ៍តមកពី អាច្ចិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូហ្គាម៉ាដ្ចូ ប៊ិន ហ្វារូន អាល់-ស្វាន់យ៉ានី អំពីសេចក្តីសំបុត្រដែល អាលី ប៊ិន អាស្ទម៉ាដ្ចូ អាល់-បាក្តុដ្ចាឌី អាល់-វ៉ារីក្ចូ បានសរសេរមកលោក ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី មូអ្វាស្ទ ប៊ិន អាល់-មូស្វាន់នី អាល់-អ្វាន់បារី ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អ្កាប់ខ្នុលឡោះហ្គា ប៊ិន អាស្ទម៉ាដ្ចូ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី យូវ៉ៃវ៉ៃយ៉ាស្ត តមកពី ស៊ុហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ចូ អាល់-ស្វេរី តមកពី យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ចូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានមានរចនៈថា៖ "[៧:១] អាលិហ្វ ឡា មីម ស្ទដ អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ៖ "អញគឺអល់ឡោះហ្គា អ្នកគ្រប់គ្រងលុបលើ អ្នកប្រកបដោយសច្ចៈធម៌ 1" (معاني الأخبار: 22 / 1)

***

* ٢/١/٧ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ، عَنْ أَبِي إِسْمَاعِيلَ السَّرَّاجِ، عَنْ خُثَيْمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجُعْفِيِّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو لَيْبِدٍ الْبَحْرَائِيُّ الْمَرَاءِي الْمُهَجِرِيُّ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمَكَّةَ، فَسَأَلَهُ عَنْ مَسَائِلَ فَأَجَابَهُ فِيهَا، ثُمَّ قَالَ لَهُ الرَّجُلُ، أَنْتَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ إِلَّا مَعْرُوفٌ؟ قَالَ: لَيْسَ هَكَذَا قُلْتُ: وَ لَكِنْ لَيْسَ شَيْءٌ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ، إِلَّا عَلَيْهِ دَلِيلٌ نَاطِقٌ عَنِ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ بِمَا لَا يَعْلَمُهُ النَّاسُ،

*7/1/2 [...] អាច្ចិ ឡាប៊ីដ្ចូ អាល់-បាស្ទរ៉ានី អាល់-ហ្វាដ្ចូវ៉ៃយ៉នី មានប្រសាសន៍ថាបុរសម្នាក់បានមកជួបអាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅម៉ាកកាស្ទ ។ គាត់សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ច្រើនសំណួរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឆ្លើយសំណួរទាំងនោះ ។ បុរសនេះបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "លោក^{صلوات الله عليه والسلام} មែនទេដែលថាអ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងគួរអានសុទ្ធតែមានគេដឹងច្បាស់ ?" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានថាដូចនេះទេ ។ តែសព្វសារពើនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} សុទ្ធតែមានសម្តីបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្គា អំពីព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមនុស្សមិនដឹង ។

قَالَ: فَأَنْتَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ إِلَّا وَ النَّاسُ يَحْتَاوُونَ إِلَيْهِ؟ قَالَ: نَعَمْ، وَ لَا حَرْفٌ وَاحِدٌ، فَقَالَ لَهُ: فَمَا « المص »؟ قَالَ

أَبُو لَيْبِدٍ: فَأَجَابَهُ بِجَوَابٍ نَسِيئُهُ، فَخَرَجَ الرَّجُلُ

គាត់បានថា៖ "ដូច្នោះលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកអះអាងថាមនុស្សត្រូវការអ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ?" អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។ សូម្បីតែមួយតួអក្សរក៏ដោយ ។" គាត់បានថា៖ "អ្វី ទៅ [៧:១] អាល់ហ្វ ឡាំ មីម ស្ទដ?" អាច្វី ឡាប៊ីដូ បានថា៖ "អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឆ្លើយគាត់ ។ តែខ្ញុំភ្លេច ចម្លើយនោះ ។" បុរសនោះបានចេញទៅវិញ ។

فَقَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: هَذَا تَفْسِيرُهَا فِي ظَهْرِ الْقُرْآنِ، أَمْ لَا أُخْبِرُكَ بِتَفْسِيرِهَا فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ؟ قُلْتُ: وَ لِلْقُرْآنِ بَطْنٌ وَ ظَهْرٌ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ لِكِتَابِ اللَّهِ ظَاهِرًا، وَ بَاطِنًا، وَ مُعَانِيًا، وَ نَاسِخًا وَ مَنْسُوخًا، وَ مُحْكَمًا، وَ مُتَشَابِهًا، وَ سُنَنًا وَ أَمْثَالًا وَ فَضْلًا وَ وَصْلًا وَ أُخْرَفًا وَ تَصْرِيْفًا، فَمَنْ زَعَمَ أَنَّ كِتَابَ اللَّهِ مُبْهَمٌ فَقَدْ هَلَكَ وَ أَهْلَكَ، [...] (المحسن ج ١ ص ٢٧٠)

អាច្វី យ៉ាក្រូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "នេះគឺសម្រាយក្រៅរបស់គួរអាន ។ លោកចង់ដឹងសម្រាយកំបាំង របស់គួរអានទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "គួរអានមានសេចក្តីកំបាំងនិងសេចក្តីច្បាស់លាស់ឬ?" អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។ គួរអានមានសេចក្តីច្បាស់លាស់, សេចក្តីកំបាំង, សេចក្តីមើលឃើញ, អ្វីដែល លើកចោល, អ្វីដែលត្រូវលើកចោល, សេចក្តីសម្រេច, សេចក្តីសប្បុរសឱ្យ, ស៊ុនណាស៊ុ, ឧត្តមគតិ (ឬ សុភាសិត), សេចក្តីព្រៃក, ទំនាក់ទំនងគ្នា, តួអក្សរ, ច្បាប់វេយ្យាករណ៍ ។ ដូច្នោះអ្នកណាថាគួរអានមាន ន័យមិនច្បាស់លាស់ អ្នកនោះរងវិនាសនិងធ្វើឲ្យអ្នកដទៃរងវិនាស ។" (المحسن 1: 270)

كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ ۖ وَذَكَرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

២. [ម្ចាស់សាស្ត្រាអើយ! មកពីអស់ឡោះហ្ន៎ នេះគឺ]ព្រះគម្ពីរដែលត្រូវបើកឲ្យអ្នកដឹង - ដូច្នោះចូរកុំឲ្យមាន សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់កើតមាននៅក្នុងចិត្តអ្នកឡើយអំពីរឿង[គម្ពីរ]នេះ - ដើម្បីឲ្យអ្នកដាស់តឿនដោយ ព្រះគម្ពីរនេះ (គឺឲ្យអ្នកអំពាវនាវហៅមនុស្សមករកអស់ឡោះហ្ន៎) និង[ដើម្បី]ជាព្រះកម្រើនរំលឹកសម្រាប់ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾

៣. ចូរពួកអ្នកប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំតាម អភិបាលក្រៅពីព្រះអង្គឡើយ ។ ពួកអ្នកចងចាំតិចណាស់ ។

وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿١٢﴾

៤. មានស្រុក [និងមនុស្សទុច្ចរិតនិងមនុស្សកំហុច] ច្រើនមកហើយដែលយើងបានកម្ទេចចោល ។ ព្រះ ទណ្ឌកម្មយើងបានសង្ក្របលើស្រុកនោះពេលយប់ឬពេលពួកគេកំពុងដេកថ្ងៃ (គឺពេលពួកគេ សម្រាក) ។

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٣﴾

៥. ពេលទណ្ឌកម្មយើងបានសង្ក្របលើពួកគេ ពួកគេពុំអាចស្រែកថាអ្វីបានឡើយក្រៅពីថា៖ "[យើង សារភាពថា]យើងជាជនទុច្ចរិត ។"

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

៦. យើងនឹងសាកសួរបណ្តាអ្នកដែលគេបានបញ្ជូន[ព្រះសាស្ត្រាយើង]មករក ។ យើងនឹងសាកសួរបណ្តាព្រះប្រេសិត[របស់អល់ឡោះហ្ន៎] ។

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ﴿٧﴾

៧. យើងនឹងថ្លែងប្រាប់ពួកគេ[នូវទង្វើរបស់ពួកគេ]ដោយដឹងច្បាស់ ។ យើងមិនដែលអវត្តមានទេ ។

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾

៨. ការថ្លឹង[ទង្វើ]ថ្ងៃនោះ (គឺថ្ងៃទូទាត់ ជំនុំជម្រះ) នឹងត្រឹមត្រូវ (មានសមធម៌) ។ ដូច្នោះអ្នកណាដែលជញ្ជីងធ្ងន់ (គឺធ្ងន់ដោយទង្វើល្អ) ជនទាំងនោះគឺជនជោគជ័យ ។

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

៩. អ្នកណាដែលជញ្ជីងស្រាល ជនទាំងនោះគឺជនដែលធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវិនាសដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចំពោះបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ។

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشًا قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

១០. យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកនៅលើផែនដី ។ យើងបានប្រទាននូវលទ្ធភាពទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកអ្នកនៅលើផែនដីនោះ ។ [តែ]ពួកអ្នកដឹងគុណតិចណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ២-១០

១/១០-២/៧ ٱلْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي حُطْبَةٍ: قَالَ اللَّهُ: ﴿إِنِّي نَزَّلْتُ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذْكُرُونَ﴾ فِي اتِّبَاعِ مَا جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ، وَ فِي تَرْكِهِ الْخَطَأُ الْمُبِينُ». (البرهان في تفسير القرآن ١- الجزء: ٢ صفحة: ٥١٩ الحديث: ٣٧٨٧ / ٩٩ ، تفسير العيَّاشي - الجزء: ٢ صفحة: ٩ : الحديث (٤ : **)

7/2-10/1 [...] អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងយុត្តបាស្ត័រមួយថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:៣] ចូរពួកអ្នកប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំតាមអភិបាលក្រៅពីព្រះអង្គឡើយ ។ តាមអ្វីដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ជាជោគជ័យធំ ចោលអ្វីដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ជាកំហុសជាក់ស្តែង ។" (تفسير العيَّاشي 2 : 4 / 9)

***

២/៧-១/១០ ٱلْحَنْبَلِيُّ: فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَذْكُرُ فِيهِ أَحْوَالَ الْقِيَامَةِ وَ فِيهِ: فَيَقَامُ الرَّسُولُ فَيَسْأَلُونَ عَنْ تَأْدِيَةِ الرِّسَالَاتِ الَّتِي حَمَلُوهَا إِلَى أُمَّهِمْ، فَأُخْبِرُوا أَنَّهُمْ قَدْ أَدَّوْا ذَلِكَ إِلَى أُمَّهِمْ
7/2-10/2 នៅក្នុងសៀវភៅ អាល-អ៊ិះហ្ន៎ទីយ៉ាច្ច អាល-ត្ថប់រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្គាឌ្ឌីស្ទវែងមួយស្តីអំពីព្រឹត្តិការណ៍រន្ធត់ក្នុងថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាស្ត័រថា៖ "គេ

នឹងឲ្យព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}ដើមឡើង ហើយគេនឹងសាកសួរព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام}អំពីរឿងផ្ទេរព្រះ
រាជសារឲ្យទៅសហគមន៍របស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}គ្រប់ៗអង្គ^{عليهم السلام} ។ ព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام}នឹងប្រាប់ឲ្យដឹងថាព្រះ
អង្គ^{عليهم السلام}បានផ្ទេរព្រះរាជសារនោះឲ្យទៅសហគមន៍ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ហើយ ។

و تَسْأَلُ الْأُمَمُ فَيَحْجَدُونَ، كَمَا قَالَ: ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ﴾ ﴿فَيَقُولُونَ: ﴿مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ﴾﴾
សហគមន៍ទាំងអស់នឹងត្រូវសាកសួរ តែពួកគេនឹងឆ្លើយបដិសេធ ដូចអល់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل}មានព្រះរាជបន្ទូល
ថា៖ [៧:៦] យើងនឹងសាកសួរបណ្តាអ្នកដែលគេបានបញ្ជូន[ព្រះសាស្តាយើង]មករក ។ យើងនឹងសាក
សួរបណ្តាព្រះប្រសិត ពួកគេ (គឺប្រជានិករសហគមន៍) នឹងថា៖ "[៥:១៩] ពុំដែលមានអ្នកឲ្យដំណឹង
ពុំដែលមានអ្នកដាស់តឿនណាម្នាក់មកដល់យើងទេ ។"

فَتَشْهَدُ الرُّسُلُ أَلَمْ نَرْسُلْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَيَشْهَدُ بِصِدْقِ الرُّسُلِ وَ بِكَذِبِ مَنْ جَحَدَهَا مِنَ الْأُمَمِ، فَيَقُولُ لِكُلِّ أُمَّةٍ مِنْهُمْ: ﴿بَلَى
فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَ نَذِيرٌ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ﴿أَيُّ مُقْتَدِرٍ عَلَى شَهَادَةِ جَوَارِحِكُمْ عَلَيْكُمْ بِتَبْلِيغِ الرُّسُلِ إِلَيْكُمْ رَسُولَاتِهِمْ﴾. (تفسير
نور الثقلين , ج 2 , ص 4)

ព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}អល់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل}នឹងប្តេជ្ញា[ថាបានផ្ទេរព្រះរាជសារហើយ] ដូច្នោះសម្តីព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ជាសម្តី
ពិត ឯសម្តីពួកប្រជានិករសហគមន៍ដែលបានឆ្លើយបដិសេធនោះជាសម្តីមុសា ។ ព្រះសាស្តានីមួយ^{عليهم السلام}
នឹងប្រាប់សហគមន៍ខ្លួនថា៖ [៥:១៩] ការពិតអ្នកឲ្យដំណឹងនិងអ្នកដាស់តឿនបានមកដល់ពួកអ្នក
ហើយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل}ទ្រង់មានសញ្ញានុភាពលើសព្វសារពើ ពោលគឺអល់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل}មានព្រះសមត្ថភាព
ធ្វើឲ្យអរយវៈពួកអ្នកធ្វើសាក្សីដ៏ទាស់ពួកអ្នក ថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}របស់ពួកអ្នកបានប្រាប់ពួក
អ្នកទាំងអស់គ្នាឲ្យដឹងព្រះរាជសារហើយ ។" (تفسير نور الثقلين 2: 4)

***

*7/2-10/3 លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គ័រ^{عليه السلام}) មាន
វចនៈថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង^{عليهم السلام}ទាំងអស់នៅក្នុងជម្រៅគូរអាន (គឺនៅក្នុងអត្ថន័យកំបាំង
របស់គូរអាន) ។ ពួកគេបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការទាំងអស់^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នងរឿនលុលឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام}) ។"
(تفسير القمّي 1: 199)

***

*7/2-10/4 [...] អ៊ីម៉ា អាល់-ខុរ៉េហ្គី បានថាខ្ញុំបានឮ អ៊ាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រីសេនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل}ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យអ្នកមានចិត្តបារម្ភគ្រប់រូបនិងបារម្ភគ្រប់រូបដែលដឹងគុណគេ ។
អល់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام}នឹងប្រាប់បារព្រះអង្គ^{عز وجل}ថាដំណើរថា៖ "អ្នកបានអរគុណអ្នកនេះទេ ?" បារនោះនឹង
ទូលថា៖ "ម្ចាស់^{عز وجل}អើយ ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានអរព្រះគុណព្រះអង្គ^{عز وجل} !" អល់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام}នឹងមានព្រះរាជ
បន្ទូលថា៖ "អ្នកពុំបានអរព្រះគុណអញ^{عليه السلام}ទេកាលណាអ្នកពុំបានអរគុណអ្នកនោះទេនោះ ។"

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលដឹងព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}ជាងគេ គឺអ្នកដែលដឹងគុណមនុស្សជាងគេ ។" (الكافي 2: 30 /99)

***

*7/2-10/5 [...] អាច្និ យ៉ាត្រុវហ្វ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}បានបើកឲ្យមូសា^{عليه السلام} ដឹងថា៖ "មូសា^{عليه السلام} អើយ ! ចូរអ្នក^{وَجَلَّ}អរព្រះគុណអញដោយអំណរព្រះគុណដែលសក្តិសមនឹងអញ^{وَجَلَّ} ។" មូសា^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "ម្ចាស់^{وَجَلَّ}អើយ ! ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{وَجَلَّ}អរព្រះគុណព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ដោយអំណរព្រះគុណមួយណាដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ពីព្រោះគ្រប់អំណរព្រះគុណដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{وَجَلَّ}ឧទ្ទិសសំដៅចំពោះព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}អាសូរករណាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារព្រះអំណរគុណនោះ ?" ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូសា^{عليه السلام} អើយ ! ពេលនេះឯងដែលអ្នក^{وَجَلَّ}បានអរព្រះគុណអញ^{وَجَلَّ} ពេលអ្នក^{وَجَلَّ}បានដឹងថាការពិតវាមកពីអញ^{وَجَلَّ} ។" (الكافي 2: 27 /98)

***

*7/2-10/6 [...] ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ុស្ត្រម៉ាន បានតំណាលថា អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានចេញពីម៉ាស៊ីយ៉ូដូ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បាត់សត្វ[ជំនិះ] ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}ឲ្យវាមកខ្ញុំ^{وَجَلَّ} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{وَجَلَّ}នឹងអរព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។" (الكافي 2: 27 /98)

قَالَ: «فَمَا لَبِثَ أَنْ آتَيْتَنِي يَا أَيُّهَا، فَقَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ» فَقَالَ قَائِلٌ لَهُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، أَلَسْتَ قُلْتَ: لِأَشْكُرَنَّ اللَّهَ حَقَّ شُكْرِهِ! فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَأَلَمْ تَسْمَعْني قُلْتُ: الْحَمْدُ لِلَّهِ؟». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: 3 صَفْحَة: 289 حَدِيث: 99 / 5684 ، الكافي - الجزء: 2 صَفْحَة: 79 حَدِيث: 18)**

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថាមិនយូរប៉ុន្មានគេបានយកជំនិះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មកឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} (الْحَمْدُ لِلَّهِ) ! គេបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ! ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា "ខ្ញុំ^{وَجَلَّ}នឹងអរព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។" មែនទេ ?" អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឮខ្ញុំ^{وَجَلَّ}ថាទេ ថា៖ "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} (الْحَمْدُ لِلَّهِ) !" ?" (الكافي 2: 18 /79)

***

*7/2-10/7 [...] អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលណាអស់លោកណាមួយនឹករព្វកព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ចូរឲ្យអ្នកនោះដាក់ថ្ពាល់លើដីជាសេចក្តីសម្តែងអំណរព្រះគុណចំពោះ

អាល់ឡោះហ្ន៎ ។ បើអ្នកនោះកំពុងជិះជំនិះ ចូរឲ្យអ្នកនោះចុះពីលើជំនិះហើយដាក់ថ្ពាល់លើដី ។ បើអ្នកមិនអាចចុះពីលើជំនិះបានទេព្រោះតែខ្លាចគេឃើញ អ្នកនោះគប្បីដាក់ថ្ពាល់លើកែបសត្វជំនិះ ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ អ្នកគប្បីដាក់ថ្ពាល់លើប្រអប់ដៃខ្លួនឯង ហើយឲ្យអ្នកនោះសរសើរអាល់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គបានអាសូរករុណាខ្លួន ។" (الكافي 2: 25 / 98)

***

*7/2-10/8 អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គីម រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាចូ អ៊ីម៉ែរ តមកពី អុលី ប៊ិន អុឡីយ៉ាស៊ូ តមកពី ហ្គីស្តាំ ប៊ិន អាស៊ូម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំបានធ្វើដំណើរជាមួយ អាចូ អាល់-ហ្គាសាន់ ។ នៅម្ខាងនគរម៉ាឌីណាស៊ូ ។ ព្រះអង្គបានដាក់ជើងគូបគ្នាលើម្ខាងសត្វជំនិះក្នុងពេលព្រះព្រះអង្គកំពុងជិះនោះ ។ ព្រះអង្គចុះពីលើសត្វជំនិះហើយទៅក្រាបប្រណិប័តន៍ (ស៊ូយូដូ) លើដី ។ ព្រះអង្គស៊ូយូដូយូរ ។ ហើយព្រះអង្គងើបពីស៊ូយូដូវិញ ឡើងជិះជំនិះ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គស៊ូយូដូយូរម៉្លេះ ។" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែនឹករឭកព្រះគុណអាល់ឡោះហ្ន៎ទេដែលព្រះអង្គបានអាសូរករុណាខ្ញុំ ។ ខ្ញុំចង់អរព្រះគុណម្ចាស់ ។" (الكافي 2: 26 / 98)

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

១១. យើងបានបង្កើតពួកអ្នក ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង ។ បន្ទាប់មកយើងបានប្រាប់បណ្តាទេវតាថា៖ "ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ ។" ពួកគេក៏បានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីប៊ីសទេ ។ វាមិននៅក្នុងបណ្តាអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجَدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

១២. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "តើមានអ្វីឃាត់អ្នក បានជាអ្នកមិនក្រាបប្រណិប័តន៍[អាដាំ] ពេលអញបញ្ជា អ្នក ?" វា (គឺអ៊ីប៊ីស) ទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។"

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾

១៣. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរអ្នកចុះពី[ស្ថានភាព]នេះទៅ ។ អ្នកមិនគប្បីក្រអឺតក្រអោងក្នុងនេះទេ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកចេញទៅ ព្រោះអ្នកនៅក្នុងបណ្តាអ្នកដែលគេស្អប់ខ្ពើម ។"

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

១៤. វា (គឺអ៊ីប៊ីស) បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គទុកពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេរស់

ឡើងវិញ ។"

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾

១៥. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងបណ្តាអ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៥

១១/៧-១៥/១ ١/١٥-١١/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّدِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ﴾. قَالَ: «أَمَّا ﴿خَلَقْنَاكُمْ﴾ فَنُطْقُهُ ثُمَّ عَلَقَهُ ثُمَّ مَضَعَهُ ثُمَّ عِظَامًا ثُمَّ لَحْمًا، وَأَمَّا ﴿صَوَّرْنَاكُمْ﴾ فَالْعَيْنُ وَالْأَنْفَ وَالْأُذُنَيْنِ وَالْفَمَّ وَالْيَدَيْنِ وَالرِّجْلَيْنِ، صَوَّرَ هَذَا وَنَحْوَهُ، ثُمَّ جَعَلَ الدَّمِيمَ وَالْوَسِيمَ وَالْجَسِيمَ وَالطَّوِيلَ وَالْقَصِيرَ وَأَشْبَاهَ هَذَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥١٩ الحديث : ٣٧٩٠ ، تفسير القمِّي - الجزء ١ : صفحة : ٢٢٤)**

7/11-15/1 [...] អាច្ឆិ អាល់-យ៉ាវូដូ បានតំណាលតមកពី អាច្ឆិ យ៉ាវូដូហ្វាវា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វ្លា ^{وَعَدَّ} [៧:១១] យើងបានបង្កើតពួកអ្នក ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង ថា៖ "យើង បានបង្កើតពួកអ្នក នេះគឺគ្រាប់ពូជ (គឺមេដីវិត) [ហើយទៅជា]ដុំឈាម [ហើយទៅជា]សាច់និងឆ្អឹង ។ ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង នេះគឺភ្នែក ច្រមុះ ត្រចៀកពីរ មាត់ ដៃពីរ ជើងពីរ ។ ធ្វើឲ្យអ្វី ទាំងនេះមានរូបរាងឡើងនិងស្រដៀងនេះដែរ គឺធ្វើឲ្យស្អាត ឲ្យអាក្រក់ ឲ្យខ្ពស់ ឲ្យទាប និងស្រដៀងនេះ ដែរ ។" (تفسير القمى 1: 224)

***

១១/៧-២/១ ٢/١٥-١١/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ يَفْطِينٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مِيَّاحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ إِبْلِيسَ قَاسَ نَفْسَهُ بِآدَمَ، فَقَالَ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ وَ لَوْ قَاسَ الْجَوْهَرَ الَّذِي خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالنَّارِ كَانَ ذَلِكَ أَكْثَرَ نُورًا وَ ضِيَاءً مِنَ النَّارِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥٢٠ الحديث : ٣٧٩١ / ٩٩ ، الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٤٧ الحديث : ١٨)**

7/11-15/2 [...] អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីប៊ីស ^{عليه السلام} បានប្រៀបធៀបខ្លួនឯងជាមួយ អាដាំ ^{عليه السلام} ថា៖ "[៧:១២] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដី ឥដ្ឋ ។" បើអ៊ីប៊ីស ^{عليه السلام} ធ្វើវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនសារធាតុដែលអល់ឡោះហ្វ្លា ^{وَعَدَّ} បង្កើតអាដាំ ^{عليه السلام} មកនោះ ជាមួយភ្លើងវិញ សារធាតុនោះភ្លឺនិងចែងចាំងលើសភ្លើងទៅទៀត ។" (الكافي 1: 47/18)

***

១១/៧-៣/១ ٣/١٥-١١/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْعَقِيلِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقُرَشِيِّ، قَالَ: دَخَلَ أَبُو حَنِيفَةَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ: «يَا أَبَا حَنِيفَةَ، بَلَّغْنِي أَنَّكَ تَقِيسُ؟» قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: «لَا تَقِيسَنَّ، فَإِنَّ أَوَّلَ مَنْ قَاسَ إِبْلِيسُ حِينَ قَالَ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَقَاسَ مَا بَيْنَ النَّارِ وَ الطِّينِ، وَ لَوْ قَاسَ نُورِيَّةَ آدَمَ بِنُورِيَّةِ النَّارِ عَرَفَ فَضْلَ مَا بَيْنَ النَّوْرَيْنِ، وَ صَفَاءَ أَحَدِهِمَا عَلَى الْآخَرِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥٢٠ الحديث : ٣٧٩٢ / ٩٩ ، الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٤٧ الحديث : ٢٠)**

7/11-15/3 [...] អ៊ីសា ប៊ីស អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា អាល់-គូរីស្តី បានតំណាលថា អាច្ឆិ ហ្វាសីហ្វាសុ បានមក ជួប អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរគាត់ថា៖ "អាច្ឆិ ហ្វាសីហ្វាសុអើយ! លោកធ្វើ វិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនមែនទេ?" អាច្ឆិ ហ្វាសីហ្វាសុបានថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖

ថា៖ "តែអស់ឡោះហ្ន៎ព្រមទទួលយកសាក្សីពីរនាក់រឿងសម្លាប់មុស្ស៊ីម្នាក់ ។ ព្រះអង្គព្រមទទួលយកសាក្សីបួននាក់រឿងប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។"

ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَيُّهُمَا أَعْظَمُ الصَّلَاةُ أَمْ الصَّوْمُ قَالَ الصَّلَاةُ، قَالَ فَمَا بَالُ الْخَائِضِ تَقْضِي الصِّيَامَ وَ لَا تَقْضِي الصَّلَاةَ فَكَيْفَ يُؤْمُ لَكَ الْقِيَاسُ، فَاتَّقِ اللَّهَ وَ لَا تَقْسُ. (علل الشرايع ج ١ ص ٨٦)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ប្រការមួយណាធំជាងគេ ស្រីឡាតុំឬកាន់សីលត្រណាមអាហារ?" គាត់បានថា៖ "ស្រីឡាតុំ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ចុះរឿងមានរដូវខែរបស់ស្រីដែលត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារស្រង់វិញដែលខ្លួនខានធ្វើ តែមិនចាំបាច់ស្រីឡាតុំសងវិញទេដែលខ្លួនខានស្រីឡាតុំនោះ? តើលោកធ្វើការវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនដូចម្តេច? ដូច្នោះចូរលោកខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ កុំប្រើការវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួន ។" (علل الشرايع 1: 86)

***

*7/11-15/6 រាយការណ៍មកពីអ៊ីម៉ា អាហ្វិ មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស៊ីហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់បណ្តាទេវតាឲ្យស្គាល់គុណសម្បត្តិប្រសើរដាច់គេរបស់សហគមន៍មូហ្គាម៉ាដូ របស់ស្រីអូសូអូសូ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់បណ្តាខ្ញុំលិហ្វ ព្រះអង្គ ហើយបានឲ្យដឹងអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់នៅក្នុងខ្លួនពួកគេចំពោះម្ចាស់ពួកគេដែលអស់ទេវតាពុំមានទេនោះ សឲ្យឃើញច្បាស់ថាបណ្តាកូនអាដ្វា^{عليه السلام}ដែលមានសទ្ធាសីប័ចិត្តដាច់គេប្រកបដោយគុណសម្បត្តិលើសពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាស្រ័យហេតុនេះ ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វា^{عليه السلام}ព្រោះគេមាននៅក្នុងខ្លួនគេ នូវពន្លឺរស្មីរបស់បណ្តាសត្វលោកមានបុណ្យទាំងអស់គ្នានេះ ។"

و لَمْ يَكُنْ سَجُودَهُمْ لِآدَمَ، إِنَّمَا كَانَ آدَمُ قَبْلَهُ لَهُمْ - يَسْجُدُونَ نَحْوَهُ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ كَانَ بِذَلِكَ مُعْظَمًا مُبْجَلًا وَ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ، يَخْضَعُ لَهُ خُضُوعَهُ لِلَّهِ، وَ يُعْظَمُهُ - بِالسُّجُودِ لَهُ - كَتَعْظِيمِهِ لِلَّهِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ١ صفحة : ١٨١ الحديث : ٩٩ / ٤٤ ، التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) ٣٨٥ / ٢٦٥)

ការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកទេវតានោះពុំមែនផ្ដោតទៅលើអាដ្វា^{عليه السلام}ទេ ។ តែអាដ្វា^{عليه السلام}ជាទិសដៅសម្រាប់ពួកទេវតាដើម្បីក្រាបប្រណិប័តន៍ផ្ដោតទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាគោរពអាដ្វា^{عليه السلام} លើកតម្កើងអាដ្វា^{عليه السلام} ។ ពុំមានអ្នកណាមួយមានសិទ្ធិក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកណាមួយទេក្រៅពីក្រាបប្រណិប័តន៍អស់ឡោះហ្ន៎ ពុំមានសិទ្ធិដាក់ខ្លួនចំពោះបុគ្គលនោះដូចដាក់ខ្លួនចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ដែរទេ ពុំមានសិទ្ធិគោរពបុគ្គលនោះដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ដូចគោរពអស់ឡោះហ្ន៎ដែរទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) 265 / 385)

***

*7/11-15/6 حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيِّ السُّكْرِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكْرِيَّا الْجَوْهَرِيُّ الْبَصْرِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَمَارَةَ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. أَنَّهُ قَالَ:

*7/11-15/7 អាស្ម័ម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ក្លីត្លន់ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាល់-ស៊ីត្តារី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល់-យ៉េហ្គារី អាល់-បាស្វីរី តមកពី យ៉ុក្តូហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "

ثُمَّ قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ أَمْرَ اللَّهِ تَعَالَى دِكْرُهُ لَا يُحْمَلُ عَلَى الْمَقَائِسِ وَ مَنْ حَمَلَ أَمْرَ اللَّهِ عَلَى الْمَقَائِسِ هَلَكَ وَ أَهْلَكَ إِنَّ أَوَّلَ مَعْصِيَةٍ ظَهَرَتْ لِلْإِنَانِيَّةِ عَنْ إِبْلِيسَ اللَّعِينِ حِينَ أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى دِكْرُهُ مَلَائِكَتَهُ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، فَسَجَدُوا وَ أَبِي إِبْلِيسَ اللَّعِينُ أَنْ يَسْجُدَ،

បន្ទាប់មក យ៉ុក្តូហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} មិនអាចផ្អែកទៅលើការវិភាគដោយប្រើការផ្អែកផ្នែកបានទេ ។ អ្នកណាអនុវត្តិព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ដោយផ្អែកលើការវិភាគដោយគំនិតខ្លួនអ្នកនោះវិនាសនិងធ្វើឲ្យគេវិនាស ។ ការលើសបង្គាប់ដំបូងបង្អស់ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញនូវអត្តទត្តភាព (ការគិតតែប្រយោជន៍ខ្លួនឯង) នោះចេញមកពីអ៊ីប្លីស ^{لبن} ត្រូវបណ្តាសា កាលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានបញ្ជាឲ្យអល់ទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ ^{عليه السلام} ។ អល់ទេវតាបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ ^{عليه السلام} តែអ៊ីប្លីស ^{لبن} ត្រូវបណ្តាសាមិនព្រមក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។

فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَكَانَ أَوَّلَ كُفْرِهِ قَوْلُهُ: ﴿أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ ثُمَّ قِيَّاسُهُ بِقَوْلِهِ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَطَرَدَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ جَوْارِهِ، وَ لَعَنَهُ وَ سَمَّاهُ رَجِيمًا وَ أَقْسَمَ بِعَزَّيْهِ لَا يَقْبَلُ أَحَدٌ فِي دِينِهِ إِلَّا قَرْنَهُ مَعَ عَدُوِّهِ إِبْلِيسَ فِي اسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ النَّارِ. (علل الشرايع ج ١ ص ٥٩)

អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:១២] "តើមានអ្វីឃាត់អ្នក បានជាអ្នកមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ពេលអញបញ្ជាអ្នក?" វាទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។" ដូច្នេះអំពើក្បត់ព្រះសាសនា (កុហក) ដំបូងបង្អស់គឺសម្តីវា ^{لبن} ថា៖ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។ ដូច្នេះ វា ^{لبن} ធ្វើវិភាគដោយគិតតាមតែសម្តីឯងថា៖ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។ ហេតុដូច្នេះឯងបានជាអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បណ្តាញវា ^{لبن} ចេញឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ^{عز وجل} ដាក់បណ្តាសាវា ^{لبن} ហៅថា ^{لبن} ថា "បុគ្គលត្រូវបណ្តាសា" បានស្បថនឹងព្រះមហាកិត្តិយសព្រះអង្គ ^{عز وجل} ថាអ្នកណាមួយប្រើការវិភាគដោយគំនិតខ្លួននៅក្នុងព្រះសាសនាព្រះអង្គ ^{عز وجل} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} នឹងឲ្យអ៊ីប្លីស ^{لبن} ទៅជាគូកនរបស់អ្នកនោះនៅក្នុងបាតនរកទាបបំផុត ។" (59 :1) (علل الشرايع

***

*7/11-15/8 អ៊ីបន្តូ បាបាវ៉ែហ្គី បានថា [...] យ៉ាស្ម័យ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-អាឡាអ៊ី អាល់-វ៉ីស៊ី បានតំណាលថាបុរសម្នាក់បានមកជួប អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានដឹងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ដែលទ្រង់ព្រះតម្រាស់ទៅកាន់អ៊ីប្លីស ^{لبن} ថា [១៥:៣៧] "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តា

صَفْحَةٌ : ٣٦٥ حَدِيث ٩٩ / ٥٨٦٢ ، علل الشرائع - الجزء : ١ صَفْحَةٌ : ٤٠٢ حَدِيث : (٢) **

អ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ [១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនៈថា៖ "[១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ថ្ងៃដែលគេនឹងផ្តល់ស្នែងមួយដង ។ អ៊ីប្លីស^{لن} នឹងស្លាប់ក្នុងចន្លោះពេលផ្តល់ស្នែងលើកទីមួយនិងពេលផ្តល់ស្នែងលើកទីពីរ ។" (علل الشرائع: 2 /402)

15:36-38

***

*9/10-11/7 عَنْ وَهْبِ بْنِ جُمَيْعٍ مَوْلَى إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ إِبْلِيسَ: ﴿رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ * قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿ قَالَ لَهُ وَهْبٌ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَيُّ يَوْمٍ هُوَ؟ قَالَ: «يَا وَهْبُ، أَمْ تَحْسَبُ أَنَّهُ يَوْمٌ يَبْعَثُ اللَّهُ فِيهِ النَّاسَ؟ إِنَّ اللَّهَ أَنْظَرُهُ إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُ فِيهِ قَائِمًا، فَإِذَا بَعَثَ اللَّهُ قَائِمًا كَانَ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ، وَ جَاءَ إِبْلِيسُ حَتَّى يَجْتُوَ بَيْنَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ، فَيَقُولُ: يَا وَهْلَهُ مِنْ هَذَا الْيَوْمِ، فَيَأْخُذُ بِنَاصِيَتِهِ فَيَضْرِبُ عُنُقَهُ، فَذَلِكَ الْيَوْمُ هُوَ الْوَقْتُ الْمَعْلُومُ.» (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٣ : صَفْحَة : ٣٦٦ حَدِيث ٩٩ / ٥٨٦٧ ، تفسير العياشي - الجزء: ٢ صَفْحَة : ٢٤٢ حَدِيث : (١٤)**

*7/11-15/9 ទទួលបានមកពី វាប្តាប់ ប៊ីន យូម៉ែម បម្រើរបស់ អ៊ីសហ្គាតូ ប៊ីន អ៊ុម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំ បានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាយ៉ាតូហ្វារ ស្ត្រីឱក្ខិក្ខិ^{صلوات الله عليه والسلام}) អំពីសម្តីរបស់អ៊ីប្លីស^{لن} [១៥:៣៦] ម្ចាស់អីយ សូមព្រះអង្គពន្យារពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដរាបដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងរស់ឡើងវិញ ។" [១៥:៣៧] ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ [១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ។" សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ! តើថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "វាប្តាប់អីយ ! លោកគិតថានេះជាថ្ងៃដែល អល់ឡោះហ្វី^{رجل} នឹងធ្វើឲ្យមនុស្សរស់ឡើងវិញឬ ? អល់ឡោះហ្វី^{رجل} ទុកពេលឲ្យអ៊ីប្លីស^{لن} រហូតដល់ថ្ងៃដែល ព្រះអង្គ^{رجل} នឹងចាត់បញ្ជូនអាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} យើង^{عليهم} មក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងស្ថិតនៅឯម៉ាស់យ្តិដូស្រុក អាល់-គូហ្វាសូ ។ អ៊ីប្លីស^{لن} នឹងមក វា^{لن} នឹងលុតជង្គង់ពីមុខព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយនឹងពោលថា៖ "កម្មអីយ ថ្ងៃនេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងច្បាមសក់លើថ្ងាសវា^{لن} ហើយនឹងកាត់កវា^{لن} ។ នេះហើយ "ថ្ងៃដែលបាន កំណត់ស្រេចហើយ" នោះ ។" (14/242:2) (تفسير العياشي) 15:36-38

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

១៦. វា (គឺអ៊ីប្លីស) បានទូលថា៖ "ព្រោះតែព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃ្លៀងឃ្លាត[ដោយសារតែ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រទូសបះបោរ]នោះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្នក់]ពួកគេនៅលើព្រះមាតិកា ត្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

១៧. ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេ (គឺបៀតបៀន) ពីមុខពួកគេនិងពីក្រោយពួកគេ ពីខាងស្តាំពួកគេ និងពីខាងឆ្វេងពួកគេ ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ ។"

قَالَ أَخْرَجَ مِنْهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا لِّمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

១៨. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរអ្នកចេញពីនេះទៅ ត្រូវអាប់ឱននិងត្រូវបណ្តោញចេញ ។ ពួក គេណាមួយតាមអ្នក អញនឹងដាក់ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាឲ្យពេញនរក ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦-១៨

١/١٨-١٦/٧ ابْنُ مَجْبُوبٍ عَنْ حَنَّانٍ وَ عَلِيِّ بْنِ رَبَاحٍ عَنْ زُرَّارَةَ قَالَ قُلْتُ لَهُ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿لَا فَعْدَنَ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ * ثُمَّ لَا تَيْبَتُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ أَيْمَانِهِمْ وَ عَنْ شِمَائِلِهِمْ وَ لَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿ قَالَ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَا زُرَّارَةُ إِنَّهُ إِذَا صَمَدًا لَكَ وَ لِأَصْحَابِكَ فَأَمَّا الْآخِرُونَ فَقَدْ فَرَّغَ مِنْهُمْ. (الكافي - الجزء : ٨ صفحة : ١٤٥ الحديث : ١١٨)

7/16-18/1 [...] សូរ្យវិញ្ញាណកថាបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៧:១៦] វាបានទូលថា៖ "ព្រោះតែព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃ្លៀងឃ្លាតនោះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្នែក]ពួកគេនៅលើព្រះមាត់គ្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។ [៧:១៧] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេពីមុខពួកគេនិងពីក្រោយពួកគេ ពីខាងស្តាំពួកគេ និងពីខាងឆ្វេងពួកគេ ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ ។" អាច្ចិ យ៉ាក្តីហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូរ្យវិញ្ញាណកថា! វា^{لین}ទន្ទឹងរង់ចាំលោក (គឺស្ត្រីអ្នកសុំ) និងមិត្តរបស់លោក ។ ចំណែកឯអ្នកឯទៀត វា^{لین}បានធ្វើចប់សម្រេចបាច់ហើយ ។" (الكافي : 8 / 118)

***

٢/١٨-١٦/٧ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الصِّرَاطُ الَّذِي قَالَ إِبْنُ مَجْبُوبٍ: ﴿لَا فَعْدَنَ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ * ثُمَّ لَا تَيْبَتُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ﴾ الْآيَةَ، وَ هُوَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ١ - صفحة : ٥٢١ الحديث : ٣٧٩٧ / ٩٩ ، تفسير العيَّاشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٩ الحديث : ٦ ، شواهد التنزيل - الجزء : ١ : صفحة : ١ الحديث : ٩٥ : **)

7/16-18/2 [...] អាច្ចិ អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះមាត់គ្រង់ត្រូវដែលអ៊ីប្លីស^{لین}ថា [៧:១៦] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្នែក]ពួកគេនៅលើព្រះមាត់គ្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។ [៧:១៧] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេ (គឺបៀតបៀន) ពីមុខពួកគេ នេះគឺអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (6/9 : 2) (تفسير العيَّاشي)

***

٣/١٨-١٦/٧ الطَّبْرِسِيُّ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي مَعْنَى الْآيَةِ: «﴿مَنْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ﴾ أَهْرُونَ عَلَيْهِمْ أَمْرَ الْآخِرَةِ ﴿وَ مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ أَمْرُهُمْ يَجْمَعُ الْأَمْوَالَ وَ مَنَعَهَا عَنِ الْخُفُوقِ لِيَتَّبِعَى لَوْرَثَتِهِمْ﴾ ﴿وَ عَنْ أَيْمَانِهِمْ﴾ أُنْفِسُدْ عَلَيْهِمْ أَمْرَ دِينِهِمْ، بِتَرْبِيَةِ الصَّلَاةِ، وَ تَحْسِينِ الشُّبُهَةِ ﴿وَ عَنْ شِمَائِلِهِمْ﴾ بِتَحْسِينِ اللَّذَاتِ إِلَيْهِمْ، وَ تَغْلِيْبِ الشَّهَوَاتِ عَلَى قُلُوبِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ١ - صفحة : ٥٢١ الحديث : ٣٧٩٩ / ٩٩ ، مجمع البيان - الجزء : ٤ : صفحة : ٦٢٣ : **)

7/16-18/3 អាល័យ-ត្រប់រឺស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាល័យ-បាត្រៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស់ [៧:១៧] ពីមុខពួកគេ [មានន័យថាអ៊ីប្លីស^{لین}នឹង]ធ្វើឲ្យរឿងលោកមុខទៅជាមិនសំខាន់សម្រាប់ពួកគេ ។ ពីក្រោយពួកគេ បញ្ហាពួកគេឲ្យប្រមូលទ្រព្យទុក ហើយរារាំងមិនឲ្យទ្រព្យនោះទៅអ្នកទទួលកេរដំណែលពេញសិទ្ធិទេ ។ ពីខាងស្តាំពួកគេ [មានន័យថា]បង្ខូចរឿងព្រះសាសនាដោយតែងលំអលំនាំផ្លូវអាក្រក់ឲ្យពួកគេនិងបង្កឲ្យមានការសង្ស័យ ។ ពីខាងឆ្វេងពួកគេ ដោយធ្វើឲ្យពួកគេចូលចិត្តឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ហើយធ្វើឲ្យចិត្តពួកគេឈ្នក់នឹងតណ្ហា ។" (مجمع البيان : 4 / 623)

***

٤/١٨-١٦/٧ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُؤْتَى بِإِبْلِيسَ فِي سَبْعِينَ غُلًّا وَ سَبْعِينَ كَبْلًا، فَيَنْظُرُ الْأَوَّلَ إِلَى زُفْرِ فِي عَشْرِينَ وَ مِائَةَ كَبْلٍ وَ عَشْرِينَ وَ مِائَةَ غُلٍّ، فَيَنْظُرُ إِبْلِيسَ، فَيَقُولُ: مَنْ هَذَا الَّذِي أضعَفَ اللَّهُ لَهُ الْعَذَابَ، وَ أَنَا أَعْوَيْثُ هَذَا الْخَلْقِ جَمِيعًا؟ فَيُقَالُ: هَذَا زُفْرٌ. فَيَقُولُ: بِمَا حُدِّدَ لَهُ هَذَا الْعَذَابُ؟ فَيُقَالُ: بِبَغْيِهِ عَلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).

7/16-18/4 រាយការណ៍មកពី អាច្ចិ បាត្រៀរ ដែលបានតំណាលតមកពី អាច្ចិ អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹងនាំខ្លួនអ៊ីប្លីស عليه السلام មកជាប់ច្រវាក់សិប ជាប់ខ្លោះ ចិតសិប ។ វា عليه السلام នឹងមើលទៅស្វីហ្វារ (បុគ្គលទីពីរ គឺអ៊ីម៉ារ) មុនគេបង្អស់ដែលជាប់ច្រវាក់ ១២០ ជាប់ខ្លោះ ១២០ ។ ដូច្នោះអ៊ីប្លីស عليه السلام នឹងមើលហើយថា៖ "បុគ្គលនេះជាអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បន្ថែមទណ្ឌកម្ម ? ខ្ញុំ عليه السلام ជាអ្នកដែលបានទាក់ទាញសត្វលោកទាំងអស់នេះ ។" ពួកគេនឹងថា៖ "នោះគឺស្វីហ្វារ (បុគ្គលទីពីរ គឺអ៊ីម៉ារ) ។" អ៊ីប្លីស عليه السلام នឹងថា៖ "ហេតុអ្វីបានជាគេជ្រើសរើសទណ្ឌកម្មដាក់គាត់បែបនេះ ?" គេនឹងថា៖ "ព្រោះតែគេបានប្រទូសប្រឆាំងអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ។"

فَيَقُولُ لَهُ إِبْلِيسُ: وَيَلَّ لَكَ وَ نُبُورٌ لَكَ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي بِالسُّجُودِ لِأَدَمَ فَعَصَيْتُهُ، وَ سَأَلْتُهُ أَنْ يُجْعَلَ لِي سُلْطَانًا عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ شِبَعْتِهِ، فَلَمْ يُجِبْنِي إِلَى ذَلِكَ وَ قَالَ: ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ وَ مَا عَرَفْتُهُمْ حِينَ اسْتَنْتَاهُمْ، إِذْ قُلْتُ ﴿وَ لَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ﴾؟ [...]

អ៊ីប្លីស عليه السلام ក៏បានប្រាប់ស្វីហ្វារថា៖ "អបមង្គលនិងវិនាសលើអ្នកឯង ។ អ្នកឯងមិនដឹងទេថាអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានបញ្ជាខ្ញុំឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ عليه السلام តែខ្ញុំ عليه السلام បានលើសព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ عليه السلام ហើយខ្ញុំ عليه السلام បានសូមព្រះអង្គ عليه السلام ថា តើខ្ញុំ عليه السلام អាចមានអំណាចលើមហ្វាម៉ាដូ عليه السلام លើព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام និងលើស្ត្រីអ៊ាលី عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام បានទេ ។ តែព្រះអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនបានឆ្លើយតបខ្ញុំ عليه السلام រឿងនេះទេ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៥:៤២] អ្នកពុំមានអំណាចសោះលើបណ្តាបារវរបស់អញ លើកលែងតែលើបណ្តាអ្នកណាក្នុងចំណោមជនប្រព្រឹត្តខុសដែលតាមអ្នកប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកឯងមិនស្គាល់ពួកគេ عليه السلام ទេ ថាព្រះអង្គ عليه السلام បានដកពួកគេ عليه السلام ចេញកាលខ្ញុំ عليه السلام បានថា៖ [៧:១៧] ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ ?"

فَيَقُولُ لَهُ إِبْلِيسُ: فَلِمَ عَصَيْتَ رَبَّكَ وَ أَطَعْتَنِي؟ فَيُرَدُّ زُفْرٌ عَلَيْهِ مَا قَالَ اللَّهُ: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ إِلَى آخِرِ آيَةِ... (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٣٠٦٦ الحديث : ٩٩ / ٥٧٠٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ : صفحه : ٢٢٣ الحديث : ٩)**

អ៊ីប្លីស عليه السلام នឹងនិយាយដាក់គាត់ (ស្វីហ្វារ) ថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នកឯងលើសព្រះបញ្ជាម្ចាស់ عليه السلام អ្នកឯង បែរជាស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ عليه السلام វិញ ?" ស្វីហ្វារនឹងឆ្លើយវិញដូចអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៥:២២] អស់ឡោះហ្ន៎បានសន្យាជាមួយអស់លោកដោយពាក្យសន្យាសច្ច រីឯខ្ញុំបានសន្យាជាមួយអស់លោកតែខ្ញុំបានក្បត់អស់លោក ។ ខ្ញុំពុំមានអំណាចសោះលើអស់លោក លុះចប់អាយ៉ាស្ត ។"

(9 / 223) (تفسير العياشي 14:21-23)

وَيَأْتِدُمْ أَسْكُنُ أَنْتَ وَ زَوْجِكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾
 ១៩. "អាដាំអើយ ! ចូរអ្នកនិងភរិយាអ្នកស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរបរិភោគ[ផលនុផល]គ្រប់ទីកន្លែងតាមចិត្តចុះ តែអ្នកទាំងពីរកុំទៅជិតដើមឈើនេះ ព្រោះអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។"

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

២០. តែស្ពៃតួនបានបញ្ជូនគេទាំងពីរ ដើម្បីឲ្យគេទាំងពីរឃើញខ្មាសដែលត្រូវបិទបាំងពីគេទាំងពីរ ។ វាបានប្រាប់[គេទាំងពីរ]ថា៖ "ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ

ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមតៈ ។"

មើលសូរ៉េរ៉ោះត្តិ ២ អាយ៉ាស៊ុន ៣៥ ។

وَقَاسَمُهُمَا إِيَّيَّيْ لَكُمْ لِمَنِ النَّصِيحِينَ ﴿١١﴾

២១. វាបានស្យូចនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។"

មើលសូរ៉េរ៉ោះត្តិ ២ អាយ៉ាស៊ុន ៣៥ ។

فَدَلَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٢﴾

២២. ដូច្នោះវាបានធ្វើឲ្យគេទាំងពីរធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់]ដោយការឆបោក ។ លុះគេទាំងពីរបានភ្ញាក់ [ផ្អែ]ដើមឈើនោះ ខ្មាសរបស់គេទាំងពីរក៏បានលេចឡើងចំពោះគេទាំងពីរ ។ គេទាំងពីរចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើសួន ។ ម្ចាស់គេទាំងពីរបានហៅគេទាំងពីរថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ? តើអញពុំបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរហើយទេថាស្រែកូនជាសត្រូវចេញមុខរបស់អ្នកទាំងពីរ?"

មើលសូរ៉េរ៉ោះត្តិ ២ អាយ៉ាស៊ុន ៣៥ ។

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٣﴾

២៣. គេទាំងពីរបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"

មើលសូរ៉េរ៉ោះត្តិ ២ អាយ៉ាស៊ុន ៣៥ ។

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤﴾

២៤. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ នឹងមានទីអាស្រ័យនាផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នកនិងដីព្រៃត្រីមួយរយៈ ។"

មើលសូរ៉េរ៉ោះត្តិ ២ អាយ៉ាស៊ុន ៣៥ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ១៩-២៤

١٩/٧-٢٤/١ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ

អល់ឡោះហ្គីតាលីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:៣៥] [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។ ដើមឈើនៃ
 ព្រះអភិញ្ញា ព្រោះតែវាជាបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله និងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ជាចំ
 មុខ មិនបានទៅសត្វលោកណាផ្សេងទេនោះ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចយកបានទេអាស្រ័យព្រះបញ្ចា
 អល់ឡោះហ្គីតាលី عليه السلام លើកលែងតែព្រះអង្គទាំងនេះ عليهم السلام ទេ ។ ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله, អាឡី صلى الله عليه وآله, ហ្វាទីម៉ាស្ត عليها السلام,
 អាល់-ហ្វាសាន صلى الله عليه وآله, អាល់-ហ្វាសាន صلى الله عليه وآله, សូមអល់ឡោះហ្គីតាលី عليه السلام ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام
 បានយកមួយចំណែកពីដើមឈើនេះមកប្រើប្រាស់ បន្ទាប់ពីបានផ្គត់ផ្គង់ជនក្រីក្រ កូនកំព្រា ជនចំណាប់
 ទាល់ពួកគេលែងស្រែកឃ្លាន លែងលំបាកលំបិន លែងបារម្ភ ។

و هِيَ شَجْرَةٌ تَمَيَّزَتْ مِنْ بَيْنِ أَشْجَارِ الْجَنَّةِ . إِنَّ سَائِرَ أَشْجَارِ الْجَنَّةِ [كَانَ] كُلُّ نَوْعٍ مِنْهَا يَحْمَلُ نَوْعًا مِنَ التَّمَّارِ وَالْمَأْكُولِ وَ كَانَتْ
 هَذِهِ الشَّجْرَةُ وَ جِنْسُهَا تَحْمِلُ الْبُرِّ وَالْعِنَبَ وَ التَّيْنَ وَ الْعُنَّابَ وَ سَائِرَ أَنْوَاعِ التَّمَّارِ وَ الْفَوَاكِهِ وَ الْأَطْعَمَةِ . فَلِذَلِكَ اِخْتَلَفَ الْحَاكِمُونَ لِتِلْكَ
 الشَّجْرَةِ ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ : هِيَ بُرَّةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ : هِيَ عِنَبَةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ : هِيَ تَيْنَةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ : هِيَ عُنَّابَةٌ .
 ដើមឈើនេះប្លែកពីដើមឈើដទៃទៀតនៃព្រះឧទ្យាន ។ ដើមឈើដទៃទៀតនៃព្រះឧទ្យាន នីមួយៗមានផ្លែតែ
 មួយមុខដែលអាចបរិភោគបាន ចំណែកដើមឈើនេះមានផ្លែស្រូវសាឡី មានផ្លែទំពាំងបាយជូរ មាន
 ផ្លែល្ងា មានផ្លែពុទ្រា មានផ្លែឈើតូចច្រើនប្រភេទទៀតដែលអាចបរិភោគបាន ។ អ្នករាយការណ៍មិន
 មូលមតិគ្នាទេត្រង់ចំណុចនេះអំពីដើមឈើនេះ ។ អ្នករាយការណ៍ខ្លះថា "នេះគឺដើមស្រូវសាឡី" អ្នក
 រាយការណ៍ដទៃទៀតថា "វាជាដើមទំពាំងបាយជូរ" អ្នករាយការណ៍ខ្លះទៀតថា "វាជាដើមល្ងា" ខ្លះទៀត
 ថា "ដើមឈើតូចៗ" ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : « وَ لَا تَقْرُبَا هَذِهِ الشَّجْرَةَ » تَلْتَمِسَانِ بِذَلِكَ دَرَجَةَ مُحَمَّدٍ [وَ آلِ مُحَمَّدٍ] فِي فَضْلِهِمْ ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَصَّهْمُ بِهَذِهِ الدَّرَجَةِ
 دُونَ غَيْرِهِمْ ، وَ هِيَ الشَّجْرَةُ الَّتِي مِنْ تَنَاوَلِ مِنْهَا يَأْذَنُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُمْ عِلْمَ الْأَوْلِيَيْنِ وَ الْأَخْرِيَيْنِ مِنْ غَيْرِ تَعَلُّمٍ ، وَ مَنْ تَنَاوَلَ [مِنْهَا] بِغَيْرِ
 إِذْنِ اللَّهِ خَابَ مِنْ مُرَادِهِ وَ عَصَى رِئْئِئِهِ

អល់ឡោះហ្គីតាលីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:៣៥] [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ដោយចង់បាន
 លំដាប់ថ្នាក់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله ដើម្បីបាននូវបុណ្យបារមី
 របស់ព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام នេះ ។ អល់ឡោះហ្គីតាលីបានទុកឋានន្តរស័ក្តិនេះសម្រាប់តែព្រះអង្គទាំងនេះ
عليهم السلام ទេ មិនឲ្យទៅអ្នកផ្សេងទេ ។ ឯដើមឈើនេះគឺដើមឈើដែលព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام សោយអាស្រ័យ
 ការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គីតាលី عليه السلام [គឺដើមឈើដែល]ធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام ដឹងដោយចំណេះចេះដឹង
 របស់បណ្តាជនមុនៗនិងបណ្តាជនក្រោយដោយពុំបាច់រៀន ។ អ្នកណាមកប្រើបរិភោគពីដើមឈើនេះ
 ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គីតាលី عليه السلام អ្នកនោះនឹងវិនាសខុសបំណង នឹងល្មើសបង្គាប់ម្ចាស់ عليه السلام
 ខ្លួន ។

« فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ » بِمَعْصِيَتِكُمَا وَ اِتِّمَاسِكُمَا دَرَجَةً قَدْ أُوتِيَ بِهَا غَيْرُكُمَا - إِذَا أَرَدْتُمَا بِغَيْرِ حُكْمِ اللَّهِ . (التفسير العسكرى عليه السلام ج ١ ص ٢٢١)

[២:៣៥] មិនដូច្នោះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ដោយល្មើសបង្គាប់ ដោយ
 ចង់បានឋានន្តរស័ក្តិដែលគេទុកឲ្យតែអ្នកដទៃជាចំមុខ បើអ្នកទាំងពីរចង់បានវាដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
 របស់អល់ឡោះហ្គីតាលី عليه السلام ។" (221 : 1) (التفسير العسكرى عليه السلام 2:35)

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : « فَأَرْهَمَا الشَّيْطَانُ عُنْهَا » عَنِ الْجَنَّةِ بِوَسْوَاسَتِهِ وَ خَدِيعَتِهِ وَ إِيْهَامِهِ [وَ عَدَاوَتِهِ] وَ غُرُورِهِ ، بِأَنْ بَدَأَ بِأَدَمَ فَقَالَ : « مَا

نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ « إِنَّ تَنَاوَلْتُمَا مِنْهَا تَغْلَمَانِ الْعَيْبِ، وَ تَقْدِرَانِ عَلَى مَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ مَنْ حَصَّهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْقُدْرَةِ « أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ « لَا تَمُوتَانِ أَبَدًا.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៣៦] ស្រែត្រូវបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរចាកចេញពីទីនោះ៖ ពីសួនដោយការខ្សឹបបញ្ឆេះ ដោយការឆបោកនិងការបំភាន់របស់វាព្រោះតែវាស្អប់និងក្រអឺតក្រអោង ។ វាបានចាប់ផ្តើមជាមួយអាដាំ(ស្រី)មុនគេ ថា៖ "[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ បើលោកបរិភោគដើមឈើនេះ លោកនឹងបានដឹងអទិស្សមានភាពហើយនឹងមានឥទ្ធិពលរបស់ជនពិសេសទាំងនោះ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានព្រះរាជទានឲ្យនូវឥទ្ធិពលបែបនេះ ឬទៅជាជនអមតៈ" លោកនឹងមិនស្លាប់ឡើយ ។"

« وَ فَاسْتَمِعْهُمَا « حَلَفَ لَهُمَا « إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ « [الصَّالِحِينَ]. وَ كَانَ إِبْلِيسُ بَيْنَ لَحْيَيْ الْحَيَّةِ أَذْخَلَتْهُ الْجَنَّةَ، وَ كَانَ آدَمُ يَطْرُقُ أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهُ، وَ لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ إِبْلِيسَ قَدْ اخْتَبَأَ بَيْنَ لَحْيَيْهَا. فَرَدَّ آدَمُ عَلَى الْحَيَّةِ: أَيَّتُهَا الْحَيَّةُ هَذَا مِنْ غُرُورِ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اللَّهُ كَيْفَ يَخُونُنَا رَبُّنَا؟ أَمْ كَيْفَ تُعْظِمِينَ اللَّهَ بِالْمَسْمِ بِهِ وَ أَنْتِ تَنْسُبِينَهِ إِلَى الْخِيَانَةِ وَ سُوءِ النَّظَرِ، وَ هُوَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ؟ أَمْ كَيْفَ أُرُومُ التَّوَصُّلِ إِلَى مَا مَنَعَنِي مِنْهُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَنْعَاطُهُ بِغَيْرِ حِكْمَةٍ؟

[៧:២១] វាបានស្រ្តីនឹងគេទាំងពីរ វាបានចាប់ផ្តើមស្រ្តីដាក់អ្នកទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ជាអ្នកត្រឹមត្រូវម្នាក់ ។ កាលនោះអ៊ីប្លីសនៅក្នុងមាត់ពស់ ។ វាបានប្រើមធ្យោបាយនេះដើម្បីចូលទៅក្នុងសួន ។ អាដាំស្មានថាពស់និយាយរកព្រះអង្គ ព្រះអង្គមិនបានដឹងទេថាអ៊ីប្លីសនោះទេដែលបាននិយាយចេញមកពីខាងក្នុងមាត់ពស់នោះ ។ អាដាំបានឆ្លើយតបពស់វិញថា៖ "ពស់អើយ ! នេះគឺការបោកប្រាស់របស់អ៊ីប្លីស ។ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ដាក់បណ្តាសាវា ។ ហេតុអ្វីម្ចាស់យើងឆបោកយើង ? ម្តេចបានជាអ្នកហ៊ានស្រ្តីក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ហ៊ានក្បត់និងហ៊ានធ្វើអាក្រក់ដោយសំអាងលើព្រះអង្គ ថ្វីបើព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយដាច់គេនោះ ? ហេតុអ្វីខ្ញុំលំអៀងទៅធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមលើខ្លួនខ្ញុំដោយព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនោះ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ហើយធ្វើអាក្រក់ចំពោះព្រះអង្គ ?"

فَلَمَّا آيَسَ إِبْلِيسُ مِنْ قَبُولِ آدَمَ مِنْهُ، عَادَ ثَانِيَةً بَيْنَ لَحْيَيْ الْحَيَّةِ فَخَاطَبَ حَوَاءَ مِنْ حَيْثُ يُوهَمُهَا أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهَا، وَ قَالَ: يَا حَوَاءَ أَرَأَيْتِ هَذِهِ الشَّجَرَةَ الَّتِي كَانَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَّمَهَا عَلَيْكُمَا، قَدْ أَحَلَّهَا لَكُمَا بَعْدَ تَحْرِيمِهَا لِمَا عَرَفَ مِنْ حُسْنِ طَاعَتِكُمَا لَهُ، وَ تَوْفِيرِكُمَا إِيَّاهُ؟ وَ ذَلِكَ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ الْمُؤَكَّلِينَ بِالشَّجَرَةِ الَّذِينَ مَعَهُمْ حَرَابٌ يَدْفَعُونَ عَنْهَا سَائِرَ حَيَوَانَ الْجَنَّةِ لَا تَدْفَعُكَ عَنْهَا إِنْ رُمِيَهَا فَاعْلَمِي بِذَلِكَ أَنَّهُ قَدْ أُحِلَّ لَكَ، وَ أَبْشِرِي بِأَنَّكَ إِنْ تَنَاوَلْتَهَا قَبْلَ آدَمَ كُنْتِ آدَمَ كُنْتِ أَنْتِ الْمَسْلُطَةُ عَلَيْهِ، الْأَمْرَةَ النَّاهِيَةَ فَوْقَهُ. فَقَالَتْ حَوَاءُ: سَوْفَ أُجْرِبُ هَذَا. فَرَأَتِ الشَّجَرَةَ فَأَرَادَتْ الْمَلَائِكَةُ أَنْ تَدْفَعَهَا عَنْهَا بِحَرَاجِمِهَا.

លុះអ៊ីប្លីសអស់សង្ឃឹមធ្វើអ្វីអាដាំបាន វាបានសាកល្បងជាលើកទីពីរដោយវិធីដដែល គឺលាក់ខ្លួននៅក្នុងមាត់ពស់ហើយនិយាយរកហ្វាវា(ស្រី) ដោយធ្វើឲ្យហ្វាវាគិតពស់និយាយជាមួយខ្លួន ។ អ៊ីប្លីសបានថា៖ "ហ្វាវាអើយ ! អ្នកឃើញដើមឈើនេះទេដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានហាមអ្នក ? ព្រះអង្គលែងហាមចំពោះអ្នកវិញហើយពេលនេះ ក្រោយពីបានហាមឃាត់ ។ ព្រះអង្គដឹងហើយថាអ្នកទាំងពីរស្អប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ថាអ្នកទាំងពីរគោរពព្រះអង្គ ។ ពួកទេវតាការពារដើមឈើនោះដែលប្រដាប់អាវុធដើម្បីវាយប្រាសបណ្តាសត្វហានសួគ៌ឯទៀតនោះ នឹងមិនឃាត់អ្នកទេបើអ្នកចូលទៅជិតដើមឈើនេះ ។ ដូច្នេះអ្នកអាចដឹងបានថាគេបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក

ហើយ ។ បើអ្នក ﷺ បរិភោគដើមឈើនេះមុនអាដាំ ﷺ អ្នក ﷺ នឹងឈ្នះអាដាំ ﷺ ។ បញ្ហាខ្ពស់ជាងបម្រាម ។" ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ បានថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ សាកមើល ។" ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ បានចូលទៅជិតដើមឈើ ពួកទេវតាចង់វាយប្រាសព្រះអង្គ ﷺ ដោយអារុធ ។

فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهَا: إِنَّمَا نُدْفَعُونَ بِحِرَابِكُمْ مَنْ لَا عَقْلَ لَهُ يَزْحَرُهُ، فَأَمَّا مَنْ جَعَلْتَهُ مُكَنَّا مُبْمِرًا مُخْتَارًا، فَكَلِمَةُ إِلَى عَقْلِهِ الَّذِي جَعَلْتَهُ حُجَّةً عَلَيْهِ، فَإِنْ أَطَاعَ اسْتَحَقَّ ثَوَابِي، وَإِنْ عَصَى وَ خَالَفَ [أَمْرِي] اسْتَحَقَّ عِقَابِي وَ جَزَائِي. فَتَرَكُوهَا وَ لَمْ يَتَعَرَّضُوا لَهَا، بَعْدَ مَا هُمَا بِمَنْعِهَا بِحِرَابِهِمْ. فَظَنَّتْ أَنَّ اللَّهَ نَهَاهُم عَنْ مَنَعِهَا لِأَنَّهُ قَدْ أَحَلَّهَا بَعْدَ مَا حَرَّمَهَا.

តែអស់ឡោះហ្វី ﷺ បានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា៖ "ពួកអ្នកមានសិទ្ធិវាយប្រាសពួកដែលពុំមានសតិប្រាជ្ញាដោយបណ្តោញវាចេញ ។ តែបណ្តាអ្នកដែលអញ ﷺ ឲ្យមានលទ្ធភាព ចេះវែកញែក ចេះជ្រើសរើសនោះ ចូរបណ្តោយអ្នកនោះតាមសតិប្រាជ្ញារបស់គេទៅ ព្រោះវាជាសាក្សីលើខ្លួនអ្នកនោះ ។ ប្រសិនបើអ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ ប្រសិនបើអ្នកនោះល្មើស ប្រឆាំងបញ្ជាអញ ﷺ អ្នកនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មនិងពិន័យអញ ﷺ ។" ដូច្នោះទេវតាមិនយកចិត្តទុកដាក់ មិនពិនិត្យព្រះអង្គ ﷺ ទេ បន្ទាប់ពីគិតថានឹងរារាំងព្រះនាង ﷺ ដោយអារុធ ។ ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ គិតថាអស់ឡោះហ្វី ﷺ បានហាមពួកទេវតារារាំងព្រះនាង ﷺ ព្រោះព្រះអង្គ ﷺ បានអនុញ្ញាតឲ្យចូលជិតដើមឈើវិញ បន្ទាប់ពីបានហាមឃាត់ ។

فَقَالَتْ: صَدَقْتَ الْحَيَّةُ، وَ ظَنَنْتُ أَنَّ الْمُخَاطَبَ لَهَا هِيَ الْحَيَّةُ، فَتَنَاوَلْتُ مِنْهَا وَ لَمْ تَنْكُرْ مِنْ نَفْسِهَا شَيْئًا. فَقَالَتْ لِآدَمَ: أَمْ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ الشَّجَرَةَ الْمُحَرَّمَاتِ عَلَيْنَا قَدْ أُبِيحَتْ لَنَا؟ تَنَاوَلْتُ مِنْهَا فَلَمْ تَمْنَعْنِي أُمَّلَاكُهَا، وَ لَمْ أَنْكُرْ شَيْئًا مِنْ حَالِي (فَذَلِكَ حِينَ) اِعْتَرَّ آدَمُ وَ غَلِطَ فَتَنَاوَلْ فَأَصَابَهُمَا [مَا] قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ: « فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا » يَوْسُفُوسِيهِ وَ غُرُورِهِ « لَمَّا كَانَا فِيهِ » مِنَ النَّعِيمِ « وَ قُلْنَا » يَا آدَمُ وَ يَا حَوَاءُ وَ يَا أَيُّهَا الْحَيَّةُ وَ يَا إِبْلِيسَ « اهُبُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ » آدَمُ وَ حَوَاءُ وَ وُلِدَهُمَا عَدُوٌّ لِلْحَيَّةِ، وَ إِبْلِيسُ وَ الْحَيَّةُ وَ أَوْلَادُهُمَا أَعْدَاؤُكُمْ « وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ » مَنْزِلٌ وَ مَقَرٌّ لِلْمَعَاشِ « وَ مَتَاعٌ » مَنَفَعَةٌ « إِلَى حِينٍ » الْمَوْتِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 222)

ព្រះអង្គ ﷺ នឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ពស់និយាយពិត ។" ព្រះអង្គ ﷺ ស្មានថាពស់ជាអ្នកនិយាយរកព្រះអង្គ ﷺ (មិនមែនអ៊ីប្លីស ﷺ ជាអ្នកនិយាយទេ) ។ ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានសោយដើមឈើនោះ ។ ពុំមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ ជះមកលើព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ បានប្រាប់អាដាំ ﷺ ថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ ដឹងទេថាដើមឈើដែលត្រូវហាមចំពោះយើងនោះត្រូវលើកលែងហាមវិញហើយ ? ខ្ញុំ ﷺ បានបរិភោគដើមឈើនោះ ពួកទេវតាមិនបានហាមឃាត់ខ្ញុំ ﷺ ទេ ហើយពុំមានអ្វីកើតឡើងដល់ខ្ញុំ ﷺ ទេ ។" នេះគឺកាលអាដាំ ﷺ ត្រូវឆបោកបានធ្វើខុស ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានសោយដើមឈើនោះ ហើយរងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វី ﷺ មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷺ ថា [២:៣៦] **ស្វែកូនបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរចាកចេញពីទីនោះ** ដោយសារការខ្សឹបខ្សៀវនិងការឆបោករបស់វា ﷺ ។ **ចាកចេញពី[សភាវ:]នេះ** គឺចេញពីព្រះគុណ ។ **យើងបានត្រាស់ថា** អាដាំ ﷺ ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ ពស់ អ៊ីបលីស ﷺ អើយ ! [៧:២៤] **ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា** អាដាំ ﷺ ហ្វារ៉ាហ្វី ﷺ និងកូនៗអ្នកទាំងពីរ ﷺ ជាសត្រូវរបស់ពស់ ។ អ៊ីប្លីស ﷺ ពស់និងកូនៗរបស់ពួកអ្នកទាំងពីរ (គឺអ៊ីប្លីស ﷺ និងពស់) ជាសត្រូវរបស់ពួកអ្នក ﷺ ។ **នឹងមានទីអាស្រ័យនាផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នក** ជម្រកនិងកន្លែងស្នាក់នៅ **និងជីវិតគ្រី** ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ **មួយរយៈ** គឺការស្តាប់ ។" (222:1) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام) 2:36

***

١٩/٧-٣/٢٤ ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي، رَوَعَهُ، قَالَ: سَمِعَ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ جَنَّةِ آدَمَ أَمِنْ جَنَّاتِ الدُّنْيَا كَانَتْ،

أَمْ مِنْ جَنَانِ الْأَخِرَةِ؟ فَقَالَ: «كَانَتْ مِنْ جَنَانِ الدُّنْيَا، تَطَّلَعُ فِيهَا الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ، وَ لَوْ كَانَتْ مِنْ جَنَانِ الْأَخِرَةِ مَا أُخْرِجَ مِنْهَا أَبَدًا
أَدَمُ وَ لَمْ يَدْخُلْهَا إِبْلِيسُ».

7/19-24/3 គេបានសួរអាល់-ស្វ័ឌីត្តិ صلوات الله عليه والسلام អំពីសួនរបស់អាដាំ عليه السلام ថា តើវាជាសួនក្នុងលោកនេះឬសួន
លោកមុខ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានច្បាប់នេះថា៖ "សួននោះជាសួនលោកនេះ ។ ថ្ងៃនិងខែតែងតែរះនៅក្នុងសួន
នោះ ។ បើសួននោះជាសួនលោកមុខ អាដាំ عليه السلام ច្បាប់ជានឹងមិនបានចេញពីក្នុងសួននោះដាច់ខាត
អ៊ីប្លីស عليه السلام ច្បាប់ជានឹងមិនអាចចូលទៅក្នុងសួននោះបានឡើយ ។" 15:27-35 (15.27-35.14)

قَالَ: «أَسْكَنَهُ اللهُ الْجَنَّةَ وَ أَتَى بِجَهَائِلِهِ إِلَى الشَّجَرَةِ فَأَخْرَجَهُ لِأَنَّهُ خَلَقَ خِلْقَةً لَا تَبْقَى إِلَّا بِالْأَمْرِ وَ النَّهْيِ وَ الْعِدَاءِ وَ اللَّيَاسِ وَ الْأَكْتِنَانِ وَ
التَّكَاحِ، وَ لَا يُدْرِكُ مَا يَنْفَعُهُ مِمَّا يَضُرُّهُ إِلَّا بِالتَّوْقِيفِ، فَجَاءَهُ إِبْلِيسُ، فَقَالَ لَهُ: إِنَّكُمْ إِذَا أَكَلْتُمَا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ الَّتِي نَهَاكُمَا اللهُ عَنْهَا
صِرْتُمَا مَلَكَيْنِ، وَ بَقِيْتُمَا فِي الْجَنَّةِ أَبَدًا، وَ إِنْ لَمْ تَأْكُلَا مِنْهَا أُخْرِجْكُمَا اللهُ مِنَ الْجَنَّةِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានច្បាប់នេះថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام នៅក្នុងសួន ព្រះអង្គ عليه السلام បានមកជួប
ដើមឈើនោះដោយមិនបានដឹងមុន ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ត្រូវបានចេញក្រៅវិញ ពីព្រោះសត្វលោករបស់
អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام មិនអាចនៅបានទេលើកលែងតែអាស្រ័យព្រះបញ្ជា ព្រះបម្រាម គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត
សំលៀកបំពាក់និងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ បុគ្គលមិនដឹងថាអ្វីល្អអ្វីអាក្រក់សម្រាប់ខ្លួនទេ លើកលែងតែ
អាស្រ័យវត្ថុមួយចំនួន ។ អ៊ីប្លីស عليه السلام ចូលមករកព្រះអង្គ عليه السلام ប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "បើអ្នកទាំងពីរ عليه السلام
បរិភោគ[អ្វីដែលមកពី]ដើមឈើនេះដែលអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ហាមនោះ អ្នកទាំងពីរ عليه السلام នឹងទៅជាទេវតាពីរ
អង្គ ហើយនឹងបាននៅក្នុងសួនរហូត ។ បើអ្នកទាំងពីរ عليه السلام មិនបរិភោគដើមឈើនោះទេ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام
នឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរ عليه السلام ចេញពីក្នុងសួននេះ ។"

وَ خَلَفَ هُمَا إِنَّهُ هُمَا نَاصِحٌ، كَمَا قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ حِكَايَةً عَنْهُ: ﴿مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا
مِنَ الْخَالِدِينَ * وَ فَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾ فَبَقِيَ آدَمُ قَوْلَهُ، فَأَكَلَا مِنَ الشَّجَرَةِ، فَكَانَ كَمَا حَكَى اللهُ فَبَدَتْ هُمَا سَوْءَاتُهُمَا،
وَ سَقَطَ عَنْهُمَا مَا أَلْبَسَهُمَا اللهُ مِنْ لِبَاسِ الْجَنَّةِ وَ أَقْبَلَا يَسْتَتِرَانِ بِوَرَقِ الْجَنَّةِ، فَتَادَاهُمَا رَبُّهُمَا: ﴿أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَ أَقُلَّ
لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

វា عليه السلام បានស្បថ (ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام) ឲ្យអ្នកទាំងពីរ عليه السلام ថាវា عليه السلام ជាអ្នកឲ្យយោបល់ដែលស្មោះត្រង់
ចំពោះអ្នកទាំងពីរ عليه السلام ដូចអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ [៧:២០] "ដែលម្ចាស់របស់អ្នក
ទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ
ឬទៅជាជនអមតៈ ។" [៧:២១] វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់
ដល់អ្នកទាំងពីរ ។" អាដាំ عليه السلام ក៏ព្រមជឿសម្តីវា عليه السلام ហើយបានបរិភោគដើមឈើនោះ ដូចអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام
មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ [៧:២២] ខ្លាសរបស់គេទាំងពីរក៏បានលេចឡើងចំពោះគេទាំងពីរ ។
សំលៀកបំពាក់ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានស្លៀកពាក់ឲ្យអ្នកទាំងពីរ عليه السلام នៅក្នុងសួននោះបានជ្រុះពីខ្លួន
អ្នកទាំងពីរ عليه السلام គេទាំងពីរចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើសួន ។ ម្ចាស់គេទាំងពីរបានហៅគេទាំង
ពីរថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ ? តើអញពុំបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរហើយទេ
ថាស្វែត្រូវជាសត្រូវចេញមុខរបស់អ្នកទាំងពីរ ?"

فَقَالَا كَمَا حَكَى اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمَا: ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ فَقَالَ اللهُ لَهُمَا: ﴿اهْبِطُوا
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ﴾ - قَالَ - إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

អ្នកទាំងពីរ صلوات الله បានថាដូចអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ [៧:២៣] "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។" ព្រះអង្គ عز وجل បានប្រាប់អ្នកទាំងពីរ صلوات الله ថា៖ [៧:២៤] "ចូរពួកអ្នក ចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ នឹងមានទីអាស្រ័យនាដែនដីសម្រាប់ពួកអ្នកនិងដីព្រៃត្រី មួយរយៈ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

قَالَ: «فَهَبَطَ آدَمُ عَلَى الصَّفَا، وَ إِنَّمَا سُمِّيَتِ الصَّفَا لِأَنَّ الْمَرْأَةَ أُنزِلَتْ عَلَيْهَا، فَبَقِيَ آدَمُ صَبَاحًا صَبَاحًا سَاجِدًا يَبْكِي عَلَى الْجَنَّةِ، فَتَزَلَّ عَلَيْهِ جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: يَا آدَمُ، أَمْ لَمْ يَخْلُقْكَ اللَّهُ بِيَدِهِ، وَ نَفَخَ فِيكَ مِنْ رُوحِهِ، وَ أَسْجَدَ لَكَ مَلَائِكَتُهُ؟ قَالَ: بَلَى. قَالَ: وَ أَمَرَكَ أَنْ لَا تَأْكُلَ مِنَ الشَّجَرَةِ، فَلِمَ عَصَيْتَهُ؟ قَالَ: يَا جَبْرَائِيلُ، إِنَّ إِبْلِيسَ خَلَفَ لِي بِاللَّهِ إِنَّهُ لِي نَاصِحٌ، وَ مَا ظَنَنْتُ أَنْ خَلَقًا يَخْلُقُهُ اللَّهُ يَخْلِفُ بِاللَّهِ كَذِبًا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢

صفحة : ٥٢٢ الحديث : ٣٧٠٣ / ٩٩ ، تفسير القمّي - الجزء : ١ صفحة : ٤٣)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាដាំ عليه السلام ក៏បានចុះមកឯអាល់-ស្វ័ហ្វា ។ គេហៅថាអាល់-ស្វ័ហ្វាពីព្រោះ រឺ:ជន (الله صفوة គឺអ្នកជម្រើស) របស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានចុះមកឯទីនេះ ។ ហ្វាវ៉ា عليها السلام បានចុះមកឯ អាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ូ ។ គេហៅថាអាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ូពីព្រោះស្រ្តី (المَرْأَة) ចុះមកទីនេះ ។ អាដាំ عليه السلام បានក្រាប ប្រណិប័តន៍អស់សែសិបព្រឹក យំស្តាយស្លន ។ យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានចុះមកជួបព្រះអង្គ عليه السلام ទូលថា៖ "អាដាំ عليه السلام អើយ! អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មិនបានបង្កើតព្រះអង្គ عليه السلام ដោយដៃព្រះអង្គ عز وجل ទេ? មិនបានផ្លុំវិញ្ញាណ ព្រះអង្គ عز وجل ទៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ? បណ្តាទេវតាមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ?" អាដាំ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "មែន ។" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "គេបានដាក់បញ្ហាមកថាកុំឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام សោយដើមឈើនោះ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ عليه السلام ល្មើស?" អាដាំ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام អើយ! អ៊ីប្លីស عليه السلام បានស្ស៊ូចឲ្យទូលបង្គំ عليه السلام ក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ថាគេ عليه السلام ជាអ្នកឲ្យយោបល់ស្មោះត្រង់ដែល នឹងទូលបង្គំ عليه السلام ។ ទូលបង្គំ عليه السلام មិនដែលគិតឡើយថាសត្វលោកដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បង្កើតមកនោះ ស្ស៊ូចបំពានឡើយក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។" (تفسير القمّي 1: 43)

***

١٩/٧-٤/٢٤ العياشي: عَنْ مُوسَى بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَخِيهِ أَبِي الْحَسَنِ الثَّالِثِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الشَّجَرَةُ الَّتِي نَهَى اللَّهُ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ أَنْ يَأْكُلَا مِنْهَا شَجَرَةُ الْحَسَدِ، عَهْدَ إِلَيْهِمَا أَلَّا يَنْظُرَ إِلَى مَنْ فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَ عَلَى خَلْقِهِ بِعَيْنِ الْحَسَدِ، وَ لَمْ يَجِدِ اللَّهُ لَهُ عَزْمًا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٤ الحديث : ٣٨٠٧ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٩ الحديث : ٨)**

7/19-24/4 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វី បានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អុលី ដែលបានតំណាល តមកពីបងលោក អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសា صلوات الله عليه والسلام ទីបីដែលមានវចនៈថា៖ "ដើមឈើដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានហាមអាដាំ عليه السلام និងព្រះមហេសីព្រះអង្គ عليه السلام បរិភោគនោះគឺដើមឈើច្រណែន (គឺដើមឈើនៃ សេចក្តីច្រណែន) ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ صلوات الله បានសន្យាថានឹងមិនមើល (ដោយច្រណែនចង់បាន) បុគ្គល ណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានប្រទានឲ្យមានគុណសម្បត្តិច្រើនជាងគេនោះទេ មិនមើលសត្វលោក ដោយខ្សែភ្នែកច្រណែនទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មិនឃើញមានសេចក្តីសម្រេចចិត្ត (មានចេតនា) បន្តិច បន្តួចនៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។" (تفسير العياشي 2: 8/9)

***

*19/7-24/5 រាយការណ៍មកពី យ៉ូស្វីល ប៊ិន ដ្យារ៉ូច្ច តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពីអ៊ីម៉ាមួយអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} (អ៊ីម៉ា ៥ ឬ ៦) ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "មេត្តក៏អស់ឡោះហ្ន៎ ដាក់ទណ្ឌកម្មអាដ្វាំ^{عليه السلام} ព្រោះតែ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ភ្លេច?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនភ្លេចទេ ។ តើព្រះអង្គ^{عليه السلام} អាចភ្លេច បានដូចម្តេច បើព្រះអង្គ^{عليه السلام} ចងចាំនោះ? អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} បានប្រាប់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ថា៖ [៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់ អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរ អង្គ ឬទៅជាជនអមតៈ ។" (9/9:2) (تفسير العياشي - الجزء : ٢

صفحة : ٩ الحديث : ٩)**

*7/19-24/6 រាយការណ៍មកពី អ្នកបំប្លែង ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានថា គេបានសួរ អ្នកបំប្លែង អ្នកបំប្លែង^{صلوات الله عليه والسلا} កាលនោះខ្ញុំបាននៅឯនោះដែរ ថា៖ "តើអាដ្វាំ^{عليه السلام} និងព្រះមហេសីព្រះអង្គ^{عليه السلام} បាននៅក្នុងសួនយូរប៊ុណ្ណា រហូតដល់កំហុសព្រះអង្គទាំងពីរបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរចេញពីក្នុងសួន នោះ?"

***

*19/7-24/6 រាយការណ៍មកពី អ្នកបំប្លែង ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានថា គេបានសួរ អ្នកបំប្លែង អ្នកបំប្លែង^{صلوات الله عليه والسلا} កាលនោះខ្ញុំបាននៅឯនោះដែរ ថា៖ "តើអាដ្វាំ^{عليه السلام} និងព្រះមហេសីព្រះអង្គ^{عليه السلام} បាននៅក្នុងសួនយូរប៊ុណ្ណា រហូតដល់កំហុសព្រះអង្គទាំងពីរបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរចេញពីក្នុងសួន នោះ?"

فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى نَفَخَ فِي آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رُوحَهُ عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ، ثُمَّ بَرَأَ زَوْجَتَهُ مِنْ أَسْفَلِ أَضْلَاعِهِ، ثُمَّ أَسْجَدَ لَهُ مَلَائِكَتُهُ وَ أَسْكَنَهُ جَنَّتَهُ مِنْ يَوْمِهِ ذَلِكَ، فَوَاللَّهِ مَا اسْتَقَرَّ فِيهَا إِلَّا سِتُّ سَاعَاتٍ فِي يَوْمِهِ ذَلِكَ حَتَّى عَصَى اللَّهَ، فَأَخْرَجَهُمَا اللَّهُ مِنْهَا بَعْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ، وَ مَا بَاتَا فِيهَا وَ صَبَرَا بِفِتْنَاءِ الْجَنَّةِ حَتَّى أَصْبَحَا

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} បានផ្ញើព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទៅក្នុងខ្លួនអាដ្វាំ^{عليه السلام} ក្នុងពេល ថ្ងៃជ្រកក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានបង្កើតព្រះមហេសីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ពីបែកទាបបំផុតនៃជំនីរ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ហើយអស់ទេវតាព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ^{عليه السلام} រួចហើយព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានឲ្យ អាដ្វាំ^{عليه السلام} នៅក្នុងសួនពីថ្ងៃនោះមក ។ សូមស្តាប់នឹងអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បាននៅក្នុងសួននោះ តែប្រាំមួយម៉ោងទេក្នុងថ្ងៃនោះ លុះព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានលើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានបណ្តេញព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} ចេញពីសួននោះក្រោយពីថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} មិនបានស្នាក់ ពេលយប់នៅក្នុងសួននោះទេ ហើយបានមកនៅឯផ្លូវសួនរហូតដល់ពេលព្រឹក ។

فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا: ﴿١٩﴾ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تَلَكُمَا الشَّجَرَةَ! فَاَسْتَحْيَا آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ رَبِّهِ وَ خَضَعَ وَ قَالَ: رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ اعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا، فَاعْفِرْ لَنَا. قَالَ اللَّهُ هُمَا: اهْبِطَا مِنَ السَّمَاوَاتِ إِلَى الْأَرْضِ، فَإِنَّهُ لَا يُجَاوِزُنِي فِي حَتِّي عَاصٍ، وَ لَا فِي سَمَاوَاتِي.﴾

ខ្មាសព្រះអង្គទាំងពីរបានលេចឡើងឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} ឃើញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានហៅព្រះអង្គទាំង ពីរ^{عليه السلام} ថា៖ [៧:២២] "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ?" អាដ្វាំ^{عليه السلام} ខ្មាសម្ចាស់^{عليه السلام} ខ្លួន^{عليه السلام} ណាស់ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ដាក់ខ្លួន ទូលថា៖ "ម្ចាស់^{عليه السلام} អើយ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} បានធ្វើខុសលើ ខ្លួនឯង ហើយទទួលកំហុស ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទ្រង់ព្រះមេត្តាអត់ទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا: ﴿١٩﴾ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تَلَكُمَا الشَّجَرَةَ! فَاَسْتَحْيَا آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ رَبِّهِ وَ خَضَعَ وَ قَالَ: رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ اعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا، فَاعْفِرْ لَنَا. قَالَ اللَّهُ هُمَا: اهْبِطَا مِنَ السَّمَاوَاتِ إِلَى الْأَرْضِ، فَإِنَّهُ لَا يُجَاوِزُنِي فِي حَتِّي عَاصٍ، وَ لَا فِي سَمَاوَاتِي.﴾

ខ្មាសព្រះអង្គទាំងពីរបានលេចឡើងឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} ឃើញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានហៅព្រះអង្គទាំង ពីរ^{عليه السلام} ថា៖ [៧:២២] "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ?" អាដ្វាំ^{عليه السلام} ខ្មាសម្ចាស់^{عليه السلام} ខ្លួន^{عليه السلام} ណាស់ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ដាក់ខ្លួន ទូលថា៖ "ម្ចាស់^{عليه السلام} អើយ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} បានធ្វើខុសលើ ខ្លួនឯង ហើយទទួលកំហុស ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទ្រង់ព្រះមេត្តាអត់ទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

តំណាលតមកពី អាច្ឆិ យ៉ាក្កហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនាៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វា^{عجل} [៧:២៦] ម្ចាស់កូនអាដ្វាអ៊ីយ ! ថា៖ "នេះគឺ[ក្នុងន័យ]ទូទៅ ។" (13 /11 :2 (تفسير العياشي

***

٢٥/٧-٢٧/٢ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَ رِيَسَاءَ﴾، قَالَ: «فَأَمَّا اللَّبَاسُ فَالْتِّيَابُ الَّتِي يَلْبَسُونَ، وَ أَمَّا الرِّيَاشُ فَالْمَتَاعُ وَ الْمَالُ، وَ أَمَّا لِبَاسُ التَّقْوَى فَالْعِفَافُ، إِنَّ الْعُضْفَ لَا تَبْدُو لَهُ عَوْرَةٌ، وَ إِنَّ كَانَ عَارِيًا مِنَ التِّيَابِ، وَ الْفَاجِرَ بَادِي الْعَوْرَةِ وَ إِنَّ كَانَ كَاسِيًا مِنَ التِّيَابِ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ لِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ﴾ يَقُولُ: الْعِفَافُ خَيْرٌ ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٦ الحديث : ٩٩ / ٣٨١٤ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٢٥)**

7/25-27/2 [...] អាច្ឆិ អាល-យ៉ាក្ករដ្ឋ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាច្ឆិ យ៉ាក្កហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន រចនាៈអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា^{عجل} [៧:២៦] ម្ចាស់កូនអាដ្វាអ៊ីយ ! យើងបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវ សំលៀកបំពាក់សម្រាប់បិទបាំងខ្លួនពួកអ្នកនិងជាគ្រឿងលំអ ។ ថា៖ "សំលៀកបំពាក់ គឺសំលៀក បំពាក់ដែលគេស្លៀកពាក់ រីឯគ្រឿងលំអ នេះគឺសម្រាប់សេចក្តីរីករាយនិងជាទ្រព្យ ។ ចំណែកឯ សំលៀកបំពាក់នៃជំនឿសីលធម៌ នេះគឺសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ។ បុគ្គលថ្លៃថ្នូរមិនបង្ហាញឲ្យឃើញភាពអាក្រាតទេ ទោះបីវាជាសំលៀកបំពាក់ដែលធ្វើឲ្យឃើញភាពអាក្រាតក៏ដោយ ។ រីឯបុគ្គលអសីលធម៌វិញ ទោះបី ស្លៀកពាក់ច្រើនស្រទាប់សំលៀកបំពាក់ក៏ដោយ ក៏នៅតែមើលឃើញភាពអាក្រាត ។ អល់ឡោះហ្វា^{عجل} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ តែសំលៀកបំពាក់នៃជំនឿសីលធម៌នោះវិញប្រសើរជាង ។ ព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះ បន្ទូលថា៖ "ភាពបរិសុទ្ធប្រសើរបំផុត" នេះជាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់ ស្បែក ។" (تفسير القمي 1: 225)

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. ពេលពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកបដិមានិយម ពួកទុច្ចរិត ពួកសាងបាបកម្ម...) ប្រព្រឹត្តអំពើ អសីលធម៌ ពួកគេថា៖ "យើងធ្លាប់ឃើញដូនតាយើងធ្វើបែបនេះ ។ អល់ឡោះហ្វាបានដាក់បញ្ជាឲ្យយើង ធ្វើដូចនេះ ។" ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "អល់ឡោះហ្វាមិនបញ្ជាឲ្យធ្វើអំពើអសីលធម៌ទេ ។ តើអស់លោក និយាយទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ្វានូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹងទេនោះឬ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៨

١/٢٨/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَنْصُورٍ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ » فَقَالَ أَرَأَيْتَ أَحَدٌ يَزْعُمُ أَنَّ اللَّهَ أَمَرَ بِالزِّنَاءِ وَ شَرِبِ الْخَمْرِ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ هَذِهِ الْمَحَارِمِ فَقُلْتُ لَا فَقَالَ مَا هَذِهِ الْفَاحِشَةُ الَّتِي يَدَّعُونَ أَنَّ اللَّهَ أَمَرَ بِهَا فَقُلْتُ اللَّهُ أَعْلَمُ وَ وَليُّهُ قَالَ فَإِنَّ هَذِهِ فِي أَئِمَّةِ الْجُورِ ادَّعَوْا أَنَّ اللَّهَ أَمَرَهُمْ بِالْإِيْتِمَامِ بِقَوْمٍ لَمْ يَأْمُرِ اللَّهُ بِالْإِيْتِمَامِ بِهِمْ فَردَّ اللَّهُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ وَ أَخْبَرْنَا أَنَّهُمْ قَد قَالُوا عَلَيْهِ الْكُذِبَ فَسَمَى اللَّهُ مِنْهُمْ فَاحِشَةً. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام ج ١ ص ٣٤)

7/28/1 [...] មូហ្វាម៉ាដ្ឋ ប៊ីន ម៉ាន់ស្វ៊ីរ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វា^{عجل} [៧:២៨] ពេលពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ពួកគេថា៖ "យើងធ្លាប់ឃើញដូនតាយើង ធ្វើបែបនេះ ។ អល់ឡោះហ្វាបានដាក់បញ្ជាឲ្យយើងធ្វើដូចនេះ ។" ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្វាមិនបញ្ជាឲ្យ

ធ្វើអំពើអសីលធម៌ទេ ។ តើអស់លោកនិយាយទម្លាក់ទៅលើអស់ឡោះហ្ន៎នូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹងទេ នោះឬ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើលោកដែលឃើញបុគ្គលណាថាអស់ឡោះហ្ន៎បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ ឲ្យផឹកស្រាទេ ឬឲ្យធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមណាមួយទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីទៅអំពើអសីលធម៌ទាំងនោះដែលពួកគេបានថាអស់ឡោះហ្ន៎បានដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើនោះ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានតែអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ និងព្រះអភិបាល صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្គ وَعَلَّ ទេដែលដឹងជាងគេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះស្តីអំពីអ្វីមាំរំលោភធំៗ ជាន់ដែលថាអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ បានបញ្ជាឲ្យមនុស្សធ្វើអំពើទាំងនេះ តែអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ មិនដែលបានបញ្ជាឲ្យមនុស្សធ្វើអំពើទាំងនេះសោះ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ឆ្លើយបដិសេធរឿងនេះទៅលើពួកគេ ហើយព្រះអង្គ وَعَلَّ ឲ្យយើងដឹងថាពួកគេនិយាយបង្កាច់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ហៅប្រកាសនោះថាអំពើអសីលធម៌ក្នុងសំណាក់ពួកគេ ។" (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ 1 : 34)

***

١/٢٨/٧* أَلْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدْفَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ أَمَرَ بِالسُّوِّ وَالْفَحْشَاءِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ الْحَيَرَ وَ الشَّرَّ بَعِيْرٍ مَشِيْمَةٌ مِنْهُ فَقَدْ أَخْرَجَ اللَّهَ مِنْ سُلْطَانِهِ، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ الْمَعَاصِيَ عُمِلَتْ بِعَيْرِ قُوَّةِ اللَّهِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ، وَ مَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ أَذْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٧٥ الحديث : ٩٩ / ٣٨١٧ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ١١ الحديث : ١٤)**

*7/28/2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី រាយការណ៍តមកពី ម៉ាស់អ៊ូដ្វាស្តុ ប៊ិន ស្ត្រីដ្វាភ្លោះត្តិ តមកពី អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាថាអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើប្រការអាក្រក់ និងអំពើអសីលធម៌ អ្នកនោះនិយាយបង្កាច់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ។ អ្នកណាថាប្រការល្អនិងប្រការអាក្រក់ មិនមកពីព្រះចំណង់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ទេ អ្នកនោះដកអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ចេញពីព្រះអាជ្ញាព្រះអង្គ وَعَلَّ ។ អ្នកណាថាការល្មើសបង្កាច់ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយគ្មានកម្លាំងមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ទេ អ្នកនោះនិយាយមុសាទម្លាក់ទៅលើអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ។ អ្នកណានិយាយមុសាទម្លាក់ទៅលើអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលភ្លើង ។" (تفسير العياشي 2 : 11 / 14)

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
 ២៩. ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ។ ចូរអស់លោកបែរមុខ (គឺចិត្ត) ទៅរក[ព្រះអង្គ]គ្រប់ទីកន្លែង[និងពេល]ធ្វើនមស្ការ[ឬជាព្រះអង្គ] ។ ចូរអស់លោកបូងស្ទូងព្រះអង្គដោយស្មោះអស់ពីចិត្តចំពោះព្រះអង្គក្នុងព្រះសាសនា ។ ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់វិញ ។"

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. ព្រះអង្គបានដឹកនាំភាគីមួយ ភាគីមួយទៀតសមតែរង្វេង [ដោយសារតែពួកគេមានប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត] ។ ពួកគេបានយកពួកស្រ្តីគួរជាសម្ពន្ធមិត្តក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេគិតថាខ្លួនដឹកនាំខ្លួននៅលើផ្លូវត្រូវ ។"

រឿងវិញ្ញាណបុគ្គលអាក្រក់ ។ រីឯអ្នកដែលត្រូវបង្កើតមកជាបុគ្គលជោគជ័យក្នុងថ្ងៃដែលអ្នកនោះកើតមក នឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញជាបុគ្គលជោគជ័យដូចគ្នាដែរ ។ រឿងសុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលអាក្រក់ អាក្រក់តាំងពីក្នុងពោះម្តាយម៉ែ៖ ។ បុគ្គលជោគជ័យ ជោគជ័យតាំងពីក្នុងពោះម្តាយ ម៉ែ៖ ។" (تفسير القسي 1: 226)

***

٢٩/٧-٤/٣٠ ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ السَّيَّارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ بْنِ مِهْرَانَ الْكَرْخِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَنَا بْنُ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ * فَرِيقًا هَدَىٰ وَ فَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللهِ﴾: «يَعْنِي أَيْمَةَ الْجَوْرِ دُونَ أَيْمَةِ الْحَقِّ ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء :

٢ صفحة : ٥٢٩ الحديث : ٩٩/ ٣٨٢٩ ، علل الشرائع - الجزء : ١ صفحة : ٦١٠ الحديث : ٨١)**

7/29-30/4 [...] អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا} មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ីន អុលី^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [៧:២៩] ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់ វិញ ។ [៧:៣០] ព្រះអង្គបានដឹកនាំភាគីមួយ ភាគីមួយទៀតសមតែវង្វេង ។ ពួកគេបានយកពួកស្រីតូន ជាសម្ពន្ធមិត្តក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ថា៖ "មានន័យថាពួកអ៊ីម៉ាខុសផ្លូវដោយចោលអ៊ីម៉ា^{عليه}នៃព្រះសច្ចៈធម៌ (គឺអ៊ីម៉ាត្រឹមត្រូវជ្រើសរើសដោយអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}) ពួកគេគិតថាខ្លួនដឹកនាំខ្លួននៅលើផ្លូវត្រូវ ។"

(علل الشرائع: 610 / 81)

رنع
الحزب
١٦

﴿يَبْنِيْ عَادَمَ خُدُوًا زَيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾

៣១. ម្ចាស់កូនអាដាំអើយ! ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ[បូជាអល់ឡោះហ្ន៎] ។ ចូរ ពួកអ្នកបរិភោគនិងផឹក [អាហារណាដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគ] [តែ]ចូរកុំជ្រុលពេក ព្រោះ អល់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វព្រះហឫទ័យ[បុគ្គលខ្លះខ្លាយនិង]បណ្តាបុគ្គលជ្រុលពេកទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣១

١/٣١/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيْدٍ، عَنْ فَضَالَةَ ابْنِ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُدُوًا زَيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «فِي الْعِيْدَيْنِ وَ الْجُمُعَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٠ ، الكافي - الجزء : ٣ صفحة : ٤٢٤ الحديث : ٨)**

7/31/1 [...] អ៊ីបនូ ស៊ីណាន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{وحد} [៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ ថា៖ "ក្នុងពេលបុណ្យទាំង ពីរនិងថ្ងៃសុក្រ ។" (الكافي 3: 424 / 8)

***

٢/٣١/٧ الشَّيْبُحِيُّ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ لَمْ يَشْهَدْ جَمَاعَةَ النَّاسِ فِي الْعِيْدَيْنِ فَلْيَغْتَسِلْ وَ لِيَتَطَيَّبْ بِمَا وَجَدَ، وَ لِيُصَلِّ وَحْدَهُ كَمَا يُصَلِّي فِي الْجَمَاعَةِ». وَ قَالَ: ﴿خُدُوًا زَيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «الْعِيْدَانِ وَ الْجُمُعَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٢ ، التهذيب - الجزء : ٣ صفحة : ١٣٦ الحديث : ٢٩٧)**

7/31/2 អាល់-អ៊ីស្រាអ៊ី បានរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក តមកពី អុលី ប៊ិន ហ្វាទីម តមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អុលី តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្វាដ្ទីឡាស្ត តមកពី អុប្បុលឡោះហ្វា ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលមិនបានចូលរួមក្នុង ស្រ្តីឡាតុបុណ្យទាំងពីរជាមួយមនុស្សឯទៀតទេ ចូរឲ្យអ្នកនោះរួតទឹក លាបគ្រឿងក្រអូបតាមលទ្ធភាព ចូរឲ្យអ្នកនោះស្រ្តីឡាតុ ។ ចូរអ្នកនោះស្រ្តីឡាតុម្នាក់ឯង ដូចស្រ្តីឡាតុរួមដែរ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្តារ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងបុណ្យ ទាំងពីរនិងថ្ងៃសុក្រ ។" (التَهْذِيبُ 3 : 136 / 297)

***

3/31/7 وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ رَجُلٍ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ عُثْبَةَ، عَنْ فَضَّالِ بْنِ مُوسَى بْنِ النَّهْدِيِّ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ سَيَّابَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «الْعُسْلُ عِنْدَ لِقَاءِ كُلِّ إِمَامٍ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء 1 - الجزء 2 : صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩ / ٣٨٣٤ ، التهذيب - الجزء 6 : صفحة : ١١٠ الحديث : ١٩٧)**

7/31/3 [...] អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល [៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អ នាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្តារ ថា៖ "រួតទឹក (ស្មានពិធី) ពេលជួបអ្វីម្យ៉ាងគ្រប់អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (197 / 110 : 6) (التَهْذِيبُ 6 : 110 / 197)

***

4/31/7 عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «يَعْنِي الْأَيْتَمَةَ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء 1 - الجزء 2 : صفحة : ٥٣١ الحديث : ٩٩ / ٣٨٣٨ ، تفسير العياشي - الجزء 2 : صفحة : ١٣ الحديث : ٢٢)**

7/31/4 [...] អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} [៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្តារ ថា៖ "មានន័យថាអ្វីម្យ៉ាង ^{عليهم السلام} ។" (22 / 13 : 2) (تفسير العياشي 2 : 13 / 22)

***

5/31/7 عَنْ خَيْثَمَةَ بْنِ أَبِي خَيْثَمَةَ، قَالَ: كَانَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ لَبَسَ أَجْوَدَ ثِيَابِهِ، فَقِيلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، لِمَ تَلْبَسُ أَجْوَدَ ثِيَابِكَ؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، فَأَجْمَلُ لِرَبِّي، وَ هُوَ يَقُولُ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ فَأَحِبُّ أَنْ أَلْبَسَ أَجْوَدَ ثِيَابِي». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء 1 - الجزء 2 : صفحة : ٥٣٢ الحديث : ٩٩ / ٣٨٤٣ ، تفسير العياشي - الجزء 2 : صفحة : ١٤ الحديث : ٢٩)**

7/31/5 ខ្យង់ស្រាម៉ាស្ត ប៊ិន អាហ្វិ ខ្យង់ស្រាម៉ាស្ត បានតំណាលថា កាលណា អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ឈរស្រ្តីឡាតុ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្លៀកពាក់ស្អាត ។ គេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ! ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្លៀកពាក់ស្អាត (ពេលស្រ្តីឡាតុ)?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} ត្រូវស្អាត ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} សព្វព្រះបូជន៍សោភ័ណភាព ។ ដូច្នេះខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងលំអខ្លួន ដើម្បីម្ចាស់ ^{وَجَلَّ} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} [៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែង ធ្វើនមស្តារ ដូច្នេះឯងបានជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ដែលស្អាតបំផុត (ពេលស្រ្តីឡាតុ) ។" (تفسير العياشي 2 : 14 / 29)

***

6/31/7 وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ الْجَامُورِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَكُونُ لِلْمُؤْمِنِ عَشْرَةٌ أَقْمِصَةٌ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: عِشْرُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: ثَلَاثُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ، لَيْسَ هَذَا مِنَ السَّرْفِ، إِنَّمَا السَّرْفُ أَنْ تَجْعَلَ ثَوْبَ صَوْنِكَ ثَوْبَ بَدْلِكَ». (الكافي 4 / 441)

6)**

7/31/6 [...] អ៊ីសហ្គាតូ ប៊ិន អ៊ាម៉ា បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាធូ អ្នកបំប្លែងឡើយ៖ ថា "តើ អ្នកមានសទ្ធាអាចមានអារម្មណ៍ដប់បានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្តែ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សាមសិប?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាន ។" នេះមិនមែនអ្វីដែលជ្រុលពេកទេ ។ អ្វីដែលជ្រុលពេកនោះគឺយកសំលៀកបំពាក់លោករក្សាសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ របស់លោក គឺសំលៀកបំពាក់ដែលបិទបាំងនិស្ស័យអាក្រក់របស់លោក ។" (الكافي 6 : 4/441)

***

7/31/7* ۷/۳۱/۷ وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيعٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ صَالِحٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَدْرَى مَا تُحْيِي عَنْ حَدِّ الْأِسْرَافِ؟ فَقَالَ: «إِنِّي لَأَكْتُبُكَ الْفَضْلَ إِنَّا نَكْتُبُكَ، وَ أَكَلْنَاكَ التَّمْرَ وَ زَيْتُكَ النَّوَى هَاهُنَا وَ هَاهُنَا». (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة 532 : الحديث 99 / 3846 ، الكافي - الجزء 4 : صفحة 56 : الحديث 10)**

*7/31/7 [...] រាយការណ៍មកពី ស្វីឡែម៉ាន ប៊ិន ស្ត្រីលី: ប្តី ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាធូ អ្នកបំប្លែងឡើយ៖ ថា "បម្រាមទាបបំផុតអំពីអំពើជ្រុលពេក (ឬហួសហេតុ) នោះគឺអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកឲ្យគេនូវសំលៀកបំពាក់ដែលការពារខ្លួនលោក លោកដុតចោលនាវារបស់ លោកដែលនៅសល់ លោកបរិភោគផ្លែលម្អើហើយចោលគ្រាប់ទៅនេះទៅនោះ ។" (الكافي 4 : 10/56)

***

8/31/8* ۸/۳۱/۸ عَنْ هَارُونَ بْنِ خَارِجَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ سَأَلَ النَّاسَ شَيْئًا وَ عِنْدَهُ مَا يُفَوِّتُهُ يَوْمَهُ فَهُوَ مِنَ الْمُسْرِفِينَ». (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة 533 : الحديث 99 / 3849 ، تفسير العياشي - الجزء 2 : صفحة 14 : الحديث 28)**

*7/31/8 រាយការណ៍មកពី ហ្គារូន ប៊ិន ខ្លីវិយ៉ាស្ត ដែលបានថា អាធូ អ្នកបំប្លែងឡើយ៖ មានវចនៈ ថា៖ "បុគ្គលដែលសូមគេនូវរបស់នីមួយៗ តែបុគ្គលនោះមានអ្វីៗដែលអាចជួយដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវ ការរបស់ខ្លួនឯងបាន បុគ្គលនោះនៅក្នុងបណ្តាបុគ្គលជ្រុលពេក ។" (تفسير العياشي 2 : 28 / 14)

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

៣២. ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអស់ឡើយ៖ ប្តីបានបង្កើតឡើង សម្រាប់បណ្តាបាវព្រះអង្គ និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធនៃព្រះអង្គបានព្រះរាជទានឲ្យពួកគេ?" ចូរ អ្នកថា៖ "អ្វីៗទាំងនេះបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងជីវិតលោកនេះដាច់មុខ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" ដូច្នេះ ឯងដែលយើងពិពណ៌នាបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣២

7/32/1 [...] យូស្រីហ្វ ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គីម បានតំណាលថាខ្ញុំបានមកជួប អាធូ អ្នកបំប្លែងឡើយ៖ ថា ខ្ញុំ

បានពាក់អាវុធំនិងអាវុធការងារធ្វើអំពីពោមសត្វ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មើលមកខ្ញុំៗបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំ
 បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ទូលបង្គំពាក់អាវុធំនិងអាវុធការងារធ្វើអំពីពោមសត្វ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 យល់យ៉ាងណាដែរ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើមានបញ្ហាអ្វីនឹងអាវុធំ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មាន
 បាក់នៅលើអាវុធនោះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មិនមានបញ្ហានឹងការបាក់ទេ ព្រោះកាលអាល់-
 ហ្វ្រែស្រៃនី صلوات الله عليه والسلام ត្រូវគេធ្វើឃាត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានពាក់អាវុធំ[ធ្វើអំពីពោមសត្វ] ។"

ثُمَّ قَالَ: إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبَّاسٍ لَمَّا بَعَثَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى الْخَوَارِجِ فَوَاقَفَهُمْ، لَيْسَ أَفْضَلَ ثِيَابِهِ، وَ تَطَيَّبَ بِأَفْضَلِ طَبِيخِهِ، وَ
 رَكِبَ أَفْضَلَ مَرَاقِبِهِ، فَخَرَجَ، فَوَاقَفَهُمْ، فَقَالُوا: يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، بَيْنَا أَنْتَ أَفْضَلُ النَّاسِ إِذَا أَتَيْنَا فِي لِبَاسِ الْجَبَابِرَةِ وَ مَرَاقِبِهِمْ! فَتَلَا عَلَيْهِمْ
 هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ فَالْبَسَ وَ تَحَمَّلَ، فَإِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، وَ لَيْكُنْ مِنْ
 خَلَالٍ. (الكافي - الجزء : ٦ صفحة : ٤٤٢ لحديث : ٢)***

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាល អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានចាត់បញ្ជូន អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែ
 ប៊ីន អាប់បាស់ ទៅប្រយុទ្ធទូលពួកយូរ៉ាវិច លោកបានស្លៀកពាក់ស្អាតបំផុត លាបទឹកអប់ក្រអូបបំផុត
 ជិះជំនិះល្អបំផុត ។ ពួកគេបានថា៖ "អ៊ីបនូ អាប់បាស់អើយ! ក្នុងចំណោមអស់ទាំងយើង លោកប្រសើរ
 ដាច់អស់មនុស្សទូទៅ តែលោកមកជួបយើងដោយស្លៀកពាក់សំលៀកពាក់និងជិះជំនិះរបស់បុគ្គល
 សាហាវយង់ឃ្នង ។" លោកក៏បានសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះដាក់ពួកគេ គឺ៖ [៧:៣២] ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅ
 ដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអស់ឡោះហ្វ្រែបានបង្កើតឡើងសម្រាប់បណ្តាបាវព្រះអង្គ និង
 គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធ?" ដូច្នោះចូរអស់លោកស្លៀកពាក់និងសម្អិតសម្អាងខ្លួន ព្រោះអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام
 ស្អាត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យសោភ័ណភាព តែត្រូវបានវាមកដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។"
 (الكافي 6: 442 / 7)

***

٢/٣٢/٧ عليُّ بنُ مُحَمَّدٍ بنِ بُنْدَارٍ، عَنْ أَحْمَدَ بنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بنِ عَلِيٍّ، رَفَعَهُ قَالَ: مَرَّ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 فَرَأَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ عَلَيْهِ ثِيَابٌ كَثِيرَةٌ الْقِيَمَةِ حَسَنًا، فَقَالَ: وَ اللَّهُ لَأَتَيْنَهُ وَ لَأُؤْتِيَنَهُ. فَدَنَا مِنْهُ، فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَا
 لَيْسَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِثْلَ هَذَا اللَّبَاسِ، وَ لَا عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَا أَحَدٌ مِنْ آبَائِكَ.

7/32/2 [...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាលី បានរាយការណ៍ថា ស៊ីហ្វយ៉ាន អាល់ស្ត្រែរី បានកាត់តាមម៉ាស់យ៉ូដ្ឋ
 ពិសិដ្ឋ បានឃើញ អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام ។ នៅលើខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានសំលៀកបំពាក់ថ្លៃៗ ។
 លោកបានថា៖ "សូមស្ស៊ីចនឹងអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام ! ខ្ញុំនឹងទៅស្តីឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" លោកបានទៅរកព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام ទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រីសូលុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام អើយ! សូមស្ស៊ីចនឹងអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام !
 រីសូលុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام អាលី صلوات الله عليه والسلام និងជូនតា عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនដែលស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់បែប
 នេះទេ ។"

فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي زَمَانٍ قَثْرٌ مُقْتَرٍ، وَ كَانَ يَأْخُذُ لِقَثْرِهِ وَ اقْتِدَارِهِ، وَ إِنَّ الدُّنْيَا
 بَعْدَ ذَلِكَ أَرْحَتْ عَرَائِيهَا، فَأَحَقُّ أَهْلِهَا - بِهَا أَبْرَارُهَا - ثُمَّ تَلَا - ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ وَ نَحْنُ
 أَحَقُّ مَنْ أَحَدَ مِنْهَا مَا أَعْطَاهُ اللَّهُ غَيْرَ آتِي - يَا ثَوْرِيُّ - مَا تَرَى عَلَيَّ مِنْ ثَوْبٍ إِذَا أَلْبَسْتُهُ لِلنَّاسِ. ثُمَّ اجْتَدَبَ يَدَ سُفْيَانَ فَجَرَّهَا إِلَيْهِ، ثُمَّ
 رَفَعَ الثَّوْبَ الْأَعْلَى وَ أَخْرَجَ ثَوْبًا تَحْتَهُ ذَلِكَ عَلَى جِلْدِهِ غَلِيظًا، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): هَذَا أَلْبَسْتُهُ لِنَفْسِي، وَ مَا رَأَيْتُهُ لِلنَّاسِ. ثُمَّ جَدَبَ
 ثَوْبًا عَلَى سُفْيَانَ أَعْلَاهُ غَلِيظٌ حَشِينٌ، وَ دَاخِلُ ذَلِكَ ثَوْبٌ لَيِّنٌ، فَقَالَ: لَيْسَتْ هَذَا الْأَعْلَى لِلنَّاسِ، وَ لَيْسَتْ هَذَا لِنَفْسِكَ تَسْرُهَا.
 (الكافي - الجزء : ٦ صفحة : ٤٤٢ الحديث : ٨)

អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្វ្វា صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم នៅក្នុងសម័យក្រខ្យត់ មាន ថវិកាស្តូចស្តើង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រើប្រាស់តាមលទ្ធភាពព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ក្រោយពីសម័យនោះមក ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចបានធូរស្រាល ។ សម័យក្រោយមកបានកន្លងផុតសម័យនោះ ដូច្នេះអ្នកដែលសម នឹងបានសំលៀកបំពាក់ទាំងនោះគឺបុគ្គលត្រឹមត្រូវក្នុងសម័យនេះ ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖

[៧:៣២] ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអល់ឡោះហ្វ្វាបានបង្កើតឡើង សម្រាប់បណ្តាបាវព្រះអង្គនិងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធ ? ដូច្នេះយើង صلوات الله عليه وآله وسلم ស័ក្តិសមនឹងបានជាងគេអ្វី ដែលអល់ឡោះហ្វ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រទានឲ្យនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ស្បៀរ អើយ! អ្វីដែលលោកឃើញខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ពាក់នេះ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ពាក់ដើម្បីមនុស្ស ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចាប់ដៃស៊ីហ្វយ៉ានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានលើក អារក្រៅគាត់ បង្ហាញឲ្យឃើញអារម្មណ៍លើស្បែកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានសាច់គគ្រាត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ពាក់អារនេះសម្រាប់ខ្លួនខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ អ្វីដែលលោកបានឃើញនោះវាសម្រាប់ មនុស្ស ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបកអារក្រៅរបស់ស៊ីហ្វយ៉ានដែលមានសាច់គគ្រាតនោះចេញ តែ នៅក្រោមអារនោះលើខ្លួនលោកមានអារម្មណ៍ស្អាត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកពាក់អារ ក្រៅនេះដើម្បីមនុស្ស តែលោកចូលចិត្តពាក់អារល្អខាងក្នុងសម្រាប់ខ្លួនលោក ។" (الكافي 6 : 442 / 8)

***

٣/٣٢/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ التُّعْمَانَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي بَنِي مُصْعَبٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ زَيْبَانَ - أَوْ الْمُعَلَّى بْنِ حُنَيْسٍ - قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا لَكُمْ مِنْ هَذِهِ الْأَرْضِ؟ فَتَبَسَّمَ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَعَثَ جِبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَمَرَهُ أَنْ يَخْرِقَ بَيْنَهُمَا مِثْمَاتَهُ ثَمَانِيَةَ أَنْهَارٍ فِي الْأَرْضِ، مِنْهَا سَيْحَانٌ، وَ جَيْحَانٌ، وَ هُوَ نَهْرٌ بَلْخٍ، وَ الْحُشُوعُ؛ وَ هُوَ نَهْرُ الشَّاشِ، وَ مِهْرَانٌ: وَ هُوَ نَهْرُ الْهِنْدِ، وَ نَيْلٌ مِصْرَ، وَ دِجْلَةُ وَ الْفُرَاتُ، فَمَا سَقَتْ وَ اسْتَقَّتْ فَهُوَ لَنَا، وَ مَا كَانَ لَنَا فَهُوَ لِشَيْعَتِنَا، وَ لَيْسَ لِعَدُوِّنَا مِنْهُ شَيْءٌ إِلَّا مَا غَضِبَ عَلَيْهِ، وَ إِنَّ وَ لِيْنَا لَفِي أَوْسَعِ فِيمَا بَيْنَ ذِهِ إِلَى ذِهِ- يَعْنِي مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ، ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ:- ﴿فَلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ الْمُعْصُومِينَ عَلَيْهَا ﴿خَالِصَةً﴾ لَهُمْ ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ يَعْنِي بِلَا غَضَبٍ» (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الجزء ٢ : صفحة ٥٣٥ الحديث ٣٨٥٦ / ٩٩ ، الكافي - الجزء

١ : صفحة : ٣٣٧ الحديث : ٥) **

7/32/3 [...] យូសូស ប៊ិន ស្តាប់យ៉ាន ឬ អាល់-មូអុឡា ប៊ិន យូណែស បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្វ្វា صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានអ្វីលើផែនដី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ញញឹមហើយមានវចនៈ ថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនយ៉ូប عليه السلام មក ដោយបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជីកស្ទឹងប្រាំបីដោយ មេជើងនៅលើផែនដី ។ គឺស្ទឹងសែហ្វាន់និងស្ទឹងហ្គែហ្វាន់ នេះគឺស្ទឹងដែលនៅឯតំបន់បាល់ខ័ (Balkan គឺ ទ្វីបអាស៊ីកណ្តាល); ស្ទឹងអាល់-យូសូអ៊ី នេះគឺស្ទឹងអាល់-ស្វាស្ត; ស្ទឹងម៉ាស្តរ៉ែន នេះគឺស្ទឹងនៅប្រទេស ឥណ្ឌា; ស្ទឹងនីល ដែលនៅឯប្រទេសអេស៊ីបត; ស្ទឹងដាច់ឡាស្តនិងស្ទឹងអាល់-ហ្វ្វីរត(ដែលនៅឯប្រទេស អ៊ីរ៉ាក់) ។ ដូច្នេះអ្វីក៏ដោយដែលអាស្រ័យទឹកទាំងនេះ អ្វីទាំងនោះជារបស់យើង صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ្វីក៏ដោយដែលជា របស់យើង صلوات الله عليه وآله وسلم អ្វីទាំងនោះជារបស់ស្ត្រីអុស្តយើង صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ពួកសត្រូវយើង صلوات الله عليه وآله وسلم មិនបានអ្វីទាំងនេះទេ ក្រៅពី អ្វីដែលពួកគេបានប្លន់យកពីពួកគេ ។ មិត្តយើង صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងបាននៅក្នុងកន្លែងដែលទូលាយជាងនេះដល់ នេះទៅទៀត បានសេចក្តីថារវាងមេយនិងដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [៧:៣២] ចូរ អ្នកថា៖ "អ្វីៗទាំងនេះបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងជីវិតលោកនេះដាច់មុខ បុគ្គលដែលត្រូវគេប្លន់ យក នៅថ្ងៃជំនុំជម្រះ នឹងពុំមានអ្នកណាប្លន់យកពីពួកគេទេ ។" (الكافي 1 : 337 / 5)

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ ۖ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُزَلِّ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តិអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង [ឬក្រៅ និងក្នុង] អំពើបាប ការឈ្លានពានដោយគ្មានសិទ្ធិ [ហាម]យកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយ អស់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គពុំបានប្រទានចុះមកនូវការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នោះទេ និង[ហាម]និយាយ ទម្លាក់ទៅលើអស់ឡោះហ្ន៎នូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៣

١/٣٨/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي وَهْبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَنْصُورٍ قَالَ: سَأَلْتُ عَبْدًا صَالِحًا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى « إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَّنَ » فَقَالَ إِنَّ الْقُرْآنَ لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ، فَجَمِيعٌ مَا حَرَّمَ فِي الْكِتَابِ هُوَ الظَّاهِرُ، وَ الْبَاطِنُ مِنْ ذَلِكَ أَيْمَةُ الْحَقِّ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 33)

7/38/1 [...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ម៉ាន់ស្វីរ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អ្នកបុរាណសាស្ត្រលិះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី៧) អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} [៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តិអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គួរអានមានន័យក្រៅនិងមានន័យក្នុង ។ អ្វីៗទាំងអស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{وجل}ហាមនៅក្នុងគួរអាននោះមានន័យក្រៅថាអ្វីដែលមិនស្របច្បាប់ រីឯន័យក្នុង (គឺន័យកំបាំង) នោះគឺអ៊ីម៉ាទុច្ឆរិត (គឺពួកមេដឹកនាំទុច្ឆរិត) ។ អ្វីៗទាំងអស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{وجل}អនុញ្ញាតនៅក្នុងគួរអាននោះមានន័យក្រៅថាអ្វីដែលស្របច្បាប់ រីឯន័យក្នុងគឺអ៊ីម៉ាត្រីមត្រូវ ។"

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1 : 33)

***

٢/٣٨/٧ الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «﴿الْفَوَاحِشُ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَّنَ﴾ مَا ظَهَرَ نِكَاحُ امْرَأَةِ الْأَبِ، وَ مَا بَطَّنَ: الرِّبَا». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ - صفحة : ٥٣٩ الحديث : ٣٨٦٧ / ٩٩ ، التهذيب - الجزء : ٧ - صفحة : ٤٧٢ الحديث : ١٨٩٤)**

7/38/2 [...] អ្នកលិះ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្ត្រីស្តី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តិអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង ។ ន័យក្រៅគឺរៀបការជាមួយម្តាយចុង ន័យក្នុងគឺអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។" (1894 /472 : 7) (التهذيب)

***

٣/٣٨/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعًا، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ يَفْطِينٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَّنَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ فَأَمَّا قَوْلُهُ: ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ يَعْني الرِّبَا الْمُعْلَنَ، وَ نَصَبَ الرِّبَايَاتِ الَّتِي كَانَتْ تَرْفَعُهَا الْفَوَاحِشُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ.

7/38/3 [...] អ្នកលិះ ប៊ិន យ៉ាកូប៊ីន បានតំណាលតមកពី អាចូ អាល់-ហ្វាស្ត្រីស្តី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وجل} [៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តិអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង អំពើបាប ការឈ្លានពានដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وجل} អំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែង មានន័យថាអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទដែលច្បាស់ក្រឡេក ការលើកទង់ដែលបុគ្គលបង្កវិនាស

បានលើកឡើង បុគ្គលអសីលធម៌ (លាមក) ក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាម (បានសេចក្តីថាពួកពេស្យា) ។"

وَأَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَمَا بَطُنْ﴾ يَعْنِي مَا نَكِحَ مِنْ أَزْوَاجِ الْأَبَاءِ، لِأَنَّ النَّاسَ كَانُوا قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِذَا كَانَ لِلرَّجُلِ زَوْجَةٌ وَ مَاتَ عَنْهَا، تَزَوَّجَهَا ابْنُهُ مِنْ بَعْدِهِ، إِذَا لَمْ تَكُنْ أُمُّهُ، فَحَرَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ، وَ أَمَّا ﴿الْإِيمُ﴾ فَإِنَّهَا الْخُمْرُ بِعَيْنِهَا. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٩ الحديث : ٩٩ / ٣٨٦٩ ، الكافي - الجزء : ٦ صفحة : ٤٠٦ الحديث : (١) **)

ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ អំពើអសីលធម៌កំបាំង មានន័យថារៀបការជាមួយម្តាយចុង ព្រោះគេតែង ធ្វើបែបនេះមុនព្រះសាស្តា ត្រូវចាត់បញ្ជូនមក ។ ពេលបុរសណាស្លាប់ចោលភរិយាដែលក្លាយទៅ ជាស្ត្រីមេម៉ាយនោះ ស្ត្រីមេម៉ាយនេះត្រូវរៀបការជាមួយកូនប្រុសបុរសនោះ បើស្ត្រីនេះមិនមែនម្តាយ បង្កើតរបស់កូនប្រុសនោះទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ បានហាមទង្វើនេះ ។ អំពើបាប នេះសំដៅទៅលើស្រា ចំៗតែម្តង ។" (الكافي 6 : 406 / 1)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

៣៤. គ្រប់សហសគមន៍រមែងមានកាលបរិច្ឆេទ ។ លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារ [កាលបរិច្ឆេទនោះ]បានទេទោះបីមួយម៉ោងក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំ[កាលបរិច្ឆេទនោះ]ឲ្យលឿនបានទេ ។

يَبْنِيْ ءَادَمَ اِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِيْ فَمِنْ اَتَّقَىٰ وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٥﴾

៣៥. ម្ចាស់កូនអាដាំអើយ! បើព្រះសាសនៈទូត [ដែលអញបានជ្រើសរើស] ក្នុងបណ្តាពួកអ្នកមករកពួក អ្នកដោយថ្លែងប្រាប់ពួកអ្នកនូវបណ្តាព្រះសញ្ញាអញ អ្នកណាខ្លាចក្រែង (គឺគោតមាមសិក្ខាបទរបស់ អញ) កែតម្រង់ខ្លួនឲ្យល្អឡើង ពួកគេនឹងពុំរងការភ័យខ្លាចនិងទុក្ខសោកទេ ។

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

៣៦. បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ដែលក្រខឹងក្រអឺតដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ ជន ទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងនៅក្នុងភ្លើងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۗ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمُ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

៣៧. អ្នកណាទៅដែលទុច្ចរិតជាងបុគ្គលដែលប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់លើអស់ឡោះហ្ន៎ ឬបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ? ពួកទាំងនោះនឹងបានចំណែកដែលបានបញ្ញត្តិទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសម្រាប់ ពួកគេ[ក្នុងលោកនេះ] រហូតដល់ពេល[ស្លាប់]បេសកករយើង (គឺពួកទេវតា) មកយកព្រលឹងពួកគេ នឹង ថា៖ "ឯណាទៅពួក (រូបបដិមា...) ដែលពួកអ្នកធ្លាប់តែបូងស្លូងក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ពួកនោះបានបោះបង់យើងចោលអស់ទៅហើយ ។" ពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីជំទាស់ខ្លួនឯងថាពួកគេជាជន បដិសេធសទ្ធា (គឺជនគោរពបូជារូបបដិមាជន ទុច្ចរិតដែលធ្វើផែនការណ៍ប្រឆាំងច្បាប់អស់ឡោះហ្ន៎) ។

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا
 آدَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرِنُهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَعَاتِبِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ
 ضِعْفٍ وَلَكِنَّ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលជាមួយបណ្តាសហគមន៍[ទុច្ចរិត]យ៉ូននិងមនុស្ស
 ដែលបានកន្លងផុតទៅមុនពួកអ្នកហើយនោះ ទៅក្នុងភ្លើងនរកទៅ!" រាល់ពេលដែលសហគមន៍មួយ
 បានចូលទៅក្នុងនោះ ពួកគេដាក់បណ្តាសហគមន៍ដូចពួកគេ[ដែលបានចូលទៅមុនពួកគេ] ។ លុះ
 ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានមកជួបជុំគ្នាក្នុងនោះ សហគមន៍ក្រោយពួកគេ (គឺអ្នកតាមគេ) នឹងពោលអំពី
 សហគមន៍មុនពួកគេ (គឺអ្នកនាំគេ) ថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ពួកទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអស់
 ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេង ។ សូមព្រះអង្គដាក់ទោសភ្លើងនរកពួកគេជាពីរទៅ [ព្រោះពួកគេរង្វេងហើយ
 បានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេង] ។" ព្រះអង្គនឹងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ទាំងអស់គ្នាមានទោសជា
 ពីរ តែពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។"

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرِنُهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. ជនមុនពួកគេ (គឺអ្នកនាំគេ) នឹងនិយាយដាក់ជនក្រោយគេថា៖ "អស់លោកមិនគ្រាន់បើជាងយើង
 ទេ ។ អស់លោកភ្នក្សទណ្ឌកម្មទៅ ដោយសារអំពើដែលអស់លោកបានសាង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤-៣៩

1/39-34/7 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ:
 ﴿إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفْرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ﴾ - إِلَى قَوْلِهِ - ﴿تَعْمَلُونَ﴾ - قَالَ - تَعُدُّ السِّنِينَ، ثُمَّ تَعُدُّ الشُّهُورَ، ثُمَّ تَعُدُّ الْأَيَّامَ، ثُمَّ تَعُدُّ
 السَّاعَاتِ، ثُمَّ تَعُدُّ النَّفْسَ ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْجِرُونَ سَاعَةً وَ لَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾.*** (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٥
 صفحة : ٣٧٧ الحديث : ٩٩ / ١٠٧٢٩ ، الكافي - الجزء : ٣ صفحة : ٢٦٢ الحديث : ٤٤)

7/34-39/1 [...] អាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងខ្លួនឡើងវិញ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "[៦២:៨] ពិតណាស់ ការស្លាប់ដែលអស់
 លោកគេចនោះ វានឹងបែបព្រះប្រទះអស់លោក ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وحد} អ្វីដែលអស់លោកបានសាង
 គឺរាប់ឆ្នាំ រាប់ខែ រាប់ថ្ងៃ រាប់ម៉ោង រាប់នាទី និងរាប់ដង្ហើមចេញចូល ។ [៧:៣៤] គ្រប់ហសគមន៍រមែង
 មានកាលបរិច្ឆេទ ។ លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារបានទេទោះបីមួយម៉ោង
 ក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំឲ្យលឿនបានទេ ។" (الكافي 3: 44 / 262)

***

2/39-34/7 الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْجِرُونَ سَاعَةً وَ لَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾، قَالَ:
 «هُوَ الَّذِي يُسَوِّي لِمَلِكِ الْمَوْتِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩ / ٣٨٧٤ ، تفسير
 العيَّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ١٧ الحديث : ٣٩)***

7/34-39/2 អាល-អែយ៉ាស្តី បានរាយការណ៍តមកពី អាច្ឆិ អ្នកបំប្លែងខ្លួនឡើងវិញ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈអំពី
 ព្រះបន្ទូលអស់ឡើងវិញ^{وحد} [៧:៣៤] លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារបានទេទោះបី
 មួយម៉ោងក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំឲ្យលឿនបានទេ ។ ថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលគេតម្រូវឲ្យទៅតាមមទូត (គឺទេវតា

យកព្រលឹង) ធ្វើ "1" (39 /17 : 2) (تفسير العياشي)

***

*3/39-34/7 វ៉ូ រ៉ូយ៉ា អ៊ូរ៉ា អ៊ូ អ៊ូ ឈ្មោះ (ឈ្មោះ ឈ្មោះ) : «أَمَّا الْأَجَلُ الَّذِي غَيْرُ مُسَمًّى عِنْدَهُ فَهُوَ أَجَلٌ مُّؤَقَّفٌ، يُقَدِّمُ فِيهِ مَا يَشَاءُ، وَ يُؤَخِّرُ فِيهِ مَا يَشَاءُ، وَ أَمَّا الْأَجَلُ الْمُسَمًّى فَهُوَ الَّذِي يُسَمًّى فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٤٠١

الحديث : ٩٩ / ٣٤١١ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٣٥٥ الحديث : ٨)**

*7/34-39/3 ហ្គីមរ៉ូស បានរាយការណ៍តមកពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អាហ្គី យ៉ូក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ "នេះគឺកាលបរិច្ឆេទដែលអស់ឡោះហ្គីមរ៉ូសមិនបានកំណត់ ដូច្នេះវាត្រូវផ្អាកទុកសិន ។ អស់ឡោះហ្គីមរ៉ូស មួយមានកាលបរិច្ឆេទលឿនទៅមុខស្រេចតែលើព្រះអង្គ وَعَدَّ ព្រះអង្គ وَعَدَّ មួយមានកាលបរិច្ឆេទយឺត (កម្រដល់ពេលកំណត់) ស្រេចតែលើព្រះអង្គ وَعَدَّ ។ ចំណែកកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវកំណត់ នេះគឺអ្វីដែល អស់ឡោះហ្គីមរ៉ូសបានកំណត់នៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡែឡាទុល-កូដរ) "1" (8 /355 : 1) (تفسير العياشي)

***

*4/39-34/7 [...] قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَدَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَدَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ١٩٩)**

*7/34-39/4 លោកអ្នកអធិប្បាយមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ា យ៉ូក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង عليهم السلام ទាំងអស់នៅក្នុងជម្រៅគួរអាន (គឺនៅក្នុងអត្ថន័យនៃ កំបាំងរបស់គួរអាន) ។ ពួកគេបដិសេធព្រះឧត្តកាធិការទាំងអស់ عليهم السلام (គឺអ្នកស្នងរស្មីលុលឡោះហ្គីមរ៉ូស) "1" (40:2-5) (تفسير القمي 199 : 1) عليه وآله

***

5/39-34/7 الطَّبْرِسِيُّ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا﴾، قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَعْنِي أَيْمَةَ الْجُورِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩ / ٣٨٧٦ ، مجمع البيان - الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٤)**

7/34-39/5 អាល់-គ្រូប៊ូរីស៊ី បានតំណាលព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គីមរ៉ូសថា [៧:៣៨] "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំអើយ! ពួកទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេង ។ អាល់-ស្ត្រីឌីកូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាពួកអ៊ីម៉ាទុច្ឆរិត "1" (644 : 4) (مجمع البيان)

***

6/39-34/7 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ آدَمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ابْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَ مَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ﴾: «إِذْ دَعَوْنَا إِلَى سَبِيلِهِمْ، ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِمْ حِينَ جَمَعَهُمْ إِلَى النَّارِ: ﴿قَالَتْ أَخْرَاهُمْ لِأَوْلَادِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتَيْنَاهُمْ عَذَابًا مِّنَ النَّارِ﴾ وَ قَوْلُهُ: ﴿كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا﴾ بَرَىٰ بَعْضُهُمْ مِّنَ بَعْضٍ، وَ لَعَنَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩ / ٣٨٧٨ ، الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٢٦ الحديث : ١)**

7/34-39/6 [...] អាហ្គី យ៉ូក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គីមរ៉ូស [២៦:៩៩] មានតែពួក ឧក្រិដ្ឋទេដែលបានធ្វើឲ្យយើងរង្វេងនោះ ថា៖ "កាលពួកគេបានហៅយើងទៅរកមាតិកាពួកគេ ។ នេះនៅ ក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គីមរ៉ូសដែលចែងអំពីពួកគេ ពេលព្រះអង្គ وَعَدَّ នឹងប្រមូលពួកគេទៅរកភ្លើងនរកថា៖ [៧:៣៨] សហគមន៍ក្រោយពួកគេនឹងពោលអំពីសហគមន៍មុនពួកគេថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អើយ! ពួកទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វេង ។ សូមព្រះអង្គដាក់ទោសភ្លើងនរកពួកគេជា ពីរទៅ" និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَعَدَّ [៧:៣៨] រាល់ពេលដែលសហគមន៍មួយបានចូលទៅក្នុងនោះ ពួកគេ ដាក់បណ្តាសាសហគមន៍ដូចពួកគេ ។ លុះពួកគេទាំងអស់គ្នាបានមកជួបជុំគ្នាក្នុងនោះ ពួកគេមួយចំនួន

នឹងទាត់ចោលពួកឯទៀត ។ ពួកគេមួយចំនួននឹងដាក់បណ្តាសាពួកឯទៀត ។" (1/26 : 2) (الكافي)

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفْتُحُ لَهُمُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيْطِ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٠﴾

៤០. ជនដែលបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ក្រអឺតក្រអោងដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ: ទ្វារមេឃនឹងមិនបើកឲ្យពួកគេទេ ។ ដរាបណាសត្វអ្នកដូងមិនចូលតូចម្តុលទេ ដរាបនោះពួកគេមិនបានចូលឋានសួគ៌ទេ (ពោលគឺមិនបានចូលឋានសួគ៌ឡើយ) ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងតបស្នងជនឧក្រិដ្ឋ ។

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

៤១. ពួកគេនឹងមាន[ភ្លើង]នរកជាកន្លែងដេក ពួកគេនឹងត្រូវគ្របពីលើ[ដោយភ្លើងនរក] ។ ដូច្នោះឯងដែលយើងតបស្នងជនឧក្រិដ្ឋ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤០-៤១

១/៤១-៤០/៧ العياشي: عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفْتُحُ لَهُمُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيْطِ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٥٤٢ الحديث : ٩٩ / ٣٨٨٠ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ١٧ الحديث : ٤٠)**

7/40-41/1 [...] អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عَل} [៧:៤០] ជនដែលបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ក្រអឺតក្រអោងដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ: ទ្វារមេឃនឹងមិនបើកឲ្យពួកគេទេ ។ ដរាបណាសត្វអ្នកដូងមិនចូលតូចម្តុលទេ ដរាបនោះពួកគេមិនបានចូលឋានសួគ៌ទេ ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងតបស្នងជនឧក្រិដ្ឋ ។ ថា: "អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើ តួល់ហ្គាស៊ូ និង អាល់-ស្វ៊ីបែរី និងសត្វអ្នកដូង គឺអ្នកដួរបស់ពួកគេ (អ៊ែស្ត្រាស៊ូជិះអ្នកដូងនេះ) ។" (40/17 : 2) (تفسير العياشي)

***

១/៤១-៤០/៧ الطبرسي: رَوَى عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «أَمَّا الْمُؤْمِنُونَ فَيُزْفَعُ أَعْمَاهُمْ وَ أُزَوَّاحُهُمْ إِلَى السَّمَاءِ، فَتُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابُهَا، وَ أَمَّا الْكَافِرُ فَيُصْعَدُ بِعَمَلِهِ وَ رُوحِهِ حَتَّى إِذَا بَلَغَ إِلَى السَّمَاءِ نَادَى مُنَادٍ: اهِبْطُوا بِهِ إِلَى سِجِّينَ، وَ هُوَ وَادٍ بِحَضْرَمَوْتَ يُقَالُ لَهُ: بَرَهُوثٌ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٥٤٣ الحديث : ٩٩ / ٣٨٨٣ ، مجمع البيان - الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٦)**

7/40-41/2 អាល់-តួបរីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាច្នី យ៉ាក្តុហ្គារ អាល់-បាត្រៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ: ថា: "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ទង្វើនិងព្រលឹងរបស់ពួកគេត្រូវលើកឡើងទៅលើមេឃ ទ្វារមេឃនឹងបើកឲ្យទង្វើនិងព្រលឹងនោះ ។ ចំណែកឯពួកបដិសេធសទ្ធា ព្រលឹងនិងទង្វើរបស់ពួកគេនឹងឡើងទៅលើ ។ លុះបានដល់លើមេឃ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "ចូរនាំព្រលឹងនិងទង្វើទាំងនេះចុះទៅឯស៊ីច្រឃ្មុន !" ស៊ីច្រឃ្មុននេះគឺជ្រលងមួយនៅឯ ហ្គាដ្រីរ៉េម៉ាត ដែលគេហៅថា បារហ្សិត ។" (646 : 4) (مجمع البيان)

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥٢﴾

7/42-43/2 [...] អាហ្វិ អ្នកប្រកាសស្រី មានវចនៈថា៖ "[៧:៤៣] នៅពីក្រោមពួកគេមានបណ្តា ស្រីៗ ១ ទឹកស្អាតដែលមិនផ្លាស់ប្តូរ ផ្លា មិនល្អក៏ទេ ។" (352: الاختصاص)

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۚ قَالُوا نَعَمْ ۖ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

៤៤. ជនឋានសួគ៌នឹងហៅជនភ្លើងនរកថា៖ "ពួកយើងឃើញថាអ្វីដែលម្ចាស់យើងបានសន្យានឹងយើង នោះពិតមែន ។ តើពួកលោកយើងឃើញថាពិតមែន[ដែរ]ទេ អ្វីដែលម្ចាស់ពួកលោកបានសន្យានឹងពួក លោកនោះ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ពិតមែន ។" អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេថា៖ "បណ្តាសា អល់ឡោះហ្វិ ធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។"

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

៤៥. ជនដែលរាំងរាមនុស្សមិនឲ្យទៅរកព្រះមាគ៌ាអល់ឡោះហ្វិ ដែលព្យាយាមធ្វើឲ្យព្រះមាគ៌ានោះ រៀបចំ ដែលមិនជឿលោកមុខទេ [ពួកគេប្រព្រឹត្តខ្លួនជាជនបដិសេធសទ្ធានិងបង្កចលាចល] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៤-៤៥

7/44-45/1 [...] អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាត់ មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាស (المُؤذِّن) គឺ អាមីរុល-មុមីនីន 1 ព្រះអង្គ 1 ព្រះអង្គ 1 នឹងប្រកាស សត្វលោកទាំងអស់នឹងឮ ។ ភ័ស្តុតាងរឿងនេះគឺព្រះរាជបន្ទូល អល់ឡោះហ្វិ ក្នុងសូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៧ បារ៉ាហ្វិ (សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៨) [៨:៣] សេចក្តីប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្វិ និង សាសនៈទូតព្រះអង្គ ។ អាមីរុល-មុមីនីន មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ជាសេចក្តីប្រកាសក្នុងបណ្តា មនុស្ស 1" (231:1: تفسیر القمّي)

***

7/44-45/2 [...] អាហ្វិ យ៉ាគ្រូហ្វ មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អុលី មានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន អុលី ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប បានធ្វើយុត្តបាស្តនៅឯ អាល់-គូហ្វាស្ត បន្ទាប់ពីបានមកពីសមរភូមិ ណាស្តរ៉ាវ៉ាស ។ ព្រះអង្គ បានឮថាមូហ្វាម៉ាដូបានជេរប្រមាថព្រះអង្គ បានទម្លាក់ទោសមកលើ ព្រះអង្គ បានសម្លាប់សាវកព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ បានលើកឡើងដើម្បីផ្លែឃុតបាស្ត ។ ព្រះ អង្គ បានប្តូរស្វង់អល់ឡោះហ្វិ លើកតម្កើងអល់ឡោះហ្វិ បានគោរពរស្វលុលឡោះហ្វិ ។"

7/44-45/2 [...] អាហ្វិ យ៉ាគ្រូហ្វ មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អុលី មានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន អុលី ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប បានធ្វើយុត្តបាស្តនៅឯ អាល់-គូហ្វាស្ត បន្ទាប់ពីបានមកពីសមរភូមិ ណាស្តរ៉ាវ៉ាស ។ ព្រះអង្គ បានឮថាមូហ្វាម៉ាដូបានជេរប្រមាថព្រះអង្គ បានទម្លាក់ទោសមកលើ ព្រះអង្គ បានសម្លាប់សាវកព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ បានលើកឡើងដើម្បីផ្លែឃុតបាស្ត ។ ព្រះ អង្គ បានប្តូរស្វង់អល់ឡោះហ្វិ លើកតម្កើងអល់ឡោះហ្វិ បានគោរពរស្វលុលឡោះហ្វិ ។"

وَذَكَرَ الْحُطْبَةَ إِلَى أَنْ قَالَ فِيهَا: وَ أَنَا الْمُؤَدِّدُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَذِّنْ مُؤَدِّدٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾
أَنَا ذَلِكَ الْمُؤَدِّدُ، وَ قَالَ: ﴿وَ أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولُهُ﴾ فَأَنَا ذَلِكَ الْأَذَانُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٧٣٤
الحديث : ٩٩/٤٤٢٩ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ صفحة : ٥٩ ، الحديث : ٩)***

អាច្ចិ យ៉ាត្រាហារ មូហ្មាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ូលី លើស្ថានភាព មានវចនៈដល់យុត្តិបាតសុំព្រះអង្គ ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ
បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំ ជា "អាល់-មូអ្សស្មីន" (الْمُؤَدِّدُ អ្នកប្រកាស) នៅក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោក
មុខ ។ អល់ឡោះហ្វី មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:៤៤] អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេថា៖
"បណ្តាសាអល់ឡោះហ្វីធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។ ខ្ញុំ ជាអ្នកប្រកាសនោះឯង (الْمُؤَدِّدُ) ។ ព្រះអង្គ មាន
ព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៩:៣] សេចក្តីប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្វីនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះខ្ញុំ គឺ
អាល់-មូអ្សស្មីននោះឯង ។" (معاني الأخبار : 9 /59)

***

٤٤/٧-٣/٤٥ الحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ الْخَلَّالِ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ
قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿فَأَذِّنْ مُؤَدِّدٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ قَالَ الْمُؤَدِّدُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (الكافي - الجزء : ١ صفحة :
٤٢٦ الحديث : ٧٠)

*7/44-45/3 [...] អាស្ម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ូលី លើស្ថានភាព មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាច្ចិ អាល់-
ហ្វាសាត់ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេថា៖
"បណ្តាសាអល់ឡោះហ្វីធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។ ព្រះអង្គ មានចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសគឺ អាមីរុល-
មូមីនីន ។" (الكافي : 1 /426 70)

***

٤٤/٧-٤/٤٥ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ: لَعَلِّي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي كِتَابِ اللَّهِ أَسْمَاءٌ لَا يَعْرِفُهَا النَّاسُ، قَوْلُهُ:
﴿فَأَذِّنْ مُؤَدِّدٌ بَيْنَهُمْ﴾ فَهُوَ الْمُؤَدِّدُ بَيْنَهُمْ يَقُولُ: «أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِي وَ اسْتَحَقُّوا بِحَقِّي». (البرهان في تفسير القرآن ١ -
الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٦ الحديث : ٩٩/٣٧٩٢ ، مجمع البيان - الجزء : ٤ صفحة : ٦٥١ ، ينابيع المودة - الجزء : ١ صفحة :
(١٠١)***

*7/44-45/4 [...] រាយការណ៍មកពី អ៊ីបនូ អ្នកប្រកាស ។ លោកបានទូល អ៊ូលី ថា៖ "នៅក្នុងព្រះ
គម្ពីរអល់ឡោះហ្វី មានឈ្មោះដែលមនុស្សមិនស្គាល់ទេ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៧:៤៤] អ្នកប្រកាស
នឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេ ។" អ្នកប្រកាសនោះជាមូអ្សស្មីននៅក្នុងបណ្តាពួកគេ ? ព្រះអង្គ
មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យបណ្តាសាអល់ឡោះហ្វីធ្លាក់លើពួកដែលថាវិទ្យាយ៉ាស្មុំខ្ញុំ ជាជើងកុហក
ដែលមើលស្រាលសិទ្ធិខ្ញុំ ។" (مجمع البيان : 4 : 651 ، ينابيع المودة : 101)

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ لَمْ
يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٥٦﴾

៤៦. រវាងពួកគេទាំងពីរ[ក្រុម] (គឺជនឋានសួគ៌និងជនឋាននរក) មានរបាំង ។ នៅលើអាល់-អាត្មារវ័ញ្ច (ទី
ខ្ពស់) មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងស្រែក
ទៅជនឋានសួគ៌ថា៖ "សូមឲ្យពួកលោកប្រកបដោយសិរីសួស្តី !" ពួកគេពុំទាន់បានចូលឋានសួគ៌នោះ
នៅឡើយទេ តែពួកគេបង់ចង់បាន[ចូលឋានសួគ៌] ។

نصف
الحزب
١٦

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

៤៧. ពេលពួកគេក្រឡេកមើលទៅជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត ។"

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ជនអាល់-អាគ្រាហ្វ (គឺទីខ្ពស់) ស្រែកទៅមនុស្សមួយចំនួនដែលពួកគេមើលស្គាល់អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ អ្វីដែលអស់លោកបានប្រមូលទុក [ដោយទុច្ចរិត]និងសេចក្តីក្រអឺតក្រអោងរបស់អស់លោកនោះ ។"

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. ពុំមែនជនទាំងនេះទេ (គឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) ដែលអស់លោកធ្លាប់ស្បថថាអស់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះមេត្តាចម្រើនដល់ពួកគេទេ? [គេនឹងប្រកាសប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថា៖] "ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលឋានសួគ៌ចុះ អស់លោកនឹងមិនជួបទុក្ខភ័យនិងសេចក្តីសោកសៅទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៦-៤៩

١/٤٩-٤٦/٧ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي هَاشِمٍ عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ عَنِ الْهَلْقَامِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ﴿وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ﴾ قَالَ نَحْنُ أَوْلِيكَ الرَّجَالُ الْأَيْمَةُ مِمَّا يَعْرِفُونَ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ وَمَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ كَمَا تُعْرَفُونَ فِي قَبَائِلِكُمُ الرَّجُلُ مِنْكُمْ يَعْرِفُ مَنْ فِيهَا مِنْ صَالِحٍ أَوْ طَالِحٍ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام، ج 1، ص 495)

7/46-49/1 [...] អាច្និ យ៉ាកុំប្តារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាគ្រាហ្វមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ថា៖ "យើង ^{عليهم السلام} គឺមនុស្សទាំងនោះ ^{عليهم السلام} ។ អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ដែលជាសាលាហិតយើង ^{عليهم السلام} មើលស្គាល់បុគ្គលដែលនឹងចូលភ្លើងនរកនិងបុគ្គលដែលនឹងចូលឋានសួគ៌ ដូចលោកស្គាល់មនុស្សក្នុងប្រជាជាតិលោកដែរថាអ្នកណាអ្នកណាអាត្រក់ ។" (بصائر الدرجات 1: 495)

***

٢/٤٩-٤٦/٧ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو الْفَضْلِ الْمَدَائِنِيُّ عَنْ أَبِي مَرْيَمَ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ مِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ رَزِينَ بْنِ حَبِيشٍ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا دَخَلَ حُفْرَتَهُ أَنَاهُ مَلِكَانِ إِسْمُهُمَا مُنْكَرٌ وَ نَكِيرٌ فَأَقُولُ مَنْ يَسْأَلُنِي عَنْ رَبِّهِ ثُمَّ عَنْ نَبِيِّهِ ثُمَّ عَنْ وَلِيِّهِ فَإِنَّ أَجَابَ نَجَا وَإِنْ عَجَزَ عَذَابًا

7/46-49/2 រាយការណ៍ដោយអាល់-ហ្វៃស៊ី ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ [...] តមកពីរស្តីន ប៊ីន ហ្វៃស៊ីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "ពេលបាវចូលក្នុងផ្នូរ ទេវតាពីរអង្គ ^{عليهم السلام} ឈ្មោះ មុនការ និង ណាកៀវ នឹងមកជួបបាវនោះ ។ ដំបូង ទេវតាទាំងពីរនេះនឹងសួរបាវនោះអំពីម្ចាស់ ^{عجل} របស់បាវនោះ បន្ទាប់មកសួរអំពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់បាវនោះ បន្ទាប់មកទៀតសួរអំពីបណ្តាវាលី ^{عليهم السلام} (ព្រះអាណា

ព្យាបាល(ﷺ) របស់បាវនោះ ។ បើបាវនោះឆ្លើយត្រូវ បាវនោះបានដល់សុខុមាលភាព បើបាវនោះមិន អាចធ្វើបែបនេះបានទេ បាវនោះនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោស ។"

فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ [مَا] لِمَنْ عَرَفَ رَبَّهُ وَ نَبِيَّهُ وَ لَمْ يَعْرِفْ وَلِيَّهِ فَقَالَ مُذَبَذَبٌ « لَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَ لَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَ مَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ سَبِيلًا » ذَلِكَ لَا سَبِيلَ لَهُ

បុរសម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ(ﷺ) ថា៖ "បុគ្គលដែលស្គាល់ម្ចាស់(ﷺ) ខ្លួន ស្គាល់ព្រះសាស្តា(ﷺ) ខ្លួន តែមិន ស្គាល់វាលី(ﷺ) ខ្លួនទេ ?" ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "មិនមែនជនទាំងនោះទេ មិនមែនជនទាំងនោះ ទេ ។ បុគ្គលណាដែលអល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) ធ្វើឲ្យរង មិនអាចរកផ្លូវឲ្យបុគ្គលនោះបានទេ មិនមានផ្លូវ សម្រាប់បុគ្គលនោះទេ ។"

وَ قَدْ قِيلَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنَ الْوَلِيِّ يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ وَلِيُّكُمْ فِي هَٰذَا الزَّمَانِ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مِنْ بَعْدِهِ وَصِيُّهُ وَ لِكُلِّ زَمَانٍ عَالِمٌ يَخْتِجُ اللَّهُ بِهِ لِقَاءًا يَكُونُ كَمَا قَالَ الضُّالُّ قَبْلَهُمْ حِينَ فَارَقْتَهُمْ أَنَّبِيًّا وَهُمْ « رَبَّنَا كَوْ لَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَتَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَ نَخْرَىٰ » تَمَامُ صَلَاتِهِمْ جَهَاتِهِمْ بِالْآيَاتِ وَ هُمْ الْأَوْصِيَاءُ

គេបានទូលព្រះសាស្តា(ﷺ) ថា៖ "ព្រះសាស្តា(ﷺ) អើយ ! អ្នកណាជាវាលី(ﷺ) ?" ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "វាលី(ﷺ) របស់អស់លោកក្នុងសម័យនេះគឺអាឡី(ﷺ) អ្នក(ﷺ) បន្ទាប់ពីគេ(ﷺ) ជាអ្នកស្នងគេ(ﷺ) ។ សម្រាប់សម័យនីមួយៗមានអ្នក(ﷺ) ចេះដឹងម្នាក់ដែលអល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) យកជាអំណះអំណាង ដើម្បីនឹង កុំឲ្យពួកគេថាដូចពួកមុនៗបានថារួចមកហើយ កាលពួកគេបានបែកពីព្រះសាស្តា(ﷺ) របស់ខ្លួន គឺថា៖ "ម្ចាស់(ﷺ) អើយ ! សូមព្រះអង្គ(ﷺ) បញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គមកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បីអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានតាមព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ(ﷺ) មុនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរងសេចក្ដី អាម៉ាស់និងខូចកិត្តិយស ។" ពួកគេបានដឹកនាំខ្លួនខុសទាំងស្រុង មិនស្គាល់ព្រះសញ្ញាទាំងឡាយទេ ពេលគេបានតែងតាំងអ្នកស្នង(ﷺ) [ព្រះសាស្តា(ﷺ) របស់ពួកគេ] ឡើង ។"

فَأَجَابَهُمُ اللَّهُ ﴿فَتَرْتَبِصُوا فَمَسْتَعْلَمُونَ مِنْ أَصْحَابِ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَ مِنْ إِهْتَدَى﴾ فَمَا كَانَ تَرْتَبِصُهُمْ أَنْ قَالُوا نُحْنُ فِي سَعَةِ عَنْ مَعْرِفَةِ الْأَوْصِيَاءِ حَتَّى نَعْرِفَ إِمَامًا فَعَرَّفَهُمُ اللَّهُ بِذَلِكَ وَ الْأَوْصِيَاءُ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ وَ قُوفٌ عَلَيْهِ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ عَرَفَهُمْ وَ عَرَفُوهُ وَ لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَهُمْ وَ أَنْكَرُوهُ لِأَنَّهُمْ عَرَفَاءُ اللَّهِ عَرَّفَهُمْ عَلَيْهِمْ عِنْدَ أَحْذِ الْمَوَاتِيْقِ عَلَيْهِمْ وَ وَصَفَهُمْ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ جَلَّ وَ عَزَّ ﴿وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ﴾ (بصائر الدرجات ج ١ ص ٤٩٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٠)

អល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) ឆ្លើយតបពួកគេថា៖ [២០:១៣៥] [...] ដូច្នោះចូរអស់លោករងចាំចុះ អស់លោកនឹងបាន ដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាគ៌ាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។" ដូច្នោះពួកគេ បានរងចាំហើយថា៖ "ពេលនេះយើងចាំរកព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាល់តែយើងស្គាល់អ៊ីម៉ា(ﷺ) ។" អាស្រ័យហេតុនេះ អល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) បានឲ្យពួកគេស្គាល់រឿងនោះ ។ ព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងឡាយ(ﷺ) (គឺ អ្នកស្នង(ﷺ)) ជាម្ចាស់ស្ថានសួរីត្ថ (الصِّرَاطِ) ។ គេនឹងឲ្យពួកគេមកឈប់នៅឯព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំង នេះ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីបុគ្គលដែលស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះ ព្រះ ឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះស្គាល់បុគ្គលនោះដែរ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលភ្លើងនរកទេក្រៅពីបុគ្គល ដែលបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះ ព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះបដិសេធបុគ្គលនោះដែរ ។ ព្រោះ ព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះជាអ្នកស្គាល់ (عُرَفَاءُ) អ៊ីរិហ្វាអ៊ី) របស់អល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) ។ អល់ឡោះហ្វ៊ី(ﷺ) បាន ធ្វើឲ្យគេស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការ(ﷺ) ទាំងនេះ កាលដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេនោះ ហើយព្រះ

អង្គបានចែងរៀបរាប់អំពីព្រះឧត្តរាធិការទាំងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖ [៧:៤៦] នៅលើ អាល់-អាគ្រាហ្វមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។"

(498:1 (بصائر الدرجات) 4:41; 20:132-135)

***

٣/٤٩-٤٦/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كُلُّ أُمَّةٍ يُجَاسِبُهَا إِمَامٌ زَمَانًا، وَ يَعْرِفُ الْأَيْمَّةَ أَوْلِيَاءَهُمْ وَ أَعْدَاءَهُمْ بِسَيِّمَاتِهِمْ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ [وَ هُمْ الْأَيْمَّةُ] يَعْرِفُونَ كَلًّا بِسَيِّمَاتِهِمْ﴾ فَيَعْتَظُونَ أَوْلِيَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِأَيْمَانِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِعَبْرٍ حِسَابٍ، وَ يُعْظُونَ أَعْدَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِشِمَائِلِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى النَّارِ بِإِلَّا حِسَابٍ،

7/46-49/3 អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ឹម (នៅក្នុងតាហ្វសៀវត្តម្មី) បានរាយការណ៍ថា អាល់-ស្វ័ឌីក្លី មាន រចនាៈអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្គ័ឡី [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីនៅក្នុងដៃស្តាំ ថា៖ "សហគមន៍ នីមួយៗនឹងត្រូវទូទាត់ជាមួយអ៊ីម៉ាម រូបសម័យកាលរបស់ខ្លួន ។ អ៊ីម៉ាមនឹងស្គាល់មិត្ត ទាំងឡាយនិងសត្រូវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ អាស្រ័យលើសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូល អាល់ឡោះហ្គ័ឡី [៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាគ្រាហ្វមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យ សញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គនឹងប្រទានបញ្ជីឲ្យទៅមិត្តរបស់ព្រះអង្គក្នុងដៃស្តាំពួក គេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។ ព្រះអង្គនឹងហុចបញ្ជីឲ្យទៅពួក សត្រូវរបស់ព្រះអង្គក្នុងដៃឆ្វេងពួកគេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងទៅកាន់ភ្លើងនរកដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។

فَإِذَا نَظَرَ أَوْلِيَاءُهُمْ فِي كُتُبِهِمْ يَقُولُونَ لِأَحْوَانِهِمْ: ﴿هَاؤُمْ أَقْرَبُوا كِتَابِيهِ * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيهِ * فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ أَيْ مَرْضِيَّةٍ، فَوُضِعَ الْفَاعِلُ مَكَانَ الْمَفْعُولِ. (تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، الدليل في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٧ الحديث: ٩٩ / ١١٠٤١)**

ពេលមិត្តទាំងឡាយរបស់អ៊ីម៉ាមមើលបញ្ជីពួកគេ ពួកគេនឹងប្រាប់បងប្អូនពួកគេថា "[៦៩:១៩] អស់ លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ: [៦៩:២០] ការពិតខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួបកំណត់ទង្វើរបស់ ខ្ញុំ ។" [៦៩:២១] បុគ្គលនោះនឹងមានជីវិតរស់នៅជាទីគាប់ចិត្ត ពោលគឺជាទីស្តប់ចិត្ត ។ គេនឹងទុកដាក់ អ្នកប្រព្រឹត្តនៅតាមកន្លែងចប់សព្វគ្រប់ហើយ ។" (69:18-21 (تفسير القمّي 2: 384)

***

٤/٤٩-٤٦/٧ حَدَّثَنَا الْمُتَّبِعِيُّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ آيَةِ « وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كَلًّا بِسَيِّمَاتِهِمْ » قَالَ يَا سَعْدُ أَلْ مُحَمَّدٍ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ عَرَفَهُمْ وَ عَرَفُوهُ وَ لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَهُمْ وَ أَنْكَرُوهُ وَ أَعْرَافٌ لَا يُعْرِفُ اللَّهُ إِلَّا بِسَبِيلِ مَعْرِفَتِهِمْ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 496)

7/46-49/4 [...] សាអុដ្ឋុ ប៊ីន ត្រីវីហ្វ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡី យ៉ាក្រូហ្វា អំពីអាយ៉ាស្តុ [៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាគ្រាហ្វមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ ពួកគេ ។ ព្រះអង្គបានរចនាៈថា៖ "សាអុដ្ឋុអើយ! ព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋុនឹងមិន បណ្តោយឲ្យអ្នកណាមួយចូលឋានសួគ៌ទេ លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលស្គាល់ព្រះអង្គដែលព្រះ អង្គស្គាល់ពួកគេដែរ ។ ព្រះអង្គនឹងមិនបណ្តោយឲ្យអ្នកណាមួយចូលភ្លើងនរកទេ លើកលែងតែ បុគ្គលដែលបដិសេធព្រះអង្គ ដែលព្រះអង្គបដិសេធពួកគេនោះដែរ និងបណ្តាអ្នក អាល់- អាគ្រាហ្វ ។ គេមិនអាចស្គាល់អាល់ឡោះហ្គ័ឡីបានទេលើកលែងតែតាមរយៈនៃការស្គាល់ព្រះអង្គទាំងនេះ

ទាំងនេះ ព្រះអង្គ ឆ្លើយតបស្តាប់ពួកគេអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់និងអាស្រ័យឈ្មោះឪពុកពួកគេ ។ នេះ គឺព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ គ្រប់គ្រាន់អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ចាប់ទាញដៃ ពួកគេឆ្លងស្ពាន ហើយឲ្យពួកគេចូលក្នុងឋានសួគ៌ ។ (Mختصر بصائر الدرجات: 53) "1"

***

٧/٤٦-٤٩/٧ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَنَا يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَنَا أَوَّلُ السَّابِقِينَ، وَ خَلِيفَةُ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَأَنَا قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَأَنَا صَاحِبُ الْأَعْرَافِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٥٥٣ الحديث : ٣٩١٦ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ : صفحة : ١٧ : الحديث : ٤٢)**

7/46-49/7 [...] យ៉ូកុំហ្វារ ឋានសួគ៌ មូហាំម៉ាដ្ឋ មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ តមកពីព្រះអយ្យកោ តមកពី អាលី ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ គឺ "យ៉ាកុំស៊ូប" (ព្រះអគ្គប្រមុខ) របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបុគ្គលមុខគេក្នុងបណ្តាបុគ្គលមុខគេ ជា ខ័ណ្ឌរបស់ព្រះសាសនៈទូត របស់ម្ចាស់ ពិភពទាំងពួង ខ្ញុំ ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ជាម្ចាស់អាល់-អាគុំរ៉ាហ្វ (ទីខ្ពស់ 2: 17/42) "1" (تفسير العياشي 2: 17/42)

***

٨/٤٩-٤٦/٧* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْأَعْرَافُ: كُتُبَانُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ الرِّجَالُ: الْأَيْمَةُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، يَقْفُونَ عَلَى الْأَعْرَافِ مَعَ شِبَعَتِهِمْ، وَ قَدْ سَبَقَ الْمُؤْمِنُونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِلَا حِسَابٍ، فَيَقُولُ الْأَيْمَةُ لِشِبَعَتِهِمْ مِنْ أَصْحَابِ الدُّنْيَا: أَنْظِرُوا إِلَى إِخْوَانِكُمْ فِي الْجَنَّةِ قَدْ سَيِّئُوا إِلَيْهَا بِلَا حِسَابٍ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَ هُمْ يَطْمَعُونَ﴾»

*7/46-49/8 អាលី ឋានសួគ៌ អ៊ីបរ៉ាហ្វីមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ឋានសួគ៌ ម៉ាស៊ូប តមកពី អែយូប តមកពី ប៊ូរីយ៉ដ្ឋ តមកពី អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈថា៖ "ទីខ្ពស់ (អាល់-អាគុំរ៉ាហ្វ) គឺទូលនៅចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ។ រីឯមនុស្សមួយចំនួនគឺ[ព្រះសន្ត] អ៊ីម៉ា ដែលឈប់នៅលើទូលនោះជាមួយបណ្តាស្ត្រីអ្នករស់របស់ព្រះអង្គ ។ គេនឹងជូនបណ្តាអ្នកមាន សទ្ធាទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយមិនទូទាត់ ។ [ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា នឹងប្រាប់បណ្តាស្ត្រីអ្នករស់របស់ព្រះអង្គ ដែលបានសាងបាបថា៖ "ចូរមើលទៅបងប្អូនអស់លោកដែលនៅក្នុងឋានសួគ៌! គេបានជូនពួកគេទៅ ក្នុងឋានសួគ៌នោះ[ស្រេច]ហើយដោយមិនទូទាត់ ។ នេះគឺព្រះរាជតម្រាស់របស់អស់ឡោះហ្ន៎ គឺ៖ [៧:៤៦] "សូមឲ្យពួកលោកប្រកបដោយសិរីសួស្តី!" ពួកគេពុំទាន់បានចូលឋានសួគ៌នោះនៅឡើយទេ តែពួកគេបង់ចង់បាន ។

ثُمَّ يُقَالُ لَهُمْ: أَنْظِرُوا إِلَى أَعْدَائِكُمْ فِي النَّارِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ فَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ * وَ نَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رَجُلًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ فِي النَّارِ فَالُوا مَا أَعْنَى عَنْكُمْ جَمْعَكُمْ﴾ فِي الدُّنْيَا ﴿وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ﴾»

បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា នឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកមើលទៅពួកសត្រូវរបស់អស់លោកនៅ ក្នុងភ្លើងនរក!" នេះគឺព្រះរាជតម្រាស់របស់អស់ឡោះហ្ន៎ គឺ៖ [៧:៤៧] ពេលពួកគេក្រឡេកមើលទៅ ជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត ។" [៧:៤៨] ជនអាល់-អាគុំរ៉ាហ្វស្រែកទៅមនុស្សមួយចំនួនដែលពួកគេ មើលស្គាល់អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ អ្វីដែល អស់លោកបានប្រមូលទុក ក្នុងឋានលោក និងសេចក្តីក្រអឺតក្រអោងរបស់អស់លោកនោះ ។

ثُمَّ يَقُولُونَ لِمَنْ فِي النَّارِ مِنَ أَعْدَائِهِمْ: أَهُؤُلَاءِ شِيعَتِي وَ إخوانِي الَّذِينَ كُنْتُمْ أَنْتُمْ تَخْلِفُونَ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَا يَبَاطِلُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ؟ ثُمَّ تَقُولُ الْأَوَّلِيَّةُ لِشِيعَتِهِمْ: ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَ لَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾

បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា^{عليه السلام}នឹងប្រាប់ពួកសត្រូវព្រះអង្គ^{عليه السلام}ដែលក្នុងភ្លើងនរកថា៖ "ស្តីអុស្តូទាំងនេះ របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បងប្អូនទាំងនេះរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មែនទេដែលអស់លោកបានស្បថនៅឯឋានលោក [៧:៤៩] ថាអស់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ពួកគេទេ ?" បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា^{عليه السلام}នឹងប្រាប់បណ្តា ស្តីអុស្តូរបស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "[៧:៤៩] "ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលឋានសួគ៌ចុះ អស់លោកនឹងមិនជួប ទុក្ខភ័យនិងសេចក្តីសោកសៅទេ ។"

ثُمَّ نادى أصحاب النار أصحاب الجنة أن أفيضوا علينا من الماء أو بما رزقكم الله... (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٢ الحديث : ٩٩ / ٣٩١١ ، مختصر بصائر الدرجات - الجزء : ١ صفحة : ٢٣١)**
បន្ទាប់ពីនោះ [៧:៥០] ជនភ្លើងនរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ថា៖ "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើង ខ្លះផង ឬអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យអស់លោក !" (231: مختصر بصائر)

***

*7/46-49/9 [...] រាយការណ៍តមកពី សួររ៉ោះត្តិ ដែលបានថា អាថ្នី យ៉ាក្រូហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "តើលោកយល់ឃើញដូចម្តេចអំពី [៧:៤៨] ជនអាល់-អាគ្រាហ្វ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេពុំមែនអ្នក ណាក្រៅពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ឬ បណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។ បើពួកគេចូលឋានសួគ៌ ឬក៏គេជាបណ្តា អ្នកមានសទ្ធា ។ បើពួកគេចូលភ្លើងនរក ពួកគេជាបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។"

فَقَالَ وَ اللَّهُ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ وَ لَا كَافِرِينَ وَ لَوْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ كَمَا دَخَلَهَا الْمُؤْمِنُونَ وَ لَوْ كَانُوا كَافِرِينَ لَدَخَلُوا النَّارَ كَمَا دَخَلَهَا الْكَافِرُونَ وَ لَكِنَّهُمْ قَوْمٌ اسْتَوَتْ حَسَنَاتُهُمْ وَ سَيِّئَاتُهُمْ فَفَصَّرَتْ بِهِمُ الْأَعْمَالُ وَ إِنَّهُمْ لَكَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎^{وعد}! ពួកគេមិនមែនអ្នកមានសទ្ធាទេ មិនមែនអ្នក បដិសេធសទ្ធាទេ ។ បើពួកគេជាអ្នកមានសទ្ធា ពួកគេនឹងបានចូលឋានសួគ៌ហើយ ។ បើពួកគេជាអ្នក បដិសេធសទ្ធា ពួកគេនឹងបានចូលភ្លើងនរកហើយ ដូចពួកបដិសេធសទ្ធាចូលភ្លើងនរកនោះដែរ ។ តែ ពួកគេជាពួកដែលមានទង្វើល្អនិងទង្វើអាក្រក់ស្មើគ្នា ។ ដូច្នេះពួកគេខ្លះទង្វើ ដូចអស់ឡោះហ្ន៎^{وعد}មានព្រះ រាជបន្ទូលនោះឯង ។"

فَقُلْتُ أَمْ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ هُمْ أَوْ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَقَالَ انزَلْتُهُمْ حَيْثُ تَرَكْتُهُمُ اللَّهُ فُلْتُ أَمْ فَتَرَجْتُهُمْ قَالَ نَعَمْ أَرْجَيْتُهُمْ كَمَا أَرْجَاهُمْ اللَّهُ إِنْ شَاءَ أَدْخَلْتُهُمُ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِهِ وَ إِنْ شَاءَ سَاقْتُهُمْ إِلَى النَّارِ بِدُنُوبِهِمْ وَ لَمْ يَطْلِمْتُهُمْ
ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើពួកគេជាអ្នកឋានសួគ៌ ឬជាអ្នកឋាននរក?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ចូរទុកពួក គេនៅកន្លែងដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{وعد}ទុកពួកគេនោះទៅ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំគប្បីទុកពួកគេនៅពេល ក្រោយ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ! ទុកពួកគេនៅពេលក្រោយទៅ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎^{وعد} ចង់ ព្រះអង្គ^{وعد}នឹងឲ្យពួកគេចូលឋានសួគ៌ដោយសេក្តីអាណិតអាសូរ ។ បើព្រះអង្គ^{وعد}ចង់ ព្រះអង្គ^{وعد}នឹង

ឲ្យពួកគេចូលភ្លើងនរកដោយសារបាបពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេ ទេ ។"

فَعُلْتُ هَلْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ كَافِرٌ قَالَ لَا قُلْتُ هَلْ يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا كَافِرٌ قَالَ فَعَالَ لَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ يَا زُرَّارُ إِنِّي أَقُولُ مَا شَاءَ اللَّهُ وَ أَنْتَ لَا تَقُولُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَمَا إِنَّكَ إِنْ كَبِرْتَ رَجَعْتَ وَ تَحَلَّكَ عَنْكَ عُقْدُكَ. (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٤٠٨ الحديث : ١)
ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើអ្នកបដិសេធសទ្ធាចូលឋានសួគ៌ទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើគេអាចចូលភ្លើងនរកទេ ក្រៅពីអ្នកបដិសេធសទ្ធា?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ លើកលែងតែអស់ឡោះហ្ន៎^{رجل}ចង់ ។ ស្វ៊ីរ៉េត្តអើយ! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}ថា៖ "ស្រេចតែអស់ឡោះហ្ន៎^{رجل}ចង់" ។ លោកមិនថា "ស្រេចតែអស់ឡោះហ្ន៎^{رجل}ចង់" ទេ ។ តែពេលលោកចាស់ លោកនឹងបកក្រោយ ចំណង់លោកនឹងធ្ងរ (លើអ្នកប្រឆាំងលោក) ។" (1 / 408 :2) (الكافي)

***

*7/46-49/10 រាយការណ៍មកពី កាហ្វិ ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮ អាធូ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ នឹងមានដោមរស្មីប្រាំពីរ មានពណ៌ត្បូងក្រហមស ។ នៅក្នុងដោមនីមួយៗមាន[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាសម័យកាលមួយអង្គ^{صلوات الله عليه} ។ ប្រជានិករនៃសម័យកាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}នឹងតាមជាប់ក្នុងសម័យកាលនោះ មានបុគ្គលត្រឹមត្រឹម មានបុគ្គលអសីលធម៌ លុះទៅដល់មាត់ទ្វារឋានសួគ៌ ។

فَيَطَّلِعُ أَوْلَهَا صَاحِبَ قُبَّةٍ إِطْلَاعَةً فَيَمَيِّزُ أَهْلَ وَلَايَتِهِ مِنْ عَدُوِّهِ، ثُمَّ يُقْبَلُ عَلَى عَدُوِّهِ فَيَقُولُ: أَنْتُمْ الَّذِينَ أَفْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ! أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ، يَقُولُهُ لِأَصْحَابِهِ،
ម្ចាស់^{صلوات الله عليه}ដោមរស្មីទីមួយនឹងពិនិត្យមើល ហើយវែកញែកបណ្តាស្ត្រីអាស្ត្រីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ចេញពីបណ្តាសត្រូវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}នឹងប្រឈមមុខនឹងបណ្តាសត្រូវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ហើយមានវចនៈថា៖ "ពួកអ្នកមែនទេដែល [៧:៤៩] ធ្លាប់ស្បថថាអស់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ពួកគេ ទេ?" [ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បែរទៅរកស្ត្រីអាស្ត្រីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ថា៖] "[៧:៤៩] ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលឋានសួគ៌ចុះ អស់លោកនឹងមិនជួបទុក្ខភ័យទេ ថ្ងៃនេះ ។"

فَيَسْوَدُ وَجْهُ الظَّالِمِ، فَيَمُرُّ أَصْحَابَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَ هُمْ يَقُولُونَ: ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ فَإِذَا نَظَرَ أَهْلَ الْقُبَّةِ الثَّانِيَةِ إِلَى قَلْبِهِ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ، وَ كَثْرَةَ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ، خَافُوا أَنْ لَا يَدْخُلُوهَا، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: ﴿لَمْ يَدْخُلُوهَا وَ هُمْ يَطْمَعُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٤ الحديث : ٩٩ / ٣٩٢١ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ١٨ الحديث : ٤٧)**
មុខពួកទុច្ចរិតនឹងខ្មៅ បណ្តាសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}នឹងឆ្លងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។ ពួកគេនឹងថា៖ [៧:៤៧] ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត" ពេលជនដោមទីពីរឃើញថាកម្រមានអ្នកចូលឋានសួគ៌ សម្បូរអ្នកចូលភ្លើងនរក ព្រោះតែខ្លាចចូលក្នុងភ្លើងនរកនោះដែរ ។ នេះគឺព្រះរាជតម្រាសរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{رجل} [៧:៤៦] ពួកគេពុំទាន់បានចូលឋានសួគ៌នោះនៅឡើយទេ តែពួកគេបង់ចង់បាន ។" (47 / 18 :2) (تفسير العياشي)

***

السلام): يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ * (وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ) * . قَالَ: نَحْنُ الْأَعْرَافُ نَعْرِفُ أَنْصَارَنَا بِسِيمَاهُمْ، وَ نَحْنُ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ نُوقِفُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، فَلَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ عَرَفَنَا وَ عَرَفْنَا، وَ لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَنَا وَ أَنْكَرَنَا.

*7/46-49/11 [...] រាយការណ៍តមកពី អាចូ យ៉ូក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ូ បានទូលអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! [៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាគ្រាហ្វមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم السلام} ជាអ្នកស្គាល់ ។ យើង ^{عليهم السلام} ស្គាល់អ្នកជួយយើង ^{عليهم السلام} អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ យើង ^{عليهم السلام} ជាម្ចាស់អាល់-អាគ្រាហ្វ (ទីខ្ពស់) ។ យើង ^{عليهم السلام} នឹងឈប់នៅចន្លោះឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក (ឋាននរក) ។ ដូច្នេះ ពុំមានអ្នកណាមួយចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីបុគ្គលដែលស្គាល់យើង ^{عليهم السلام} ដែលយើង ^{عليهم السلام} ស្គាល់បុគ្គលនោះ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយចូលឋាននរកទេក្រៅពីបុគ្គលដែលបដិសេធយើង ^{عليهم السلام} ដែលយើង ^{عليهم السلام} បដិសេធបុគ្គលនោះ ។

وَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُحَاطِبُهُ بِوَجْهِكَ، وَ كَانَ يَتَّبِعُ، فَلَمَّا كَانَ يَوْمَ التَّهْرُونَ قَاتَلَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِنَّ الْكَوَا. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء ١ : صفحة : ١٩ الحديث : ١٠٠)

[លោកអ្នកអធិប្បាយថា៖] អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានហៅគាត់ (អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ូ) ថា "អបមង្គលលើអ្នកឯង" កាលគាត់នឹងទៅជាស្ត្រីអ្នកសុំ ។ នៅក្នុងសមរម្យ អាល់-ណាស្តរ៉ាវ៉ាន់ អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លាប់ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ូ ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 19 / 100)

وَ نَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

៥០. ជនភ្លើងនរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ថា៖ "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យអស់លោក !" ពួកគេនឹងថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎បានហាម[គ្រប់]ទាំងពីរចំពោះជនបដិសេធសទ្ធា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥០

١/٥٠/٧ العيَّاشيُّ: عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الحَمِيدِ، عَنْ أَحَدِهِمَا، قَالَ: «إِنَّ أَهْلَ النَّارِ يَمُوتُونَ عَطَاشَى، وَ يَدْخُلُونَ قُبُورَهُمْ عَطَاشَى، وَ يُحْسِرُونَ عَطَاشَى، وَ يَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ عَطَاشَى، فَتُرْفَعُ لَهُمْ قَرَابَاتُهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ، فَيَقُولُونَ: ﴿أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥٥٧ الحديث : ٩٩ / ٣٩٢٦ ، تفسير العيَّاشي - الجزء ٢ : صفحة : ١٩ الحديث : ٤٩)**

7/50/1 [...] អ៊ីម៉ាម្យូអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាទី ៥ ឬ ទី ៦ ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "ជនភ្លើងនរកនឹងស្រែកទឹកស្ទើរស្លាប់ ។ ពួកគេនឹងចូលក្នុងផ្នូរដោយស្រែកទឹក ។ ពួកគេនឹងត្រូវប្រជុំគ្នា (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយស្រែកទឹកហើយពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងនរកដោយស្រែកទឹក ។ ពួកគេនឹងលែងបាននៅក្បែរឋានសួគ៌ ។ ពួកគេនឹងថា៖ [៧:៥០] "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យអស់លោក !" (تفسير العيَّاشي 2: 19 / 49)

***

٢/٥٠/٧ ابن بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ

غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَوْمَ النَّارِ: يَوْمَ يَلْتَقِي أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ، وَ يَوْمَ النَّارِ: يَوْمَ يُنَادِي أَهْلُ النَّارِ أَهْلَ الْجَنَّةِ ﴿أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾، وَ يَوْمَ التَّعَابِينِ يَوْمَ يَعِينُ أَهْلَ الْجَنَّةِ أَهْلَ النَّارِ، وَ يَوْمَ الْحُسْرَةِ: يَوْمَ يُؤْتَى بِالْمَوْتِ فَيُذْبِحُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٣ صفحة : ٧١٣ الحديث : ٩٩ / ٦٨٨٦ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ صفحة : ١٥٦ الحديث : ١)**

7/50/2 អ៊ីបន្ត បាច្ចិវៃហ្នាំ [...] ហ្នាហ្នាស្ន៍ ប៊ីន ក្នុយ៉ាស្ន៍ បានតំណាលតមកពី អាច្ចិ អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា:ថា: "ថ្ងៃជួបជុំ (يَوْمَ النَّارِ) គឺថ្ងៃដែលប្រជានិករមេឃនិងជួបប្រជានិករដី ។ ថ្ងៃស្រែកហៅ (يَوْمَ النَّارِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋាននរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ [៧:៥០] "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអស់ឡោះហ្នាំបានប្រទានឲ្យអស់លោក!" ថ្ងៃវិនាសនិងចំណេញ (يَوْمَ التَّعَابِينِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋានសួគ៌នឹងបានផលចំណេញលើសជនភ្លើងនរក ។ ថ្ងៃសោកស្តាយ (يَوْمَ الْحُسْرَةِ) គឺថ្ងៃដែលគេនឹងនាំខ្លួនការស្លាប់មក ហើយគេនឹងសំឡែង: (គឺសម្លាប់) ការស្លាប់នោះ: (ការស្លាប់នោះមានរូបរាងដូចសត្វលោកដែរ) ។" (1 / 156) 19:39 (معاني الأخبار)

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

៥១. ពួកដែលបានយកសាសនារបស់ខ្លួនជាការកំសាន្តនិងជាល្បែង ជីវិតលោកនេះបោកបញ្ឆោតពួកគេ ។ ដូច្នោះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេច (គឺបដិសេធ មិនទទួលស្គាល់) ថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ។

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. យើងបាននាំព្រះគម្ពីរមួយមកឲ្យពួកគេ ដែលយើងបានអធិប្បាយបំភ្លឺដោយអភិញ្ញា ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងជាព្រះមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ជនានុជនដែលមានសទ្ធា ។

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ وَيَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. តើពួកគេរង់ចាំអ្វី ក្រៅពីរង់ចាំឲ្យវា (គឺការព្រមានរបស់គម្ពីរ) បានសម្រេច ? ថ្ងៃដែលវានឹងបានសម្រេចជនដែលបានភ្លេចវាពីមុននឹងថា: "បណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់ម្ចាស់យើងបាននាំមកនូវការពិត (គឺបានមកប្រាប់យើងហើយ) ។ តើមានអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍សម្រាប់យើងទេ ដើម្បីនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យយើង ? ឬតើគេអាចឲ្យយើងត្រឡប់វិញទេ [មកកងផែនដី] ដើម្បីយើងនឹងធ្វើផ្សេងពីអ្វីដែលយើងធ្លាប់បានធ្វើហើយនោះ?" ពួកគេធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវិនាស ។ អ្វី (គឺរូបបដិមាទាំងឡាយ) ដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះនឹងបោះបង់ពួកគេចោល ។

***

អ៊ីម៉ា អាច្ចិ យ៉ាក្នុហ្នារ ស្ន៍ខ្លឹក្នុ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស្នុអស់ឡោះហ្នាំ^{عجل الله فرجه} នេះថា: "តាក្នុវិល (អត្ថន័យកំបាំង) របស់អាយ៉ាស្នុនេះខុសពីស្នុហ្នៀវ (អត្ថន័យច្បាស់លាស់) ។ អាយ៉ាស្នុនេះសំដៅទៅលើការងើបឡើងវិញរបស់អ៊ីម៉ា អាល-ស្វាម៉ាន^{عجل الله فرجه} និងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ជនទាំងឡាយដែលបានភ្លេចវាពីមុននោះ

សំដៅទៅលើបណ្តាអ្នកដែលមិនយកចិត្តទុកដាក់អំពីអ្វីម្យ៉ាង អាល-ស្វាម៉ាន់ ^{عجل الله فرجاله} ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកគេនឹងថា៖ "សាស្ត្រាទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់យើងបាននាំមកនូវការពិតហើយ ។ តើមានអ្នកធ្វើអន្តរាគមន៍សម្រាប់យើងទេ ដើម្បីនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យយើង ? ឬតើគេអាចបញ្ជូនយើងត្រឡប់វិញ ទេ ដើម្បីយើងនឹងធ្វើអំពើផ្សេងពីអំពើដែលយើងធ្លាប់បានធ្វើហើយនោះ ?" (តាហ្សៀរ គូម្មី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ២៣៥)

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥១-៥៣

١/٥٣-٥١/٧ ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَصَامٍ الْكَلْبِيُّ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمَعْرُوفُ بَعْلَانٌ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو حَامِدٍ عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ إِبراهيمَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ قَاسِمِ الرَّقَّامِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ أَخِيهِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ﴾. فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يَنْسَى وَ لَا يَنْهَى، وَ إِنَّمَا يَنْسَى وَ يَنْهَى الْمَخْلُوقَ الْمُحَدَّثُ، أ لَا تَسْمَعُهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ مَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾ وَ إِنَّمَا يُجَازِي مَنْ نَسِيَهُ وَ نَسِيَ لِقَاءَ يَوْمِهِ بِأَنْ يُنْسِيَهُمْ أَنْفُسَهُمْ، كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾، وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا﴾، أَي تَنْزَهُهُمْ كَمَا تَرَكُوا الْإِسْتِعْدَادَ لِلِقَاءِ يَوْمِهِمْ هَذَا». (البرهان في تفسير القرآن ١- الجزء ٢ : صفحة ٨١٣ الحديث : ٩٩ / ٤٦٢٢ ، التوحيد - الجزء ١ : صفحة ١٥٩ : الحديث : ١ ، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) - الجزء ١ : صفحة ١٢٥ : الحديث : ١٨)**

صلوات الله عليه والسلام 7/51-53/1 [...] អាប់ខុល អុស្តីស្រ ប៊ិន មុស្តីម បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាល-វីដ្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល-វីដ្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មុស្តីសា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} [៩:៦៧] ពួកគេភ្លេចអល់ឡោះហ្ន៎ ដូច្នោះព្រះអង្គភ្លេចពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{تبارك وتعالى} មិនភ្លេច មិនខុសឆ្គងទេ ។ សត្វលោកទេដែលភ្លេចដែលភ្លាំងភ្លាត់ស្មារតី ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [១៩:៦៥] ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនហែភ្លេចទេ ? តែព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} តបស្នងបុគ្គលដែលភ្លេចព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} ដែលភ្លេចថានឹងបានជួបព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} នាថ្ងៃនោះ (គឺថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះភ្លេចខ្លួនឯង ដូចអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៩:១៩] ចូរពួកអ្នកកុំដូចបណ្តាអ្នកដែលភ្លេចអល់ឡោះហ្ន៎ ដូច្នោះព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេភ្លេចខ្លួនឯង ។ ជនទាំងនោះជាជនល្មើស និងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} [៧:៥១] ដូច្នោះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ពោលគឺព្រោះតែពួកគេមិនអើពើនឹងការប្រុងប្រៀបខ្លួនដើម្បីជួបថ្ងៃនេះ ។" (18 / 125 : 1) (التوحيد 1 / 159 : 1, عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 19:64-65; 59:18-19; 9:64-67)

***

* ١/٥٣-٥١/٧ في كتاب التَّوْحِيدِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ قَدْ سَأَلَهُ رَجُلٌ، عَمَّا اسْتَبَّهَ عَلَيْهِ مِنْ آيَاتِ الْكِتَابِ: وَ كَذَلِكَ تَفْسِيرُ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا» يَعْنِي بِالتَّسْيَانِ أَنَّهُ لَمْ يُنْسَهُمْ كَمَا يُنْسَى أَوْلِيَاءَهُ الَّذِينَ كَانُوا فِي دَارِ الدُّنْيَا مُطِيعِينَ ذَاكِرِينَ حِينَ آمَنُوا بِهِ وَ بَرُسُلِهِ وَ حَافُوهُ بِالْعَيْبِ وَ قَدْ يَقُولُ الْعَرَبُ فِي بَابِ التَّسْيَانِ: قَدْ نَسِينَا فُلَانًا فَلَا يَذْكُرُنَا، أَي إِنَّهُ لَا يَأْمُرُ لَهُمْ بِحَيْرٍ وَ لَا يَذْكُرُهُمْ بِهِ. (تفسير نور الثقلين ج ٢ ص ٣٧)

7/51-53/2 នៅក្នុងសាត្រាតោហ្ន៎ដូ រាយការណ៍មកពី អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វាខ្លីស្រវែង មួយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្រវែងនោះ កាលបុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីចម្ងល់អាយ៉ាស់ព្រះគម្ពីរ ថា៖ "ស្រដៀងនឹងនោះដែរគឺការបកស្រាយព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} [៧:៥១] ដូច្នោះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ។ ភ្លេចមានន័យអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} នឹងមិនឲ្យរងជនទុច្ចរិតដូចព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} នឹងឲ្យរងជនទុច្ចរិតបណ្តាមិត្តព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَالَى} នោះទេ ដែល

បានស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^ﷺ នៅក្នុងឋានលោក ដែលបានរំលឹក ដែលបានជឿព្រះអង្គ^ﷺ និងព្រះសាសនៈទូតទាំងឡាយ^ﷺ របស់ព្រះអង្គ^ﷺ ដែលខ្លាចព្រះអង្គ^ﷺ ក្នុងអាថ៌កំបាំង ។ ពួកអារ៉ាប់ធ្លាប់តែថា "អ្នកនេះភ្លេចយើង មិនរំលឹកយើងទេ" ពោលគឺអ្នកនោះមិនណែនាំពួកគេឲ្យធ្វើល្អទេ មិនរំលឹកពួកគេ រឿងធ្វើល្អទេ ។" (تفسير نور الثقلين 2: 37)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَىٰ اللَّيْلَ اللَّيْلَ يُطَلَّبُ
حَيْثَا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

៥៤. ម្ចាស់ពួកអ្នកគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គបានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានសម្តែងព្រះរាជឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល័ង្ក ។ ព្រះអង្គគ្របដណ្តប់ពេលថ្ងៃ ដោយពេលរាត្រីដែលប្រដេញតាមវាយ៉ាងស្វិតស្វាញ ។ [អស់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើត]ដួងអាទិត្យ ដួងចន្ទ និងដួងតារាទាំងឡាយ ដែលគោរពតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិង ព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អស់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់ពិភពទាំង ពួង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៤

1/54/7 (صَاحِبُ (ثَاقِبِ الْمَنَاقِبِ): أَسْنَدُهُ إِلَى أَبِي هَاشِمٍ الْجَعْفَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ صَالِحِ الْأَزْمِينِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): عَرَفْتُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ بَعْدُ﴾. قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «اللَّهُ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْمُرَ، وَ مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْمُرَ بِمَا يَشَاءُ».

7/54/1 [...] មូហ្នាំម៉ាដូ ប៊ិន ស្ត្រីលិះហ្ន៎ អាល់-អាម៉ាស៊ី បានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្ន៎ មូហ្នាំម៉ាដូ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស្តកាវី^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ពន្យល់ទូលបង្គំព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៣០:៤] ព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ គ្រាមុននិងគ្រាក្រោយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈ ថា៖ "ព្រះបញ្ជាជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} មុនព្រះអង្គ^{عز وجل} បញ្ជានិងក្រោយព្រះអង្គ^{عز وجل} បញ្ជា ស្រេចតែព្រះអង្គ^{عز وجل} ចង់ ។

فَقُلْتُ فِي نَفْسِي: هَذَا تَأْوِيلُ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾، فَأَقْبَلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَيَّ، وَ قَالَ: «هُوَ كَمَا أَسْرَزْتَ فِي نَفْسِكَ ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾».

ខ្ញុំក៏បាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះជាការបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស្ត [៧:៥៤] មិនអាចប្រកែកបានទេ ការ បង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អស់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់ ពិភពទាំងពួង ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានបែរមករកខ្ញុំ ហើយមានវចនៈថា៖ "ដូចលោកលាក់ទុកក្នុងចិត្តមែន គឺ៖ [៧:៥៤] មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យ សិរីសួស្តីមានដល់អស់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"

فَقُلْتُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ حُجَّةُ اللَّهِ، وَ ابْنُ حُجَّتِهِ عَلَى عِبَادِهِ. (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة : 509 الحديث : 99 / 3932 ، الثاقب في المناقب - الجزء : 1 صفحة : 564 الحديث : 502)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ជាពរជ័យគ្រប់

*7/55-56/2 [...] រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម និង ស៊ូរ៉ា:ត្រី ដែលបានថាយើងបានទូល
អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្រ័យ صلوات الله عليه والسلام ថា: "តើ[គប្បី]សូមអល់ឡោះហ្វ្រ័យ عجل ដូចម្តេច[ដែលត្រឹមត្រូវ]?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
មានវចនៈថា: "លាតបាតដៃ ។" យើងបានទូលថា: "តើ[គប្បី]សូមជម្រកពីអល់ឡោះហ្វ្រ័យ صلوات الله عليه والسلام ដូចម្តេច
[ដែលត្រឹមត្រូវ]?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "បង្ហាញបាតដៃ ។ ប្រគល់កាយថ្វាយចិត្តគឺធ្វើកាយវិការ
ដោយម្រាមដៃ ។ អង្វរករគឺកម្រើកម្រាមដៃ ។ បន់ស្រន់គឺលោកលាតសន្ធឹងដៃលោក ។ (الكافي :2 /481)

***

*7/55-56/3 [...] រាយការណ៍ដោយ អាហ្វិ ហ្វាម៉ា អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ហ្វាម៉ា តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់
ដែលមានវចនៈថា: "ការប្តូរស្លាត់ៗមួយរបស់បាវស្មើនឹងការប្តូរស្លាត់ៗ
ចិត្តសិប ។" (الكافي :2 /476)

و فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى دَعْوَةٌ تُخْفِيهَا أَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ سَبْعِينَ دَعْوَةً تُظْهِرُهَا . (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٤٧٦ الحديث : ١)
[ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៀតថា:] "សម្រាប់អល់ឡោះហ្វ្រ័យ عجل ការប្តូរស្លាត់
ដោយលាក់បាំងខ្ពស់ជាងការប្តូរស្លាត់ឲ្យគេឃើញចិត្តសិប ។" (الكافي :2 /476)

***

٧/٥٥-٥٦/٤ وَ عَنْهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ مُبَيْرِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قُلْتُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَا
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا قَالَ فَقَالَ يَا مُبَيْرُ إِنَّ الْأَرْضَ كَانَتْ فَاسِدَةً فَأَصْلَحَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ
وَ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا. (الكافي - الجزء : ٨ صفحة : ٥٨ الحديث : ٢٠)
7/55-56/4 [...] គេបានសួរអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រ័យ عجل [៧:៥៦] ចូរពួកអ្នកកុំ
បង្កវិនាសនៅលើផែនដី ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មួយសៀវ
អីយ! ផែនដីតែងតែគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្រ័យ عجل បានកែតម្រូវវាដោយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះ
អង្គ عجل ។ ដូច្នេះឯងបានជាព្រះអង្គ عجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:៥៦] ចូរពួកអ្នកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែន
ដី ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។" (الكافي :8 /58)

***

*7/55-56/5 [...] រាយការណ៍មកពី អាហ្វិ បាស្មៀរ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា
រឿងលុលឡោះហ្វ្រ័យ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ជេរប្រមាថមុមីនជាប្រការបង្កវិនាស សម្លាប់មុមីនជាអំពើក្បត់
សាសនា ស៊ីសាច់មុមីន (គឺនិយាយបង្កាច់មុមីន) ជាអំពើល្មើសបង្កាច់ ទ្រព្យរបស់មុមីនមានពិសិដ្ឋភាព
ដូចឈាមមុមីននោះដែរ ។" (الكافي :2 /359)

***

٧/٥٦-٥٥/٧* سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ أَبِي حَزْمَةَ التَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ لِرَجُلٍ أَنْتَ وَ مَا لَكَ لِأَبِيكَ ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ مَا أَحَبُّ لَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنْ مَالِ ابْنِهِ إِلَّا مَا اخْتَجَّ إِلَيْهِ بِمَا لَا بُدَّ مِنْهُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ . (الكافي - المجلد : ٥ صفحة : ١٣٥ الحديث : ٣)

*7/55-56/6 [...] រាយការណ៍មកពី អាចិ ហ្គាស្តាស្ត អាល់-ស្ត្រីម៉ាលី តមកពី អាចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ្វី^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់បុរសម្នាក់ថា៖ "លោកនិងទ្រព្យបានទៅឌីពុកលោក ។" បន្ទាប់មក អាចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំមិនចូលចិត្តទេដែលគាត់យកទ្រព្យពីកូនប្រុសគាត់ លើកលែងតែអ្វីដែលគាត់ត្រូវការប៉ុណ្ណោះ អ្វីដែលចាំបាច់ ។" អល់ឡោះហ្គ្វី^{صلوات الله عليه وآله} មិនសព្វព្រះហឫទ័យបុគ្គល បង្កវិនាសទេ ។" (3 /135 :5 الكافي)

***

٧/٥٦-٥٥/٧* عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْهَمْدَانِيِّ قَالَ كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي التَّوْبِيعِ فَأَتَانِي كِتَابُهُ بِحُطْبِهِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ) إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ خُلُقَهُ وَ دِينَهُ فَرَوْجُوهُ إِلَّا نَفَعُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَ فِسَادًا كَبِيرًا . (الكافي - المجلد : ٥ صفحة : ٣٤٧ الحديث : ٣)

*7/55-56/7 [...] រាយការណ៍មកពី អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្វ អាល់-ហ្គាម៉ាស្តាស្តី ដែលបានថាខ្ញុំបាន សរសេរសំបុត្រទៅ អាចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} សួររឿងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរតបខ្ញុំវិញ ផ្ទាល់ដៃថាវិស្វលុលឡោះហ្គ្វី^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលណាបុគ្គលនីមួយៗមករកលោកដោយមាន របៀបរបបនិងសាសនាដែលលោកចូលចិត្ត កាលនោះចូរលោករៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍[កូនស្រី]ឲ្យបុគ្គល នោះចុះ ឬបើលោកមិនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ឲ្យទេ នឹងកើតមានជម្លោះនៅផែនដីនិងការបង្កវិនាសធំ ។" (3 /347 :5 الكافي)

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقِنَهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ព្រះអង្គជាអ្នកបញ្ជូនខ្យល់មក ដែលប្រាប់ឲ្យដឹងព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គជាមុន ។ លុះវាមានពពកទឹក ធំៗយើងនឹងនាំវាទៅឯតំបន់មួយដែលបានស្លាប់ទៅហើយ ។ យើងបង្ហូរទឹកពីពពកនោះ យើងធ្វើឲ្យ មានផលានុផលគ្រប់យ៉ាងចេញមកដោយសារទឹកនោះ ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងធ្វើឲ្យអ្វីដែលស្លាប់ ទៅហើយងើបឡើងវិញ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

وَالْبَلَدِ الطَّيِّبِ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. តំបន់ល្អ (ដូងចិត្ត) រុក្ខជាតិ[ល្អ]ដុះឡើងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ម្ចាស់វា (គឺដោយសារព្រះឆន្ទៈ អល់ឡោះហ្គ្វី) ។ រីឯតំបន់អាក្រក់ (គឺហិនហោចដោយសារអំពើបាបកម្ម) មានរុក្ខជាតិដុះចេញមកដោយ កម្រ (គឺខូច យកជាការមិនបាន អំពើទុច្ចរិត ឧក្រិដ្ឋកម្ម) ។ បែបនេះឯងដែលយើងអធិប្បាយបណ្តាព្រះ សញ្ញា[និងព្រះរាជឱង្ការ]សម្រាប់ជនកតញ្ញា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៧-៥៨

١/٥٧-٥٨/٧ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي حَمَزَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «عَجِبْتُ كُلُّ الْعَجَبِ لِمَنْ أَنْكَرَ الْمَوْتَ وَهُوَ يَرَى مَنْ يَمُوتُ كُلَّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ، وَ الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ لِمَنْ أَنْكَرَ النَّشْأَةَ الْآخِرَى وَ هُوَ يَرَى النَّشْأَةَ الْأُولَى». (الكافي - الجزء ٣ : صفحة : ٢٥٨ الحديث : ٢٨)

7/57-58/1 [...] អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសៃន៍ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ចម្លែកមែនបុគ្គលដែលបដិសេធការស្លាប់ ខណៈដែលខ្លួនឃើញមនុស្សស្លាប់រៀងរាល់ថ្ងៃយប់ ។ ដូច្នោះដែរ បុគ្គលដែលបដិសេធដីវិតក្រោយ (គឺការរស់ឡើងវិញ) ខណៈដែលកំពុងមើលឃើញដីវិតលោកនេះ ។" (28 /258 :3 الكافي)

***

٢/٥٧-٥٨/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بصيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الرِّيحِ الْأَرْبَعِ الشَّمَالِ وَالْجُنُوبِ وَالصَّبَا وَالذَّبُورِ وَ قُلْتُ إِنَّ النَّاسَ يَذْكُرُونَ أَنَّ الشَّمَالَ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْجُنُوبَ مِنَ النَّارِ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ جُنُودًا مِنَ رِيحٍ يُعَذِّبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عَصَاهُ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهَا مَلَكٌ مُوَكَّلٌ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَذِّبَ قَوْمًا بِنَوْعٍ مِنَ الْعَذَابِ أَوْحَى إِلَى الْمَلِكِ الْمُوَكَّلِ بِذَلِكَ النَّوْعِ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا قَالَ فَيَأْمُرُهَا الْمَلَكُ فَيَهْبِجُ كَمَا يَهْبِجُ الْأَسَدُ الْمُغْضَبُ

7/57-58/2 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ហ្វៃសៃន៍ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសាតមកពី អាល់-ហ្វៃសៃន៍ ប៊ិន ម៉ាស៊ុប៊ុប តមកពី អាលី ប៊ិន រីណាប៍ និង ហ្វៃស្តាំ អ៊ីបនូ សាលិម តមកពី អាឡិ បាស្ទៀរ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាឡិ យ៉ាកុប្វារ صلوات الله عليه والسلم អំពីខ្យល់បួនប្រភេទខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង អាល់-ស្វ័បា និង អាល់-ដ្យាប៊ុរ ។ ខ្ញុំបានថាគេបានថាខ្យល់ជើងមកពីឋានសួគ៌ ខ្យល់ត្បូង មកពីឋាននរក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វៃសៃន៍មានទ័ពខ្យល់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលប្រឆាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដោយខ្យល់នោះស្រេចតែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ។ ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានទេវតាមួយអង្គគ្រប់គ្រងវា ។ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្វៃសៃន៍មានព្រះបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រណាមួយដោយទណ្ឌកម្មបែបណាមួយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم នឹងបើកឲ្យទេវតាដែលគ្រប់គ្រងខ្យល់ប្រភេទពិសេសនោះជ្រាប ឲ្យទៅដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ទ្រង់មានព្រះបំណងធ្វើទណ្ឌកម្មដោយខ្យល់នោះ ។ ទេវតានឹងបញ្ជាវា វានឹងជ្រួលខ្លាំងដូច រាជសីជ្រួលពេលត្រូវគេរំខាន ។"

[...] قَالَ وَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ رِيحٌ رَحْمَةٌ لَوَاقِحُ وَ غَيْرُ ذَلِكَ يَنْشُرُهَا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ مِنْهَا مَا يُهْبِجُ السَّحَابَ لِلْمَطَرِ وَ مِنْهَا رِيحٌ تَحْسِبُ السَّحَابَ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ رِيحٌ تَغْصِرُ السَّحَابَ فَتَمَطُّرُهُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مِنْهَا رِيحٌ بِمَا عَدَّدَ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ. (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٩١ الحديث ٦٣)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វៃសៃន៍មានខ្យល់ដែលប្រកបដោយព្រះមេត្តាធម៌និងខ្យល់ផ្សេងទៀតដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បង្ហាញឲ្យឃើញនូវព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ។ មានខ្យល់ធ្វើឲ្យភ្លៀង មានខ្យល់ទ្រពពកនៅចន្លោះមេឃនិងដី មានខ្យល់តាបពពកធ្វើឲ្យមានភ្លៀងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្វៃសៃន៍ ហើយមានខ្យល់ដែលអល់ឡោះហ្វៃសៃន៍ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ។"

(63 /91 :8 الكافي)30:45-53, 51:38-47, 54:17-21, 2:266, 89:5-13, 69:1-8

***

*3/٥٧-٥٨/٧ [المنقب] قَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ لِلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا ابْنَ عَلِيٍّ، مَا بَالُ أَوْلَادِنَا أَكْثَرُ مِنْ أَوْلَادِكُمْ؟! فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: بُعِثْتُ الطَّيْرَ أَكْثَرَهَا فِرَاحًا وَ أُمُّ الصَّفَرِ مِفْلَاةٌ نُرُورٌ.

*7/57-58/3 អាល់-ម៉ាណាត្តីប ។ អ្នករូ ប៊ិន អាល់-អុស្ត បានទូល អាល់-ហ្វៃសៃន៍ صلوات الله عليه والسلم ថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلم អាលី អ៊ីយ ! ហេតុអ្វីកូនយើងច្រើនជាងព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلم របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ?" ព្រះអង្គ

មានវចនៈថា៖ "សត្វស្លាបដែលខ្សោយជាងគេមានកូនច្រើន ។ មេស្វាងមានកូនមួយឬពុំមានកូន ។"

فَقَالَ: مَا بَأْسَ الشَّيْبِ إِلَى شَوَارِبِنَا أَسْرَعُ مِنْهُ فِي شَوَارِبِكُمْ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ نِسَاءَكُمْ نِسَاءٌ بَحْرَةٌ، فَإِذَا دَنَا أَحَدُكُمْ مِنْ امْرَأَتِهِ نَكَهَتْ فِي وَجْهِهِ فَيَشِيبُ مِنْهُ شَارِبُهُ.

លោកបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីពុកមាត់យើងឆាប់ស្លុវជាងពុកមាត់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បណ្តាស្ត្រីរបស់អស់លោកមានខ្យល់ដកដង្ហើមក្តៅ ។ ដូច្នោះពេលអស់លោកទៅក្បែរភរិយាខ្លួននាងដកដង្ហើមដាក់មុខស្វាមីខ្លួន ។ ដូច្នោះពុកមាត់អ្នកនោះទៅជាស្លុវ ។"

فَقَالَ: مَا بَأْسَ لِحَاكُمُ أَوْفَرُ مِنْ لِحَانِنَا؟! فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا﴾
លោកបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីពុកចង្កាយើងសម្បូរជាងពុកមាត់យើង ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៧:៥៨] តំបន់ល្អរុក្ខជាតិដុះឡើងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ម្ចាស់វា ។ រីឯតំបន់អាក្រក់មានរុក្ខជាតិដុះចេញមកដោយកម្រ ។"

فَقَالَ مُعَاوِيَةُ: بِحَقِّي عَلَيْكَ إِلَّا سَكَتَ، فَإِنَّهُ ابْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ! فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ عَادَتِ الْعُقْرُبُ عُذْنَا هَا وَ كَانَتِ النَّعْلُ هَا حَاضِرَةً فَدَعَلِمُ الْعُقْرُبُ وَ اسْتَيْقَنَتْ أَنْ لَا هَا دُنْيَا وَ لَا آخِرَةٌ . (المناقب ج ٤ ص ٦٧ ، بحار الأنوار ج ٤٤ ص ٢٠٩ ح ٥)
មូអាវីយ៉ាស្ត្រីថា៖ "នេះគឺសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំលើលោក លើកលែងតែលោកបិទមាត់ ពីព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះរាជបុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថ្ថលិប ^{عليه السلام} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើខ្យងរឹត្រឡប់មករកយើង យើង ^{عليهم} នឹងត្រឡប់មករកវា ស្បែកនៅចាំវា (ដើម្បីវាយកម្ទេចវា) ។ ខ្យងរឹដឹងស្រាប់ហើយថាពិតជាពុំមានលោកនេះនិងលោកមុខសម្រាប់វាទេ ។" (5 /209 :44 بحار الأنوار ، 67 :2 المناقب)

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

៥៩. យើងបានបញ្ជូននុះហ្ន៎ទៅរកប្រជាជាតិគេ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋអើយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ [បើអស់លោកមិនគោរពតាមព្រះសិក្ខាបទព្រះអង្គទេ] ខ្ញុំខ្លាចតែអស់លោករងព្រះទណ្ឌកម្មថ្ងៃចុងមហិមា ។"

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ ۖ إِنَّا لَنَرَنَّكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

៦០. ពួកមេអ្នកដឹកនាំ[ពួកបដិសេធសទ្ធា]របស់ប្រជាជាតិគេបានថា៖ "យើងឃើញថាលោកនៅក្នុងកំហុសច្បាស់ៗ"

قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

៦១. គេ (គឺនុះហ្ន៎) បានថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋអើយ! ខ្ញុំមិននៅក្នុងកំហុសទេ តែខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

៦២. ខ្ញុំនាំព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំមកឲ្យអស់លោក ។ ខ្ញុំណែនាំអស់លោក ខ្ញុំដឹងមកពីអស់ឡោះហ្វ្រែន អ្វីដែលអស់លោកមិនដឹង (គឺដឹងអំពីរឿងរបស់ព្រះអង្គ ។ ល ។) ។

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

៦៣. អស់លោកភ្ញាក់ផ្អើលឬដែលមានព្រះក្រើនរំពួកមកពីម្ចាស់របស់អស់លោក មកដល់អស់លោក តាមរយៈបុរសម្នាក់[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងបណ្តាអស់លោក ដើម្បីដាស់តឿនអស់លោកឲ្យអស់លោកខ្លាចក្រែង ក្រែងលោអស់លោកទទួលបាននូវព្រះមេត្តាធម៌[របស់អស់ឡោះហ្វ្រែន] ?

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِّ وَأَعْرِفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾

៦៤. តែពួកគេបែរជាប្រមាថថាគេភូតភរ ។ ដូច្នោះយើងបានសង្គ្រោះគេនិងបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយគេក្នុងនាវា យើងបានពន្លឿនជនដែលប្រមាថព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ។ ពួកគេជាប្រជាជាតិខ្វាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩-៦៤

1/64-59/7 حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ بْنُ جَعْفَرٍ الْأَمْدَاوِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ الْأَهْرَوِيِّ، عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ لِأَيِّ عِلَّةٍ أَعْرَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْأَنْبِيَاءَ كُلَّهَا فِي زَمَنِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ فِيهِمْ الْأَطْفَالُ وَ مَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ؟

7/59-64/1 រាយការណ៍មកពីលោក (គឺអ៊ីបន្ន បាប៊ូវ៉ែហ្វ) [...] តមកពី អាប់ឌុល សាឡាម ប៊ីន ស្វ័លិ:ហ្វា អាល់-ហ្វារី ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាល់-រីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ហេតុអ្វីអស់ឡោះហ្វ្រែនបានពន្លឿនលោកទាំងមូលក្នុងសម័យនុ:ហ្វា ^{عليه السلام} នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះមានកូនក្មេងនិងជនដែលមិនមានបាបទេ ?"

فَقَالَ: مَا كَانَ فِيهِمْ الْأَطْفَالُ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَعْقَمَ أَصْلَابَ قَوْمِ نُوحٍ وَ أَرْحَامَ نِسَائِهِمْ أَرْبَعِينَ عَامًا، فَأَنْقَطَعَ نَسْلُهُمْ، فَعَرَفُوا وَ لَا طِفْلَ فِيهِمْ، مَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى لِيَهْلِكَ بَعْدَآيِهِ مَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ. وَ أَمَّا الْأَبَاؤُونَ مِنْ قَوْمِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأُعْرِفُوا لِتَكْذِيبِهِمْ لِنَبِيِّ اللَّهِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ سَائِرُهُمْ أُعْرِفُوا بِرِضَاهُمْ تَكْذِيبَ الْمُكْذِبِينَ، وَ مَنْ غَابَ عَنْ أَمْرِ فَرَضِي بِهِ كَانَ كَمَنْ شَاهَدَهُ وَ أَتَاهُ. (علل الشرائع: الجزء 1 صفحة 30)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មិនមានកូនក្មេងនៅក្នុងចំណោមពួកគេទេ ពីព្រោះអស់ឡោះហ្វ្រែនបានធ្វើវញ្ញកម្មទៅលើឆ្អឹងខ្នងនិងស្បូនប្រជាជាតិរបស់នុ:ហ្វា (គឺមិនឲ្យមានកូនបាន) អស់រយៈពេលសែសិបឆ្នាំ ។ ដូច្នោះពួកគេមិនមានកូនទៅទេ ។ ពួកគេបានលង់ទឹកហើយមិនមានកូនក្មេងនៅក្នុងចំណោមពួកគេទេ ។ អស់ឡោះហ្វ្រែនមិនកម្ទេចដោយទណ្ឌកម្មព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បុគ្គលដែលមិនមានបាបនោះទេ ។ ប្រជាជាតិនុ:ហ្វា ^{عليه السلام} ដែលនៅសេសសល់ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានពន្លឿនពួកគេព្រោះពួកគេបានប្រឆាំងតតាំងនុ:ហ្វា ^{عليه السلام} ព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} អស់ឡោះហ្វ្រែន ។ រីឯអ្នកដទៃត្រូវពន្លឿនព្រោះពួកគេគាប់ចិត្តនឹងការប្រឆាំងតតាំងរបស់ពួកអ្នកប្រឆាំង ។ បុគ្គលណាដែលអវត្តមានក្នុងរឿងអ្វីមួយតែគាប់ចិត្តនឹងរឿងនោះ បុគ្គលរូបនោះដូចបុគ្គលដែលមានវត្តមានហើយបានចូលរួមក្នុងរឿងនោះដែរ ។"

(علل الشرائع: 1/30) 26:104-121

٧/٥٩-٦٤/٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ هِشَامِ الْحُرَّاسِيِّ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) بِالْكُوفَةِ أَيَّامَ قَدِمَ عَلَيَّ أَبِي الْعَبَّاسِ فَلَمَّا انْتَهَيْنَا إِلَى الْكُنَّاسَةِ قَالَ هَاهُنَا صُلِبَ عَمِّي زَيْنٌ رَحِمَهُ اللَّهُ ثُمَّ مَضَى حَتَّى انْتَهَى إِلَى طَاقِ الرَّيَّانِيِّنَ وَهُوَ آخِرُ السَّرَّاجِينَ فَنَزَلَ وَ قَالَ انزِلْ فَإِنَّ هَذَا الْمَوْضِعَ كَانَ مَسْجِدَ الْكُوفَةِ الْأَوَّلِ الَّذِي خَطَّهُ آدَمُ (عليه السلام) وَ أَنَا أَكْرَهُ أَنْ أَدْخُلَهُ رَاكِبًا قَالَ قُلْتُ فَمَنْ غَيَّرَهُ عَنْ خِطِّهِ قَالَ أَمَّا أَوَّلُ ذَلِكَ الطُّوفَانُ فِي زَمَنِ نُوحٍ (عليه السلام) ثُمَّ غَيَّرَهُ أَصْحَابُ كِسْرَى وَ نُعْمَانَ ثُمَّ غَيَّرَهُ بَعْدُ زَيْدُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ

*7/59-64/2 អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានតំណាលតមកពីឪពុកលោក [...] តមកពីអាល់-មូហាជ្ឈ័ដ្ឋល់ ប៊ីន អ៊ីម៉ារ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាចូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯការបាណ្ឌវអ័ក្កុងសម័យ អាលី ប៊ីន អាល់-អាប់បាស់ ។ ពេលយើងឈប់នៅឯអាល់-គូណាសាស្កុំ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេបានចងឆ្កាងស្វែងរក ឪពុកមាឌ្កុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅត្រង់នេះ ។ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាណិតអាសូរលោក ។" បន្ទាប់មកយើងបានធ្វើដំណើរទៅមុខទៀត លុះបានទៅដល់វានអ្នកលក់ប្រេង នៅចុងបំផុតនៃចង្កៀងពីរ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចុះដីហើយមានវចនៈថា៖ "ចុះមក ព្រោះទីនេះគឺកន្លែងដំបូងបង្អស់របស់ម៉ាស់យ៉ូដូ អាល់-គូហ្គាស្កុំ ដែលអាដ្កុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដៅ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចូលចិត្តចូលមកកាន់ទីនេះដោយជិះជំនិះទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្នកណាម្នាក់ទៀតដែលបានដៅកន្លែងម៉ាស់យ៉ូដូនេះ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដំបូងគឺព្យុះសង្ឃរាគ្នុងសម័យនុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បន្ទាប់មកគឺបក្សពួករបស់គីសរី (كسرى chosroes) និងនុអ័ម៉ាន បន្ទាប់ពីនោះគឺ ស៊ីយ៉ាដូ ប៊ីន អាចូ ស៊ីហ្វយ៉ាន ។"

فَقُلْتُ وَ كَانَتِ الْكُوفَةُ وَ مَسْجِدُهَا فِي زَمَنِ نُوحٍ (عليه السلام) فَقَالَ لِي نَعَمْ يَا مُفَضَّلُ وَ كَانَ مَنْزِلُ نُوحٍ وَ قَوْمِهِ فِي قَرْيَةٍ عَلَى مَنْزِلٍ مِنَ الْفُرَاتِ بِمَا يَلِي غَرْبِي الْكُوفَةِ قَالَ وَ كَانَ نُوحٌ (عليه السلام) رَجُلًا نَجْرًا فَجَعَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيًّا وَ انْتَجَبَهُ وَ نُوحٌ (عليه السلام) أَوَّلُ مَنْ عَمِلَ سَفِينَةً تَجْرِي عَلَى ظَهْرِ الْمَاءِ قَالَ وَ لَبِثَ نُوحٌ (عليه السلام) فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَيَهْرَءُونَ بِهِ وَ يَسْخَرُونَ مِنْهُ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ مِنْهُمْ دَعَا عَلَيْهِمْ فَقَالَ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَرِيًّا إِنَّكَ إِن تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَ لَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى نُوحٍ أَنْ اصْنَعْ سَفِينَةً وَ أَوْسِعْهَا وَ عَجِّلْ عَمَلَهَا فَعَمِلَ نُوحٌ سَفِينَةً فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ بِيَدَيْهِ فَأَتَى بِالْحَشَبِ مِنْ بُعْدٍ حَتَّى فَرَغَ مِنْهَا

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានម៉ាស់យ៉ូដូមួយនៅអាល់-គូហ្គាស្កុំក្នុងសម័យនុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មាន មូហាជ្ឈ័ដ្ឋល់អីយ ។ ផ្ទះរបស់នុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងស្រុកមួយ នៅឯទីតាំងមួយនៃស្ទឹងហ្វ្វរ៉ាត (الفرات) ដែលហូរតាមខាងលិចនៃអាល់-គូហ្គាស្កុំ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "នុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាជាងឈើ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅជាសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានឆ្លើយតបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសាងនាវាដែលអណ្តែតលើផ្ទៃទឹក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានរស់នៅជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់រយៈពេលមួយពាន់ឆ្នាំខ្លះហាសិបឆ្នាំ (គឺ ៩៥០ ឆ្នាំ) ដោយហៅពួកគេទៅរកអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ តែពួកគេបានមើលងាយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំអកឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃើញពួកគេធ្វើបែបនេះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបូងស្ទឹងអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យដាក់ទោសពួកគេថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} កុំឲ្យមានសល់ផ្ទះសំបែងពួកបដិសេធសទ្ធា ។ បើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទុកពួកគេ ពួកគេនឹងនាំឲ្យបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រង្វេង ហើយពួកគេនឹងមិនឲ្យកំណើតដល់អ្នកណាក្រៅពីអ្នកបដិសេធសទ្ធាសាហារយោរយោទេ ។" ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យនុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងថា ឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សាងនាវាធំមួយយ៉ាងប្រញាប់ ។ នុះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានសាងនាវាមួយនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូអាល់-គូហ្គាស្កុំដោយដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយកឈើមកពីឆ្នាយ ទាល់តែបានសាងនាវានោះរួច ។

قَالَ الْمُفْضَلُ ثُمَّ انْقَطَعَ حَدِيثُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ فَقَامَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فَصَلَّى الطُّهْرَ وَ الْعَصَرَ ثُمَّ انْصَرَفَ مِنَ الْمَسْجِدِ فَانْتَفَتَ عَنْ يَسَارِهِ وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى مَوْضِعِ دَارِ الدَّارِيِّينَ وَ هُوَ مَوْضِعُ دَارِ ابْنِ حَكِيمٍ وَ ذَلِكَ فُرَاتُ الْيَوْمِ فَقَالَ لِي يَا مُفْضَلُ وَ هَاهُنَا نُصِبَتْ أَصْنَامُ قَوْمِ نُوحٍ (عليه السلام) يَعْوَتُ وَ يَعْوِقُ وَ نَسْرًا ثُمَّ مَضَى حَتَّى رَكِبَ دَابَّةَهُ فَقُلْتُ جَعَلْتُ فِدَاكَ فِي كَمْ عَمَلٍ نُوحٍ سَفِينَتَهُ حَتَّى فَرَعَ مِنْهَا قَالَ فِي دَوْرَيْنِ قُلْتُ وَ كَمْ الدَّوْرَيْنِ قَالَ ثَمَانِينَ سَنَةً قُلْتُ وَ إِنَّ الْعَامَةَ يُقُولُونَ عَمَلَهَا فِي خَمْسِمِائَةِ عَامٍ فَقَالَ كَلَّا كَيْفَ وَ اللَّهُ يُقُولُ وَ وَحِينَا

អាល់-មូហ្វាដ៍ដ្ឋល់បានថ្លែងថា៖ "បន្ទាប់មកអាច្ឆិ អ្នកប្រធានប្រជុំ ហ្ន៎ បានឈប់ថ្លែងហ្ន៎ ខ្លីស្នូ ពេលថ្ងៃ ជ្រៃ ។ អាច្ឆិ អ្នកប្រធានប្រជុំ ហ្ន៎ បានដើរទៅធ្វើស្នូ ឡាតុំពេលថ្ងៃត្រង់ (ស្នូហ្ន៎) និងស្នូ ឡាតុំពេលថ្ងៃ រសៀល (អ្ន៎) ហើយបានចាកចេញពីម៉ាស់យ៉ុដ្ឋ ។ ព្រះអង្គ បានចង្អុលកន្លែងមួយនៅខាងឆ្វេង ដៃព្រះអង្គ ដែលមានផ្ទះមួយ នេះគឺកន្លែងផ្ទះរបស់ អ៊ុបនូ ហ្ន៎ គឺម កន្លែងនេះជាស្នឹងហ្ន៎ រតសព្វថ្ងៃ នេះ ។ ព្រះអង្គ បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មូហ្វាដ៍ដ្ឋល់អើយ ត្រង់នេះគឺកន្លែងដាក់ទេវរូបនានារបស់ប្រជា រាស្ត្រនុះហ្ន៎ គឺ៖ យ៉ាគុស្នូ, យ៉ាអ៊ុក្នូ, ណាស់រ៉ា ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ជិះជំនិះទៅមុខទៀត ។ ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ តើនុះហ្ន៎ ចំណាយពេលប៉ុណ្ណា ដើមសាងនាវាលុះហើយ?" ព្រះអង្គ មានរចនាថា៖ "ពីរអំឡុងពេល ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពីរអំឡុង ពេលនេះយូរប៉ុណ្ណា?" ព្រះអង្គ មានរចនាថា៖ "ប៉ែតសិបឆ្នាំ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មុស្នឹមទូទៅថាព្រះ អង្គ សាងនាវាអស់រយៈពេលប្រាំរយឆ្នាំ ។" ព្រះអង្គ មានរចនាថា៖ "ទេ ម្តេចពួកគេនិយាយបែប នេះកើត សូមស្យាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ គេបានបើកឲ្យយើង ដឹង?"

قَالَ قُلْتُ فَأَحْبَبْتَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَ فَارَ التَّنُورُ فَأَيَّنَ كَانَ مَوْضِعُهُ وَ كَيْفَ كَانَ فَقَالَ كَانَ التَّنُورُ فِي بَيْتِ عَجْرَةَ مُؤَمِّنَةٍ فِي دُورٍ قِبَلَةِ مَيْمَنَةِ الْمَسْجِدِ فَقُلْتُ لَهُ فَإِنَّ ذَلِكَ مَوْضِعُ زَاوِيَةِ بَابِ الْفَيْلِ الْيَوْمَ ثُمَّ قُلْتُ لَهُ وَ كَانَ بَدْءُ خُرُوجِ الْمَاءِ مِنْ ذَلِكَ التَّنُورِ فَقَالَ نَعَمْ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّ أَنْ يُرَى قَوْمٌ نُوحٍ آيَةً ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَرْسَلَ عَلَيْهِمُ الْمَطَرَ يُفِيضُ فَيَضًا وَ فَاضَ الْفَرَثَ فَيَضًا وَ الْعَيْونَ كُلَّهُنَّ فَيَضًا فَعَرَفَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَنْجَى نُوحًا وَ مَنْ مَعَهُ فِي السَّفِينَةِ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [២៣:២៧] កាលណាបញ្ហាយើងនឹងមកដល់ ឡនឹងពុះខ្លោល ។ តើវានៅត្រង់ណាហើយដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ មានរចនាថា៖ "ឡនោះនៅក្នុងផ្ទះស្រ្តីចំណាស់មានសទ្ធាម្នាក់ដែលនៅខាងទិសត្រង់ ឡាតុំ នៅខាងស្តាំ ម៉ាស់យ៉ុដ្ឋ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "កន្លែងនេះគឺជ្រុងរបស់ បាប អាល់-ហ្ន៎ សព្វថ្ងៃនេះ ។" ហើយខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "នោះគឺឡដែលទឹកបានចាប់ផ្តើមផុសចេញមកមែនទេ?" ព្រះអង្គ មានរចនាថា៖ "ត្រូវហើយ អល់ឡោះហ្ន៎ សព្វព្រះហឫទ័យបង្ហាញសញ្ញាមួយដល់ប្រជារាស្ត្រ នុះហ្ន៎ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎ បានចាត់បញ្ជូនភ្លៀងមកលើពួកគេដែលលិចពួកគេដោយទឹក ជំនន់ ។ ស្នឹងហ្ន៎ ឡើងដោយទឹកជំនន់ ស្នឹងទាំងអស់ក៏បានឡើងដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានពន្លឿនពួក គេបែបនេះឯងហើយបានសង្រ្គោះនុះហ្ន៎ និងបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ ក្នុងនាវា ។"

فَقُلْتُ لَهُ كَمْ لَبِثَ نُوحٌ فِي السَّفِينَةِ حَتَّى نَضَبَ الْمَاءُ وَ خَرَجُوا مِنْهَا فَقَالَ لَبِثُوا فِيهَا سَبْعَةَ أَيَّامٍ وَ لَيْلِيهَا وَ طَافَتْ بِالْبَيْتِ أُسْبُوعًا ثُمَّ اسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَ هُوَ فُرَاتُ الْكُوفَةِ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّ مَسْجِدَ الْكُوفَةِ قَدِيمٌ فَقَالَ نَعَمْ وَ هُوَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) وَ لَقَدْ صَلَّى فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) حِينَ أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ فَقَالَ لَهُ جَبْرِئِيلُ (عليه السلام) يَا مُحَمَّدُ هَذَا مَسْجِدُ أَبِيكَ آدَمَ (عليه السلام) وَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) فَانزِلَ فِيهِ فَانزَلَ فَصَلَّى فِيهِ ثُمَّ إِنَّ جَبْرِئِيلَ (عليه السلام) عَرَّجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ .

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើនុះហ្ន៎ ﷺ បាននៅលើនាវាអស់រយៈពេលយូរឬណាហ្ន៎ ហេតុអ្វីបានជាស្រែក ហើយបានចេញពីនាវានោះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ បាននៅក្នុងនាវានោះអស់ រយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃ ប្រាំពីរយប់ ។ នាវានោះបានធ្វើលព្រះមហាគ្រឹះមួយអាទិត្យ ហើយបាននៅលើភ្នំ យូឌី នោះគឺស្ទឹងហ្វូរតនៃស្រុកអាល់-គូហ្វាស្ត ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ម៉ាស់យ៉ូដូអាល់-គូហ្វាស្ត ចាស់មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មែន ហើយនេះជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយ ។ រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើនមស្ការទីនោះកាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឡើងទៅលើមេឃ ។ យ៉ូបរីអ៊ីល عليه السلام បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ មូហ្វាម៉ាដូ عليه وآله وسلم អីយ នេះគឺម៉ាស់យ៉ូដូរបស់អាដ្វា عليه السلام បិតាព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយ ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចុះមកធ្វើ នមស្ការនៅទីនោះ ។ រួចហើយយ៉ូបរីអ៊ីល عليه السلام បានឡើងទៅលើមេឃជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

(421 / 279 : 8 (الكافي) 23:27-30

﴿وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾

៦៥. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ហ្វូដូទៅរក[ប្រជាជាតិ]អាដ្វាដែលជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ] ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអីយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ ទេ ។ អស់លោកមិនក្រែងខ្លាច[ព្រះអង្គ]ទេ?"

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَنَّكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾

៦៦. បណ្តាអ្នកជំរបស់ប្រជាជាតិគេដែលបដិសេធសទ្ធាបានថា៖ "យើងឃើញថាលោកនៅក្នុងអាការ ភ្លឺភ្លើ ។ យើងចាត់ទុកលោកជាមនុស្សភូតភរ ។"

﴿قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَا كَيْتِي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

៦៧. គេ (គឺហ្វូដូ) បានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអីយ! ខ្ញុំមិនភ្លឺភ្លើទេ ។ តែ[ផ្ទុយទៅវិញ]ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូត របស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

﴿أَبَلَعْتُمْ رَسُولَ رَبِّي وَإِنَّا لَكُم نَاصِحٌ أٰمِينَ ﴿٦٨﴾

៦៨. ខ្ញុំនាំព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំមកឲ្យអស់លោក ។ ខ្ញុំជាអ្នកណែនាំជាទីទុកចិត្តសម្រាប់អស់ លោក ។"

﴿أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً ۖ فَادْكُرُوا ۗ ءَالَآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. អស់លោកភ្ញាក់ផ្អើលឬដែលមានព្រះកម្រើនរំលឹកមករកអស់លោកពីម្ចាស់អស់លោក តាមរយៈ បុរសម្នាក់[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងបណ្តាអស់លោក ដើម្បីដាស់តឿនអស់លោក[ឲ្យជ្រាបអំពីលទ្ធផល របស់បាបកម្មនិងអំពើទុច្ចរិត]? ចូរអស់លោកនឹកឃើញកាលព្រះអង្គបានជ្រើសរើសអស់លោក (គឺអ្នក សុចរិតក្នុងបណ្តាអស់លោក) ជាអ្នកស្នង[និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី]បន្ទាប់ពីប្រជាជាតិរបស់ នុះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកកើនសម្បត្តិកាយ[និងអំណាច]ធំធេង ។ ដូច្នោះចូរអស់លោករព្យក

ثلاثة
ارباع
الحزب
١٦

ដល់ព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎ ដើម្បីអស់លោកនឹងបានជោគជ័យ ។"

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٧٠﴾

៧០. ពួកគេបានថា៖ "តើលោកមកនេះក្នុងបំណងឲ្យយើងធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎តែមួយដោយឲ្យយើងបោះបង់ចោលនូវអ្វី (គឺរូបបដិមានិងព្រះនានា) ដែលដូនតាយើងធ្លាប់ធ្វើសក្តារនោះឬ? ចូរលោកនាំយកអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះមក បើលោកនិយាយពិតមែន ។"

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَعَصَبٌ ۖ أَتَجِدُلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمِيئُ مَوْهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ

اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۚ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾

៧១. គេបានថា៖ "អស់លោកនឹងរងព្រះទណ្ឌកម្មនិងព្រះពិរោធដែលមកពីម្ចាស់អស់លោក ។ អស់លោកឈ្មោះនឹងខ្ញុំអំពីបណ្តាឈ្មោះដែលអស់លោកនិងដូនតាអស់លោកបានប្រឌិតឡើងឲ្យពួកវាឬ (គឺរូបបដិមា) ថ្វីបើអស់ឡោះហ្ន៎ពុំបានប្រទានចុះមកនូវការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នោះទេនោះ? ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំ[ដែរ]ជាមួយអស់លោក ។"

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

៧២. យើងបានសង្គ្រោះគេនិងបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយគេដោយព្រះមេត្តាករុណានៃយើង ។ យើងបានផ្តាច់ពូជ (គឺប្រល័យគ្មានសល់ម្នាក់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងជនកំហុច) ជនដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ដែលពុំមែនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៥-៧២

١/٧٢-٦٥/٧ العيَّاشيُّ: عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) كَانَ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ جَالِسًا، فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ. قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ إِخْوَانَنَا بَعَوْا عَلَيْنَا»؟

77/65-72/1 [...] អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់-ហ្វ្រៃសនី^{صلوات الله عليه والسلام} បានអង្គុយនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូ អាល់-ហ្វារីម ។ បុរសអ្នកស្រុកអាល់-គូហ្វាស្ត៍ម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បងប្អូនយើង^{عليهم السلام}នឹងប្រឆាំងយើង^{عليهم السلام} ?"

فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ بْنُ الْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): يَا عَبْدَ اللَّهِ، أَمَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ: ﴿وَ إِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا﴾ ؟ فَأَهْلَكَ اللَّهُ عَادًا، وَ أَنْجَى هُودًا: ﴿وَ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا﴾ فَأَهْلَكَ اللَّهُ ثَمُودَ وَ أَنْجَى صَالِحًا. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَةٌ: ١١٦ حَدِيث: ٩٩ / ٥١٣٠، تفسير العيَّاشي - الجزء: ٢ صَفْحَةٌ: ١٥١ حَدِيث: ٤٣)**

អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់-ហ្វ្រៃសនី^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! លោកមិនបានសូត្រព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ទេ [៧:៦៥] [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ហ្វ្រៃសនីទៅរក[ប្រជាជាតិ]អ្នកដូដែលជាបងប្អូនពួកគេ? អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានកម្ទេចពួកអ្នកដូចោល បានជួយសង្គ្រោះហ្វ្រៃសនី^{عليه السلام} ។ [១១:៦១] [យើងបានបញ្ជូន]ស្ត្រីលិះហ្ន៎ទៅរក[ប្រជាជាតិ]ស្វាម្យដូ គេជាបងប្អូនពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានកម្ទេចពួកស្វាម្យដូចោល បានជួយសង្គ្រោះស្ត្រីលិះហ្ន៎^{عليه السلام} ។" (43 / 151 : 2) (تفسير العيَّاشي 11:61-68)

***

٢/٧٢-٦٥/٧ إِبْنُ أَبِي عُبَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرٍ بْنِ الْمُظَفَّرِ الْعَلَوِيُّ السَّمَرْقَنْدِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَسْعُودٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو صَالِحٍ خَلْفُ بْنُ حَمَادٍ الْكَلْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا أَحْسَنَ الصَّبْرَ وَ إِنِّيظَارَ الْفَرْجِ، أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ ارْتَبُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ رَقِيبَتٍ وَ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ﴾ فَعَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ فَإِنَّهُ إِذَا جِيءُ الْفَرْجُ عَلَى الْيَأْسِ، فَقَدْ كَانَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ أَصْبَرَ مِنْكُمْ.» (الرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ الصفحة: ١٣٠ الحديث: ٩٩/٥١٦٤ ، كمال الدين و تمام النعمة - الجزء: ١ الصفحة: ٦٤٥) (الحديث: ٥)**

7/65-72/2 [...] អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "ការអត់ធ្មត់និងការរង់ចាំព្រះសង្គ្រោះ (អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه}) ជាប្រការល្អប្រពៃ ។ លោកមិនព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ទេ [១១:៩៣] ចូរអស់លោកចាំមើល ចុះ ខ្ញុំក៏ចាំមើលជាមួយអស់លោកដែរ ។ [៧:៧១] ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំ[ដែរ]ជាមួយអស់ លោក ។ ដូច្នេះអស់លោកត្រូវអត់ទ្រាំ ព្រោះព្រះសង្គ្រោះនឹងមកដល់នៅពេលអស់សង្ឃឹម ។ បុគ្គល មុនៗអស់លោកមានអំណត់លើសអស់លោកទៅទៀត ។" (5 /645) (كمال الدين و تمام النعمة: 11:84-101)

***

٣/٧٢-٦٥/٧ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي يُوسُفَ الْبَرْزَازِ، قَالَ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ آيَةٌ ﴿فَادْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ﴾ قَالَ: أ تَدْرِي مَا آلَاءُ اللَّهِ؟ قُلْتُ: لَا. قَالَ: هِيَ أَعْظَمُ نِعَمِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ هِيَ وَلَا يَتَنَا . (الكافي - الجزء : ١ : صفحة : ٢١٧ لحديث : ٣)

7/65-72/3 [...] អាជី យូស៊ីហ្វ អាល់-បាស្វាស្ត បានតំណាលតមកពី អាជី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ថាខ្ញុំ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [៧:៦៩] ដូច្នេះចូរអស់លោករព្យកដល់ព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាអ្វីគឺព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺព្រះសប្បុរសធម៌ដ៏ធំបំផុតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ មកលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ ព្រះអង្គ ។ នោះគឺវិទ្យាយ៉ាស្តយើង ^{عليه السلام} ។" (3 /217) (الكافي : 1)

***

٤/٧٢-٦٥/٧* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ حَبِيبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ [...] وَ بَشَّرَ نُوحٌ سَامًا مَهْدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ كَانَ فِيهَا بَنُو نُوحٍ وَ هُودٌ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَالَ نُوحٌ إِنَّ اللَّهَ بَاعَثَ نَبِيًّا يَقَالُ لَهُ هُودٌ وَ إِنَّهُ يَدْعُو قَوْمَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَبَكَدْبُونَهُ وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَهْلِكُهُمْ بِالرِّيحِ فَمَنْ أَدْرَكَهُ مِنْكُمْ فَلْيُؤْمِنْ بِهِ وَ لْيَتَّبِعْهُ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُنَجِّيه مِنْ عَذَابِ الرِّيحِ وَ أَمَرَ نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ابْنَهُ سَامًا أَنْ يَتَعَاهَدَ هَذِهِ الْوَصِيَّةَ عِنْدَ رَأْسِ كُلِّ سَنَةٍ فَيَكُونَ يَوْمَئِذٍ عَيْدًا لَهُمْ

*7/65-72/4 [...] រាយការណ៍មកពី អាជី ហ្គាស្វាស្ត តមកពី អាជី យ៉ាក្កុហ្វា ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "នុះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានប្រាប់ដំណឹងហ្ន៎ដូច្នោះឲ្យសាំ ^{عليه السلام} ដឹង ។ ចន្លោះនុះហ្ន៎ ^{عليه السلام} និងហ្ន៎ដូច្នោះមានព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ។ នុះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានវចនៈថាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} នឹងចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាមួយអង្គមកដែលមានព្រះនាម ថាហ្ន៎ដូច្នោះ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹងហៅប្រជាជាតិព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឲ្យជឿអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ។ ពួកគេនឹងប្រមាថ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ថាព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ភូតភរ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} នឹងកម្ទេចពួកគេចោលដោយខ្យល់ ។ អ្នកណាមួយ ក្នុងបណ្តាអស់លោកដែលបានជួបព្រះអង្គ ^{عليه السلام} (គឺហ្ន៎ដូច្នោះ) អ្នកនោះនឹងជឿព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹងតាមព្រះ អង្គ ^{عليه السلام} ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} នឹងសង្គ្រោះអ្នកនោះពីព្រះទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។ នុះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានដាក់បញ្ជាឲ្យ សាំ ^{عليه السلام} ព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មើលក្នុងកំណត់បណ្តាំនេះរៀងរាល់ដើមឆ្នាំ ឲ្យចាត់ទុកថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ បុណ្យសម្រាប់ពួកគេ ។

فَبَيَّنَّا هُدُودَ فِيهِ مَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَالْإِيمَانِ وَالْإِسْمِ الْأَكْبَرِ وَمَوَارِيثِ الْعِلْمِ وَ آثَارِ عِلْمِ النَّبِيِّ فَوَجَدُوا هُودًا نَبِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَدْ بَشَّرَ بِهِ أَبُوهُمْ نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَأَمَنُوا بِهِ وَ اتَّبَعُوهُ وَ صَدَّقُوهُ فَتَجَا مِنْ عَذَابِ الرِّيحِ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ إِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ [...] (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ١١٣ : لحديث : ٩٢)

ពួកគេក៏បានអនុវត្តតាមអ្វីៗដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ពួកគេ គឺ៖ ព្រះអភិញ្ញា ជំនឿ ព្រះរាជនាមមហិមា កេរដំណែលព្រះអភិញ្ញា ឥទ្ធិពលនៃព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះសាស្តា ។ ពួកគេបានជួបហ្វីដូ(عليه السلام)ដែលជាព្រះសាស្តា ។ នុះហ្វី(عليه السلام) ព្រះបិតាពួកគេ បានប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីហ្វីដូ(عليه السلام)ហើយកាលពីមុន ។ ដូច្នេះពួកគេជឿហ្វីដូ(عليه السلام) តាមព្រះអង្គ(عليه السلام) ស្មោះស្ម័គ្រព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាពួកគេរួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី(عليه السلام) [២៦:១២៣] អុដូបានបដិសេធព្រះប្រសិត [២៦:១២៣៤] កាលហ្វីដូ បងប្អូនពួកគេ បានប្រាប់ពួកគេ ។" (92 /113 :8 (الكافي)

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾

៧៣. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ស្វ័លិះហ្វីទៅរក[ប្រជាជាតិ]ស្វាមូដូ ដែលជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអីយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្វី ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ ភីស្តតាងច្បាស់មួយបានមកដល់អស់លោកពីម្ចាស់អស់លោក ។ នេះគឺមេអូដូរបស់អស់ឡោះហ្វីជាសញ្ញាសម្រាប់អស់លោក (ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ពិសោធន៍) ។ ចូរអស់លោកបណ្តោយឲ្យវាស៊ីស្មៅនៅលើដីរបស់អស់ឡោះហ្វី ចូរកុំធ្វើបាបវា ពុំនោះទេអស់លោកនឹងរងការដាក់ទោសឈឺចាប់ ។

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَادْكُرُوا ءَالَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

៧៤. ចូរអស់លោកនឹកឃើញ កាលព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកទៅជាអ្នកស្នងបន្ទាប់ពី[ប្រជាជាតិ]អុដូ ព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកនៅលើដែនដី ។ អស់លោកបានកសាងប្រាសាទលើទីរាបនៃដែនដី អស់លោកបានដឹកគាស់ភ្នំធ្វើជាលំនៅ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកនឹកដល់ព្រះគុណអស់ឡោះហ្វី ចូរកុំប្រព្រឹត្តអាក្រក់នៅលើដែនដីដោយបង្កវិនាស ។"

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ ؕ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ ؕ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

៧៥. បណ្តាអ្នកធំរបស់ប្រជាជាតិគេដែលក្រអឺតក្រអោងបានថា [ដោយចំអក] ចំពោះបណ្តាអ្នកដែលត្រូវគេបន្ទាបបន្ថោក ចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ថា៖ "អស់លោកដឹងទេថាស្វ័លិះហ្វីត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយម្ចាស់របស់គេ?" ពួកគេ (គឺបណ្តាអ្នកដែលត្រូវគេបន្ទាបបន្ថោកដែលមានសទ្ធា) បានថា៖ "មែនយើងជឿអ្វីដែលគេបាននាំមក ។"

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِ ؕ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾

៧៦. ពួកក្រអឺតក្រអោង (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកសាងបាបកម្ម ពួកទុច្ចរិត ពួកមាន៖ ចិត្តអាក្រក់) បានថា៖ "យើងមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកជឿនោះទេ ។"

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَاَصْلِحْ أَتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

៧៧. ពួកគេបានសម្លាប់មេអ្នកដឹកនាំ បានផ្ដើមដាក់ព្រះបញ្ជាម្ចាស់ពួកគេ ហើយពួកគេបានថា៖ "ស្ទើរលិះហ្ន៎ អើយ! ចូរលោកនាំមកឲ្យយើងនូវអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះ បើលោកជាប្រេសិតម្នាក់ក្នុងបណ្តាប្រេសិត ។"

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ ﴿٧٨﴾

៧៨. ធរណីរក្សាយប្រល័យជីវិតពួកគេ ។ ពួកគេដេកស្រពាបគ្មានជីវិតនៅក្នុងផ្ទះ ។

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٩﴾

៧៩. គេ (គឺស្ទើរលិះហ្ន៎) ក៏បានបែកចេញពីពួកគេ ហើយបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ខ្ញុំបានប្រគល់ព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យទៅអស់លោកហើយ ។ ខ្ញុំបានណែនាំអស់លោកហើយ តែអស់លោក [អ្នកបដិសេធសទ្ធា អ្នកសាងបាបកម្ម ជនទុច្ចរិត ។ល ។] មិនចូលចិត្តអ្នកណែនាំទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧៣-៧៩

١/٧٩-٧٣/٧ عليُّ بنُ إبراهيمَ عن أبيهِ عن الحسنِ بنِ محبوبٍ عن أبي حمزةَ عن أبي جعفرٍ (عليه السلام) قال قال إنَّ رسولَ اللهِ (صلى اللهُ عليه و آله) سألَ جبرئيلَ (عليه السلام) كيفَ كانَ مهلكُ قومِ صالحٍ (عليه السلام) فقالَ يا محمدُ إنَّ صالحاً بُعثَ إلى قومِهِ وَهُوَ ابنُ سِتِّ عَشْرَةَ سَنَةً فَلَبِثَ فِيهِمْ حَتَّى بَلَغَ عِشْرِينَ وَ مِائَةَ سَنَةٍ لَا يُجِيبُونَهُ إِلَى خَيْرٍ قَالَ وَ كَانَ لَهُمْ سَبْعُونَ صَمَماً يَعْبُدُونَهَا مِنْ دُونِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ مِنْهُمْ قَالَ يَا قَوْمِ بُعِثْتُ إِلَيْكُمْ وَ أَنَا ابنُ سِتِّ عَشَرَ سَنَةً وَ قَدْ بَلَغْتُ عِشْرِينَ وَ مِائَةَ سَنَةٍ وَ أَنَا أَعْرَضُ عَلَيْكُمْ أُمُورِينَ إِنْ شِئْتُمْ فَاسْأَلُونِي حَتَّى أَسْأَلَ إلهِي فَيُجِيبَكُمْ فِيمَا سَأَلْتُمُونِي السَّاعَةَ وَ إِنْ شِئْتُمْ سَأَلْتُ أَهْلَكُمْ فَإِنْ أَحَابَتْنِي بِالذِّي أَسْأَلُهَا خَرَجْتُ عَنْكُمْ فَقَدْ سَعَيْتُمْ وَ سَمِعْتُمُونِي قَالُوا قَدْ أَنْصَفْتَ يَا صَالِحُ

7/73-79/1 [...] អាច្និ យ៉ាកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} បានសួរឃ្លីបវិស្វលុល ^{عليه السلام} ថា៖ "តើប្រជាជាតិរបស់ស្ទើរលិះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ត្រូវកម្ទេចចោលដូចម្តេច ?" ឃ្លីបវិស្វលុល ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "មូហ្ន៎ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ គេបានចាត់បញ្ជូនស្ទើរលិះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ទៅរកប្រជាជាតិព្រះអង្គ ^{عليه السلام} តាំងពីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះជន្មដប់ប្រាំមួយវស្សាម៉្លេះ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បាននៅជាមួយពួកគេលុះមានព្រះជន្មមួយរយម្ភៃវស្សា ។ ពួកគេមិនបានឆ្លើយតបព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មករកសេចក្តីល្អប្រពៃទេ ។ ពួកគេមានរូបបដិមាចំនួនចិតសិបដែលពួកគេធ្វើសក្តារក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ។ ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឃើញដូច្នោះ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ គេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ^{عليه السلام} មករកអស់លោកតាំងពីខ្ញុំ ^{عليه السلام} មានអាយុ ១៦ ឆ្នាំម៉្លេះ ។ ពេលនេះខ្ញុំ ^{عليه السلام} មានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ ។ ខ្ញុំ ^{عليه السلام} សូមបង្ហាញអស់លោករឿងពីរប្រការ ។ អស់លោកអាចសូមអ្វីខ្ញុំ ^{عليه السلام} បាន ខ្ញុំ ^{عليه السلام} នឹងសូមព្រះ ^{عليه السلام} ខ្ញុំ ^{عليه السلام} ឲ្យអស់លោក ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹងបំពេញបំណងអស់លោកយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ខ្ញុំ ^{عليه السلام} នឹងសូមពួកព្រះរបស់អស់លោកវិញ បើពួកព្រះទាំងនោះអាចបំពេញបំណងខ្ញុំ ^{عليه السلام} បានមែន ខ្ញុំ ^{عليه السلام} នឹងចាកចេញពីអស់លោក ។ ដូច្នោះខ្ញុំ ^{عليه السلام} នឹងមិននិយាយអំពីអស់លោកទេ អស់លោកក៏នឹងមិននិយាយអំពីខ្ញុំ ^{عليه السلام} ទេដែរ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "ស្ទើរលិះហ្ន៎ ^{عليه السلام} អើយ លោក ^{عليه السلام} ត្រឹមត្រូវ ។"

فَاتَّعَدُوا لِيَوْمٍ يَخْرُجُونَ فِيهِ قَالَ فَخَرَجُوا بِأَصْنَافِهِمْ إِلَى ظُهُرِهِمْ ثَمَّ قَرَّبُوا طَعَامَهُمْ وَ شَرَابَهُمْ فَأَكَلُوا وَ شَرَبُوا فَلَمَّا أَنْ فَرَعُوا دَعَاؤُهُ فَقَالُوا يَا

صَالِحٍ سَلَّ فَقَالَ لِكَبِيرِهِمْ مَا اسْمُ هَذَا قَالُوا فُلَانٌ فَقَالَ لَهُ صَالِحٌ يَا فُلَانُ أَجِبْ فَلَمْ يُجِبْهُ فَقَالَ صَالِحٌ مَا لَهُ لَا يُجِيبُ قَالُوا ادْعُ غَيْرَهُ قَالَ فَدَعَاها كُلَّهَا بِأَسْمَائِهَا فَلَمْ يُجِبْهُ مِنْهَا شَيْءٌ فَأَقْبَلُوا عَلَى أَصْنَامِهِمْ فَقَالُوا لَهَا مَا لِكَ لَا تُجِيبِينَ صَالِحًا فَلَمْ تُجِبْ فَقَالُوا نَنَحِّ عَنَّا وَ دَعْنَا وَ أَهْنَتْنَا سَاعَةً

ពួកគេត្រៀមខ្លួនចាំថ្ងៃណាត់ជួបគ្នានោះ ។ ពួកគេបានចេញមកជួបគ្នាដោយលឺសែងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់ពួកគេលើខ្នង ហើយបានរៀបចំណិអាហារនិងភេសជ្ជៈ ។ ពួកគេបានសុំដឹក ។ រួចហើយពួកគេបានហៅស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទូលព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ថា៖ "ស្វ័លិះហ្គ័រ អើយ ចូរលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) សូមមកចុះ ។" ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ក៏បាននិយាយជាមួយព្រឹទ្ធាចារ្យពួកគេថា៖ "តើ[រូបបដិមា]មួយនេះឈ្មោះអ្វី?" គេបានថា៖ "ឈ្មោះដូច្នោះមួយ ។" ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ក៏បានសួរវាថា៖ "ឈ្មោះនីមួយអើយ ចូរឆ្លើយខ្ញុំ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) មក ។" វាមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទេ ។ ស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីរូបបដិមានេះមិនឆ្លើយតបវិញ?" ពួកគេបានថា៖ "ចូរសួររូបបដិមាមួយទៀត ។" ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ក៏បានសួររូបបដិមាទាំងអស់តាមឈ្មោះពួកវា តែពួកវាមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទេ ។ ពួកគេក៏បានបែរទៅរករូបបដិមារបស់ពួកគេទាំងអស់នោះសួរពួកវាថា៖ "ហេតុអ្វីមិនឆ្លើយតបស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ)?" រូបបដិមាទាំងនោះមិនឆ្លើយទេ ។ ពួកគេបានថា៖ "សូមលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ដកខ្លួនពីយើង ទុកពេលឲ្យយើងនិងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់យើងបន្តិច ។"

ثُمَّ نَحَّوْا بُسْطَهُمْ وَ فُرْشَتَهُمْ وَ نَحَّوْا ثِيَابَهُمْ وَ تَمَرَّعُوا عَلَى التُّرَابِ وَ طَرَحُوا التُّرَابَ عَلَى رُءُوسِهِمْ وَ قَالُوا لِأَصْنَامِهِمْ لَئِن لَّمْ تُجِيبْ صَالِحًا الْيَوْمَ لَنُنْضَخَنَّ قَالَ تُمْ دَعُوهُ فَقَالُوا يَا صَالِحُ ادْعَهَا فَدَعَاها فَلَمْ يُجِبْهُ فَقَالَ لَهُمْ يَا قَوْمِ قَدْ ذَهَبَ صَدْرُ النَّهَارِ وَ لَا أَرَى أَهْتَكُمْ تُجِيبُونِي فَاسْأَلُونِي حَتَّى أَدْعُو إِلَهِي فَيُجِيبَكُمُ السَّاعَةَ

បន្ទាប់ពីនោះពួកគេបានក្រាលព្រំ ដាក់សេនាសនភណ្ឌ (គ្រឿងសម្រាប់អង្គុយ...) សំលៀកបំពាក់នឿលដី ដាក់ធូលីលើក្បាល ហើយនិយាយដាក់រូបចម្លាក់ថា៖ "បើអ្នកមិនឆ្លើយតបស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទេ អ្នកនឹងមានវិបត្តិ ។" បន្ទាប់មកពួកគេក៏បានហៅព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ហើយថា៖ "ស្វ័លិះហ្គ័រ អើយ ចូរលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ហៅរូបបដិមាទាំងនេះទៅ ។" ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ក៏បានហៅរូបចម្លាក់ទាំងនោះ ។ រូបចម្លាក់ទាំងនោះមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទេ ។ ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ កន្លះព្រឹកហើយដែលមិនឃើញព្រះអស់លោកឆ្លើយតបខ្ញុំ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ទេ ។ ដូច្នោះសូមអស់លោកសូមខ្ញុំ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) មកចុះ ខ្ញុំ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) នឹងសូមព្រះ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) នឹងឆ្លើយតបអស់លោកយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។"

فَانْتَدَبَ لَهُ مِنْهُمْ سَعْمُونَ رَجُلًا مِنْ كُبَرَاءِهِمْ وَ الْمَنْظُورِ إِلَيْهِمْ مِنْهُمْ قَالُوا يَا صَالِحُ نَحْنُ نَسْأَلُكَ فَإِنْ أَجَابَكَ رَبُّكَ اتَّبَعْنَاكَ وَ أَجْبَنَّاكَ وَ يُبَايِعُكَ جَمِيعُ أَهْلِ قَرْيَتِنَا فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَأَلُونِي مَا شِئْتُمْ فَقَالُوا تَقَدَّمْنَا بِنَا إِلَى هَذَا الْجَبَلِ وَ كَانَ الْجَبَلُ قَرِيبًا مِنْهُمْ فَانطَلَقَ مَعَهُمْ صَالِحٌ فَلَمَّا انْتَهَوْا إِلَى الْجَبَلِ قَالُوا يَا صَالِحُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِنْ هَذَا الْجَبَلِ السَّاعَةَ نَاقَةَ حَمْرَاءَ شَقْرَاءَ وَبِرَاءَ عَشْرَاءَ بَيْنَ جَنْبَيْهَا مِيلًا

ព្រឹទ្ធាចារ្យពួកគេចិតសិបនាក់ដែលពួកគេបានជ្រើសរើសបានមកជួបព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ។ ពួកគេបានថា៖ "ស្វ័លិះហ្គ័រ អើយ យើងសូមសួរលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) បើម្ចាស់ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) របស់លោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ឆ្លើយតបយើង យើងនឹងតាមលោក នឹងឆ្លើយតបលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ហើយយើងនឹងសូមប្តេជ្ញាស្មោះសម្មត្រចំពោះលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) អ្នកស្រុកទាំងអស់តែម្តង ។" ស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកសូមខ្ញុំ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) អ្វីក៏សូមមកចុះ ។" ពួកគេបានថា៖ "សូមលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ដើរជាមួយយើងទៅឯភ្នំនេះ ។" ភ្នំនៅជិតទីនោះណាស់ ។ ស្វ័លិះហ្គ័រ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) ក៏បានដើរទៅជាមួយពួកគេ ។ លុះព្រះអង្គ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) បានទៅដល់ភ្នំ ពួកគេបានថា៖ "ស្វ័លិះហ្គ័រ អើយ ចូរលោក (ស្វ័លិះហ្គ័រ) សូមម្ចាស់ (ស្វ័លិះហ្គ័រ) លោកឲ្យយើង សូមឲ្យនាំមកឲ្យយើងពីក្នុងភ្នំនេះ ក្នុងពេលនេះ នូវមេអ្នកដូក្រហមទង់ដៃហើយសាំង ពីចន្លោះបំណែកទាំងពីររបស់ភ្នំនោះចម្ងាយមួយមែល ។"

فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ لَقَدْ سَأَلْتُمُونِي شَيْئًا يَعْظُمُ عَلَيَّ وَ يَهُونُ عَلَيَّ رَبِّي جَلَّ وَ عَزَّ قَالَ فَسَأَلَ اللَّهُ تَعَالَى صَالِحٌ ذَلِكَ فَأَنْصَدَعَ الْجَبَلُ صَدْعًا كَادَتْ تَطِيرُ مِنْهُ عُقُوبُهُمْ لَمَّا سَمِعُوا ذَلِكَ ثُمَّ اضْطَرَبَ ذَلِكَ الْجَبَلُ اضْطِرَابًا شَدِيدًا كَالْمَرْأَةِ إِذَا أَخَذَهَا الْمَخَاضُ ثُمَّ لَمْ يَفْجَأْهُمْ إِلَّا رَأْسُهَا قَدْ طَلَعَ عَلَيْهِمْ مِنْ ذَلِكَ الصَّدْعِ فَمَا اسْتَيْسَمَّتْ رَقَبَتُهَا حَتَّى اجْتَرَّتْ ثُمَّ خَرَجَ سَائِرُ جَسَدِهَا ثُمَّ اسْتَوَتْ قَائِمَةً عَلَى الْأَرْضِ فَلَمَّا رَأَوْا ذَلِكَ قَالُوا

يَا صَالِحُ مَا أَسْرَعَ مَا أَجَابَكَ رَبُّكَ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا فَصِيلَهَا فَسَأَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ فَرَمَتْ بِهِ قَدَبٌ حَوْلَهَا

សូរ្យវិទ្យា ៧ ១១៧៧ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកសូមខ្ញុំ ៧១៧៧៧ នូវអ្វីមួយដែលសម្បើមណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ ៧១៧៧៧ តែងាយស្រួលបំផុតសម្រាប់ម្ចាស់ ៧១៧៧៧ ។" សូរ្យវិទ្យា ៧ ១១៧៧៧ ក៏បានសូមអស់ឡោះហ្វី ៧១៧៧៧ ។ ភ្នំបានបែក ក្រហែង បណ្តាលពួកគេបាត់បង់ស្មារតីពេលបានឮសន្លឹក ។ បន្ទាប់មកភ្នំរុញយដូចស្រ្តីឈឺពោះ សម្រាលកូនរញ្ជួយខ្លួន ។ បន្ទាប់មកឃើញតែក្បាលវាចេញមកពីក្រហែងភ្នំ ។ ពេលវាចេញមក វាចាប់ ផ្តើមទំពារអៀង បន្ទាប់មកខ្លួនវាចេញមក ឈរត្រង់ខ្លួនលើដី ។ លុះពួកគេទាំងអស់គ្នាបានឃើញបែប នេះ ពួកគេបានថា៖ "សូរ្យវិទ្យា ៧ ១១៧៧៧ អើយ ម្ចាស់ ៧១៧៧៧ លោក ៧១៧៧៧ បានឆ្លើយតបលោក ៧១៧៧៧ យ៉ាងងាយ បំផុត ។ សូមលោក ៧១៧៧៧ ជួយសូមម្ចាស់ ៧១៧៧៧ ឲ្យយកកូនវាចេញមកឲ្យយើងផង ។" ព្រះអង្គ ៧១៧៧៧ ក៏បានសូមអស់ឡោះហ្វី ៧១៧៧៧ ។ មេអូដ្ឋក៏បានកើតកូន ហើយដើរឆ្វេងកូនៗវា ។

فَقَالَ لَهُمْ يَا قَوْمِ أَبْقِيَ شَيْءٌ قَالُوا لَا انْطَلِقْ بِنَا إِلَى قَوْمِنَا نَحْبِرُهُمْ بِمَا رَأَيْنَا وَ يُؤْمِنُونَ بِكَ قَالَ فَارْجِعُوا فَلَمْ يَبْلُغِ السَّبْعُونَ إِلَيْهِمْ حَتَّى ارْتَدَّ مِنْهُمْ أَرْبَعَةٌ وَ سِتُّونَ رَجُلًا وَ قَالُوا سِحْرٌ وَ كَذِبٌ قَالُوا فَانْتَهُوا إِلَى الْجَمِيعِ فَقَالَ السِّتَّةُ حَقٌّ وَ قَالَ الْجَمِيعُ كَذِبٌ وَ سِحْرٌ قَالَ فَانْصَرَفُوا عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ ارْتَابَ مِنَ السِّتَّةِ وَاحِدٌ فَكَانَ فِيْمَنْ عَقَرَهَا

ព្រះអង្គ ៧១៧៧៧ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ចង់បានអ្វីទៀតទេ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេ សូម លោកមកជាមួយយើង យើងទៅរកប្រជារាស្ត្រយើង ។ យើងនឹងប្រាប់ពួកគេអំពីអ្វីដែលយើងបាន ឃើញ ពួកគេនឹងជឿលោក ៧១៧៧៧ ។" ពួកគេក៏បានត្រឡប់ទៅវិញ តែមុនបុគ្គលទាំងចិតសិបនាក់បានទៅ ដល់ប្រជារាស្ត្រ ហុកសិបបួននាក់បានក្បត់ពាក្យសន្យា ដោយថា៖ "នេះជាអំពើអាបធ្មប់និងជាការបោក ប្រាស់ ។" ពួកគេទាំងអស់គ្នាគិតដូច្នេះ ។ ដូច្នេះប្រាំមួយនាក់បានថានេះគឺការពិត ចំណែកឯអ្នកទៀត ថានេះជាការបោកប្រាស់និងជាអំពើអាបធ្មប់ ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នាក៏បានបែកខ្ញែកគ្នាត្រង់ចំណុចនេះ ។ ម្នាក់ក្នុងបណ្តាបុគ្គលទាំងប្រាំមួយនាក់នោះមានការសង្ស័យខ្លាំង ហើយបុគ្គលនេះឯងដែលសម្លាប់មេ អូដ្ឋ ។

قَالَ ابْنُ مَجْبُوبٍ فَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِنَا يُقَالُ لَهُ سَعِيدٌ بْنُ سَعِيدٍ بَنُ يَزِيدَ فَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ رَأَى الْجَبَلَ الَّذِي خَرَجَتْ مِنْهُ بِالشَّامِ قَالَ فَرَأَيْتُ جَنْبَهَا قَدْ حَكَ الْجَبَلُ فَاتَّرَ جَنْبُهَا فِيهِ وَ جَبَلٍ آخَرَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ هَذَا مِيلًا. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ١٨٦ الحديث : ٢١٣)

អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ូប (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "ខ្ញុំបានតំណាលរឿងនេះប្រាប់មិត្តយើងម្នាក់ដែលមានឈ្មោះ ថា សាអ៊ីដូ ប៊ីន យ៉ាស៊ីដូ ។ គាត់បានប្រាប់ខ្ញុំថាគាត់បានឃើញភ្នំដែលមេអូដ្ឋចេញមកនោះ នៅឯស៊ីរី ។ គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញបំណែកភ្នំនោះ ត្រង់កន្លែងដែលវាពុះបែកជាពីរ ។ មានស្នាមនៅលើបំណែក ទាំងសងខាងនោះ ហើយចន្លោះបំណែកទាំងពីរនោះមានចម្ងាយមួយម៉ែល ។" (213 /186 :8) (الكافي) 11:61-

68 *** ٧٣/٧-٧٩/٢ وَ رَوَى النَّعْلِيُّ وَ الْوَاحِدِيُّ، بِإِسْنَادِهِمَا، عَنْ عَمَّارٍ وَ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ صُهِيبٍ، وَ عَنِ الضَّحَّاكِ، وَ رَوَى ابْنُ مَرْزُوقٍ بِإِسْنَادِهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، وَ عَنْ صُهِيبٍ، وَ عَنْ عَمَّارٍ، وَ عَنِ ابْنِ عَدِيٍّ، وَ عَنِ الضَّحَّاكِ، وَ رَوَى الْحُطَيْبُ فِي (التَّارِيخِ) عَنْ جَابِرِ

بْنِ سَمُرَةَ، وَ رَوَى الطَّرِيفِيُّ وَ الْمُؤَصِّلِيُّ، عَنْ عَمَّارٍ، وَ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، عَنِ الضَّحَّاكِ، أَنَّهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا عَلِيُّ، أَشَقَى الْأَوْلِيَيْنِ عَاقِرُ النَّاقَةِ، وَ أَشَقَى الْأَخْرَيْنِ فَاتِلُكَ». (المناقب : الجزء : ٣ صَفْحَة : ٣٠٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَة : ٦٧٣ ، حَدِيث (١١٦٧٢/ ٩٩)**

7/73-79/2 អាល-ស្វាហ្គាល់បី និង អាល-វ៉ាហ្គីឌី បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អ្នកម៉ារ តមកពី អ្នកស្រីមាន ប៊ិន ស្ទ្រីហ្គែប និងតមកពី អាល-ដ្ឋីហ្គាក់ ។ ម៉ារដ្ឋារីយ៉ាស៊ុ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពី យ៉ាហ្គេរ ប៊ិន សាំវ៉េ:ត្តី តមកពី ស្ទ្រីហ្គែប តមកពី អ្នកម៉ារ តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ីដ្ឋៃ និងតមកពី អាល-ដ្ឋីហ្គាក់ ។ គេបាន ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាល-ខ័ត្តយប់ នៅក្នុង[សាត្រា] "អាល-ត្តិវត្ត" តមកពី យ៉ាហ្គេរ ប៊ិន សាំវ៉េ:ត្តី ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាល-ត្តិបារី និង ម៉ៅស្ទ្រីលី តមកពី អ្នកម៉ារ ។ គេបានធ្វើ សេចក្តីរាយការណ៍ពី អាស្ទំម៉ាដ្ឋុ ប៊ិន ហ្គាន់បាល់ តមកពី អាល-ដ្ឋីហ្គាក់ ដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្គី មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល-ស្វាហ្គាល់^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! បុគ្គលអប្រិយបំផុតក្នុងចំណោមជនមុនៗគឺបុគ្គលដែលបាន សម្លាប់មេអូដ្ឋុ ។ ឯបុគ្គលអប្រិយបំផុតក្នុងចំណោមជនក្រោយៗគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (309 :3) (المناقب : 91:1-15; 11:61-68)

***

٧٣/٧-٣/٧٩-٧٣/٧ ابن عَبَّاسٍ، قَالَ: كَانَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ مَلْجَمٍ مِنْ وَلَدِ قَدَارٍ عَاقِرٍ نَاقَةٍ صَالِحَةٍ، وَ قَصَّتْهُمَا وَاحِدَةً، لِأَنَّ قُدَّارَ عَشِيقَ امْرَأَةٍ يُقَالُ لَهَا رَبَابٌ، كَمَا عَشِيقُ ابْنِ مُلْجَمٍ قَطَامٌ. (المناقب : الجزء : ٣ صَفْحَة : ٣٠٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ ، صَفْحَة : ٦٧٣ ، حَدِيث (١١٦٧٣/ ٩٩)**

7/73-79/3 អ៊ីបនូ អ្នកបាស់ មានប្រសាសន៍ថា អ្នកខ្ពុល វ៉េ:ហ្គីម៉ាន ប៊ិន មុលយ្យឹម ជាកូនម្នាក់របស់ ក្តីដ្ឋារ អ្នកសម្លាប់មេអូដ្ឋុរបស់ ស្ទ្រីលី:ហ្គី^{عليه السلام} ។ រឿងរបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះជារឿងតែមួយ (ដូចគ្នា) ពីព្រោះ ក្តីដ្ឋារ បានបាក់ចិត្តស្រឡាញ់នារីម្នាក់ឈ្មោះ វ៉េបាប ដូច អ៊ីបនូ មុលយ្យឹម បានបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ ក្តីត្តី នោះដែរ ។" (309 :3) (المناقب : 91:1-15; 11:61-68)

***

*٧٣/٧-٤/٧٩-٧٣/٧ ابنُ بَابُوَيْهٍ: قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ وَ سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، قَالُوا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ زَيْدِ الشَّحَامِ،

*7/73-79/4 អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គី មានប្រសាសន៍ថា មូហ្គាំម៉ាដ្ឋុ ប៊ិន អាល-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាស្ទំម៉ាដ្ឋុ ប៊ិន អាល-វ៉ាលីដ្ឋុ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្ឋុ ប៊ិន អាល-ហ្គាសាន់ អាល-ស្ទ្រីហ្គារ និង សាអ្នកដ្ឋុ ប៊ិន អ្នកខ្ពុលឡោះហ្គី និង អ្នកខ្ពុលឡោះហ្គី ប៊ិន យ៉ាក្តីហ្គារ អាល-ហ្គីមយ៉ារី តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្ឋុ ប៊ិន អាល-ហ្គីសែន ប៊ិន អាហ្វិ អាល-ខ្ពុត្តុប តមកពី អាល ប៊ិន អាល-បាត្តុ តមកពី សាយ៉ាហ្គី ប៊ិន អ្នកវ៉េ:ត្តី តមកពី ស្ទ្រីដ្ឋុ អាល-ស្វាហ្គាំ

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ صَالِحًا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَبَّابَ عَنْ قَوْمِهِ زَمَانًا⁽³⁾، وَ كَانَ يَوْمَ عَبَّابَ عَنْهُمْ كَهَلَا مُبْدَحِ الْبَطْنِ، حَسَنَ الْجِسْمِ، وَافِرَ اللَّحْيَةِ، وَ رَجَعَ حَمِيصَ الْبَطْنِ⁽⁴⁾ خَفِيفَ الْعَارِضِينَ مُجْتَمِعًا، رُبْعَةً مِنَ الرِّجَالِ⁽⁵⁾، فَلَمَّا رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ لَمْ يَعْرِفُوهُ بِصُورَتِهِ،

(3). غيبته عليه السلام كانت بعد هلاك قومه، و رجوعه كان الى من آمن به و نجا من العذاب.
(4). « مبدح البطن » لعل المراد به واسع البطن عظيمه، و أمّا خميص البطن أي ضامره و المراد به ما تحت البطن حيث يشد المنطقة فلا منافاة.
(5). الربعة: المتوسط بين الطول و القصر.

តមកពី អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام បានអវត្តមានពីប្រជាជាតិព្រះអង្គ عليه السلام មួយរយៈពេល ។ កាលព្រះអង្គ عليه السلام បានបាត់ខ្លួនពីពួកគេនោះ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះជន្មកណ្តាល មានពោះធំ មានរូបរាងស្អាត មានពុកចង្កាប្រាស់ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ត្រឡប់មកវិញដោយមានពោះអ្នកឃ្លាន (ពោះស្វិត) មានមាឌមធ្យម ។ ដូច្នោះពេលព្រះអង្គ عليه السلام ទៅរកប្រជាជាតិព្រះអង្គ عليه السلام វិញពួកគេមើលមិនស្គាល់មុខព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ وَ هُمْ عَلَى ثَلَاثِ طَبَقَاتٍ: طَبَقَةٌ جَاهِدَةٌ لَا تَرْجِعُ أَبَدًا، وَ أُخْرَى شَاكَّةٌ فِيهِ، وَ أُخْرَى عَلَى يَقِينٍ، فَبَدَأَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَيْثُ رَجَعَ بِطَبَقَةِ الشُّكَّاكِ فَقَالَ لَهُمْ: أَنَا صَالِحٌ. فَكَذَّبُوهُ وَ شَتَمُوهُ وَ زَجَرُوهُ، وَ قَالُوا: نَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ مِنْكَ، إِنَّ صَالِحًا كَانَ فِي غَيْرِ صُورَتِكَ».

កាលព្រះអង្គ عليه السلام ត្រឡប់ទៅរកពួកគេវិញនោះ ពួកគេបែកខ្ញែកគ្នាជាបីក្រុមគឺ៖ ក្រុមពួកបដិសេធព្រះអង្គ عليه السلام មិនផ្លាស់ប្តូរចិត្តឡើយ, ក្រុមមួយទៀតគឺពួកសង្ស័យព្រះអង្គ عليه السلام, មួយក្រុមទៀតគឺពួកជឿជាក់ក្នុងចិត្ត ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام ត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្គ عليه السلام បានចាប់ផ្តើមជាមួយក្រុមអ្នកសង្ស័យ ប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ عليه السلام ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام !" តែពួកគេប្រមាថព្រះអង្គ عليه السلام ថាភូតភរ ជេរប្រមាថព្រះអង្គ عليه السلام ប្រឆាំងព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "យើងមិនទទួលស្គាល់លោក عليه السلام ទេ នៅចំពោះមុខអល់ឡោះហ្គី عليه السلام ។ ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام មានរូបរាងខុសពីលោក عليه السلام ។"

قَالَ: «فَأَتَى الْجَاهِدَاتُ فَلَمْ يَسْمَعُوا مِنْهُ الْقَوْلَ، وَ نَفَرُوا مِنْهُ أَشَدَّ النُّفُورِ.

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام ទៅរកពួកបដិសេធក្រុម ។ ពួកគេមិនព្រមស្តាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ហើយសម្តែងអាការហិង្សាខ្លាំងដាក់ព្រះអង្គ عليه السلام ។"

ثُمَّ انْطَلَقَ إِلَى الطَّبَقَةِ الثَّالِثَةِ، وَ هُمْ أَهْلُ الْيَقِينِ، فَقَالَ لَهُمْ: أَنَا صَالِحٌ. فَقَالُوا: أَحْبَبْنَا خَيْرًا لَا نَشْكُ فِيهِ أَنَّكَ صَالِحٌ، فَإِنَّا لَا نَمَرِّي أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْحَالِقُ يَنْفَعُ وَ يُجْزِلُ فِي أَيِّ صُورَةٍ شَاءَ، وَ قَدْ أَحْبَبْنَا وَ تَدَارَسْنَا فِيمَا بَيْنَنَا بِعَلَامَاتِ الْقَائِمِ إِذَا جَاءَ، وَ إِذَا يَصْحُحُ عِنْدَنَا إِذَا أَنَا الْحَبِيرُ مِنَ السَّمَاءِ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام ទៅរកក្រុមទីបី ដែលជាក្រុមអ្នកមានជំនឿ ប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ عليه السلام ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام !" ពួកគេបានទូលថា៖ "សូមលោក عليه السلام មេត្តាប្រាប់យើងនូវលក្ខណៈខ្លះដើម្បីកម្ចាត់ការសង្ស័យអំពីលោក عليه السلام ។ យើងមិនសង្ស័យឡើយថាអល់ឡោះហ្គី عليه السلام ដែលជាព្រះអ្នកបង្កើតនោះ អាចផ្លាស់ប្តូររូបរាងអ្នកណាមួយបានស្រេចតែព្រះអង្គ عليه السلام ។ យើងបានដឹងប្រការនេះ បានស្វែងរក បានសិក្សាបណ្តាលក្នុងនិងសញ្ញាដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងនូវការដើមឡើងវិញរបស់អាល់-ក្វីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។ យើងដឹងថារឿងនេះទៅជាពិត ពេលព្រះអង្គ عليه السلام នាំដំណឹងមកពីលើមេឃ ។"

فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا صَالِحٌ الَّذِي أَتَيْتُكُمْ بِالنَّاقَةِ. فَقَالُوا: صَدَقْتَ، وَ هِيَ الَّتِي تَدَارَسُ، فَمَا عَلَامَتُهَا؟

ស្វ័លិះហ្គី عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ عليه السلام គឺស្វ័លិះហ្គី عليه السلام ដែលបានមករកអល់ឡោះហ្គី عليه السلام ជាមួយមេអូដូ ។" ពួកគេបានថា៖ "លោក عليه السلام និយាយពិត ។ នេះចំណុចតែមួយដែលយើងគាំទ្រ ។ សូមលោកប្រាប់ថាមេអូដូនោះមានសញ្ញាអ្វី?"

فَقَالَ: هَا شَرِبْتُ وَ لَكُمْ شَرِبُ يَوْمَ مَعْلُومٍ. فَقَالُوا: آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِمَا جِئْتَنَا بِهِ.

ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "វាមានពេលវេលាជីកទឹកឆ្លាស់គ្នា ដោយឆ្លាស់ថ្ងៃជីកទឹកជាមួយអល់

លោក ។" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំជឿអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}និងជឿអ្វីដែលព្រះអង្គ^ﷻនាំមក ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿أَنْ صَالِحًا مُرْسَلًا مِنْ رَبِّي﴾ فَقَالَ أَهْلُ الْيَقِينِ: ﴿إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾ * قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا ﴿وَهُمُ الشُّكَّاءُ وَالْحَمَّادُ﴾: ﴿إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾».

ដូច្នេះក្នុងពេលនោះអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:៧៥] ស្នើលិះហ្ន៎ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយម្ចាស់របស់គេ ។ ដូច្នេះបណ្តាអ្នកជឿជាក់បានថា៖ "[៧:៧៥] មែន យើងជឿអ្វីដែលគេបាននាំមក ។" ពួកសង្ស័យនិងពួកបដិសេធបានថា៖ "[៧:៧៦] យើងមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកជឿនោះទេ ។"

قُلْتُ: هَلْ كَانَ فِيهِمْ ذَلِكَ الْيَوْمَ عَامًا؟ قَالَ: «اللَّهُ أَعَدُّلُ مِنْ أَنْ يَتْرَكَ الْأَرْضَ بِلَا عَالِمٍ، يُدُلُّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ لَقَدْ مَكَثَ الْقَوْمُ بَعْدَ خُرُوجِ صَالِحٍ سَبْعَةَ أَيَّامٍ لَا يَعْرِفُونَ إِمَامًا، غَيْرَ أَنَّهُمْ عَلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ مِنْ دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، كَلِمَتُهُمْ وَاحِدَةٌ، فَلَمَّا ظَهَرَ صَالِحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) اجْتَمَعُوا عَلَيْهِ، وَ إِنَّمَا مَثَلُ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَثَلُ صَالِحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الجزء ٢ : صفحة ٥٦١ الحديث : ٣٩٣٩ / ٩٩ ، كمال الدين و تمام النعمة - الجزء ١ : صفحة : ١٣٦ الحديث : ٦)**

ខ្ញុំ (គឺលោកអ្នកអធិប្បាយ) បានទូលថា៖ "មានអ្នកចេះដឹងនៅជាមួយពួកគេសម័យនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}ត្រឹមត្រូវណាស់ ព្រះអង្គ^{عز وجل}មិនទុកឲ្យផែនដីនៅទទេដោយគ្មានអ្នកចេះដឹងទេដែលណែនាំមនុស្សទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ។ បន្ទាប់ពីស្នើលិះហ្ន៎^ﷻបានបង្ហាញខ្លួន បានប្រឡប់មកវិញ ប្រជាជនបានរស់នៅបែបនេះអស់ប្រាំពីរថ្ងៃព្រោះពួកគេមិនស្គាល់អ្នកដឹកនាំ ឬព្រះសន្ត]^ﷻអ៊ីម្យារបស់ខ្លួន ។ តែក្រៅពីនេះពួកគេមានអ្វីមួយដែលមកពីព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ពួកគេបានអនុវត្តតាមអ្វីដែលមកពីព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ ជំនឿពួកគេជាជំនឿតែមួយ ។ ពេលស្នើលិះហ្ន៎^ﷻមកវិញ ពួកគេមកចោមព្រះអង្គ^ﷻ ។ មិនមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេ រឿងអាល់-ក្វីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចរឿងស្នើលិះហ្ន៎^ﷻ ។" (6 / 136) (كمال الدين و تمام النعمة : 6 / 136)

وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَلْحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

៨០. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]លូតូ កាលគេបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេថា៖ "អស់លោកប្រព្រឹត្តអំពើលាមកដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកបានប្រព្រឹត្តឡើយកាលពីមុនអស់លោកនោះឬ ?

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

៨១. អស់លោកទៅរកមនុស្សប្រុសដូចគ្នាដើម្បីត្រេកក្នុងកាម (រួមភេទ) មិនទៅរកស្ត្រីទេ! អស់លោកជាមនុស្សបំពានបំពានហួសហេតុ!"

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

៨២. [ជនឧក្រិដ្ឋនៃ]ប្រជាជាតិគេបានតែឲ្យចម្លើយថា៖ "ចូរបណ្តេញពួកគេចេញពីនគរបស់អស់លោកទៅ! ពួកគេអ្នកខ្លួនជាមនុស្សបរិសុទ្ធ!"

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلاَّ أُمَّرَأَتَهُ وَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾

៨៣. យើងបានសង្គ្រោះគេនិងក្រុមគ្រួសារគេ (បណ្តាអ្នកតាមនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) លើកលែងតែ

ភរិយាគេដែលនៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលនៅខាងក្រោយ [ហើយត្រូវប្រល័យចោល] ។

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

៨៤. យើងបានទម្លាក់មកលើពួកគេនូវភ្លៀង ដុំថ្មជាលទ្ធផលនៃអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេ ។ ចូរអ្នកមើលចុះថាអវសានរបស់ជនឧក្រិដ្ឋនោះដូចម្តេចខ្លះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៨០-៨៤

1/84-80/7 مُحَمَّدٌ بْنُ يُحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عِيسَى عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ وَ هُوَ فَرَّقَهُ عَنْ أَبِي يَزِيدَ الْحَمَّارِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَعَثَ أَرْبَعَةَ أَمْلَاقٍ فِي إِهْلَاكِ قَوْمِ لُوطٍ جَبْرَائِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ كَزْوِيلَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَفَمَرُوا بِإِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُمْ مُعْتَمُونَ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَلَمْ يَعْرِفْهُمْ وَ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً فَقَالَ لَا يَخْدُمُ هَؤُلَاءِ أَحَدٌ إِلَّا أَنَا بِنَفْسِي وَ كَانَ صَاحِبَ أَصْيَافٍ فَشَوَى لَهُمْ عِجْلًا سَمِينًا حَتَّى أَنْضَجَهُ ثُمَّ قَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا وَضَعَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ﴿رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرُهُمْ وَ أَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾

7/80-84/1 [...] អាច្និ យ៉ាស៊ូដូ អាល់-ហ្គាំម៉ា បានរាយការណ៍តមកពី អាច្និ អាប់ខ្លួលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្គាំ បានចាត់បញ្ជូនទេវតាបួនអង្គ[មកជួបអ៊ីបរហ្គាំម(عليه السلام)]ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត(عليه السلام) ។ ទេវតាទាំងនោះគឺ៖ យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام), មីកាអ៊ីល(عليه السلام), អ៊ីសរហ្គាំម(عليه السلام) និងការូប៊ីល(عليه السلام) ។ ទេវតាទាំងបួនអង្គ បានពាក់ឈ្នួតក្បាល ។ ពួកទេវតា បានគំនាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ព្រះអង្គ(عليه السلام)មិនស្គាល់ទេវតាទាំងបួន(عليه السلام)ទេ ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)ឃើញថាទេវតាទាំងបួនអង្គ ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ(عليه السلام)និយាយ[ក្នុងចិត្ត]ថា៖ "មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាក្រៅពីខ្ញុំ(عليه السلام)ផ្ទាល់បម្រើបុគ្គលទាំងនេះទេ ។" ព្រះអង្គ(عليه السلام)ជាអ្នកទទួលភ្ញៀវប្រកបដោយសីលធម៌ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ(عليه السلام)បានអាំងកូនគោមួយសម្រាប់លៀងទេវតាទាំងបួនអង្គ(عليه السلام) លុះឆ្អឹងទើបយកមកដាក់នៅពីមុខទេវតាទាំងបួនអង្គ(عليه السلام) ។ ពេលព្រះអង្គ(عليه السلام)បានដាក់កូនគោអាំងនៅមុខទេវតា [99:70] ពេលគេបានឃើញថាដែរបស់ជនទាំងនោះ (គឺទេវតា) មិនប៉ះពាល់ម្ហូបនោះ គេឃើញថាពួកគេចម្លែក ហើយទទួលអារម្មណ៍ភ័យព្រៃ ។

فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَسَرَ الْعِمَامَةَ عَنْ وَجْهِهِ وَ عَنْ رَأْسِهِ فَعَرَفَهُ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ أَنْتَ هُوَ فَقَالَ نَعَمْ وَ مَرَّتِ امْرَأَتُهُ سَارَةً فَبَشَّرَهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ فَقَالَتْ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَأَجَابُوهَا بِمَا فِي الْكِتَابِ الْعَزِيزِ فَقَالَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُمْ فِيمَا دَا جِئْتُمْ قَالُوا لَهُ فِي إِهْلَاكِ قَوْمِ لُوطٍ

ពេលយ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام)បានឃើញថាព្រះអង្គ(عليه السلام)ភ័យ យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام)បានដោះឈ្នួតពីក្បាលនិងពីលើមុខព្រះអង្គ(عليه السلام)ចេញ ។ អ៊ីបរហ្គាំម(عليه السلام)មើលស្គាល់យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام) ហើយមានវចនៈថា៖ "លោកគឺព្រះអង្គ(عليه السلام)!" យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" មហោសីអ៊ីបរហ្គាំម(عليه السلام)បានដើរកាត់តាមនោះ យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام)បានប្រាប់ព្រះនាង(عليه السلام)ឲ្យដឹងអំពីអ៊ីសហ្គាំម(عليه السلام)និងអំពីយ៉ាកូប(عليه السلام) បន្ទាប់ពីអ៊ីសហ្គាំម(عليه السلام) ។ ព្រះនាង(عليه السلام)ក៏បានថាអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គាំម(عليه السلام)ថា ។ ពួកទេវតា(عليه السلام)បានឆ្លើយព្រះនាង(عليه السلام)អ្វីដែលមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីររុងរឿង ។ អ៊ីបរហ្គាំម(عليه السلام)បានប្រាប់ពួកទេវតា(عليه السلام)ថា៖ "ព្រះអង្គទាំងអស់(عليه السلام)យាងមកនេះមានធុរៈអ្វី?" អស់ទេវតា(عليه السلام)បានប្រាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام)ថា៖ "ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត(عليه السلام) ។"

فَقَالَ لَهُمْ إِنْ كَانَ فِيهَا مِائَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ تَهْلِكُونَهُمْ فَقَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا ثَلَاثِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عَشْرِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عَشْرَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا وَاحِدًا قَالَ لَا ﴿قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهٗ وَ أَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَكُنَّ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿ ثُمَّ مَضُوا

ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ទេវតាﷻថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយរយនាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ព្រះអង្គﷺនឹងកម្ទេចពួកគេទេ?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហាសិបនាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសាមសិបនាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្ភៃនាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដប់នាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រាំនាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ្គីមﷺមានវចនៈថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់?" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "ទេ ។" [២៩:៣២] គេ (អ៊ីបរ៉ហ្គីម) បានថា: "លូតូនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគេបានថា: "យើងដឹងច្បាស់ជាងគេថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនោះ ។ យើងនឹងសង្គ្រោះគេនិងគ្រួសារគេរៀបរយលែងតែភរិយាគេដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។" បន្ទាប់ពីនោះពួកទេវតាﷻបានចាកចេញ ។

و قَالَ الْحَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ أَبُو مُحَمَّدٍ لَا أَعْلَمُ ذَا الْقَوْلِ إِلَّا وَ هُوَ يَسْتَنْبِيهِمْ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿مُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ فَأَتَوْا لُوطًا وَ هُوَ فِي زِرَاعَةٍ لَهُ قُرْبُ الْمَدِينَةِ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ وَ هُمْ مُعْتَمُونَ فَلَمَّا رَأَوْهُمْ رَأَى هَيْبَتَهُ حَسَنَةً عَلَيْهِمْ عَمَائِمٌ بَيْضٌ وَ ثِيَابٌ بَيْضٌ فَقَالَ لَهُمُ الْمَنْزِلُ فَقَالُوا نَعَمْ فَتَقَدَّمَهُمْ وَ مَشُوا خَلْفَهُ فَنَدِمَ عَلَى عَرَضِهِ عَلَيْهِمُ الْمَنْزِلُ وَ قَالَ أَيُّ شَيْءٍ صَنَعْتَ آتِي بِيهِمْ قَوْمِي وَ أَنَا أَعْرِفُهُمْ فَالْتَمَتِ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ وَ قَدْ قَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَشْهَدَ ثَلَاثَ شَهَادَاتٍ فَقَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ وَاحِدَةٌ ثُمَّ مَشَى سَاعَةً ثُمَّ الْتَمَتِ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ اثْنَتَانِ ثُمَّ مَضَى فَلَمَّا بَلَغَ بَابَ الْمَدِينَةِ التَّمَّتْ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ ثَالِثَةٌ

អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ្នកស៊ីរី អាច្ចិ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلم}មានវចនៈថា: ខ្ញុំ (លោកអ្នកធិប្បាយ) ដឹងថាសម្តីនេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីសម្តីអភិរក្សទេ, "នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្វ្លា, " [១១:៧៤] គេបានគវីជាមួយយើង (ជាមួយបណ្តាប្រេសិតយើង) រឿងប្រជាជាតិរបស់លូតូ ។" ពួកទេវតាﷻបានទៅរកលូតូﷺខណៈព្រះអង្គﷺកំពុងនៅក្នុងចម្ការព្រះអង្គﷺក្បែរស្រុកនោះ ។ ពួកទេវតាﷻបានគំនាប់ព្រះអង្គﷺដោយបិទមុខ (គឺកាឡែមុខ) ។ ពេលព្រះអង្គﷺបានឃើញពួកទេវតាﷻជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ដូចក្បាលដោយល្អិតហើយពាក់អាវវែងពណ៌ស ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ទេវតាﷻថា: "អស់លោកចង់សម្លាក់នៅទីនេះមែនទេ?" ពួកទេវតាﷻថា: "ត្រូវហើយ ។" ព្រះអង្គﷺក៏បាននាំមុខពួកទេវតាﷻដើរតាមក្រោយព្រះអង្គﷺ ។ តែព្រះអង្គﷺស្តាយក្រោយដែលឲ្យពួកទេវតាﷻស្នាក់នៅទីនេះ ។ ព្រះអង្គﷺនឹកក្នុងចិត្តថា: "តើខ្ញុំត្រូវធ្វើយ៉ាងណាពេលខ្ញុំទៅជួបប្រជាជាតិខ្ញុំ ហើយស្គាល់ពួកគេច្បាស់នោះ?" ព្រះអង្គﷺបានបែរទៅរកភ្ញៀវﷻព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា: "អស់លោកﷻទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្គ្វ្លា ។" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺមានវចនៈថា: "យើងﷻនឹងមិនប្រញាប់ប្រញាលើប្រជាជាតិគេឡើយទេ បើគេឡើយមិនបានសច្ចាប័ដងទេ ។" យ៉ូបរ៉អ៊ីលﷺនឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីមួយ ។" ទាំងអស់គ្នាﷻបានដើរបន្តិចទៀត ។ បន្ទាប់មកលូតូﷺបានបែរមករកអស់ទេវតាﷻហើយមានវចនៈថា: "អស់លោកﷻទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្គ្វ្លា

﴿ ١٠٧ 》 យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام នឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីពីរ ។" ទាំងអស់គ្នា عليهم السلام បានដើរទៅមុខទៀតលុះដល់មាត់ទ្វារស្រុក ។ លូតូ عليه السلام បានបែរទៅរកអស់ទេវតា عليهم السلام ហើយមានវចនៈថា: "អស់លោក عليهم السلام ទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام នឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីបី ។"

ثُمَّ دَخَلَ وَ دَخَلُوا مَعَهُ فَلَمَّا رَأَتْهُمْ امْرَأَتُهُ رَأَتْ هَيْئَةً حَسَنَةً فَصَعِدَتْ فَوْقَ السَّطْحِ وَ صَعِقَتْ فَلَمْ يَسْمَعُوا فَدَخَنَتْ فَلَمَّا رَأَوْا الدُّخَانَ أَقْبَلُوا يُهْرَعُونَ إِلَى الْبَابِ فَزَلَّتْ إِلَيْهِمْ فَقَالَتْ عِنْدَهُ قَوْمٌ مَا رَأَيْتُ قَطُّ أَحْسَنَ مِنْهُمْ هَيْئَةً فَجَاءُوا إِلَى الْبَابِ لِيَدْخُلُوهَا فَلَمَّا رَأَهُمْ لُوطٌ قَامَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ يَا قَوْمِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ فَقَالَ ﴿ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ﴾ فَدَعَاَهُمْ إِلَى الْحَلَالِ فَقَالُوا ﴿ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقٍّ وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا تُرِيدُ ﴾ فَ ﴿ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴾ فَقَالَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَوْ يَعْلَمُ أَيُّ قُوَّةٍ لَهُ فَكَاتَرُوهُ حَتَّى دَخَلُوا الْبَيْتَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام បានដើរចូលទៅក្នុងស្រុក អស់ទេវតា عليهم السلام ក៏បានដើរចូលទៅជាមួយព្រះអង្គ عليه السلام ដែរ ។ ពេលមហេសីរបស់លូតូ عليه السلام បានឃើញអស់ទេវតា عليهم السلام មានមាឌសង្ហា ក៏បានឡើងទៅលើដំបូលផ្ទះហូចហៅគេ ។ តែពួកគេមិនឮព្រះនាងទេ ព្រះនាងក៏បានបង្ហូរផ្សែងទ្រលោមឡើង ។ ពេលពួកគេបានឃើញផ្សែង ពួកគេប្រញាប់ប្រញាល់មកដល់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។ ព្រះនាងបានចុះមកជួបពួកគេហើយថា: "ព្រះអង្គ عليه السلام បាននាំមនុស្សមក ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញមនុស្សណាមានសម្រស់ស្អាតជាងពួកគេទេ ។" ពួកគេបានមកដល់មាត់ទ្វារ ។ លូតូ عليه السلام បានចេញទៅជួបពួកគេ មានវចនៈថា: "ចូរអស់លោកខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ ។ កុំបៀតបៀនភ្ញៀវខ្ញុំ عليه السلام ។ មិនមានអ្នកណាមួយនៅលើផ្លូវធម៌ទេក្នុងចំណោមអស់លោក? [១១:៧៨] នេះគឺបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]ខ្ញុំ ។ ពួកនាងបរិសុទ្ធជាងសម្រាប់អស់លោក ដូច្នេះចូរអស់លោកហៅពួកនាងទៅរកអ្វីដែលសមរម្យតាមច្បាប់ទៅ ។" ពួកគេបានថា: "[១១:៧៩] លោកដឹងស្រាប់ហើយថាយើងមិនត្រូវការបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]លោកទេ ។ លោកដឹងច្បាស់ថាយើងចង់បានអ្វី ។" [១១:៨០] គេបានថា: "បើខ្ញុំមានកម្លាំងប្រឆាំងអស់លោក ឬមានទីពឹងពាក់ខ្លាំងពូកែ ។" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام នឹកក្នុងចិត្តថា: "ប្រសិនបើគេ عليه السلام ដឹងថាគេ عليه السلام មានកម្លាំងខ្លាំងប៉ុណ្ណានោះ ។" ពួកគេបាននិយាយគ្នាច្រើន លុះពួកទាំងនោះបានចូលមកក្នុងផ្ទះ ។"

قَالَ فَصَاحَ بِهِ جِبْرِئِيلُ يَا لُوطُ دَعُهُمْ يَدْخُلُونَ فَلَمَّا دَخَلُوا أَهْوَى جِبْرِئِيلُ بِإِصْبَعِهِ نَحْوَهُمْ فَذَهَبَتْ أَعْيُنُهُمْ وَ هُوَ قَوْلُهُ ﴿ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ ﴾ ثُمَّ نَادَى جِبْرِئِيلُ فَقَالَ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ قَالَ لَهُ جِبْرِئِيلُ إِنَّا بَعَثْنَا فِي إِهْلَائِكِهِمْ فَقَالَ يَا جِبْرِئِيلُ عَجَلٌ فَقَالَ ﴿ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴾

ព្រះអង្គ عليه السلام (គឺអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី អាច្វិ មូហាំម៉ាដ្យូ عليه السلام) មានវចនៈថា: "យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានស្រែកថា: "លូតូ عليه السلام អើយ! ហៅពួកគេចូលមកក្នុងផ្ទះមក ។" លុះពួកគេបានចូលមកខាងក្នុងផ្ទះ យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានយកម្រាមដៃព្រះអង្គ عليه السلام ចង្អុលជុំវិញពួកគេ ភ្នែកពួកគេក៏ទៅជាខ្លាក់មើលអ្វីមិនឃើញ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [៥៥:៣៧] យើងបានធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេខ្លាក់ ។ បន្ទាប់ពីនោះ យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានប្រកាសថា: "យើង عليهم السلام ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដើម្បីកម្ទេចអស់លោកចោល ។" លូតូ عليه السلام មានវចនៈថា: "យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام អើយ! ឆាប់ឡើង!" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា: [១១:៨១] "ពេលកំណត់របស់ពួកគេគឺពេលព្រលឹម ។ មិនជិតដល់ពេលព្រលឹមហើយទេ?"

قَالَ فَأَمْرُهُ فَتَحَمَّلَ وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا امْرَأَتُهُ قَالَ ثُمَّ افْتَلَعَهَا جَبْرَائِيلُ بِجَنَاحَيْهِ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ ثُمَّ رَفَعَهَا حَتَّى سَمِعَ أَهْلُ الدُّنْيَا نُبَاحَ الْكِلَابِ وَ صَبَاحَ الدِّيَكَةِ ثُمَّ قَلَبَهَا وَ أَطْرَقَ عَلَيْهَا وَ عَلَى مَنْ حَوْلَ الْمَدِينَةِ حِجَارَةً مِنْ سَجِيلٍ. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ٣٢٧ حديث : ٥٠٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាល-ហាសាន់ អាល-អាត្មវិញ្ញាណ អាច្ឆិ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "យ៉ូបវិញ្ញាណ صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នាំទៅជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើកលែងតែមហេសីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកយ៉ូបវិញ្ញាណបានគាស់យកមួយបែកនៃផែនដីទីប្រាំពីរដោយស្លាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានលើកវាឡើងទៅលើ លុះត្រាតែអ្នកនៅលើមេឃបានព្យាយាមឆ្លងផ្លូវព្រុសនិងស្ទូរមានរងារ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានផ្តាច់វា ហើយទម្លាក់ភ្លៀងដុំថ្មដួមកលើបរិវេណផ្ទៃស្រុកនោះ ។" (505 /327 :8 (الكافي) 26:159-174, 27:50-58, 15:61-74, 29:27-35, 51:24-37, 54:32-39, 11:69-83

***

٧/٨٠-٨٤/٢ [جلال الدين السيوطي] أخرج ابن أبي الدنيا، والبيهقي، وابن عساكر، عن أبي حمزة قال: قلت لمحمد بن علي: عذب الله نساء قوم لوط بعمل رجالهم قال: الله أعدل من ذلك استغنى الرجال بالرجال والنساء بالنساء. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء : ١ : صفحة : ١٧٢ الحديث : ١٠٢)

7/80-84/2 [...] អាច្ឆិ ហ្វាស្តាស្ត បានតំណាលថាខ្ញុំបានទូល មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាល صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អល់ឡោះហ្វាស្តាស្តបានធ្វើទណ្ឌកម្មនារីប្រជាជាតិរបស់លូត صلوات الله عليه والسلام ដោយសារទង្វើរបស់ស្វាមីខ្លួន ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វាស្តាស្តយុត្តិធម៌លើសនោះទៅទៀត ។ ពួកស្វាមីរបស់ពួកនារីនោះបំពេញតម្រូវការរបស់ខ្លួនជាមួយបុរសឯពួកនារីជាមួយនារី (គឺទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា) ។" (102 /172 :1 (تفسير أبي حمزة الثمالي)

***

٧/٨٠-٨٤/٣ [العياشي] عَنْ يَزِيدَ بْنِ نَابِتٍ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أ تُوْتَى النِّسَاءُ فِي أَذْبَارِهِنَّ؟ فَقَالَ: «سَفَلَتْ، سَفَلَتْ اللَّهُ بِكَ، أ مَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ: ﴿لَتَأْتُنَّ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾!». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٦٤ الحديث : ٣٩٤٢ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٢ الحديث : ٥٥)**

7/80-84/3 [...] បុរសម្នាក់បានសួរ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើទូលបង្គំអាចរួមភេទជាមួយភរិយាតាមរន្ធកូទបានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកជាមនុស្សទាបថោកបំផុត ។ សូមអល់ឡោះហ្វាស្តាស្តបន្ទាបបន្ថោកលោក ។ លោកមិនបានពួអល់ឡោះហ្វាស្តាស្តមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៧:៨០] "អស់លោកប្រព្រឹត្តអំពើលាមក ដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកបានប្រព្រឹត្តឡើយកាលពីមុនអស់លោកនោះឬ?" (55 /22 :2 (تفسير العياشي)

***

٧/٨٠-٨٤/٤ [البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ١ : صفحة : ٦٣٢ ، الدر المنثور - الجزء : ٣ : صفحة : ٤٩٧]**

7/80-84/4 [...] វិញ្ញាណអល់ឡោះហ្វាស្តាស្ត صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្លាចបំផុតសម្រាប់សហគមន៍ខ្ញុំនោះ គឺខ្លាចពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើដែលប្រជាជាតិរបស់លូត صلوات الله عليه والسلام បានប្រព្រឹត្ត (គឺទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា) ។" (497 :3 (الدر المنثور, ជកស្រង់ពី 632 , ص 2 , ج 2 , البرهان في تفسير القرآن)

وَالِى مَدِينٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

៨៥. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ស្រ្តីអ្នកប្រដៅ[ប្រជាជាតិ]ម៉ាដូយ៉ាន់ គេជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋអ៊ីយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មួយដែលមកពីម្ចាស់អស់លោកបានមកដល់អស់លោកហើយ ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកវាស់និងថ្លឹងឲ្យត្រឹមត្រូវ ។ ចូរអស់លោកកុំកិបបំបាត់យកទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃឡើយ ។ ចូរអស់លោកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។ នោះជាប្រការប្រពៃជាងសម្រាប់អស់លោក បើអស់លោកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكَرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

៨៦. ចូរអស់លោកកុំចាំស្លាក់គ្រប់ផ្លូវឡើយ (គឺកុំឈ្លបមើល) ដើម្បីគម្រាមគេនិងដើម្បីរារាំងព្រះមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎ជាក់អ្នកដែលមានជំនឿចំពោះព្រះអង្គ ។ ចូរអស់លោកកុំព្យាយាមធ្វើឲ្យព្រះមាតិកានោះរៀចផរឡើយ ។ ចូរអស់លោកនឹកដល់គ្រាដែលអស់លោកមានគុតិច ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យអស់លោកមានគុតច្រើន ។ ចូរអស់លោកមើលចុះថាអវសានរបស់បណ្តាអ្នកបង្កវិនាសនោះដូចម្តេចខ្លះ ។

وَإِنْ كَانَ ظَاقِفَةٌ مِنْكُمْ ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَاقِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. បើអស់លោកមួយចំនួនជឿអ្វីដែលគេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំមកជាមួយនោះ (គឺជឿលើសកកម្មខ្ញុំ) មួយចំនួនទៀតមិនជឿទេ ចូរអស់លោកអត់ធ្មត់លុះដល់អស់ឡោះហ្ន៎កាត់សេចក្តីយើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកកាត់សេចក្តីប្រសើរលើសអ្នកកាត់សេចក្តីទាំងពួង ។"

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أُولَئِكَ كَانُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ أَنْتَ السَّادِقُ ﴿٨٨﴾

៨៨. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេដែលក្រអឺតក្រអោង (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) បានថា៖ "ស្រ្តីអ្នកប្រដៅអ៊ីយ! យើងនឹងបណ្តេញលោកនិងបណ្តាអ្នកជឿជាមួយលោកចេញពីនគរយើង ឬក៏អស់លោកប្រឡប់មករកសាសនាយើង ។" គេ (គឺស្រ្តីអ្នកប្រដៅ) បានថា៖ "[អស់លោកនឹងបង្ខំយើងឬ] ទោះបីយើងមិនពេញចិត្ត [វា] (គឺស្តាប់ខ្លឹមសាសនាមិនពិត) ?

قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا أَفَتَحَّ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

الجزء ٩
الحزب
١٧

៨៩. យើងនឹងប្រឌិតមុសាវាទដាក់អល់ឡោះហ្វ បើយើងត្រឡប់ទៅរកសាសនារបស់អល់លោក ក្រោយពីអល់ឡោះហ្វបានសង្គ្រោះយើងឲ្យផុតពីលទ្ធិជំនឿនោះហើយ ។ មិនត្រឹមត្រូវសម្រាប់យើងទេ ដែលយើងត្រឡប់ទៅរកលទ្ធិជំនឿនោះ រៀបរយតែអល់ឡោះហ្វ ម្ចាស់យើង មានព្រះបំណងដូច្នោះ ។ ម្ចាស់យើងទ្រង់ក្តាប់សព្វសារពើនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញា ។ យើងប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតលើអល់ឡោះហ្វ ។ ម្ចាស់របស់អល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាកាត់ក្តីដោយសច្ចៈធម៌ឲ្យអល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងប្រជាជាតិរបស់អល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកកាត់ក្តីប្រសើរលើសអស់អ្នកកាត់ក្តី ។"

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِن آتَيْنَاكَمُ شُعَيْبًا لَأَنزِلُنَا بِهِ سَحَابًا مَّاءٍ مَّحْكُومًا ۝٩٠

៩០. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេដែលបដិសេធសទ្ធាបាន[ប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា]ថា៖ "បើអល់លោកតាមស្តីអ្នែប អល់លោកនឹងបរាជ័យ ។"

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ ۝٩١

៩១. ធរណីរញ្ជួយប្រល័យជីវិតពួកគេ ។ ពួកគេដេកស្រពាបគ្មានជីវិតនៅក្នុងផ្ទះ ។

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ۝٩٢

៩២. ជនដែលបានប្រមាថស្តីអ្នែបថាភូតភរនោះ[បានស្លាប់] ហាក់ដូចជាពុំធ្លាប់បានរស់នៅទីនោះ ឡើយ ។ ជនដែលបានប្រមាថស្តីអ្នែបថាភូតភរជាជនបរាជ័យ ។

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَأَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ ۝٩٣

៩៣. គេ (គឺស្តីអ្នែប) បានដកខ្លួនចេញពីពួកគេ ហើយបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ! ខ្ញុំបានផ្ញើព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យអល់លោកជ្រាបហើយ ខ្ញុំបានណែនាំអល់លោកហើយ ។ នឹងឲ្យខ្ញុំសោកសង្រេង [ជោគវាសនារបស់]ជនបដិសេធសទ្ធាដូចម្តេច ?"

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ۝٩٤

៩៤. យើងពុំបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តានីមួយទៅក្នុងស្រុកនីមួយ ដោយពុំបានទម្លាក់គ្រោះកាចនិងទុក្ខភ័យលើប្រជាជន[ទុច្ចរិត]នៃស្រុកនោះឡើយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេដាក់ខ្លួន (គឺកែខ្លួន) ។

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٩٥

៩៥. បន្ទាប់មកយើងបានផ្លាស់អ្វីដែលអាក្រក់ទៅជាអ្វីដែលល្អ ទាល់តែពួកគេកើនច្រើនឡើងហើយ ថា៖ "[ជាធម្មតាទេ] ដួនតាយើងបានជួបប្រទះទុក្ខភ័យនិងសេចក្តីកុខសាន្ត ។" ដូច្នោះ [ដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ទើប] យើងច្បាមពួកគេភ្លាមៗខណៈដែលពួកគេពុំដឹងខ្លួន [ព្រោះតែពួកគេស្រវឹងនឹងបាបកម្ម និងអំពើឧក្រិដ្ឋ] ។

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

៩៦. បើប្រជាជនស្រុកនោះមានសទ្ធានិងខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ យើងនឹងបើកមកលើ (គឺប្រទានឲ្យ) ពួកគេនូវព្រះពរជ័យពីមេឃនិងដី ។ តែពួកគេបានបដិសេធ [និងច្រានចោលបណ្តាព្រះសញ្ញានិងព្រះឱង្ការ] ដូច្នោះយើងបានច្បាមពួកគេដោយសារអ្វីដែលពួកគេបានសាង (គឺធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេតាមទង្វើអាក្រក់របស់ពួកគេ) ។

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾

៩៧. ប្រជាជន[បដិសេធសទ្ធា ទុច្ចរិត មិនស្មោះត្រង់នៃ]ស្រុកទាំងឡាយគិតថារួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មយើងឬ ដែលនឹងត្រូវពួកគេក្នុងពេលយប់ខណៈដែលពួកគេកំពុងដេកលក់ ?

أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحَىٰ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾

៩៨. ប្រជាជនស្រុកទាំងឡាយគិតថារួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មយើងឬ ដែលនឹងត្រូវពួកគេក្នុងពេលថ្ងៃខណៈដែលពួកគេកំពុងលេងកម្សាន្ត ?

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

៩៩. ពួកគេគិតថាគេចផុតពីព្រះផែនការ[ដាក់ទោស]របស់អស់ឡោះហ្ន៎ឬ ? មានតែបុគ្គលបរាជ័យទេដែលគិតថាខ្លួនគេចផុតពីព្រះផែនការ[ដាក់ទោស]របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

មើលសូរ៉េអ៊ែរ ៥៣ អាយ៉ាស្ក់ ១៩-៣២

أَو لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّو نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

១០០. បណ្តាអ្នកទទួលផែនដីជាមរតកក្រោយពីអ្នកមុនៗនោះមិនយល់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ទេឬ ថាបើយើងចង់ យើងនឹងធ្វើឲ្យពួកគេកើតទុក្ខសុបសោដោយសារបាបកម្មពួកគេ យើងនឹងបិទចិត្តពួកគេជិតស្លុង ដូច្នោះពួកគេនឹងមិនឮទេ ?

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَابِهَا ۖ وَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

១០១. នេះគឺបណ្តាស្រុកដែលយើងតំណាលរឿងរ៉ាវឲ្យអ្នកដឹង ។ បណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់ពួកគេបាននាំភស្តុតាងជាក់ច្បាស់ (គឺសិក្ខាបទរបស់អស់ឡោះហ្ន៎) មកឲ្យពួកគេ ។ តែពួកគេមិនជឿអ្វីដែលខ្លួនធ្លាប់បានច្រានចោលកាលពីមុនមកហើយនោះទេ ។ ដូច្នោះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎បិទចិត្តពួកបដិសេធសទ្ធា ។

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٣﴾

១០២. យើងពុំបានឃើញពួកគេភាគច្រើន (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) មាននូវ[ការគោរព]ពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៥-១០២

١/١٠٢-٨٥/٧ ص، [قصص الأنبياء عليهم السلام]، بِالْإِسْنَادِ إِلَى الصَّدُوقِ، عَنِ ابْنِ الْمَتَوَكَّلِ، عَنِ السَّعْدِ أَبِي بَدَيْ، عَنِ الْبَرْقِيِّ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ هِشَامٍ، عَنِ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ أَوَّلَ مَنْ عَمِلَ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ شُعَيْبُ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَمِلَهُ بِيَدِهِ، فَكَانُوا يَكِيلُونَ وَ يُؤْفُونَ، ثُمَّ إِنَّهُمْ بَعْدَ طَمَعُوا فِي الْمِكْيَالِ وَ بَحَسُوا فِي الْمِيزَانِ فَأَخَذَتْهُمْ الرَّجْفَةُ فَعَدَّوْا بِهَا فَأَصْبَحُوا فِي ذَاهِمٍ جَاهِلِينَ. (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام، ج 12، ص 382)

7/85-102/1 នៅក្នុង "ក្លឹស្វា:ស្លី អាល់-អាត់រ៉ាហ្វ" យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-ស្លីខ្នុក ដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ីបនូ មូតារ៉ាតីល តមកពី អាល់-សាអុដូ អាបាខ្លី តមកពី អាល់-បារគី តមកពី ម៉ាសូបុប តមកពី ហ្គីស្វា តមកពី សាអ៊ីដូ អាល់អ៊ីសកាហ្វ តមកពី អុលី ប៊ីន អាល់-ហ្គីស្វា ដែលមានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានវាស់និងផ្ទៀងគឺព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلم ស្លីអែប صلوات الله عليه والسلم ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم តែងតែវាស់វាលដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ផ្ទាល់ ត្រឹមត្រូវតាមរង្វាស់ ។ លុះដល់ថ្ងៃដែល ពួកគេ (ពួកអ្នកស្រុកព្រៃក្រាស់ ឬ ព្រៃស្តុក) បន្តក្នុងការវាស់ផ្ទៀង ធ្វើឲ្យខ្វះទម្ងន់ ។ ពួកគេត្រូវធរណី រញ្ជួយប្រល័យជីវិត ហើយត្រូវផ្តន្ទាទោសដោយការរញ្ជួយនេះ ។ ព្រឹកឡើងពួកគេនឹងថ្កល់គ្មានជីវិតនៅ ក្នុងផ្ទះ ។ (15:78-84 بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج - 12، ص: 382) ក្នុងផ្ទះ ។

***

٢/١٠٢-٨٥/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنِ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [قَالَ: «سَمِعْتُ أَبِي] يَقُولُ: سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: دَخَلَ عَمْرُو بْنُ عُبَيْدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَلَمَّا سَلَّمَ وَ جَلَسَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ﴿الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ﴾ ثُمَّ أَمْسَكَ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا أَسْكَنَكَ؟ قَالَ: أَحِبُّ أَنْ أَعْرِفَ الْكَبَائِرَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

7/85-102/2 [...] អាប់ខុល-អុស្ត្រីម ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្គី អាល់-ហ្គាសានីបានថា អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلم បានប្រាប់ខ្ញុំថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم បានព្រះបិតាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم បានព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم មូសា ប៊ីន យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា អាប់ ប៊ីន អុបៃដូ បានមកជួប អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم ។ គាត់បានគំនាប់ បានអង្គុយហើយបានសូត្រអាយ៉ាស់នេះ [57:33] បណ្តា អ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌ ហើយបានឈប់ត្រឹមនេះ ។ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم បានសួរលោកថា៖ "ហេតុអ្វីលោកឈប់?" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់យល់អំពីបាបធំដែល មាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم ។"

فَقَالَ: نَعَمْ - يَا عَمْرُو - وَ أَكْبُرُ الْكَبَائِرِ الشِّرْكَ بِاللَّهِ، يَقُولُ اللَّهُ: «وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ»، وَ بَعْدَهُ الْيَأْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿إِنَّهُ لَا يَأْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ﴾

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយអាប់អីយ! បាបធំជាងគេបង្អស់គឺបទពហុទេពនិយម (الشِّرْكَ) ហ៊ីនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم ។ អល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាយកអ្វីផ្សេងមកផ្គូផ្គង ហ៊ីនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم អល់ឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلم មិនឲ្យអ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ទេ ។" បន្ទាប់ពីនោះគឺការ

អស់សង្ឃឹមពីព្រះមេត្តាប្រណិររបស់អល់ឡោះហ្ស៍ ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៍មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១២:៨៧] ចូរកូនកុំអស់សង្ឃឹមនឹងបាននូវព្រះមេត្តាប្រណិរពីអល់ឡោះហ្ស៍ ។ មានតែពួកបដិសេធសទ្ធាទេដែលអស់សង្ឃឹមនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាប្រណិរពីអល់ឡោះហ្ស៍ ។

ثُمَّ الْأَمْرُ مِنْ مَكْرِ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿قَالُوا يَا مَنْ مَكَّرَ اللَّهُ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٥ صفحة : ٢٠١ الحديث : ٩٩ / ١٠٢٢١ ، الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٧ الحديث : ٢٤)**

បន្ទាប់ពីនោះគឺការគិតថាគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៍ ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ស៍មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:៩៩] តើពួកគេគិតថាគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៍ឬ ? មានតែមនុស្សបរាជ័យទេដែលគិតថាខ្លួនគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៍ ។" (24 / 217 : 2) (الكافي) 53:19-32; 4:31

***

٣/١٠٢-٨٥/٧ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَنْ عُقْبَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ فَخَلَقَ مِنْ أَحَبِّ مَا أَحَبَّ وَ كَانَ أَحَبَّ أَنْ يَخْلُقَهُ مِنْ طِينَةِ الْجَنَّةِ وَ خَلَقَ مِنْ أُنْعَصَ مَا أُنْعَصَ وَ كَانَ مَا أُنْعَصَ أَنْ يَخْلُقَهُ مِنْ طِينَةِ النَّارِ ثُمَّ بَعَثَهُمْ فِي الظَّلَالِ

7/85-102/3 [...] អាច្និ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៍បានបង្កើតសត្វលោក ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតបុគ្គលដែលស្រឡាញ់[យើង^{عليهم}]មកពីសេចក្តីស្រឡាញ់ មកពីដី[ឥដ្ឋ]ឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតបុគ្គលដែលស្អប់មកពីសេចក្តីស្អប់ មកពីដី[ឥដ្ឋ]នរក ហើយបានបញ្ជូនវាទៅក្នុងភាពងងឹត ។

قَالَ قُلْتُ أَيُّ شَيْءٍ الظَّلَالُ قَالَ أَمْ تَرِ إِذَا ظَلَّلَ فِي الشَّمْسِ شَيْءٌ وَ لَيْسَ بِشَيْءٍ ثُمَّ بَعَثَ فِيهِمُ النَّبِيِّينَ يَدْعُونَهُمْ إِلَى الْإِقْرَارِ بِاللَّهِ وَ هُوَ قَوْلُهُ « وَ لَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ » ثُمَّ دَعَاهُمْ إِلَى الْإِقْرَارِ بِالنَّبِيِّينَ فَأَقْرَّ بَعْضُهُمْ وَ أَنْكَرَ بَعْضُهُمْ

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "អ្វីទៅភាពងងឹតនោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនធ្លាប់មើលស្រមោលលោកកណ្តាលថ្ងៃភ្លឺទេ វាមិនកើតមកពីវត្ថុណាមួយទេ ? បន្ទាប់មកព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم}មករកពួកគេដើម្បីប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមជឿអល់ឡោះហ្ស៍ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គថា៖ [៤៣:៨៧] បើអ្នកសួរពួកគេថាអ្នកណាបានបង្កើតពួកគេ ពួកគេប្រាកដជានឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៍ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមទទួលស្គាល់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم} ។ ពួកគេមួយចំនួនព្រមជឿ មួយចំនួនទៀតបដិសេធិ ។

ثُمَّ دَعَاهُمْ إِلَى وَلَايَتِنَا فَأَقْرَّ وَ اللَّهُ بِهَا مِنْ أَحَبِّ وَ أَنْكَرَهَا مِنْ أُنْعَصَ وَ هُوَ قَوْلُهُ « فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ » ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ التَّكْذِيبُ ثَمَّةً. (بصائر الدرجات - الجزء : ١ صفحة : ٨٠ الحديث : ١)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم} ។ សូមស្រឡាចនឹងអល់ឡោះហ្ស៍ បុគ្គលណាដែលត្រូវបង្កើតមកពីសេចក្តីស្រឡាញ់ បុគ្គលនោះព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តុនេះ ។ បុគ្គលណាដែលត្រូវបង្កើតមកពីសេចក្តីស្អប់ បុគ្គលនោះច្រានចោលវិទ្យាយ៉ាស្តុនេះ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៍ [៧:១០១] ពួកគេមិនជឿអ្វីដែលខ្លួនធ្លាប់បានច្រានចោលកាលពីមុនមកហើយនោះទេ ។" បន្ទាប់មក អាច្និ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ការច្រានចោល (គឺមិនព្រមជឿយើង^{عليهم}) មានតាំងពីសម័យដើមនោះ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី១ ខណ្ឌ១២ ហ្វាឡិស្ត្រូ ១)

***

٤/١٠٢-٨٥/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى الْعَبْدِ الصَّالِحِ (عليه

السلام) أُحِبُّهُ أَيُّ شَأْنٍ، وَ قَدْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام): ﴿رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى﴾ وَ أَيُّ أَحَبُّ أَنْ تُرِنِّي شَيْئاً فَكَتَبَ (عليه السلام): «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ مُؤْمِناً وَ أَحَبُّ أَنْ يُرَدَّادَ إِيمَاناً، وَ أَنْتَ شَأْنٌ وَ الشَّأْنُ لَا خَيْرَ فِيهِ».

7/85-102/4 [...] អាល់-ហ្គាហ្វ ប៊ីន អាល់-ហ្គាហ្វ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅ អាល់-អ៊ុល លីលីហ្គាហ្វ (គឺអ៊ីម៉ាទីល លីលីហ្គាហ្វ) ថា៖ "សូមឲ្យព្រះអង្គ ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីការសង្ស័យ ។ អ៊ីបរ៉ូហ្គីម មានរចនាថា៖ "[២:២៦០] ម្ចាស់អើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញ ផងថាគឺព្រះអង្គឲ្យអ្នកស្តាប់ហើយនោះរស់ឡើងវិញបានដូចម្តេច ។" ទូលបង្គំសូមឲ្យព្រះអង្គ បង្ហាញទូលបង្គំនូវអ្វីមួយ ។" ព្រះអង្គ បានតបវិញថា៖ "អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ ចង់បង្កើនជំនឿ ចំណែកលោកវិញ លោកសង្ស័យ មិនមានអ្វីល្អទេក្នុងការសង្ស័យនោះ ។"

وَ كَتَبَ (عليه السلام): «إِنَّمَا الشُّكُّ مَا لَمْ يَأْتِ الْيَقِينُ، فَإِذَا جَاءَ الْيَقِينُ لَمْ يَجْزِ الشُّكُّ».

ព្រះអង្គ មានសរសេរទៀតថា៖ "កើតមានការសង្ស័យពេលដែលមិនមានការជឿជាក់ ពីព្រោះពេលណាមានការជឿជាក់ ពេលនោះមិនអាចមានការសង្ស័យទេ ។"

وَ كَتَبَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ مَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ﴾ قَالَ: «نَزَلَتْ فِي الشَّكِّ».

(الكافي - الجزء : ٢ : صفحة : ٣٩٩ الحديث : ١)

ព្រះអង្គ មានសរសេរទៀតថា៖ "អល់ឡោះហ្គាហ្វ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១០២] យើងពុំបានឃើញ ពួកគេភាគច្រើនមាននូវពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។ អាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការសង្ស័យ ។" (1/293 : 2) (الكافي)

***

٧/٨٥-١٠٢/١٠٢ ٥/الْعَبَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ: وَ اللَّهُ مَا صَدَقَ أَحَدٌ مِّنْ أَحَدٍ اللَّهُ مِيثَاقَهُ فَوْقَ بَعْدِهِ اللَّهُ غَيْرَ أَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّهِمْ، وَ عَصَابَةٌ قَلِيلَةٌ مِنْ شِبَعَتِهِمْ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: ﴿وَ مَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ﴾ وَ قَوْلُهُ ﴿وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٦٧ الحديث : ٩٩ / ٣٩٥١ ، تفسير العبياشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٣ الحديث : ٥٩)**

7/85-102/5 អាល់-អ៊ុយ៉ាស៊ី បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ ស្ការ ដែលបានតំណាលថា៖ "សូមស្ស័យ នឹងអល់ឡោះហ្គាហ្វ ! ពុំមានអ្នកណាព្រមទទួលទេក្នុងចំណោមពួកដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយ អល់ឡោះហ្គាហ្វ នោះ លើកលែងព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា និងស្ត្រីអាស៊ុនខ្លះរបស់ព្រះអង្គ ប៉ុណ្ណោះ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាហ្វ [៧:១០២] យើងពុំបានឃើញពួកគេភាគ ច្រើនមាននូវពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន និងព្រះបន្ទូល ព្រះអង្គ [១៣:១] តែមនុស្សភាគច្រើនពុំមានសទ្ធាទេ ។" (59 /23 : 2) (تفسير العبياشي)

***

... ٧/٨٥-١٠٢/٦١ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا ذَكَرَ شُعْبًا يَقُولُ: «ذَاكَ خَطِيبُ الْأَنْبِيَاءِ»... (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ : صفحة : ٦٣٢ ، الدر المنثور - الجزء : ٣ : صفحة : ٥٠١)**

7/85-102/6 អ៊ីបន្ទូ អ៊ុល បាស បានតំណាលថាពេលគេនិយាយដល់ ស៊ីអ៊ុប វិស្វលុលឡោះហ្គាហ្វ មានព្រះរចនាថា៖ "នោះគឺអ្នកប្រកាសរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ។" (501 : 3) (الدر المنثور)

***

٧/٨٥-١٠٢/٧ عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أَمَّا شُعْبٌ فَإِنَّهُ أُرْسِلَ إِلَى مَدْيَنَ، وَ هِيَ لَا تَكْمُلُ أَرْبَعِينَ بَيْتًا». (البرهان في تفسير

القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٦٣٢ ، كمال الدين و تمام النعمة - الجزء : ١ : صفحة : ٢٢٠ الحديث : (٢)**

7/85-102/7 អាល់-បាភ្លើរ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "គេបានបញ្ជូន ស្វីអ៊ែប عليه ទៅរកពួកម៉ាដូយ៉ាន់ មិន មានដល់សែសិបគ្រួសារទេ ។" (2 /220) (كمال الدين و تمام النعمة)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۖ فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٧﴾
១០៣. បន្ទាប់ពីពួកគេយើងបានចាត់បញ្ជូនមូសាជាមួយបណ្តាព្រះសញ្ញាយើងទៅរកហ្វេរ៉េនី និង អធិបតីរបស់គេ ។ តែពួកគេប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចំពោះសញ្ញាទាំងនោះ (គឺចំពោះសិក្ខាបទរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ៉េនី និងយោបល់ល្អទាំងឡាយ) ។ ចូរអ្នកមើលចុះថាអវសានរបស់ពួកបង្កវិនាសនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٨﴾

១០៤. មូសាបានថា៖ "ហ្វេរ៉េនីអើយ ! ទូលបង្គំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۚ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٣٩﴾

១០៥. ទូលបង្គំមាននាទីត្រឹមតែនិយាយការពិតអំពីល់ឡោះហ្វ័រ៉េនី ។ ទូលបង្គំនាំមកឲ្យអស់លោកនូវ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មួយពីម្ចាស់របស់អស់លោក [ដើម្បីធានានូវសុខុមាលភាពរបស់មនុស្សនិង សង្គម] ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គឲ្យបណ្តាកូនចៅអ៊ុសរ៉ាអ៊ុល (គឺយ៉ាកូប) ត្រឡប់វិញជាមួយទូលបង្គំ ។"

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٤٠﴾

១០៦. វា (គឺហ្វេរ៉េនី) បានថា៖ "បើអ្នកកបាននាំមកនូវព្រះសញ្ញាមួយ (គឺអព្វតហេតុ) ចូរអ្នកបង្ហាញ វាមក បើអ្នកជាមនុស្សសច្ចៈ ។"

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٤١﴾

១០៧. គេ (គឺមូសា) បានបោះឈើច្រត់របស់គេ ឈើច្រត់នោះក៏បានទៅជាពស់ពិតៗ ។

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٤٢﴾

១០៨. គេបានដកដៃគេចេញមកក្រៅ ដៃនោះស[្រី]នៅចំពោះមុខបណ្តាអ្នកមើល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១០៣-១០៨

١/١٠٨-١٠٣/٧ [...] قَالَ مُوسَىٰ: ﴿أَوْ لَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ﴾. قَالَ فِرْعَوْنُ: ﴿فَأْتِ بِهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ * فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٤١﴾ فَلَمْ يَبْقَ أَحَدٌ مِنْ جُلَسَاءِ فِرْعَوْنَ إِلَّا هَرَبَ، وَ دَخَلَ فِرْعَوْنٌ مِنَ الرُّعْبِ مَا لَمْ يَمْلِكْ بِهِ نَفْسُهُ فَقَالَ فِرْعَوْنُ: نَسَدْتُكَ بِاللَّهِ، وَ بِالرُّضَاعِ، إِلَّا مَا كَفَّفْتَهَا عَنِّي، فَكَفَّهَا، ثُمَّ نَزَعَ يَدَهُ، فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاطِرِينَ، فَلَمَّا أَحَدَ مُوسَىٰ الْعَصَا رَجَعَتْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ نَفْسُهُ، وَ هَمَّ بِتَصْدِيقِهِ، فَقَامَ إِلَيْهِ هَامَانُ، فَقَالَ لَهُ: بَيْنَمَا أَنْتَ إِلَهٌ تُعْبَدُ، إِذْ صِرْتَ تَابِعًا لِعَبْدٍ!...** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٧٠ ؛ تفسير القمِّي ١١٨ : ٢)

7/103-108/1[...] មូសា عليه មានវចនៈថា៖ [២៦:៣០] គេបានថ្លែងថា៖ "ទោះបីទូលបង្គំនាំអ្វីមួយដែល

ជាក់ស្តែង (ភ័ស្តុតាង) មកឲ្យព្រះអង្គ ?" ហ្វៀរអៀនបានថា៖ [២៦:៣១] គេបានថា៖ "ចូរនាំមកចុះ បើ ឯងជាមនុស្សត្រឹមត្រូវមែន ។" [២៦:៣២] គេ (មូសា) បានបោះដំបងរបស់គេ ។ មើលចុះ វាក្លាយទៅជា ពស់ពិតៗ ពួកដែលនៅជុំវិញហ្វៀរអៀនបានរត់គ្មានសល់ ។ សេចក្តីភ័យខ្លាចបានវាយប្រហារ ហ្វៀរអៀន ។ ហ្វៀរអៀនមិនអាចគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងបានទេ ។ ហ្វៀរអៀនក៏បានថា៖ "យើងសូមអង្វរ ឯង ក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ និងក្នុងនាមនៃការបីបាច់រក្សា [ដែលយើងបានបីបាច់រក្សាឯង កាលពីតូចមក] សូមឯង យាត់វាកុំឲ្យមកជិតអញ ។" ព្រះអង្គក៏បានយាត់ពស់ ។ [២៦:៣៣] ហើយគេបានដកដៃគេចេញមក ។ មើលចុះ វាទៅជាសត្រូវចំពោះមុខទស្សនិកជន ។ ពេលមូសាបាន បានចាប់ដំបង ហ្វៀរអៀនមានសេចក្តីទុកចិត្តលើខ្លួនឯងវិញ ហើយពួកគេព្រមជឿព្រះអង្គ ។ ហ្វៀរអៀនបានដើរឡើងពីមុខហ្វៀរអៀន ហើយថា៖ "គេគោរពបូជាព្រះអង្គជាព្រះអាទិទេព ឯព្រះអង្គ គោរពបូជាបម្រើម្នាក់ ។" (تفسير القمي 2: 118) 26:30-33

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

១០៩. បណ្តាអធិបតីរបស់ប្រជាជាតិហ្វៀរអៀនបានថា៖ "នេះគឺគ្រូមន្តអាគមជំនាញ ។"

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

១១០. គេមានបំណងបណ្តេញអស់លោកចេញពីទឹកដីអស់លោក ។" [ហ្វៀរអៀនសួរថា៖] "តើអស់ លោកមានយោបល់អ្វី ?"

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

១១១. ពួកគេបានថា៖ "សូមព្រះអង្គទុកគេនិងបងប្រុសគេមួយកន្លែងសិន ហើយសូមព្រះអង្គបញ្ជូនអ្នក ប្រមែប្រមូលទៅក្នុងបណ្តានគរ"

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

១១២. ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេនាំគ្រូមន្តអាគមជំនាញៗមកឲ្យព្រះអង្គ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៩-១១២

*7/109-112/1 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី រាយការណ៍តមកពី យូស្វ៊ី ប៊ីន ស្តាប់យ៉ាន ដែលបានតំណាលថាព្រះ អង្គ មានរចនាថា៖ "កាលមូសា និងហ្វារូន បានមកជួបហ្វៀរអៀន ពុំមានអ្នកណាម្នាក់ ដែលនៅទីប្រជុំនោះជាមនុស្សមានកំណើតក្រៅខាន់ស្នាទេ (ពោលគឺ ពុំមានកំណើតមកពីការរួមភេទ ខុសច្បាប់ទេ) ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែជាកូនដែលមានកំណើតក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពេញច្បាប់ ។ ប្រសិនបើមាននៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ នូវបណ្តាអ្នកដែលជាកូនដែលកើតមកពីការរួមភេទខុស ច្បាប់ បញ្ហាពួកគេច្បាស់ជានឹងឲ្យសម្លាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ ជាមិនខាន ។ [៧:១១១] "សូមព្រះអង្គទុក

عَنْ يُوسُفَ بْنِ ظَبْيَانَ، قَالَ: قَالَ: «إِنَّ مُوسَى وَ هَارُونَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) حِينَ دَخَلَا عَلَى فِرْعَوْنَ، لَمْ يَكُنْ فِي جُلُوسَاتِهِ يَوْمَئِذٍ وَلَدٌ سَفَاحٍ، كَانُوا وَلَدَ نِكَاحٍ كَلْمُهُمْ، وَ لَوْ كَانَ فِيهِمْ وَلَدٌ سَفَاحٍ لَأَمَرَ بِقَتْلِهِمَا. فَقَالُوا: ﴿أَرْجِهْ وَ أَخَاهُ﴾ وَ أَمْرُوهُ بِالنَّأْيِ وَ النَّظَرِ.

គេនឹងបងប្រុសគេមួយកន្លែងសិន ។" ហ្វ្រូស្ត ក៏បានដាក់បញ្ហាឲ្យផ្អាកហើយពិភាក្សាសិន ។

ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى صَدْرِهِ، وَ قَالَ: وَ كَذَلِكَ نَحْنُ، لَا يَنْزِعُ إِلَيْنَا إِلَّا كُلُّ حَبِيثٍ الْوَلَادَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٨ الحديث : ٩٩ / ٣٩٥٤ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٢٤ الحديث : ٦٢)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ដៃលើទ្រូងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយមានវចនៈថា៖ "យើងក៏ដូចនោះដែរ ។ ពុំមានអ្នកមួយកម្លាត់យើង عليهم السلام ទេ លើកលែងតែបុគ្គលដែលមានកំណើតអប្រិយ ។"

(تفسير العياشي 2: 62 / 24)

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

១១៣. បណ្តាគ្រូមន្តអាគមបានមកជួបហ្វ្រូស្ត សួរថា៖ "តើមានរង្វាន់សម្រាប់អស់ទូលបង្គំទេបើអស់ទូលបង្គំឈ្នះ ?"

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

១១៤. គេ (គឺហ្វ្រូស្ត) បានថា៖ "មាន ។ អស់លោកនឹងបាននៅក្នុងចំណោមអ្នកជំនិត (គឺជាអ្នកហែហាមខ្ញុំ) ។"

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْفَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾

១១៥. ពួកគេបានថា៖ "មូសាអើយ ! តើលោកជាអ្នកបោះ[ដំបង] ឬយើងជាអ្នកបោះ[មុនគេ] ?"

قَالَ الْقَوْمُ فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

១១៦. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "អស់លោកបោះ[មុន]ចុះ ។" លុះពួកគេបានបោះ ពួកគេបានសណ្តែកភ្នែកមនុស្សទាំងឡាយ ធ្វើឲ្យពួកគេទាំងនេះកោតក្រែង ។ ពួកគេបានសម្តែងមន្តអាគមអស្ចារ្យ ។

﴿١١٧﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

១១៧. យើងបានបើកឲ្យមូសាដឹងថា៖ "ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ដំបងនោះបានត្របាក់លេបអស់នូវអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបន្លំនោះ ។

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

១១៨. ការពិតបានផុសឡើង អ្វីដែលពួកគេបានធ្វើនោះទៅជាមោឃៈ ។

فَعَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾

១១៩. ពួកគេ (គឺហ្វ្រូស្តនិងបណ្តាជំនិតរបស់គេ) បរាជ័យដូច្នោះឯង ។ ពួកគេបានដកថយដោយអាម៉ាស់ ។

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ ﴿١٢٠﴾

ربع
الحزب
١٧

១២០. ពួកគ្រូមន្តអាគមទម្លាក់ខ្លួនចុះក្រាបថ្វាយបង្គំ

قَالُوا ءَأَمَّنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٠﴾

១២១. ពួកគេបានថា៖ "យើងជឿម្ចាស់ពិភពទាំងពួងហើយ ។

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢١﴾

១២២. ម្ចាស់របស់មូសានិងហារូន ។"

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَأَمَّنْتُمْ بِهِ ۗ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۗ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرَتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۗ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٢﴾

១២៣. ហ្វែរអូនបានថា៖ "ពួកអ្នកជឿគេមុនខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក[ជឿ]ឬ? នេះគឺការរួមគំនិតក្បត់ដែលពួកអ្នកបានរៀបចំទុកក្នុងនគរស្រេចហើយ ដើម្បីបណ្តេញប្រជារាស្ត្រចេញពីនគរនោះ ។ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِمَّنْ خَلَفَ ثُمَّ لَأَصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٣﴾

១២៤. ខ្ញុំនឹងកាត់ដៃនិងជើងពួកអ្នកឆ្លាស់គ្នា ហើយខ្ញុំនឹងចងឆ្កាងពួកអ្នក ។"

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٤﴾

១២៥. ពួកគេ (គឺបណ្តាគ្រូមន្តអាគម) បានថា៖ "អស់ទូលបង្គំនឹងត្រឡប់ទៅរកម្ចាស់របស់អស់ទូលបង្គំវិញ ។

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَأَمَّنَّا بِكَ يَا رَبَّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرَغَ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّفْنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٥﴾

១២៦. ព្រះអង្គសងសឹកអស់ទូលបង្គំ ព្រោះតែអស់ទូលបង្គំជឿបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់ម្ចាស់អស់ទូលបង្គំ ពេលព្រះសញ្ញាទាំងនោះបានមកដល់អស់ទូលបង្គំ ។" [ពួកគេបានបូងសូងអស់ឡោះហ្ន៎ថា៖] "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាប្រោះមកលើអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអំណត់សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្លាប់ក្នុងឋានៈជាអ្នកចុះចូល[ចំពោះព្រះអង្គ] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១៣-១២៦

١/١٢٦-١١٣/٧ فَلَمَّا أَصْبَحَ بَعَثَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ، مَدَائِنَ مِصْرَ كُلِّهَا، وَ جَمَعُوا أَلْفَ سَاجِرٍ، وَ اخْتَارُوا مِنَ الْأَلْفِ مِائَةً، وَ مِنَ الْمِائَةِ ثَمَانِينَ، فَقَالَ السَّحَرَةُ لِفِرْعَوْنَ: قَدْ عَلِمْتَ أَنَّهُ لَيْسَ فِي الدُّنْيَا أَسْحَرُ مِنَّا، فَإِنْ غَلَبْنَا مُوسَىٰ فَمَا يَكُونُ لَنَا عِنْدَكَ؟ قَالَ: ﴿إِنَّكُمْ إِذَا لِمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ عِنْدِي، أَشَارِكُمْ فِي مَلِكِي. قَالُوا: فَإِنْ غَلَبْنَا مُوسَىٰ، وَ أَبْطَلَ سِحْرَنَا، عَلِمْنَا أَنَّ مَا جَاءَ بِهِ لَيْسَ مِنْ قِبَلِ السَّحْرِ، وَ لَا مِنْ قِبَلِ الْحِيلَةِ، وَ آمَنَّا بِهِ، وَ صَدَّقْنَاهُ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ: إِنَّ غَلَبَكُمْ مُوسَىٰ، صَدَّقْتُهُ أَنَا أَيْضًا مَعَكُمْ، وَ لَكِنْ أَجْمَعُوا كَيْدَكُمْ، أَيْ حِيلَتَكُمْ. 7/113-126/1 ព្រឹកឡើងហ្វែរអូនបានចាត់បញ្ជូនពួកមន្ត្រីអ្នកប្រមូលទៅក្នុងនគរ គ្រប់នគរនៃប្រទេសអេស៊ីបត៍ ហើយប្រមូលបានគ្រូមន្តអាគមមួយពាន់នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសយកពីមួយរយ

ពាន់នាក់ ហើយគេបានជ្រើសរើសយកប៉ែតសិបនាក់ពីគ្រូមន្តអាគមមួយរយនាក់ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្វៀរអៀនថា៖ ព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថាមិនមានគ្រូមន្តអាគមណាខ្លាំងជាងអស់ទូលបង្គំទេក្នុងលោកនេះ បើអស់ទូលបង្គំឈ្នះមូសា عليه السلام តើព្រះអង្គឲ្យអ្វីអស់ទូលបង្គំ ?" ហ្វៀរអៀនបានថា៖ [២៦:៤២] គេបានថ្លែងថា៖ "មាន អស់លោកនឹងមានឋានៈជាអ្នកជំនិត[របស់ខ្ញុំ] ។ ខ្ញុំនឹងចែករាជាណាចក្រខ្ញុំឲ្យអស់លោក ។" ពួកគេបានថា៖ "តែបើមូសា عليه السلام ឈ្នះអស់ទូលបង្គំ ធ្វើឲ្យមន្តអាគមអស់ទូលបង្គំទៅជាមោឃៈ អស់ទូលបង្គំនឹងដឹងថាអ្វីដែលគេ عليه السلام បាននាំមកជាមួយនោះ មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃមន្តអាគមទេ ហើយក៏មិនមានល្បិចដោះខ្លួនពីអ្វីនោះទេដែរ អស់ទូលបង្គំនឹងជឿហើយនឹងព្រមទទួលស្គាល់គេ عليه السلام ។" ហ្វៀរអៀនបានថា៖ "បើមូសា عليه السلام ឈ្នះអស់លោក ខ្ញុំនឹងព្រមទទួលស្គាល់គេ عليه السلام ជាមួយអស់លោកដែរ ។ តែសូមអស់លោកព្រមព្រៀងគ្នារៀបផែនការទៅ ពេលគឺកលល្បិចរបស់អស់លោក ។"

قَالَ: «وَكَانَ مَوْعِدُهُمْ يَوْمَ عِيدِهِمْ، فَلَمَّا ارْتَفَعَ النَّهَارُ مِنْ ذَلِكَ الْيَوْمِ، جَمَعَ فِرْعَوْنُ الْخَلْقَ، وَ السَّحْرَةَ، وَ كَانَتْ لَهُ قُوَّةٌ طُولُهَا فِي السَّمَاءِ تَمَائُونُ ذِرَاعًا، وَ قَدْ كَانَتْ كُسَيْتٌ بِالْحَدِيدِ وَ الْقَوْلَادِ الْمَصْفُورِ، فَكَانَتْ إِذَا وَقَعَتِ الشَّمْسُ عَلَيْهَا، لَمْ يَقْدِرْ أَحَدٌ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا، مِنْ لَمَعِ الْحَدِيدِ، وَ وَهَجِ الشَّمْسِ، وَ جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ، وَ قَعَدَا عَلَيْهَا يَنْظُرَانِ، وَ أَقْبَلَ مُوسَى يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، فَقَالَتِ السَّحْرَةُ لِفِرْعَوْنَ: إِنَّا نَرَى رَجُلًا يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لَنْ يَبْلُغَ سِحْرُنَا إِلَى السَّمَاءِ، وَ ضَمِنَتِ السَّحْرَةُ مَنْ فِي الْأَرْضِ.

ថ្ងៃដែលបានណាត់ជួបគ្នាក៏បានមកដល់ ។ ពេលថ្ងៃ៖ ហ្វៀរអៀនបានប្រជុំមនុស្សម្នានិងពួកគ្រូមន្តអាគម ។ ហ្វៀរអៀនបានធ្វើដោមទំហំប៉ែតសិបហត្ថពាស់លោហធាតុនិងដែកខាត់រលោង ។ ពេលថ្ងៃចាំមកលើដោមនេះ គេមិនអាចមើលមកដោមនេះបានទេ ព្រោះតែដែកជះពន្លឺថ្ងៃប្រាសមកវិញ ។ ហ្វៀរអៀននិងហ្គាម៉ានបានមកអង្គុយលើដោមនេះ មើលឃើញទាំងអស់ ។ មូសា عليه السلام បានមកដល់មើលមេឃ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្វៀរអៀនថា៖ "អស់ទូលបង្គំឃើញបុរសម្នាក់មើលមេឃ ។ មន្តអាគមអស់ទូលបង្គំមិនទៅដល់លើមេឃទេ ។ អស់ទូលបង្គំធានាមន្តអាគមលើមនុស្សដែលនៅលើផែនដី ។"

فَقَالُوا لِمُوسَى: ﴿إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِنَّمَا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى: ﴿الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ * فَأَلْقُوا حِبَالَهُمْ وَ عَصِيَّتَهُمْ فَأَقْبَلَتْ تَضَطَّرِبُ، وَ صَالَتْ مِثْلَ الْحَيَاتِ، وَ هَاجَتْ، فَقَالُوا: ﴿بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْعَالِيُونَ﴾. فَهَالَ النَّاسُ ذَلِكَ، فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خَيْفَةً مُوسَى، فَتَوَدَّى: ﴿لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى * وَ أَلْقَ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَاحِرٌ وَ لَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾.

ពួកគេបានប្រាប់មូសា عليه السلام ថា៖ [៧:១១៥] "មូសាអើយ! តើលោកជាអ្នកបោះឬយើងជាអ្នកបោះ?" មូសា عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ [២៦:៤៣] "សូមលោកទាំងអស់គ្នាបោះអ្វីដែលអស់លោកចង់បោះទៅ ។" [២៦:៤៤] ពួកគេក៏បានបោះខ្សែនិងដំបងពួកគេ អ្វីទាំងនេះក៏មានសណ្ឋានជាពស់ មានចលនាដូចពស់វាររើក ។ ពួកគេបានថា៖ "អាស្រ័យអំណាចហ្វៀរអៀន យើងនឹងមានជ័យជំនះ!" ប្រជារាស្ត្រដូចជាត្រូវជំរក់ (គឺស្តុតអារម្មណ៍) ។ មូសា عليه السلام ក៏យព្រួចក្នុងចិត្ត យើងក៏បានប្រកាសថា៖ [២០:៦៨] "ចូរអ្នកកុំខ្លាចព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។ [២០:៦៩] ចូរអ្នកបោះអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នកទៅ វានឹងត្របាក់លេបអ្វីទាំងនោះដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើង ។ អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះគ្រាន់តែជាល្បិចរបស់អ្នកលេងអាគមប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកលេងអាគមរមែងពុំមានជ័យជំនះឡើយ ទោះបីអ្នកនោះមកពីទីណាក៏ដោយ ។"

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ، فَدَابَّتْ فِي الْأَرْضِ مِثْلَ الرَّصَاصِ، ثُمَّ طَلَعَ رَأْسُهَا، وَفَتَحَتْ فَاها، وَوَضَعَتْ شِدْقَهَا الْأَعْلَى عَلَى رَأْسِ قُبَّةِ فِرْعَوْنَ، ثُمَّ دَارَتْ، وَارْتَحَتْ شَفْتَيْهَا السُّفْلَى، وَالتَّقَمَّتْ عِصِيَّ السَّحْرَةِ، وَحَبَلَهَا، وَغَلَبَتْ كُلَّهُمْ، وَانْهَزَمَ النَّاسُ حِينَ رَأَوْهَا، وَعِظَمَهَا، وَ هَوَّلَهَا، بِمَا لَمْ تَرَ الْعَيْنُ، وَ لَا وَصَفَ الْوَاصِفُونَ مِثْلَهُ قَبْلَ، فَقُتِلَ فِي الْهَرِيمَةِ، مِنْ وَطءِ النَّاسِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، عَشْرَةَ آلَافٍ رَجُلًا وَ امْرَأَةً وَ صَبِيًّا، وَ دَارَتْ عَلَى قُبَّةِ فِرْعَوْنَ - قَالَ - فَأَخَذَتْ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ فِي ثِيَابِهِمَا، وَ شَابَ رَأْسُهُمَا، وَ عُشِيَ عَلَيْهِمَا مِنَ الْفِرْعَ. (البرهان

في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٧٠ ؛ تفسير القمّي ١١٨ : ٢)

មូសា ៧ ក៏បានបោះដំបងព្រះអង្គ ៧ ដំបងនោះក៏បានរលាយចូលជាមួយដីដូចសំណា ហើយវា បានងើបក្បាលឡើង លើកមាត់ ហើយវាបានដាក់ចង្កាត្រង់វាលើកំពូលដោមរបស់ហ្វៀរអៀន ៧ រួច ហើយវាបានបន្ទាបខ្លួនហើយបានលេបដំបងនិងខ្សែទាំងអស់របស់ពួកគ្រូមន្តអាគម ៧ ពួកអ្នកចាញ់គេ ពេលបានឃើញបែបនេះ បានស្ញើចខ្លាំងពីព្រោះមិនដែលបានឃើញដូចនេះពីមុនមកទេ ហើយក៏មិន ដែលបានឮអ្នកណាជឿបរាប់ព្រឹត្តិការណ៍ដូចនេះកាលពីមុនមកទេដែរ ៧ ប្រជារាស្ត្រក៏កើតមានការភ័យ ខ្លាចរត់ប្រសេចប្រសាច ចលាចល បណ្តាលឲ្យមនុស្សប្រុសស្រីនិងក្មេងស្លាប់អស់បួនពាន់នាក់ ៧ ពស់ បានបែរទៅរកដោមហ្វៀរអៀន ៧ ហ្វៀរអៀន និងហ្វាម៉ាន ៧ បានជោកសំលៀកបំពាក់ ហើយបានភ័យ ស្លន់ស្លា ៧ (118 : 2) 20: 41-45 (تفسير القمّي)

***

*7/113-126/2 [...] រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាណា-ហ្វៃដ្ឋ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុលី ដែលមានរចនា៖ ថា៖ "ដំបងរាជ្យរបស់មូសា ៧ បានមកពីអាដ្ឋា ៧ ស៊ូអែប ៧ ជាម្ចាស់ដំបង រាជ្យនោះ បន្ទាប់មកបានមកមូសា ៧ ហើយបានមកយើង ៧ ខ្ញុំ ៧ ជាម្ចាស់ដំបងរាជ្យនេះពេល នេះ ៧ ដំបងរាជ្យនោះស្រស់ដូចកាលទើបនឹងកាច់មកពីដើមឈើម៉្លេះ វានិយាយពេលគេសួរវា ៧

أَعَدَّتْ لِقَائِمَنَا يَصْنَعُ بِهَا مَا كَانَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَصْنَعُ بِهَا، وَ إِنَّهَا لَتُرْوَعُ وَ تَلْفُفُ مَا يَأْفِكُونَ، وَ تَصْنَعُ مَا تُؤْمَرُ،

ដំបងរាជ្យនេះត្រូវត្រៀមទុកសម្រាប់ក្តីអ៊ុយ ៧ ព្រះអង្គ ៧ នឹងប្រើដំបងរាជ្យនេះធ្វើអ្វីដែល មូសា ៧ បានធ្វើនោះដែរ ៧ វានឹងធ្វើឲ្យស្អុត វានឹងត្របាក់លេបអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបំភាន់ ៧ វានឹង ធ្វើអ្វីស្រេចតែគេបញ្ជាឲ្យវាធ្វើ ៧

فَكَانَ حَيْثُ أَقْبَلَتْ تَلْفُفُ مَا يَأْفِكُونَ، فَتَحَتْ لَهَا شُعْبَتَانِ، كَانَتْ إِحْدَاهُمَا فِي الْأَرْضِ وَ الْأُخْرَى فِي السَّقْفِ، وَ بَيْنَهُمَا أَرْبَعُونَ ذِرَاعًا، فَتَلْفُفُ مَا يَأْفِكُونَ، بِلِسَانِهَا. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٨ الحديث : ٣٩٥٧ / ٩٩ ، الاختصال - الجزء : ١ : صفحة : ٢٦٩)**

បានកើតឡើងបែបនេះកាលវាបានមកដល់ វាបានត្របាក់លេបអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបំភាន់ ៧ វាបាន លើកមាត់ ដាក់ចង្កាមួយលើដី ដាក់ចង្កាមួយទៀតលើពិភាន ៧ ចន្លោះចង្កាទាំងពីរនោះមានប្រវែង សែសិបហត្ថ (២១, ៣៣៦ ម៉ែត្រ) ៧ វាបានត្របាក់លេបដោយអណ្តាតវាអ្វីៗដែលពួកគេបានក្លែងបំភាន់ ៧ (1) (الاختصال: 269)

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتِكَ قَالَ سَنَقْتَلِ أَبْنَاءَهُمْ
وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

១២៧. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិហ្វារ៉ូនបានប្រាប់ហ្វារ៉ូនថា៖ "ព្រះអង្គនឹងបណ្តោយឲ្យ
មូសានិងប្រជាជាតិគេបង្កវិនាសលើផែនដី ចោលព្រះអង្គនិងបណ្តាព្រះរបស់ព្រះអង្គឬ?" គេ (គឺ
ហ្វារ៉ូន) បានថា៖ "យើងនឹងសម្លាប់បណ្តាកូនប្រុសរបស់ពួកគេ ទុកជីវិតបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកគេ ។
យើងមានអំណាចលើពួកគេ ។"

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
១២៨. មូសាបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេថា៖ "ចូរអស់លោកអង្វរសូមជំនួយពីអស់ឡោះហ្ន៎ ចូរអស់លោក
អត់ធ្មត់ ។ ផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គប្រគល់ផែនដីនោះឲ្យទៅបាវណាមួយរបស់ព្រះ
អង្គកាន់កាន់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អវសាន[ល្អ]រមែងជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាអ្នកជឿ
[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្ត ។"

قَالُوا أَوْزَيْنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

១២៩. ពួកគេបានប្រាប់មូសាថា៖ "យើងត្រូវធ្វើបាបមុនលោកបានមករកយើងនិងក្រោយពីលោក
បានមករកយើង ។" គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ម្ចាស់អស់លោកអាចនឹងប្រល័យសត្រូវរបស់អស់លោក
ចោល ព្រះអង្គអាចនឹងឲ្យអស់លោកទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញអស់លោក
ប្រព្រឹត្តិបែបណាខ្លះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២៧-១២៩

١/١٢٩-١٢٧/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَاثِلِيِّ، عَنْ أَبِي
جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «وَجَدْنَا فِي كِتَابِ عَلِيِّ (عليه السلام): ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ أَنَا
وَ أَهْلُ بَيْتِي الَّذِينَ أَوْزَنَّا اللَّهُ الْأَرْضَ، وَ نَحْنُ الْمُتَّقُونَ، وَ الْأَرْضُ كُلُّهَا لَنَا، فَمَنْ أَحْيَا أَرْضًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَلْيَعْمُرْهَا وَ لِيُؤَدِّ خَرَاஜَهَا إِلَى
الْإِمَامِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي،

7/127-129/1 [...] អាថ្នី យ៉ាក្រុហ្វារ៉ូន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم} ឃើញមាននៅក្នុងគម្ពីររបស់អាល្លឺ
^{صلوات الله عليه والسلام} ថា [៧:១២៨] ផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គប្រគល់ផែនដីនោះឲ្យទៅបាវណាមួយ
របស់ព្រះអង្គកាន់កាន់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អវសាន[ល្អ]រមែងជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាអ្នក
ជឿ[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្ត ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليهم} ឲ្យទៅ
ជាអ្នកទទួលផែនដីជាកេរមរតក យើង ^{عليهم} ជាអ្នកជឿស៊ប់ចិត្ត ផែនដីនិងអ្វីទាំងអស់ជារបស់យើង ^{عليهم} ។
ដូច្នេះមុស្តីមណាធ្វើឲ្យផែនដីណាមួយរស់ឡើងវិញ ដែលកសាងផែនដីនោះ ដែលបង់ពន្ធឲ្យអ្វីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}
ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام}

وَ لَهُ مَا أَكَلَتْ مِنْهَا فَإِنْ تَرَكَهَا، أَوْ أَحْرَبَهَا، وَ أَخَذَهَا رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ مِنْ بَعْدِهِ، فَعَمَرَهَا وَ أَحْيَاهَا، فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا، مِنَ الَّذِي تَرَكَهَا،

يُؤَدِّي خَرَجَهَا إِلَى الْإِمَامِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي وَ لَهُ مَا أَكَلَ مِنْهَا حَتَّى يَظْهَرَ الْقَائِمُ (عليه السلام) مِنْ أَهْلِ بَيْتِي بِالسَّيْفِ فَيُخَوِّبُهَا وَ يَمْنَعُهَا، وَ يُخْرِجُهُمْ مِنْهَا، كَمَا حَوَّاهَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ مَنَعَهَا، إِلَّا مَا كَانَ فِي أَيْدِي شِيعَتِنَا، فَإِنَّهُ يُقَاطِعُهُمْ عَلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ، وَ يَتْرُكُ الْأَرْضَ فِي أَيْدِيهِمْ». (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٤٠٧ الحديث : ١)

អ្នកនោះអាចបរិភោគអ្វីដែលកើតពីដីនោះ ។ បើអ្នកនោះបោះបង់ចោលដីនោះឬធ្វើឲ្យដីនោះខូច ហើយមុស្លីមម្នាក់ទៀតយកដីនោះបន្ទាប់ពីអ្នកនោះ កសាងដីនោះ ធ្វើឲ្យដីនោះរស់ឡើងវិញ មុស្លីមនោះមានសិទ្ធិបានដីនោះជាងអ្នកដែលបានបោះបង់ចោលដីនោះ ។ បុគ្គលនេះត្រូវបង់ពន្ធឲ្យអ៊ីម៉ាំ^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{صلوات الله عليهم} ។ អ្វីដែលបុគ្គលនោះបរិភោគពីដីនោះជារបស់បុគ្គលនោះ រហូតដល់អាល់-ក្រ័អ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{صلوات الله عليهم} ដើមឡើងវិញដោយកាន់ដាវ ។ គេ^{صلوات الله عليه والسلم}នឹងគ្រប់គ្រងផែនដី នឹងហាមឃាត់ដីនោះ និងបណ្តេញពួកគេ[ដែលគ្មានសិទ្ធិ]ចេញពីដីនោះ ដូចរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ធ្លាប់បានគ្រប់គ្រង ធ្លាប់បានហាមឃាត់ដីនោះដែរ លើកលែងតែអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្ត្រីអាស្រ័យយើង^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រោះនេះជាចំណែករបស់ពួកគេ ។ គេ^{صلوات الله عليه والسلم}នឹងប្រគល់ដីនោះឲ្យទៅពួកគេ ។" (1 / 407 : 1) (الكافي)

***

١٢٧/٧-٢/١٢٩ العياشي: عَنْ عَمَارِ السَّابِطِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾، قَالَ: «فَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ لِرَسُولِهِ، وَ مَا كَانَ لِرَسُولِهِ فَهُوَ لِلْإِمَامِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ صفحة : ٥٧١ الحديث : ٩٩ / ٣٩٦٢ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٢٥ الحديث : ٦٥)**
7/127-129/2 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី បានតំណាលតមកពី អ៊ុម៉ាំរ អាល់-សាបាទ្រី ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាច្និ អ៊ុប្បឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានរចនៈថា៖ [៧:១២៨] ផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អាល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គប្រគល់ផែនដីនោះឲ្យបាវណាមួយរបស់ព្រះអង្គកាន់កាប់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អ្វីក៏ដោយដែលជារបស់អាល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} វាជារបស់រស្មីល^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ អ្វីក៏ដោយដែលជារបស់រស្មីល^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} វាជារបស់អ៊ីម៉ាំ^{صلوات الله عليه والسلم} បន្ទាប់ពីរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ។" (65 / 25 : 2) (تفسير العياشي)

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

១៣០. យើងបានធ្វើឲ្យមនុស្សរបស់ហ្វឺរ៉េអូនិងទុក្ខដោយសារ[ការរាំងស្ងួត]ច្រើនឆ្នាំ និងដោយសារការខាតបង់ផលានុផល ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់រឭក ។

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ ۗ وَإِنْ تُصِبَّهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

១៣១. តែពេលសេចក្តីល្អកើតមានដល់ពួកគេ ពួកគេថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលយើងត្រូវបាន ។" ពេលសេចក្តីអាក្រក់កើតមានដល់ពួកគេ ពួកគេចាត់ទុកវាជាប្រដូលអាក្រក់ដោយទម្លាក់ទៅលើមូសានិងបណ្តាអ្នកនៅខាងគេ ។ ចូរដឹងឲ្យថាប្រដូលអាក្រក់របស់ពួកគេនៅលើអាល់ឡោះហ្ន៎ (គឺស្រេចតែអាល់ឡោះហ្ន៎កំណត់ទេ) តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتَانَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِيَتَسَحَّرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

១៣២. ពួកគេបានថា៖ "ទោះបីលោកនាំសញ្ញាផ្សេងៗមកសម្តែងឲ្យយើងស្ទើរចក់ដោយ ក៏យើងមិនជឿលោកទេ ។"

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَءَ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾
១៣៣. ដូច្នោះ [ដោយសារតែពួកគេអាក្រក់] យើងបានបញ្ជូនទឹកជំនន់ កណ្តុប ចៃ កង្កែប និងឈាម
មកលើពួកគេ ជាសញ្ញាជាក់ច្បាស់ ។ តែពួកគេក្រអឺតក្រអោង ពួកគេជាជនឧក្រិដ្ឋ ។

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِن كَشِفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ
وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٤﴾

១៣៤. ពេលជម្ងឺពិសបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ពួកគេថា៖ "មូសាអើយ! សូមលោកជួយអង្វរសូមពី
ម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ក្នុងនាមនៃកិច្ចសន្យាដែលព្រះអង្គបានធ្វើជាមួយលោក ។ បើលោកច្រាន
ជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក យើងនឹងឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីល (គឺយ៉ាកូប) ចាកចេញទៅ
ជាមួយលោក ។"

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

១៣៥. តែពេលយើងបានច្រានជម្ងឺពិសចេញពីពួកគេ រហូតដល់កាលកំណត់ដែលពួកគេត្រូវរង់ចាំ
នោះ ពួកគេបែរជាក្បត់[សម្តីឯង] ។

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

១៣៦. ដូច្នោះយើងបានសងវេរពួកគេ (គឺដាក់ទោស) យើងបានពន្លឿនពួកគេក្នុងទឹកសមុទ្រព្រោះពួក
គេបានប្រមាថបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង [និងពីព្រោះពួកគេបាន]ព្រងើយកន្តើយដាក់បណ្តាព្រះសញ្ញា
ទាំងនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៣០-១៣៦

١/١٣٦-١٣٠/٧ العيَاشِي: عَن سُلَيْمَانَ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: «لَئِن كَشِفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ» قَالَ: «الرِّجْزُ هُوَ
التَّلْبُجُ، ثُمَّ قَالَ: حُرَّاسَانُ بِلَادِ رَجَزٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٧٣ الحديث : ٩٩ / ٣٩٦٦ ، تفسير
العيَاشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٥ : الحديث : ٦٨)**

7/130-136/1 [...] អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡេវ៉ាហ្វ ^{عَلِيٌّ} [៧:១៣៤] បើលោកច្រាន
ជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក ថា៖ "ជម្ងឺពិសគឺព្រីល ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
ថា៖ "យូរីសានជាស្រុកជម្ងឺពិស ។" (68 /25 :2 (تفسير العيَاشي

***

٢/١٣٦-١٣٠/٧ القمِّيِّ مقطوعاً و نسب حديثه في المجمع إلى الباقر عليه السلام و الصادق عليه السلام قال
7/130-136/2 អាល់-គ្គុម្ពី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាដ្តុម៉ាត្តុ ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន
ឡើងទៅដល់ អាល់-បាគ្គុរ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ស្គ្វីឌ្វិក ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖

[...] فَإِنَّهُ لَمَّا سَجَدَ السَّحْرَةَ وَ مَنْ آمَنَ بِهِ مِنْ النَّاسِ، قَالَ هَامَانُ لِفِرْعَوْنَ إِنَّ النَّاسَ قَدْ آمَنُوا بِمُوسَى فَانظُرْ مَنْ دَخَلَ فِي دِينِهِ فَاحْبِسْهُ،
فَحَبَسَ كُلَّ مَنْ آمَنَ بِهِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

"ពេលពួកគ្រូមន្តអាគមនិងប្រជារាស្ត្រជឿដែលព្រះអង្គﷺ ក្រាបប្រណិប័តន៍ ហ្វាម៉ាន៍បានប្រាប់ ហ្វៀរអៀន៍ថា៖ "មនុស្សជឿមូសាស្រី ។ សូមព្រះអង្គﷺ ចាប់ខ្លួនពួកដែលជឿសាសនាគេស្រីដាក់ ពន្ធនាគារ ។" ហ្វៀរអៀន៍ក៏បានឃុំឃាំងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទាំងអស់ដែលជឿព្រះអង្គស្រី ។

فَجَاءَ إِلَيْهِ مُوسَى فَقَالَ لَهُ خَلِّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَلَمْ يَفْعَلْ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي تِلْكَ السَّنَةِ الطُّوفَانَ، فَحَرَّبَ دُونَهُمْ وَ مَسَاكِينَهُمْ، حَتَّى خَرَجُوا إِلَى الْبَرِّيَّةِ وَ ضَرَبُوا الْحَيَامَ،

មូសាស្រីក៏បានមកជួបហ្វៀរអៀន៍ ហើយប្រាប់ថា៖ "សូមព្រះអង្គដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។" តែ ហ្វៀរអៀន៍មិនដោះលែងទេ ។ អល់ឡោះហ្វៀរក៏បានបញ្ជូនទឹកជំនន់មកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំនោះ ។ ទឹក ជំនន់នោះបំផ្លាញផ្ទះសំបែងពួកគេ ដល់ថ្នាក់ធ្វើឲ្យពួកគេបោះជំរំនៅក្នុងព្រៃ ។

فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِمُوسَى اذْعُ رَبِّي، حَتَّى يَكْفَ عَنَّا الطُّوفَانَ حَتَّى أُخْلِيَّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَصْحَابِكَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ فَكَفَّ عَنْهُمْ الطُّوفَانَ وَ هَمَّ فِرْعَوْنُ أَنْ يُخْلِيَّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَقَالَ لَهُ هَامَانَ إِنَّ خَلَيْتَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَبَبَكَ مُوسَى وَ أَرَالَ مُلْكَكَ، فَقِيلَ مِنْهُ وَ لَمْ يُخْلِ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

ហ្វៀរអៀន៍ក៏បានប្រាប់មូសាស្រីថា៖ "ចូរអ្នកប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី ។ មូសាស្រីក៏បាន ប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី ។ ខ្ញុំនឹងដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលនិងមិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រី ។" មូសាស្រីក៏បាន ប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី ។ ទឹកជំនន់ក៏ត្រូវបញ្ឈប់ ។ មូសាស្រីគិតថាហ្វៀរអៀន៍នឹងដោះលែងកូន ចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។ តែហ្វាម៉ាន៍បានប្រាប់ហ្វៀរអៀន៍ថា៖ "បើព្រះអង្គដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល មូសាស្រីនឹងឈ្នះព្រះអង្គ ព្រះរាជាណាចក្រព្រះអង្គនឹងដុះជាប ។" ហ្វៀរអៀន៍ក៏បានស្តាប់ ហ្វាម៉ាន៍ មិនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទេ ។

فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي السَّنَةِ الثَّانِيَةِ الْجُرَادَ، فَجَرَدَتْ كُلَّ شَيْءٍ كَانَ لَهُمْ مِنَ النَّبْتِ وَ الشَّجَرِ حَتَّى كَانَتْ تُجْرَدُ شَعْرُهُمْ وَ لِحْيَتُهُمْ، فَجَرَعَ مِنْ ذَلِكَ جَرَعًا شَدِيدًا، وَ قَالَ يَا مُوسَى اذْعُ رَبِّي أَنْ يَكْفَ عَنَّا الْجُرَادَ، حَتَّى أُخْلِيَّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَصْحَابِكَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ، فَكَفَّ عَنْهُمْ الْجُرَادَ، فَلَمْ يَدْعُهُ هَامَانَ أَنْ يُخْلِيَّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

អល់ឡោះហ្វៀរក៏បានទម្លាក់សត្វកណ្តុបមកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំទីពីរ ។ វាស៊ីដំណាំ ដើមឈើរបស់ពួកគេ អស់គ្មានសល់ រហូតដល់ស៊ីសក់និងពុកចង្កាពួកគេ ។ ហ្វៀរអៀន៍ភ័យណាស់ ប្រាប់មូសាស្រីថា៖ "មូសាស្រីអើយ! សូមអ្នកប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី ។ ខ្ញុំនឹងដោះលែងកូនចៅ អ៊ីសរ៉អ៊ីលនិងមិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រី ។" មូសាស្រីក៏បានប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី សត្វ កណ្តុបក៏ត្រូវរកម្ចាត់ ។ តែហ្វាម៉ាន៍មិនឲ្យហ្វៀរអៀន៍ដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទេ ។

فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي السَّنَةِ الثَّلَاثَةِ الْقُمَّلَ، فَذَهَبَتْ زُرُوعُهُمْ وَ أَصَابَتْهُمْ الْمَجَاعَةُ، فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِمُوسَى إِنَّ دَفَعْتَ عَنَّا الْقُمَّلَ، كَفَّمْتُ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ حَتَّى ذَهَبَ الْقُمَّلُ،

អល់ឡោះហ្វៀរក៏បានទម្លាក់សត្វចៃមកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំទីបី ។ វាបំផ្លាញផលដំណាំពួកគេអស់គ្មានសល់ ពួកគេក៏រងការអត់ឃ្លាន ។ ហ្វៀរអៀន៍បានប្រាប់មូសាស្រីថា៖ "បើអ្នកកម្ចាត់សត្វចៃ ខ្ញុំនឹង លែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។" មូសាស្រីក៏បានប្រុងប្រយ័ត្នស្វែងរកស្រុកស្រី ទាល់តែអស់សត្វចៃ ។

وَ قَالَ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقُمَّلَ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ، فَلَمْ يُخْلِ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "សត្វចៃដែលអល់ឡោះហ្វៀរបានបង្កើតដំបូងបង្អស់គឺក្នុងសម័យនោះឯង ។

តែហ្វៀរអ៊ុនដេមីនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទេ ។

فَأَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ بَعْدَ ذَلِكَ الضَّفَادِعَ، فَكَانَتْ تَكُونُ فِي طَعَامِهِمْ وَ شَرَابِهِمْ، ... فَجَزَعُوا مِنْ ذَلِكَ جَزَعًا شَدِيدًا، فَجَاءُوا إِلَى مُوسَى فَقَالُوا ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَذْهَبَ عَنَّا الضَّفَادِعَ، فَإِنَّا نُؤْمِنُ بِكَ وَ نُرْسِلُ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ فَرَفَعَ اللَّهُ عَنْهُمْ ذَلِكَ،
អល់ឡោះហ្វ៊ូក៏បានបញ្ជូនសត្វកង្កែបមកលើពួកគេបន្ទាប់ពីនោះ ។ វាចូលចំណីអាហារ ចូលទឹកផឹក...
ពួកគេភ័យណាស់ មករកមូសា ព្រះអង្គ ថា៖ "សូមជួយបូងស្ទូងអល់ឡោះហ្វ៊ូកឲ្យព្រះអង្គ
កម្ចាត់សត្វកង្កែប យើងនឹងជឿលោក យើងនឹងលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទៅជាមួយលោក
" មូសា ក៏បានបូងស្ទូងម្ចាស់ អល់ឡោះហ្វ៊ូកបានយកសត្វកង្កែបចេញពីពួក
គេ ។

فَلَمَّا أَتَوْا أَنْ يُخْلُوا عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ حَوْلَ اللَّهِ مَاءَ الْيَلِيلِ دَمًا، فَكَانَ الْقَيْطِيُّ يَرَاهُ دَمًا وَ الْإِسْرَائِيلِيُّ يَرَاهُ مَاءً، فَإِذَا شَرِبَهُ الْإِسْرَائِيلِيُّ كَانَ مَاءً، وَ إِذَا شَرِبَهُ الْقَيْطِيُّ كَانَ دَمًا، فَكَانَ الْقَيْطِيُّ يَقُولُ لِلْإِسْرَائِيلِيِّ، حُذِ الْمَاءَ فِي فَمِكَ وَ صَبَّهُ فِي فَمِي، فَإِذَا صَبَّهُ فِي فَمِ الْقَيْطِيِّ تَحَوَّلَ دَمًا فَجَزَعُوا جَزَعًا شَدِيدًا، فَقَالُوا لِمُوسَى لِمَنْ رَفَعَ اللَّهُ عَنَّا الدَّمَ، لِنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ،
ពេលហ្វៀរអ៊ុនដេមីនព្រមដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទេ អល់ឡោះហ្វ៊ូកបានធ្វើឲ្យទឹកទន្លេនីលក្លាយ
ទៅជាឈាម ។ ពួកកុបត្តីឃើញទឹកនោះជាឈាម ចំណែកឯពួកអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលឃើញទឹកនោះជាទឹក
ធម្មតា ។ ដូច្នេះពួកអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលផឹកទឹកនោះ វាជាទឹកធម្មតា ។ ពេលពួកកុបត្តីផឹកទឹកនោះ ទឹកនោះជា
ឈាម ។ ពួកកុបត្តីប្រាប់ពួកអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលថា៖ "សូមយកទឹកដាក់ក្នុងមាត់លោក ហើយខ្លាក់ទឹកនោះពីមាត់
លោកដាក់មកក្នុងមាត់ខ្ញុំ ។" តែពេលគេខ្លាក់ទឹកនោះមកក្នុងមាត់ពួកកុបត្តី ទឹកនោះក្លាយទៅជា
ឈាម ។ ពួកគេភ័យណាស់ ទូលមូសា ថា៖ "បើអល់ឡោះហ្វ៊ូកយកឈាមចេញ យើងនឹងឲ្យកូនចៅ
អ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទៅជាមួយលោក ។"

فَلَمَّا رَفَعَ اللَّهُ عَنْهُمْ الدَّمَ غَدَرُوا، وَ لَمْ يُخْلُوا عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَأَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الرِّجَزَ وَ هُوَ النَّلْحُ، وَ لَمْ يَرَوْهُ قَبْلَ ذَلِكَ، فَمَاتُوا فِيهِ وَ جَزَعُوا جَزَعًا شَدِيدًا وَ أَصَابَهُمْ مَا لَمْ يَعْهَدُوا قَبْلَهُ، فَقَالُوا "ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ - لِمَنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجَزَ لِكُلِّ مَنْ لَكَ - وَ لِنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ" فَدَعَا رَبَّهُ فَكَشَفَ عَنْهُمْ النَّلْحَ فَخَلَّى عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ

តែពេលអល់ឡោះហ្វ៊ូកយកឈាមចេញ ពួកគេក្បត់សម្តី មិនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទេ ។
អល់ឡោះហ្វ៊ូកក៏បានទម្លាក់ជម្ងឺពិស (គឺទណ្ឌកម្ម) មកលើពួកគេ នោះគឺព្យុះព្រិល[ក្រហម]ដែលមិនធ្លាប់
មានកាលពីមុនទេ ។ ពួកគេបានស្លាប់ក្នុងពេលនោះ (អស់ច្រើន) ។ ពួកគេភ័យណាស់ ជម្ងឺពិសនោះ
វាយប្រហារអ្វីដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ។ ពួកគេបានថា៖ [៧:១៣៤] សូមលោកជួយអង្វរសូមពីម្ចាស់
របស់លោកឲ្យយើងផង ក្នុងនាមនៃកិច្ចសន្យាដែលព្រះអង្គបានធ្វើជាមួយលោក ។ បើលោកប្រោស
ជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក យើងនឹងឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលចាកចេញទៅជាមួយលោក ។"
មូសា ក៏បានបូងស្ទូងម្ចាស់ ព្រះអង្គ ព្រិលក៏បានបាត់អស់ ហ្វៀរអ៊ុនដេមីនបានដោះលែងកូនចៅ
អ៊ីសរ៉ឺអ៊ីល ។

فَلَمَّا خَلَّى عَنْهُمْ اجْتَمَعُوا إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ خَرَجَ مُوسَى مِنْ مِصْرَ وَ اجْتَمَعَ إِلَيْهِ مَنْ كَانَ هَرَبَ مِنْ فِرْعَوْنَ وَ بَلَغَ فِرْعَوْنَ ذَلِكَ، فَقَالَ لَهُ هَامَانُ قَدْ نَهَيْتُكَ أَنْ تُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَدْ اجْتَمَعُوا إِلَيْهِ، فَجَزَعُ فِرْعَوْنَ وَ بَعَثَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ وَ خَرَجَ فِي طَلَبِ مُوسَى. (تفسير القمى , ج 1 , ص 237)

ពេលហ្វៀរអ៊ុនដេមីនបានដោះលែងពួកគេៗបានប្រជុំគ្នាជុំវិញមូសា មូសា បានចាកចេញពី

អេស៊ីបត៍ មានមនុស្សមួយចំនួនរត់គេចពីហ្វៀរអៀនដៃ ។ ដំណឹងនេះបានលេចឮទៅដល់ហ្វៀរអៀន ។ ហ្វៀរអៀនបានប្រាប់ហ្វៀរអៀនថា៖ "ទូលបង្គំបានហាមព្រះអង្គហើយថាកុំដោះលែងកូនចៅ អ៊ីសរ៉ាអ៊ែល ។ ពួកគេបានប្រជុំគ្នាជុំវិញមូសា ។" ហ្វៀរអៀនភ័យ បានបញ្ជូនភ្នាក់ងារទៅក្នុងនគរ នានា ហើយបានចេញទៅរកមូសា ។" (237: ص، ج 1، تفسير القمي)

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

១៣៧. យើងបានធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកដែលគេចាត់ទុកថាអន់ខ្សោយនោះ បានទទួលជាកេរមរតកនូវទិស ខាងកើតនិងទិសខាងលិចនៃដែនដីដែលយើងបានប្រសិទ្ធិពរជ័យ ។ ព្រះរាជបន្ទូលដ៏បរមរបស់ម្ចាស់អ្នក បានសម្រេចជាស្ថាពរសម្រាប់បណ្តាកូនចៅ[ស្មោះត្រង់របស់]អ៊ីសរ៉ាអ៊ែល ព្រោះពួកគេមានអំណត់[លើ មាតាឃើង] ។ យើងបានបំផ្លាញចោលនូវអ្វីដែលហ្វៀរអៀននិងប្រជាជាតិគេបានច្នៃបង្កើតនិងអ្វីដែល ពួកគេបានសាងសង់ឡើង ។

وَجَوْرًا نَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مَوْسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

១៣៨. យើងបានឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ែលឆ្លងសមុទ្រ ។ ពួកគេបានទៅដល់ជនមួយក្រុមដែលបូជាខ្លួន ចំពោះរូបបដិមារបស់ពួកគេ ។ ពួកគេ (គឺពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ែលបដិសេធសទ្ធា) បានថា៖ "មូសាអើយ ! សូមលោកចាត់តាំងព្រះមួយអង្គឲ្យយើង ដូចគ្នានឹងបណ្តាព្រះដែលពួកគេមាននោះដែរ ។" គេបានថា៖ "អស់លោកជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ។

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفِيهِ وَبَطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

១៣៩. អ្វីៗទាំងនេះដែលពួកគេ[បណ្តោយខ្លួន]តាមនោះនឹងវិនាស អ្វីដែលពួកគេប្រព្រឹត្តនោះនឹង មោឃៈ ។"

قَالَ اغْيِرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

១៤០. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ឲ្យខ្ញុំស្វែងរកឲ្យអស់លោកនូវព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ដែលសព្វព្រះ ហឫទ័យអស់លោកលើស[ជនឯទៀតក្នុង]លោកទាំងពួងឬ ?"

وَإِذْ أَحْبَبْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتَلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

១៤១. [ម្ចាស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ែលអើយ ! ចូរនឹកឃើញ]កាលយើងបានរំដោះពួកអ្នកពីបក្សពួករបស់ ហ្វៀរអៀនដែលបានធ្វើបាបពួកអ្នកដោយទារុណកម្មអាក្រក់បំផុត ។ ពួកគេបានសម្លាប់បណ្តាកូនប្រុស របស់ពួកអ្នក បានទុកជីវិតបណ្តាស្ត្រី (គឺកូនស្រី) របស់ពួកអ្នក[ជាអ្នកបម្រើ] ។ នៅក្នុងនោះមាននូវការ ល្បួងពិសោធន៍ធំពីម្ចាស់ពួកអ្នក[សម្រាប់ស្រោចស្រង់ពួកអ្នក] ។

نصف
الحزب
١٧

﴿وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فِتْمٍ مِيقَاتِ رَبِّهِ ۚ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ
أَخْلَفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾

១៤២. យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបានបង្កប់វាដោយ[បន្ថែម]ដប់
[យប់ទៀត] ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយមូសាគេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលគ្រប់សែសិប
យប់ ។ មូសាបានប្រាប់ហារូន បងប្រុសគេ ថា៖ "ចូរលោកបងជាតំណាងខ្ញុំក្នុងការដឹកនាំប្រជាជាតិខ្ញុំ ។
ចូរលោកបងប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ (គឺកែតម្រង់មនុស្សពីកំហុស ឲ្យពួកគេប្រសើរឡើង) កុំតាមមាតិកាបស់ពួក
បង្កវិនាស ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៣៧-១៤២

137/7-142/1 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7 1/142-137/7
صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ عَنِ ابْنِ شَهْرَاشُوبَ، قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِرَأْسِ الْجَالُوتِ، لَمَّا قَالَ لَهُ: لَمْ تَلْبَثُوا بَعْدَ نَبِيِّكُمْ إِلَّا ثَلَاثِينَ سَنَةً، حَتَّى
ضَرَبَ بَعْضُكُمْ وَجْهَ بَعْضٍ بِالسَّيْفِ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَأَنْتُمْ، لَمْ تَجِفَّ أَقْدَامُكُمْ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ حَتَّى قُلْتُمْ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ):
﴿اجْعَلْ لَنَا إلهًا كَمَا لَهُمْ إلهة﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٧٩ الحديث : ٣٩٧٠ / ٩٩ ، المناقب - الجزء
: ٢ صفحة : ٤٦)***

7/137-142/1 អ៊ីបនូ ស្កាស្ករវិស្វិប បានថាកាលមេដឹកនាំពួកយ៉ាហ្វិឌីបាននិយាយដាក់អ្នកលើសាសនាថា៖
"អត់ពីសាស្តា^{صلوات الله عليه وسلم}របស់អស់លោកមិនទាន់បានសាមសិបឆ្នាំផង អស់លោកកាប់ក្បាលគ្នាដោយដាវ
ហើយ ។" អ្នកលើសាសនា^{صلوات الله عليه وسلم}មានវចនៈដាក់មេដឹកនាំពួកយ៉ាហ្វិឌីនោះថា៖ "ចំណែកអស់លោកវិញ កាលអស់
លោកឈានជើងចេញពីក្នុងសមុទ្រទាំងលំបាក អស់លោកបាននិយាយដាក់មូសា^{صلى الله عليه وسلم}ថា៖ [៧:១៣៧]
"មូសាអើយ! សូមលោកចាត់តាំងព្រះមួយអង្គឲ្យយើង ដូចគ្នានឹងបណ្តាព្រះដែលពួកគេមាននោះដែរ ។"
(المناقب 2 : 46)

***

137/7-142/1 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7 2/142-137/7
عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ
إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ الدُّنْيَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ احْتَرَهَا عَنْ أَيَّامِ السَّنَةِ وَالسَّنَةُ ثَلَاثُمِائَةٍ وَأَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ يَوْمًا شَعْبَانُ لَا يَتِمُّ أَبَدًا
رَمَضَانُ لَا يَنْقُصُ وَاللَّهُ أَبَدًا وَلَا تَكُونُ فَرِيضَةٌ نَاقِصَةٌ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ ﴿وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ﴾ وَشَوَّالٌ تِسْعَةٌ وَعِشْرُونَ يَوْمًا وَ
ذُو الْقَعْدَةِ ثَلَاثُونَ يَوْمًا لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ﴿وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فِتْمٍ مِيقَاتِ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ وَ ذُو الْحِجَّةِ
تِسْعَةٌ وَعِشْرُونَ يَوْمًا وَالْمُحَرَّمُ ثَلَاثُونَ يَوْمًا ثُمَّ الشُّهُورُ بَعْدَ ذَلِكَ شَهْرٌ تَامٌ وَ شَهْرٌ نَاقِصٌ. (الكافي - الجزء : ٤ صفحة : ٧٨
الحديث : ٢)

7/137-142/2 [...] អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه وسلم} បានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វិ^{تبارك وتعالى}បានបង្កើតលោកក្នុង
រយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{رحل}បានដកថ្ងៃទាំងនេះពីឆ្នាំ ឆ្នាំក៏ទៅជាមានបីរយហាសិបបួន
ថ្ងៃ ។ ខែស្កាស្ករបានមិនដែលគ្រប់ថ្ងៃឡើយ ខែវិមាដូនមិនដែលខ្វះថ្ងៃឡើយ ។ មិនត្រូវទុកឲ្យកាតព្វកិច្ច
ខ្វះឡើយ អស់ឡោះហ្វិ^{رحل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៨៥] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបង្កប់ចំនួន[ថ្ងៃ]ឲ្យពេញ
លេញ ខែស្កាស្ករមានម្ភៃប្រាំបួនថ្ងៃ ។ ខែស្កិល ក្នុងឆ្នាំមានសាមសិបថ្ងៃ ព្រោះអស់ឡោះហ្វិ^{رحل}មាន
ព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៤២] យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបានបង្កប់
ដប់ទៀត ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយមូសាគេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលគ្រប់សែសិបយប់ ។
ខែស្កិល ហ្វិច្ចយ៉ាស្ករមានម្ភៃប្រាំបួនថ្ងៃ ។ ខែអាស់-មូហារវិមមានសាមសិបថ្ងៃ ។ ខែទៀតបន្ទាប់ពីខែ
នោះគ្រប់ថ្ងៃនិងខ្វះថ្ងៃ ។" (الكافي 4 : 2 / 78)

***

١٣٧/٧-٣/١٤٢ عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ مُوسَى لَمَّا حَرَجَ وَإِفْدَاءً إِلَى رَبِّهِ وَعَادَهُمْ ثَلَاثِينَ يَوْمًا، فَلَمَّا زَادَ اللَّهُ عَلَى الثَّلَاثِينَ عَشْرًا قَالَ قَوْمُهُ: أَخْلَفْنَا مُوسَى. فَصَنَعُوا مَا صَنَعُوا... (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥٨٠ الحديث : ٩٩ / ٣٩٧٤ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٧١ الحديث : ٢٦)**

7/137-142/3 [...] អាច្នៃ យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលមូសា^{عليه السلام}ចេញទៅជួបអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានសន្យាពួកគេសាមសិបថ្ងៃ ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}បន្ថែមដប់ថ្ងៃលើសាមសិបថ្ងៃ នោះប្រជាពលរដ្ឋព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានថា៖ "មូសា^{عليه السلام}ចោលយើងហើយ!" ពួកគេក៏បានធ្វើអ្វីដែលពួកគេ បានធ្វើនោះ ។" (تفسير العياشي 2 : 71 / 26)

***

7/137-142/4 អាល់-គូម្មី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាដ្វ័ម៉ាតុ ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន ឡើងទៅដល់ អាល់-បាត្យូរ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ស្វ័ឌ្វិកូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖

وَأَمَّا قَوْلُهُ ﴿وَإِعْدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً - وَآتَمْنَاهَا بِعَشْرِ فَنَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَوْحَى إِلَى مُوسَى أَبِي أَنْزِلْ عَلَيْكَ التَّوْرَةَ الَّتِي فِيهَا الْأَحْكَامُ إِلَى أَرْبَعِينَ يَوْمًا - وَهُوَ ذُو الْقَعْدَةِ وَعَشْرَةٌ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ،
ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{رحل} [៧:១៤២] យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបាន បង្គាប់វាដោយប្រន្ថែមដប់យប់ទៀត ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយមូសា គេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់ រយៈពេលគ្រប់សែសិបយប់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}បានបើកឲ្យមូសា^{عليه السلام}ដឹងថា៖ "អញ^{رحل}នឹងបើកឲ្យអ្នក^{عليه السلام} ដឹង[គម្ពីរ]តៅវត្ត នៅក្នុងនោះមាននូវព្រះរាជបញ្ញត្តិដល់សែសិបថ្ងៃ ។" នោះគឺ[ខែ]ស៊ុល ក្នុងឆ្នាំស្តុ និង ដប់ថ្ងៃនៃខែស៊ុល ហ្ន៎ធុយ៉ាស្តុ ។

فَقَالَ مُوسَى لِأَصْحَابِهِ - إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَدْ وَعَدَنِي - أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيَّ التَّوْرَةَ وَالْأَلْوَاخَ إِلَى ثَلَاثِينَ يَوْمًا، وَ أَمْرَهُ اللَّهُ أَنْ لَا يُعْوَلُ إِلَى أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَتَضْبِقَ صُدُورُهُمْ،

មូសា^{عليه السلام}បានប្រាប់បណ្តាសាវកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى رحل}បានសន្យានឹងខ្ញុំ^{عليه السلام}ថាព្រះអង្គ^{رحل} នឹងបើកឲ្យខ្ញុំ^{عليه السلام}ដឹង[គម្ពីរ]តៅវត្តនិងបន្ទះព្រះគម្ពីរចារឹក ដល់សែសិបថ្ងៃ" អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}បានដាក់ព្រះ រាជបញ្ញាលើព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថាបើកឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា "ដល់សែសិបថ្ងៃ" ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកគេតឹងទ្រូង ។

فَذَهَبَ مُوسَى إِلَى الْمِيقَاتِ - وَاسْتَخْلَفَ هَارُونَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فَلَمَّا جَاوَزَ الثَّلَاثُونَ يَوْمًا وَ لَمْ يَرَجِعْ مُوسَى، [...] غَضِبُوا فَأَرَادُوا أَنْ يُقْتُلُوا هَارُونَ وَ قَالُوا إِنَّ مُوسَى كَذَبْنَا وَ هَرَبَ مِنَّا وَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ وَ اعْبَدُوهُ [عَبَدُوهُ]،

ដូច្នេះ ដល់ពេលណាត់ មូសា^{عليه السلام}បានតែងតាំងហ្វារូន^{عليه السلام}ជាខ្ញុំលិហ្វរបស់កូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ែល ។ ពេល សាមសិបថ្ងៃបានកន្លងផុតទៅ មិនឃើញមូសា^{عليه السلام}ត្រឡប់មកវិញ ពួកគេក្រោធ ចង់សម្លាប់ហ្វារូន^{عليه السلام} ថា៖ "មូសា^{عليه السلام}កុហកយើង បានរត់ចោលយើង ។ យើងគប្បីយកកូនគោបាមកធ្វើសក្ការៈ ។"

فَلَمَّا كَانَ يَوْمٌ عَشْرَةٌ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى الْأَلْوَاخَ وَ مَا يَخْتَاخُونَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَحْكَامِ - وَ الْأَخْبَارِ وَ السُّنَنِ وَ الْقِصَصِ، (تفسير القمي - جلد : ١ صفحه : ٢٣٩)

លុះដល់ថ្ងៃទីដប់ខែ ស៊ុល ហ្ន៎ធុយ៉ាស្តុ អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}បានបើកឲ្យមូសា^{عليه السلام}ដឹងព្រះគម្ពីរចារឹក ព្រះរាជ បញ្ញត្តិនានា ដំណឹងនានា ស៊ុនណាស្តុនិងរឿងផ្សេងៗ ដែលពួកគេត្រូវការពីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។"

(تفسير القمي 1: 239)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرِنِي وَلَكِنِ أَنظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ وَفَسَوَفَ تَرِنِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

១៤៣. កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួបយើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវព្រះកាយព្រះអង្គ]ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះបារមី[ឲ្យឃើញពន្លឺនៃវិរោធនភាពព្រះអង្គ]ទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី មូសាក៏បានដួលសន្លប់ ។ លុះដឹងខ្លួនវិញ គេបានទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា ។"

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَ لَمِى فَاخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾
១៤៤. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "មូសាអើយ ! អញបានជ្រើសយកអ្នកលើបណ្តាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកយកអ្វីដែលអញបានឲ្យអ្នក ចូរអ្នកនៅក្នុងបណ្តាអ្នកកត់ត្រា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៣-១៤៤

١/١٤٤-١٤٣/٧ ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ ابْنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى» فَسَأَلَهُ عَنْ آيَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ فِي الْأَنْبِيَاءِ، فَكَانَ فِيمَا سَأَلَهُ أَنْ قَالَ لَهُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَ كَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرَانِي وَ لَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾؟ كَيْفَ يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ كَلِيمَ اللَّهِ مُوسَى ابْنُ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يَجُوزُ عَلَيْهِ الرُّؤْيُ حَتَّى يَسْأَلَهُ هَذَا السُّؤَالُ؟

7/143-144/1 [...] អាស់ ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អាស់-យ៉ាហ្គាំ បានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាស់-ម៉ាក្នូមូន ដោយមានវត្តមានអ៊ីម៉ាអាស់-រដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាស់-ម៉ាក្នូមូនបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ! ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ជាអវិរុទ្ធបុគ្គលមែនទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាស់-ម៉ាក្នូមូនបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស់គូរអានដែលស្តីអំពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយថា៖ "មានន័យថាអ្វីទៅព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [៧:១៤៣] កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួបយើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវព្រះកាយព្រះអង្គ]ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើល

ទៅឯភ្នំ? ហេតុអ្វី "អ្នកនិយាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎" មូសា ប៊ីន ម៉ូមរ៉ន មិនដឹងថាមិនអាចមើល ឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ហើយបានសួរម្ចាស់ព្រះអង្គសំណួរនេះ ?"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ كَلِيمَ اللَّهِ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلِمَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَزَّ أَنْ يُرَى بِالْأَبْصَارِ، وَ لَكِنَّهُ لَنَا كَلِمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ قَرَّبَهُ نَجِيًّا رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ فَأَخْبَرَهُمْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ كَلَّمَهُ وَ قَرَّبَهُ وَ نَجَاهُ، فَقَالُوا: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَسْمَعَ كَلَامَهُ كَمَا سَمِعْتَ وَ كَانَ الْقَوْمُ سَبْعَ مِائَةِ أَلْفِ رَجُلٍ، فَاخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعِينَ أَلْفًا، ثُمَّ اخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعَةَ أَلْفٍ، ثُمَّ اخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِ رَبِّهِ.

អាល្លោក-វិញ្ញាណកថាមានចែងថា: "អ្នកនិយាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎" មូសា ប៊ីន ម៉ូមរ៉នដឹងថាអស់ឡោះហ្ន៎ មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអាចមើលឃើញព្រះអង្គដោយភ្នែកទៅទៀត តែពេលអស់ឡោះហ្ន៎បាន និយាយជាមួយព្រះអង្គ បានឲ្យព្រះអង្គចូលមកជិត ព្រះអង្គបានត្រឡប់ទៅជួបប្រជាជាតិ ព្រះអង្គវិញ ប្រាប់ពួកគេថាអស់ឡោះហ្ន៎បាននិយាយរកព្រះអង្គ បានឲ្យព្រះអង្គចូលជិត ដើម្បីឲ្យប្រាប់ព្រះអង្គ ពួកគេបានថា: "យើងមិនជឿលោកទេ ដរាបណាយើងមិនបានឮសម្តី អស់ឡោះហ្ន៎ដូចលោកបានឮនោះទេ ។" ប្រជាជាតិព្រះអង្គមានចំនួន ៧០០ ០០០ នាក់ ។ ព្រះ អង្គបានជ្រើសរើសពួកគេ ៧០ ០០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០០០ នាក់នេះ ៧០០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០០ នាក់នេះ ៧០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០ នាក់នេះ ៧០ នាក់ដើម្បីទៅជួបម្ចាស់ព្រះអង្គ ។

فَخَرَجَ بِهِمْ إِلَى طُورِ سَيْنَاءَ، فَأَقَامَهُمْ فِي سَفْحِ الْجَبَلِ، وَ صَعِدَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى الطُّورِ، فَسَأَلَ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْ يُكَلِّمَهُ وَ يُسْمِعَهُمْ كَلَامَهُ، فَكَلَّمَهُ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرَهُ وَ سَمِعُوا كَلَامَهُ مِنْ فَوْقِ وَ اسْقَلَ وَ يَمِينِ وَ شِمَالِ وَ وِرَاءِ وَ أَمَامَ، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَخَذَتْهُ فِي الشَّجَرَةِ، ثُمَّ جَعَلَهُ مُنْبَعِثًا مِنْهَا حَتَّى سَمِعُوهُ مِنْ جَمِيعِ الْوُجُوهِ، فَقَالُوا لَهُ: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ بِأَنَّ الَّذِي سَمِعْنَاهُ كَلَامُ اللَّهِ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً، فَلَمَّا قَالُوا هَذَا الْقَوْلَ الْعَظِيمَ وَ اسْتَكْبَرُوا وَ عَتَوْا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِمْ صَاعِقَةً، فَأَخَذَتْهُمْ بِظُلْمِهِمْ فَمَاتُوا،

ព្រះអង្គបានទៅកាន់ភ្នំស៊ីណៃជាមួយពួកគេ ។ ព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេសម្រាកនៅឯជើង ភ្នំ ហើយព្រះអង្គបានឡើងទៅលើភ្នំនោះ ។ ព្រះអង្គបានសួរនិយាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ដើម្បីដឹងឲ្យពួកគេបានឮព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះរាជបន្ទូលរក ព្រះអង្គ ហើយពួកគេបានឮព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គពីលើ ពីក្រោម ពីខាងស្តាំ ពីខាងឆ្វេង ពីខាង ក្រោយ ពីខាងមុខ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យព្រះរាជបន្ទូលនោះនៅក្នុងដើមឈើ ហើយបានធ្វើ ឲ្យវាផ្សាយចេញពីដើមឈើលុះគេអាចឮវាបានពីគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ។ តែពួកគេបានប្រាប់មូសាថា ថា: "យើងមិនជឿលោកទេដែលយើងបានឮនោះ ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ យ៉ាងជាក់ស្តែងទេ ។" ពេលពួកគេបាននិយាយសម្តីឆ្ងល់នេះ បានក្រអឺតក្រអោង បានប្រទូសប្រឆាំង អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជូនរន្ធបាញ់មកលើពួកគេ ប្រហារពួកគេព្រោះតែពួកគេប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ ពួកគេក៏បានស្លាប់ ។

فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا رَبِّ، مَا أَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِذَا رَجَعْتُ إِلَيْهِمْ وَ قَالُوا: إِنَّكَ دَعَبْتَ بِهِمْ فَقَتَلْتَهُمْ لِأَنَّكَ لَمْ تَكُنْ صَادِقًا فِيمَا ادَّعَيْتَ مِنْ مُنَاجَاةِ اللَّهِ تَعَالَى إِيَّاكَ؟ فَأَخْبَاهُمْ اللَّهُ وَ بَعَثَهُمْ مَعَهُ، فَقَالُوا: إِنَّكَ لَوْ سَأَلْتَ اللَّهَ أَنْ يُرِيكَ أَنْ تَنْظُرَ إِلَيْهِ لَأَجَابَكَ وَ كُنْتَ تُخْبِرُنَا كَيْفَ هُوَ فَتَعْرِفُهُ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ؟

មូសាបានទូលថា: "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងប្រាប់កូន

ចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថាអ្វីពេលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់ទៅជួបពួកគេវិញ? ពួកគេនឹងថា: "លោកស្រី បានចេញទៅជាមួយពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេព្រោះលោកស្រីមិនសច្ចៈដូចលោកស្រីបានថា អស់ឡោះហ្ន៎ បាននិយាយរកលោកស្រីនោះទេ?" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ហើយឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅវិញជាមួយមូសាស្រី ។ ពួកគេបានថា: "លោកឧបគួរតែសូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ បង្ហាញខ្លួនព្រះអង្គដើម្បីលោកស្រីនឹងបានឃើញព្រះអង្គ ហើយលោកស្រីនឹងអាចប្រាប់យើង បានថាព្រះអង្គដូចអ្វី ដើម្បីយើងនឹងស្គាល់ព្រះអង្គឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះបាទព្រះអង្គ ។"

فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا قَوْمِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُرَى بِالْأَبْصَارِ، وَلَا كَيْفِيَّةَ لَهُ، وَإِنَّمَا يُعْرَفُ بِآيَاتِهِ، وَ يُعَلَّمُ بِأَعْلَامِهِ. فَقَالُوا: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَسْأَلَهُ. فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا رَبِّ، إِنَّكَ قَدْ سَمِعْتَ مَقَالََةَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ أَنْتَ أَعْلَمُ بِصَلَاحِهِمْ. فَأَوْحَى اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَيْهِ: يَا مُوسَى، سَلْنِي مَا سَأَلْتُكَ، فَلَنْ أُؤَاخِذَكَ بِجَهْلِهِمْ.

មូសាស្រីមានចន្ទៈថា: "ប្រជារាស្ត្រអើយ! មិនអាចមើលឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ដោយភ្នែកទេ ឯព្រះ គុណសម្បត្តិព្រះអង្គក៏ដូច្នោះដែរ ។ តែគេអាចស្គាល់ព្រះអង្គបានអាស្រ័យព្រះសញ្ញានានារបស់ ព្រះអង្គ ហើយអាចស្គាល់ព្រះអង្គបានអាស្រ័យអ្វីដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យដឹង ។" ពួកគេបានថា: "យើងមិនជឿលោកស្រីទេ ដរាបណាលោកស្រីមិនសូមព្រះអង្គទេ ។" មូសាស្រីបានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ព្រះអង្គបានឮសម្តីពួកគេចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលហើយ ហើយព្រះអង្គទ្រង់ញាណថាពួកគេ ត្រឹមត្រូវឬទេ ។" អស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា: "មូសាស្រីអើយ! ចូរអ្នកសូមអញអ្វីដែលអ្នកចង់សូមនោះចុះ ព្រោះអញនឹងមិនសម្លាប់អ្នកដោយសារតែពួកគេអវិជ្ជានោះទេ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): رَبِّ ﴿أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ فَالَ لَنْ تَرَانِي وَ لَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ﴾ وَ هُوَ يَهْوِي ﴿فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾ بِآيَةٍ مِنْ آيَاتِهِ ﴿جَعَلَهُ دَكًّا وَ حَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ﴾ يَقُولُ: رَجَعْتُ إِلَى مَعْرِفَتِي بِكَ عَنْ جَهْلِ قَوْمِي ﴿وَ أَنَا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ مِنْهُمْ بِأَنَّكَ لَا تُرَى « فَقَالَ الْمَأْمُونُ: لِلَّهِ ذِكْرٌ يَا أَبَا الْحَسَنِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٨٠ : الحديث : ٩٩ / ٣٩٧٥ ، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) - الجزء : ١ : صفحة : ٢٠٠ الحديث : ١ ، التوحيد - صفحة : ١٢١ : الحديث : ٢٤) **

ដូច្នោះ ត្រង់នេះឯងដែលមូសាស្រីបានទូលថា: "[៧:១៤៣] "កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួប យើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា: "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តា បង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវព្រះកាយព្រះអង្គដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះ រាជបន្ទូលថា: "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នក នឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះ បាទព្រះអង្គឲ្យឃើញពន្លឺនៃវិវាចនភាពព្រះអង្គទៅលើ ភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី មូសាក៏បានដួលសន្លប់ ។ លុះដឹងខ្លួនវិញ គេបានទូលថា: "សូមថ្វាយ សេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។" ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មករកការស្គាល់ព្រះអង្គវិញ ចាកឆ្ងាយពីការអវិជ្ជារបស់ប្រជាជាតិទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា" គឺចេញពី ពួកគេទាំងនោះដែលមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ។" អាស់-ម៉ាក្ម់មុនបានទូលថា: "អាច្នី អាស់- ហ្វាសាន់ មូសាស្រីអើយ! អស់ឡោះហ្ន៎ប្រទាននូវការយល់ដឹង ។" (1/200 :1 (عليه السلام) عيون أخبار الرضا

***

١٤٣/٧-١٤٤-٢/١ و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْفَهَانِيِّ، عَنْ سَلِيمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمُنْقَرِيِّ، عَنْ حُفْصِ بْنِ غِيَاثِ النَّحَعِيِّ الْقَاضِي، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ:

﴿فَلَمَّا تَخَلَّى رُبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا﴾، قَالَ: «سَاحَ الْجَبَلِ فِي الْبَحْرِ، فَهُوَ يَهْوِي حَتَّى السَّاعَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢

صفحة : ٥٨١ الحديث : ٩٩ / ٣٩٧٦ ، التوحيد - الجزء : ١ صفحة : ١٢٠ : الحديث : ٢٣)**

7/143-144/2 [...] ហ្វាហ្វាដូ ប៊ីន ក្រ័យ៉ាស្ត អាស់-ណាឌីអ៊ី អាស់-ក្រ័ឌី បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} [៧:១៤៣] លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះបារមីទៅ លើក្នុង ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងលិចទៅក្នុងសមុទ្រ ហើយវានៅក្នុង សមុទ្រនោះរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។" (التوحيد: 23 / 120)

***

١٤٣/٧-١٤٤/٣ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُوسَى، [قَالَ: أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ]، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامٍ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ مُعَاوِيَةُ بْنُ وَهَبٍ وَ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنُ أَعْيَنَ، فَقَالَ لَهُ مُعَاوِيَةُ ابْنُ وَهَبٍ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا تَقُولُ فِي الْحَبْرِ الَّذِي رُوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رَأَى رَبَّهُ، عَلَى أَيِّ صُورَةٍ رَأَهُ؟ وَ عَنِ الْحَدِيثِ الَّذِي رَوَاهُ أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَرَوْنَ رَبَّهُمْ فِي الْجَنَّةِ، عَلَى أَيِّ صُورَةٍ يَرُونَهُ؟ فَتَبَسَّمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ثُمَّ قَالَ: «يَا مُعَاوِيَةُ، مَا أَفْبَحَ بِالرَّجُلِ يَأْتِي عَلَيْهِ سَبْعُونَ سَنَةً أَوْ ثَمَانُونَ سَنَةً يَعِيشُ فِي مَلِكِ اللَّهِ وَ يَأْكُلُ مِنْ نِعْمِهِ، ثُمَّ لَا يَعْرِفُ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ؟».

7/143-144/3 [...] មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អាច្ឆិ អ៊ីម៉ែរី បានតំណាលតមកពី ហ្វ៊ីស្តាំ ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅជុំ ជាមួយ អាស់-ស្រ័ឌី ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ូក្ត៍ហ្វារ ប៊ីន មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាល មូអ្វីយ៉ាស្ត ប៊ីន វ៉ាហ្វាប បានមករក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយ អាប់ខុល ម៉ាលិក ប៊ីន អាត្មាវង្ស ។ មូអ្វីយ៉ាស្ត ប៊ីន វ៉ាហ្វាប បានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ! តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីហ្វាខ្វីស្ត្រមួយដែល ទទួលបានមកពីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្វីអំពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឃើញម្ចាស់ ^{وَعَلَّ} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឃើញម្ចាស់ ^{وَعَلَّ} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានរូបសណ្ឋានដូចអ្វី ? ហ្វាខ្វីស្ត្របានឲ្យដឹងមកពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថាបណ្តា អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឃើញម្ចាស់ពួកគេនៅក្នុងឋានសួគ៌ តើពួកគេឃើញព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} មានរូបរាងដូចអ្វី ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឮញឹម ហើយមានវចនៈថា៖ "មូអ្វីយ៉ាស្តអើយ ! អ្វីទៅដែលអាក្រក់បំផុតសម្រាប់បុគ្គល ដែលបានរស់នៅដល់អាយុចិតសិបឆ្នាំ ឬប្រាំបីឆ្នាំ រស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្ររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} បរិភោគអំណោយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} តែមិនស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} ឲ្យស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} ទេនោះ ?"

ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا مُعَاوِيَةُ، إِنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمْ يَرَ الرَّبَّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِمُشَاهَدَةِ الْعَيْنِ، وَ إِنَّ الرُّؤْيَةَ عَلَى وَجْهِينَ: رُؤْيَةُ الْقَلْبِ وَ رُؤْيَةُ الْبَصَرِ، فَمَنْ عَنَى بِرُؤْيَةِ الْقَلْبِ فَهُوَ مُصِيبٌ، وَ مَنْ عَنَى بِرُؤْيَةِ الْبَصَرِ فَقَدْ كَذَّبَ وَ كَفَرَ بِاللَّهِ وَ بِآيَاتِهِ، لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ شَبَّهَ اللَّهَ بِخَلْقِهِ فَقَدْ كَفَرَ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនបានឃើញម្ចាស់ ^{وَعَلَّ} នឹងភ្នែក ទេ ។ ការឃើញមានពីរប្រភេទគឺ៖ ឃើញនឹងចិត្តនិងឃើញនឹងភ្នែក ។ អ្នកណាចង់និយាយថាឃើញនឹង ចិត្ត អ្នកនោះនៅលើផ្លូវត្រូវ ។ អ្នកណាចង់និយាយថាឃើញនឹងភ្នែក អ្នកនោះកុហក អ្នកនោះនិយាយ ប្រមាថអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} និងព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} ព្រោះសម្តីរបស់ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺ៖ "អ្នកណាថា អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} ដូចសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} អ្នកនោះនិយាយប្រមាថ ។"

وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: سُمِلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقِيلَ لَهُ: يَا أَخَا رَسُولِ اللَّهِ، هَلْ رَأَيْتَ رَبَّكَ؟ فَقَالَ: كَيْفَ أَعْبُدُ مَنْ لَمْ أَرَهُ؟ لَمْ تَرَهُ الْعُيُونُ بِمُشَاهَدَةِ الْعَيْنِ، وَ لَكِنْ رَأَيْتَهُ الْقُلُوبُ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ.

ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អាស់- ហ្វ៊ីស្តាំ ប៊ីន អ្វីយ៉ាស្ត ដែលមានវចនៈថាគេបានសួរអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ប្អូន ^{صلوات الله عليه والسلام}

រឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ! តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មើលឃើញម្ចាស់ ^{وجل} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មាន រចនៈថា៖ "តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាចធ្វើសក្ការៈព្រះដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មើលមិនឃើញនោះកើត? ភ្នែកមិនអាចមើល ឃើញព្រះអង្គ ^{وجل} ទេ តែគេមើលឃើញព្រះអង្គ ^{وجل} នឹងចិត្តដោយជំនឿ ។"

وَ إِذَا كَانَ الْمُؤْمِنُ يَرَى رَبَّهُ بِمُشَاهَدَةِ الْبَصَرِ، فَإِنَّ كُلَّ مَنْ جَازَ عَلَيْهِ الْبَصَرُ وَ الرَّؤْيَةُ فَهُوَ مَخْلُوقٌ، وَ لَا بُدَّ لِلْمَخْلُوقِ مِنْ خَالِقٍ، فَقَدْ جَعَلْتَهُ إِذَنْ مُحَدَّثًا مَخْلُوقًا، وَ مَنْ شَبَّهَهُ بِمَخْلُوقِهِ فَقَدْ أَخَذَ مَعَ اللَّهِ شَرِيكًا.

បើមុនមើលឃើញម្ចាស់ ^{وجل} ខ្លួនដោយភ្នែក អ្នកនោះចាត់ទុកម្ចាស់ ^{وجل} ខ្លួនជាសត្វលោកដែលផ្លាស់ប្តូរទៅតាម ពេលវេលា ។ អ្នកណាក៏ដោយដែលអាចមើលឃើញ អ្នកនោះជាសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមក ដូច្នេះ សត្វលោកនោះត្រូវព្រះអង្គបង្កើតបង្កើតមកជាចាំបាច់ ។ អ្នកក៏ដោយដែលថាព្រះអង្គ ^{وجل} ដូចសត្វលោក ដែលព្រះអង្គ ^{وجل} បង្កើតមក អ្នកនោះស្ថិតិជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} (ពោលគឺអ្នកនោះហ៊ុយហាយជាមួយ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل}) ។

وَيَلَهُمْ، أَمْ لَمْ يَسْمَعُوا قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ وَ قَوْلَهُ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿لَنْ تَرَانِي وَ لَكِنْ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَخَلَّى رُؤْيَهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا﴾

អបមង្គលលើពួកគេនោះ! ពួកគេមិនឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} ទេ គឺ៖ [៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាច យល់ (គឺឃើញ) ព្រះអង្គបានឡើយ តែព្រះអង្គទ្រង់ញាណ (គឺឃើញ) ចក្ខុវិញ្ញាណទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់មហាសុខុម (គឺល្អិតល្អន់បំផុត) ព្រះអង្គទ្រង់មហាញាណ? និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{وجل} ទៅរកមូសា ^{عليه السلام} ថា៖ "[៧:១៤៣] អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះបារមីទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេច ខ្ទី ។

وَ إِذَا طَلَعَ مِنْ نُورِهِ عَلَى الْجَبَلِ كَضَوْءٍ يُخْرِجُ مِنْ سَمِّ الْحَيَاظِ فَدَكَدَكَتِ الْأَرْضُ، وَ صَعِقَتِ الْجِبَالُ، وَ حَرَّ مُوسَى صَعِقًا-أَيَّ مَيِّتًا- فَلَمَّا أَفَاقَ وَ رَدَّ عَلَيْهِ رُوحُهُ قَالَ: ﴿سُبْحَانَكَ ثُبْتُ إِلَيْكَ﴾ مِنْ قَوْلِ مَنْ زَعَمَ أَنَّكَ تَرَى، وَ رَجَعْتُ إِلَى مَعْرِفَتِي بِكَ أَنَّ الْأَبْصَارَ لَا تُدْرِكُكَ، ﴿وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وَ أَوَّلُ الْمُقَرَّبِينَ بِأَنَّكَ تَرَى وَ لَا تُرَى وَ أَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى.

ព្រះស្មីព្រះអង្គ ^{وجل} បានភ្លឺឡើងលើភ្នំដូចពន្លឺបាញ់ចេញពីក្នុងតូទម្ពូល ដីបែកបាក់ ភ្នំរលំរលាយ ឯមូសា ^{عليه السلام} ដួលសន្លប់បាត់ស្មារតី ពោលគឺស្លាប់ ។ ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ភ្ញាក់ខ្លួនវិញ វិញ្ញាណព្រះអង្គ ^{عليه السلام} វិល ត្រឡប់មកចូលខ្លួនព្រះអង្គ ^{عليه السلام} វិញ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទូលថា៖ "[៧:១៤៣] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករក ព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ចាកឆ្ងាយពីសម្តីរបស់ពួកដែលថាអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ^{وجل} ។ ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} បែរមករកការស្គាល់ព្រះអង្គ ^{وجل} វិញថាភ្នែកពុំអាចចាប់ព្រះអង្គ ^{وجل} បានទេ ទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា និងជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលទទួលស្គាល់ ថាព្រះអង្គ ^{وجل} ឃើញតែគេពុំអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ^{وجل} ទេ ថាព្រះអង្គ ^{وجل} នៅក្នុងគំហើញដែលខ្ពស់ បំផុត ។"

ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَفْضَلَ الْفَرَائِضِ وَ أَوْجَبَهَا عَلَى الْإِنْسَانِ مَعْرِفَةُ الرَّبِّ، وَ الْإِقْرَارُ لَهُ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَ حَدُّ الْمَعْرِفَةِ أَنْ يَعْرِفَ اللَّهُ أَنْ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ، وَ لَا شَبِيهَ لَهُ وَ لَا نَظِيرَ، وَ أَنْ يَعْرِفَ أَنَّهُ قَدِيمٌ مُتَبَتُّ مَوْجُودٌ غَيْرُ فَعِيدٍ، مَوْصُوفٌ مِنْ غَيْرِ شَبِيهِ لَهُ وَ لَا نَظِيرَ لَهُ وَ لَا مُبْطِلٌ ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាតព្វកិច្ចដែលសំខាន់កំពូលនិងចាំបាច់បំផុតក្នុងបណ្តាកាតព្វកិច្ចទាំងនេះដាក់មកលើមនុស្សជាតិគឺការទទួលស្គាល់ម្ចាស់ عز وجل ខ្លួន និងការទទួលស្គាល់ថាខ្លួនជាបាវរបស់ព្រះអង្គ عز وجل ។ ព្រំដែននៃការទទួលស្គាល់ក្នុងការទទួលស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل នោះគឺពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ عز وجل ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គ عز وجل ទេ ពុំមានអ្វីស្មើព្រះអង្គ عز وجل ទេ ទទួលស្គាល់ថាមានព្រះអង្គ عز وجل តាំងដើមមកហើយឥតទីបំផុត ថាព្រះអង្គ عز وجل គង់នៅឥតអវសាន ។ គេពណ៌នាអំពីព្រះអង្គ عز وجل ថាពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គ عز وجل ទេ ពុំមានអ្វីស្មើព្រះអង្គ عز وجل ទេ ពុំមានអ្វីធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عز وجل មោឃៈបានទេ [៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការ ។

و بَعْدَهُ مَعْرِفَةُ الرَّسُولِ وَ الشَّهَادَةُ لَهُ بِالنُّبُوَّةِ، وَ أَدْنَى مَعْرِفَةِ الرَّسُولِ الْإِقْرَارُ بِنُبُوَّتِهِ وَ أَنَّ مَا أَتَى بِهِ مِنْ كِتَابٍ أَوْ أَمْرٍ أَوْ نَهْيٍ فَذَلِكَ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

បន្ទាប់ពីទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ عز وجل គឺទទួលស្គាល់ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم និងប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្តា ។ ការទទួលស្គាល់ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم យ៉ាងហោចបំផុតគឺព្រមទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្តា ថាអ្វីៗដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នាំមក គឺព្រះគម្ពីរ ឬព្រះបញ្ញត្តិ ឬព្រះបម្រាម ទាំងអស់នេះមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។

وَ بَعْدَهُ مَعْرِفَةُ الْإِمَامِ الَّذِي بِهِ يَأْتُمُّ بِنَعْتِهِ وَ صِفَتِهِ وَ اسْمِهِ فِي حَالِ الْعُسْرِ وَ الْيُسْرِ، وَ أَدْنَى مَعْرِفَةِ الْإِمَامِ أَنَّهُ عَدْلٌ النَّبِيِّ إِلَّا دَرَجَةَ النَّبُوَّةِ، وَ وَارِثُهُ، وَ أَنَّ طَاعَتَهُ طَاعَةُ اللَّهِ وَ طَاعَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ التَّسْلِيمُ لَهُ فِي كُلِّ أَمْرٍ، وَ الرَّذُّ إِلَيْهِ وَ الْأَخْذُ بِقَوْلِهِ.

បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺទទួលស្គាល់[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم ជាមួយព្រះគុណសម្បត្តិទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះលក្ខណៈរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះនាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងគ្រាលំបាកនិងក្នុងគ្រាស្រណុក ។ ការទទួលស្គាល់[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم យ៉ាងហោចបំផុតគឺ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្មើនឹងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم លើកលែងឋានៈព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្នងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل និងស្តាប់បង្គាប់ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل (វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم) ចុះចូលខ្លួនចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គ្រប់ប្រការ យោងទៅរកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទទួលយកសម្ព័ន្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

وَ يَعْلَمُ أَنَّ الْإِمَامَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ بَعْدَهُ الْحُسَيْنُ، ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، وَ بَعْدَ عَلِيِّ مُحَمَّدٍ ابْنَهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ جَعْفَرُ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ جَعْفَرٍ مُوسَى ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُوسَى عَلِيُّ ابْنَهُ، وَ بَعْدَ عَلِيِّ الْحَسَنُ ابْنُهُ، وَ الْحُجَّةُ مِنْ وَوَلَدِ الْحَسَنِ.

បុគ្គលត្រូវដឹងថា[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅគឺ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅគឺ អាល-ហ្វិសៃនី صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់មកគឺ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាល-ហ្វិសៃនី صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់ពី អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ មូសា صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី មូសា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពី អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ អាល-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم បុត្ររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم និង អាល-ហ្វិច្ចយ៉ាសូ (ព្រះរាជអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل) ដែលជាព្រះរាជបុត្រមួយអង្គរបស់ អាល-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا مُعَاوِيَةُ، جَعَلْتُ لَكَ فِي هَذَا أَصْلًا فَاعْمَلْ عَلَيْهِ، فَلَوْ كُنْتُ تَمَوْتُ عَلَى مَا كُنْتُ عَلَيْهِ لَكَانَ حَالُكَ أَسْوَأَ الْأَحْوَالِ، فَلَا يَعْزُوكَ

قَوْلُ مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُرَى بِالنَّظَرِ، وَ قَدْ قَالُوا أَغْجَبَ مِنْ هَذَا،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ៍ស៊ីយ! អ្វីទាំងអស់នេះខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើឡើងសម្រាប់លោកជាមូលដ្ឋាន ។ ដូច្នេះចូរលោកអនុវត្តតាមអ្វីទាំងនេះចុះ ។ បើលោកស្លាប់នៅក្នុងប្រការមុនមូលដ្ឋាននេះ ស្ថានភាពលោកនឹងអាក្រក់បំផុត ។ ដូច្នេះចូរលោកកុំចាញ់បោកសម្តីបុគ្គលដែលថាគេអាចមើលឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَدَّ} ដោយភ្នែកនោះឡើយ ពួកគេនិយាយចម្លែកលើសពីនេះទៅទៀត ។"

أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى الْمَكْرُوهِ؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنَ الْقَتْلِ مِنْ حَدِيثِ الطَّيْرِ؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا يُوسُفَ الصِّدِّيقِ إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ زَيْلِحَا؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ زَيْدٍ؟ أَوْ لَمْ يَنْسُبُوا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ الْقَطِيفَةِ؟

ពួកគេមិនបាននិយាយថាអាដាំ ^{عليه السلام} គួរស្អប់ខ្ពើមរួចមកហើយទេ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើអ៊ីបរហ្ន៎ ^{عليه السلام} អ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើដូរដូរ ^{عليه السلام} អ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ អំពីឃាតកម្មរឿងសត្វបក្សី? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើយូស៊ីហ្វ ^{عليه السلام} សច្ចការអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងស្នូលខ្ញុំ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើមូសា ^{عليه السلام} អ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើរ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله وسلم} អ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងស្តេចដូរ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើអូលី ^{عليه السلام} ប៊ិន អាច្វីត្តិលីប ^{عليه السلام} អ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងអាស់-ក្លីទ្វីហ្វាស្ត? ។

إِنَّهُمْ أَرَادُوا بِذَلِكَ تَوْبِيخَ الْإِسْلَامِ لِيَرْجِعُوا عَلَى أَعْقَابِهِمْ، أَعْمَى اللَّهُ أَبْصَارَهُمْ كَمَا أَعْمَى قُلُوبَهُمْ، تَعَالَى اللَّهُ عَن ذَلِكَ غُلُوبًا كَبِيرًا. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٨١ الحديث : ٩٩ / ٣٩٧٧ ، كفاية الأثر - الجزء : ١ صفحة : ٢٥٦)**

ពួកគេធ្វើបែបនេះក្នុងបំណងស្តីបន្ទោសអាស់-អ៊ីស្លាម ដើម្បីធ្វើឲ្យពួកគេបែរក្រោយវិញ ។ សូមអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យពួកគេមើលអ្វីមិនឃើញដូចព្រះអង្គ ^{وَعَدَّ} បានធ្វើឲ្យចិត្តពួកគេខ្វាក់នោះដែរ ។ ព្រះអង្គ ^{وَعَدَّ} មហាខ្ពង់ខ្ពស់ វិសេសវិសាល ផ្តុំផ្តើមលើសនោះក្រែលែង ។" (لغاية الأثر: 256)

***

٤/١٤٤-١٤٣/٧ وَ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيِّ قَالَ وَ قَدْ سَمِعْتُ أَنَا مِنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ عُبَيْدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْفَارِسِيُّ وَ غَبِيْرُهُ رَفَعُوهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ الْكُرُوبِيَيْنِ قَوْمٌ مِنْ شَبْعَانَ مِنْ أَخْلَقِ الْأَوَّلِ جَعَلَهُمُ اللَّهُ خَلْفَ الْعَرْشِ لَوْ فَسِمَ نُورٌ وَاحِدٍ مِنْهُمْ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ لَكَفَاهُمْ ثُمَّ قَالَ إِنَّ مُوسَى لَمَّا سَأَلَ رَبَّهُ مَا سَأَلَ أَمَرَ وَاحِدًا مِنَ الْكُرُوبِيِّينَ فَتَجَلَّى لِلْجَبَلِ فَجَعَلَهُ دَكًّا. (بصائر الدرجات - الجزء : ١ صفحة : ٦٩ الحديث : ٢)**

7/143-144/4 [...] អាច្វី មូហាំម៉ាដ៍ អ៊ីបេដ្វី ប៊ិន អាច្វី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ អាស់-ហ្វារស៊ី និងម្នាក់ទៀតដែលបានតំណាលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ឡើងទៅដល់ អាច្វី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អាច្វី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមជនជំនិត មានស្តីអុស្តូយយើង ^{عليهم} មួយក្រុមដែលនៅក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកដែលត្រូវបង្កើតមុនគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَدَّ} បានឲ្យពួកគេនៅពីខាងក្រោយព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បើរស្តីរបស់ពួកគេណាម្នាក់ត្រូវបែងចែកមកលើប្រជានិករផែនដី រស្តីនោះគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ប្រជានិករផែនដីនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលមូសា ^{عليه السلام} បានសូមម្ចាស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} អ្វីដែលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានសូមនោះ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَدَّ} បានបញ្ជាឲ្យបុគ្គលជំនិតម្នាក់បង្ហាញបារមីរបស់ខ្លួនមកលើភ្នំ បណ្តាលឲ្យភ្នំនោះរលាយ ។" (بصائر الدرجات 1: 69 / 2)

***

*7/143-144/5 អាល់-គុម្ពី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាថ្មម៉ាត្ត ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន

ឡើងទៅដល់ អាល់-បាក្សី^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ស្ត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា:

فَلَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ التَّوْرَةَ وَ كَلَّمَهُ قَالَ ﴿رَبِّ ارْنِي أَنْظُرُ إِلَيْكَ﴾ فَأَوْحَى اللَّهُ ﴿لَنْ تَرَانِي﴾ أَي لَا تَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ ﴿وَلَكِنْ انظُرْ إِلَى الْجِبَلِ - فَإِنْ اسْتَقَرَّ مَكَانُهُ فَسَوْفَ تَرَانِي﴾

កាលអាល់ឡោះហ្ន៎បានគម្ពីរតៅវត្តឲ្យព្រះអង្គ^ﷺ បាននិយាយរកព្រះអង្គ^ﷺ ព្រះអង្គ^ﷺបានទូលថា: "[៧:១៤៣] ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" អាល់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យព្រះអង្គ^ﷺដឹងថា: "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ មានន័យថាអ្នកមិនមានសមត្ថភាពធ្វើបែបនេះបានទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។"

قَالَ فَرَفَعَ اللَّهُ الْحِجَابَ - وَ نَظَرَ إِلَى الْجِبَلِ فَسَاخَ الْجِبَلُ فِي الْبَحْرِ - فَهُوَ يَهْوِي حَتَّى السَّاعَةِ وَ نَزَلَتِ الْمَلَائِكَةُ وَ فُتِحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَدْرِكُوا مُوسَى لَا يَهْرُبُ، فَنَزَلَتِ الْمَلَائِكَةُ وَ أَحَاطَتْ بِمُوسَى وَ قَالُوا تُبُّ يَا ابْنَ عِمْرَانَ: فَقَدَ سَأَلْتَ اللَّهَ عَظِيمًا، ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា: "អាល់ឡោះហ្ន៎បានបើករបាំងចេញ ព្រះអង្គ^ﷺបានមើលទៅឯភ្នំ ភ្នំនោះរលំរលាយទៅក្នុងសមុទ្រ វាធ្លាក់ចុះទៅក្នុងទឹកសមុទ្រនោះរហូតមកដល់ឥឡូវនេះ (លាយឡំជាមួយបាតសមុទ្រ) ។ ពួកទេវតាបានចុះមកបើកទ្វារមេឃ ។ អាល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា: "ចូរទៅរកមូសា^ﷺ ។ គេ^ﷺមិនរត់គេចខ្លួនទេ!" ពួកទេវតាក៏បានចុះទៅឡោមព័ទ្ធមូសា^ﷺ បានថា: "បុត្រ^ﷺរបស់អ៊ីមរីន^ﷺអើយ! ព្រះអង្គ^ﷺបានសូមអាល់ឡោះហ្ន៎ប្រកាសមួយដែលធំសម្បើម ។"

فَلَمَّا نَظَرَ مُوسَى إِلَى الْجِبَلِ قَدْ سَاخَ - وَ الْمَلَائِكَةُ قَدْ نَزَلَتْ، وَقَعَ عَلَى وَجْهِهِ، فَمَاتَ مِنْ حَشْيَةِ اللَّهِ وَ هَوْلِ مَا رَأَى، فَوَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ رُوحَهُ فَرَفَعَ رَأْسَهُ وَ أَفَاقَ وَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبُّ إِلَيْكَ وَ أَنَا أَوْلُ الْمُؤْمِنِينَ أَي أَوْلُ مَنْ أَصَدَّقَ أَنَّكَ لَا تُرَى، ពេលមូសា^ﷺបានមើលទៅឯភ្នំដែលរលាយ ។ ពួកទេវតាបានចុះមក ។ ព្រះអង្គ^ﷺដួលផ្តាប់មុខស្លាប់ព្រោះតែខ្លាចអាល់ឡោះហ្ន៎ និងដោយសារភ័យបណ្តាលមកពីអ្វីដែលព្រះអង្គ^ﷺបានឃើញនោះ ។ បន្ទាប់មកអាល់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យវិញ្ញាណចូលទៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ^ﷺវិញ ។ ព្រះអង្គ^ﷺក៏បានងើបក្បាលឡើង ភ្ញាក់ខ្លួនឡើងវិញ ហើយទូលថា: "[៧:១៤៣] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា" ពោលគឺជាបុគ្គលមុនគេបង្អស់ដែលសូមទទួលស្គាល់ថា "ពុំអាចមើលឃើញព្រះអង្គ^ﷺទេ ។"

فَقَالَ اللَّهُ لَهُ ﴿يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَ بِكَلَامِي - فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ فَتَادَاهُ جِبْرَائِيلُ يَا مُوسَى أَنَا أَحْوَكُ جِبْرَائِيلُ. (تفسير القمي - جلد : ١ صفحه : ٢٣٩)

អាល់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺថា: [៧:១៤៤] "មូសាអើយ! អញបានជ្រើសយកអ្នកលើបណ្តាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកយកអ្វីដែលអញបានឲ្យអ្នកចូរអ្នកនៅក្នុងបណ្តាអ្នកភក្តី ។" យ៉ូបរអ៊ីល^ﷺបានហៅព្រះអង្គ^ﷺថា: "មូសា^ﷺអើយ! ទូលបង្គំ^ﷺ យ៉ូបរអ៊ីល^ﷺ បងប្អូនរបស់ព្រះអង្គ^ﷺ ។" (239 :1 1) (تفسير القمي)

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَا خُدُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَلْسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

១៤៥. យើងបានចារឹកឲ្យគេនៅលើបន្ទះចារឹក ការណែនាំខ្លះសម្រាប់អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនិងសេចក្តី
អធិប្បាយបំភ្លឺខ្លះសម្រាប់សព្វសារពើ ។ [យើងមានព្រះតម្រាស់ថា៖] "ចូរអ្នកចាប់យកអ្វីទាំងនេះយ៉ាង
ខ្ជាប់ខ្ជួន ចូរអ្នកបញ្ជាប្រជាជាតិអ្នកឲ្យចាប់យកអ្វីដែលល្អប្រសើររបស់ពួកគេនៅក្នុងនោះ ។ អញនឹងឲ្យពួកអ្នក
ឃើញជម្រករបស់ជនបំពានបំពាន ។

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

១៤៦. អញនឹងធ្វើឲ្យជនដែលក្រអឺតក្រអោងដោយគ្មានសិទ្ធិ[និងដោយចេតនា]នៅលើផែនដី ឃ្លាត
ចេញពីបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]អញ ។ បើពួកគេឃើញព្រះសញ្ញាមួយណា ពួកគេនឹងមិនជឿព្រះ
សញ្ញានោះទេ ។ បើពួកគេឃើញមាតិកាត្រង់ត្រូវ ពួកគេមិនយកវាជាមាតិកាទេ ។ តែបើពួកគេឃើញមាតិកា
ខុស ពួកគេយកវាជាមាតិកា (គឺប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលខុស) ។" នោះពីព្រោះពួកគេបានច្រានចោលបណ្តា
ព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ពួកគេពុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងបណ្តាព្រះសញ្ញាទាំងនោះទេ ។

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْأَخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

១៤៧. បណ្តាអ្នកដែលច្រានចោលបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើងនិងការជួបលោកមុខ កុសល
ដែលពួកគេបានសាងនឹងមោឃៈ ។ តើពួកគេនឹងត្រូវតបស្នងទីទេពីការតបស្នងដែលសមនឹងអំពើដែល
ពួកគេបានសាងនោះឬ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៤៥-១៤៧

١/١٤٧-١٤٥/٧ الطَّبْرِسِيُّ فِي كِتَابِ (الِاخْتِجَاحِ): رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَرَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ السَّمَّانِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ
اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا تَقُولُ النَّاسُ فِي أَوْلِي الْعِزْمِ، وَ عَنْ صَاحِبِكُمْ؟» يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). قَالَ: قُلْتُ: مَا يَقْدِمُونَ عَلَى
أَوْلِي الْعِزْمِ أَحَدًا.

7/145-147/1 [...] អ្នាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន អាល់-វ៉ាលីដូ អាល់-សាម៉ាន បានថា អាប៊ូ អ្នាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎
មានវចនៈថា៖ "តើគេនិយាយអ្វីខ្លះអំពីបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំ (أولي العزم) គឺព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(عليهم السلام)
និងអំពីលោកម្ចាស់(عليه والسلا)របស់អស់លោក ?" មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន(عليه والسلا) ខ្ញុំបានទូលថា[ពួក
គេបានថា៖ "គេ(عليه والسلا)មិនប្រសើរជាងបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំណាមួយទេ ។"

قَالَ: فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَالَ عَنْ مُوسَى: ﴿وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً﴾ وَ لَمْ يَقُلْ: كُلِّ شَيْءٍ. وَ قَالَ عَنْ
عِيسَى: ﴿وَ لِأَيِّينَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَحْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ وَ لَمْ يَقُلْ: كُلَّ الَّذِي تَحْتَلِفُونَ،

ព្រះអង្គ(عليه والسلا)មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលអំពីមូសា(عليه والسلا)ថា៖ [៧:១៤៥] យើងបាន
ចារឹកឲ្យគេនៅលើបន្ទះចារឹក ការណែនាំខ្លះសម្រាប់អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនិងសេចក្តីអធិប្បាយបំភ្លឺខ្លះសម្រាប់

សព្វសារពើ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមិនមានព្រះបន្ទូលថា "សព្វគ្រប់" ទេ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលអំពីអ្វីសាស្ត្រ^ﷺថា៖ [៤៣:៦៣] ដើម្បីបំភ្លឺអស់លោកគ្រប់រឿងមួយចំនួនដែលធ្វើឲ្យអស់លោកខ្វែងគំនិតគ្នា ។ ព្រះអង្គ^ﷺមិនមានព្រះបន្ទូលថា "[រឿង]សព្វគ្រប់ដែលអស់លោកឈ្មោះគ្នា" នោះទេ ។"

و قَالَ عَنْ صَاحِبِكُمْ - يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - : ﴿قَالَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾ وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿و لَا رَطْبٌ وَ لَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ وَ عِلْمٌ هَذَا الْكِتَابِ عِنْدَهُ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٣ صفحة : ٢٧٦ الحديث : ٥٦٥٧ / ٩٩ ، الإحتجاج - الجزء : ١ صفحة : ٣٧٥)**

ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលអំពីលោកម្ចាស់^ﷺសលាត^ﷺអស់លោក អាមីរុល-មុមីនីន^ﷺ ថា៖ [១៣:៤៣] ចូរអ្នកថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់រវាងខ្ញុំនិងអស់លោក អ្នកដែលមានការចេះដឹងព្រះគម្ពីរដែរ[ជាសាក្សីចំពោះរឿងនេះ] ។" អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦:៥៩] ពុំមានអ្វីដែលស្រស់បូស្ងួតដែលពុំមាន[កត់ត្រាទុក]នៅក្នុងគម្ពីរដាក់ច្បាស់ឡើយ ។ ការដឹងព្រះគម្ពីរនេះនៅឯព្រះអង្គ^ﷺសលាត^ﷺ (គឺអាលី^ﷺ (375) (الاحتجاج: 13:43; 6:59) ។"

***

١٤٥/٧-٢/١٤٧ أحمد بن إدريس، عن محمد بن عبد الجبار، عن صفوان بن يحيى، عن شعيب الحداد، عن ضريس الكناسي، قال: كنت عند أبي عبد الله (عليه السلام) و عنده أبو بصير، فقال أبو عبد الله (عليه السلام): «إن داود ورت علم الأنبياء، و إن سليمان ورت داود، و إن محمداً (صلى الله عليه وآله) ورت سليمان، و إننا ورتنا محمداً (صلى الله عليه وآله)، و إن عندنا ضحف إبراهيم، و ألواح موسى (عليه السلام)».

7/145-147/2 ផ្លូវយំស័ អាល័យ-គូណាស៊ី បានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺ ។ អាច្ឆិ បាស្មៀរ បាននៅជាមួយព្រះអង្គ^ﷺដែរ ។ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺ មានវចនៈថា៖ "ដ្បាវដ្បាវបានទទួលកេរដំណែលព្រះអភិញ្ញាពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^ﷺ ។ ស៊ីឡៃម៉ាន^ﷺបានទទួលកេរដំណែលពីដ្បាវដ្បាវ^ﷺ ។ មូហ្គាម៉ាដ្បាវ^ﷺបានទទួលកេរដំណែលពីស៊ីឡៃម៉ាន^ﷺ ។ យើង^ﷺទទួលកេរដំណែលពីមូហ្គាម៉ាដ្បាវ^ﷺ ។ យើង^ﷺជាម្ចាស់ផ្ទាំងសំណេររបស់អ៊ីបរីហ្វីម^ﷺនិងបន្ទះចារឹករបស់មូសា^ﷺ ។"

فَقَالَ أَبُو بصير: إِنَّ هَذَا هُوَ الْعِلْمُ فَقَالَ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، لَيْسَ هَذَا هُوَ الْعِلْمُ، إِنَّمَا الْعِلْمُ مَا يَخْدُثُ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ، يَوْمًا بِيَوْمٍ، وَ سَاعَةً بِسَاعَةٍ» (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٢٢٥ الحديث : ٤)

អាច្ឆិ បាស្មៀរ បានថា៖ "មែន នេះគឺព្រះអភិញ្ញា ។" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "អាច្ឆិ ! នេះមិនមែនព្រះអភិញ្ញាទេ ។ តែព្រះអភិញ្ញាគឺអ្វីដែលកើតមានឡើងថ្មីៗទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីមួយថ្ងៃ មួយពេលបន្ទាប់ពីមួយពេល ។" (4 / 225 : 1) (الكافي) 27:15-16

***

*7/145-147/3 អាល័យ-អ៊ុយ៉ាស្ត្រី រាយការណ៍តមកពី អាច្ឆិ ហ្គាស្តាស្ត តមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈអំពី អាល័យ-យ៉ាហ្វ័រ ថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានបើកឲ្យមូសា^ﷺដឹងព្រះបន្ទះចារឹក នៅក្នុងនោះមានការរៀបរាប់អធិប្បាយរបស់វត្ថុទាំងអស់ដែលបានកើតមានឡើងហើយ

និងរបស់វត្តទាំងអស់ដែលនឹងកើតមានឡើង រហូតដល់ថ្ងៃដែលពេលវេលានឹងមកដល់ ។ លុះមូសា
 ﷺ ជិតអស់ព្រះជន្ម អស់ឡោះហ្ន៎ បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថាឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ប្រគល់ព្រះបន្ទះ
 ចារឹកឲ្យទៅភ្នំមួយឈ្មោះស៊ីណាស៊ី ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនោះធ្វើអំពីត្បូងមរកតសម្បុររែបតែងមកពីឋាន
 សួគ៌ ។ មូសា ﷺ បានមកដល់ភ្នំនោះ ភ្នំនោះញែកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ។ មូសា ﷺ ក៏បានដាក់ព្រះបន្ទះ
 ចារឹករំទៅក្នុងចន្លោះភ្នំនោះ ។

فَلَمَّا جَعَلَهَا فِيهِ انطَبَقَ الْجَبَلُ عَلَيْهَا، فَلَمْ تَزَلْ فِي الْجَبَلِ حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ نَبِيَّهُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) فَأَقْبَلَ رَكْبٌ مِنَ الْيَمَنِ، يُرِيدُونَ
 نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ)، فَلَمَّا انْتَهَوْا إِلَى الْجَبَلِ انْفَرَجَ، وَ خَرَجَتِ الْأَلْوَاحُ مَلْفُوفَةً كَمَا وَضَعَهَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَأَخَذَهَا الْقَوْمُ،
 فَلَمَّا وَقَعَتْ فِي أَيْدِيهِمْ أَلْفَى اللَّهُ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ أَنْ يَنْظُرُوا إِلَيْهَا وَ هَابُوهَا حَتَّى يَأْتُوا بِهَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ).

ពេលព្រះអង្គ ﷺ បានទុកព្រះបន្ទះចារឹកក្នុងចន្លោះភ្នំញែកនោះហើយ ភ្នំនោះក៏បានបិទវិញកប់ពីលើ
 ព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនោះបាននៅក្នុងភ្នំនោះរហូតដល់អស់ឡោះហ្ន៎ បានចាត់បញ្ជូន
 ព្រះសាស្តាមូហ្វាម៉ាដ្វី របស់ព្រះអង្គ មក ។ មានមនុស្សជិះជំនិះមកពី អាស់-យ៉ាម៉ាស៍ ស្វែងរកព្រះ
 សាស្តា ពួកគេ ។ ពេលពួកគេមកដល់ភ្នំនោះ ភ្នំនោះបានបើកឡើង ព្រះបន្ទះចារឹកចេញមកក្រៅ រំ
 ដួចកាលមូសា ﷺ បានទុកវានៅទីនោះ ។ ពួកគេបានយកព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ពេលព្រះបន្ទះចារឹក
 នោះបាននៅក្នុងដៃពួកគេ អស់ឡោះហ្ន៎ បានចោលទៅក្នុងចិត្តពួកគេនូវការខ្លាចមើលក្នុងសំណុំនោះ
 លុះពួកគេបានជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ជាមួយព្រះបន្ទះចារឹកនេះ ។

وَ أَنْزَلَ اللَّهُ جَبْرَائِيلَ عَلَى نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) فَأَخْبَرَهُ بِأَمْرِ الْقَوْمِ وَ بِالَّذِي أَصَابُوهُ، فَلَمَّا قَدِمُوا عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) سَأَلُوا عَنْهُ
 سَلْمًا عَلَيْهِ، ابْتِدَاءً هُمْ فَسَأَلَهُمْ عَمَّا وَجَدُوا، فَقَالُوا: وَ مَا عَلِمْتُمْ بِمَا وَجَدْنَا؟ قَالَ: أَخْبَرْتَنِي بِهِ رَبِّي، وَ هُوَ الْأَلْوَاحُ. قَالُوا: نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ
 اللَّهِ. فَأَخْرَجُوهَا فَدَفَعُوهَا إِلَيْهِ فَنَظَرَ إِلَيْهَا وَ قَرَأَهَا، وَ كَانَتْ بِالْعِبْرَانِيَّةِ، ثُمَّ دَعَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: دُونَكَ هَذِهِ، فَفِيهَا عِلْمُ
 الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، وَ هِيَ الْأَلْوَاحُ مُوسَى، وَ قَدْ أَمَرْتَنِي رَبِّي أَنْ أَدْفَعَهَا إِلَيْكَ.

យ៉ីបរអ៊ីល បានចុះមកជួបព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ប្រាប់ព្រះអង្គ ឲ្យជ្រាបរឿងមនុស្សមួយ
 ក្រុមនោះនិងអ្វីដែលពួកគេនាំមក ។ ពេលបានមកជួបព្រះសាស្តា ពួកគេបានគំនាប់ព្រះអង្គ ព្រះ
 អង្គ បានចាប់ផ្តើមសួរដល់អ្វីដែលពួកគេរកឃើញ ។ ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ ដឹងថាអស់ទូល
 បង្អំរកឃើញអ្វី?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំ បានប្រាប់ខ្ញុំ ថានោះគឺព្រះបន្ទះ
 ចារឹក ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "អស់ទូលបង្អំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ ជាព្រះសាសនៈទូត របស់
 អស់ឡោះហ្ន៎ (វិស្វលុលឡោះហ្ន៎) ។" ពួកគេបានយកវត្ថុនោះចេញមក ប្រគល់ឲ្យព្រះអង្គ ។
 ព្រះអង្គ មើលព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនោះ ហើយសូត្រព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនេះចារជា
 ភាសាអ៊ីបរ៉េនី (ភាសាអ៊ីស្រាអែល - hebrew) ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានហៅ អាមីរុល-មុយីនីន
 ប្រាប់ព្រះអង្គ ថា៖ "ចូរអ្នក យកវត្ថុទាំងនេះ ព្រោះនៅក្នុងនោះមាននូវព្រះអភិញ្ញាប័ត្ររបស់បុគ្គល
 មុនៗនិងបុគ្គលក្រោយៗ ។ នោះគឺព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសា ។ ម្ចាស់ខ្ញុំ បានប្រាប់ខ្ញុំ ឲ្យ
 ប្រគល់វត្ថុទាំងនេះឲ្យទៅអ្នក ។"

فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَسْتُ أَحْسِنُ قِرَاءَتَهَا. قَالَ: إِنَّ جَبْرَائِيلَ أَمَرْتَنِي أَنْ أَمُرَكَ أَنْ تَضَعَهَا تَحْتَ رَأْسِكَ لِئَلَيْتَكَ هَذِهِ، فَإِنَّكَ تُصْبِحُ وَ قَدْ
 عَلِمْتَ قِرَاءَتَهَا. قَالَ: فَجَعَلَهَا تَحْتَ رَأْسِهِ، فَأَصْبَحَ وَ قَدْ عَلَّمَهُ اللَّهُ كُلَّ شَيْءٍ فِيهَا، فَأَمَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) بِنَسْخِهَا،
 فَنَسَخَهَا فِي جِلْدِ شَاةٍ، وَ هُوَ الْجُفْرُ، وَ فِيهِ عِلْمُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، وَ هُوَ عِنْدَنَا، وَ الْأَلْوَاحُ عِنْدَنَا، وَ عَصَا مُوسَى عِنْدَنَا، وَ نُحْنُ وَرَثَتُنَا
 النَّبِيِّينَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ).

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ូស្វ៊ីល عليه وآله បានប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ថាឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ប្រាប់អ្នក صلوات الله عليه وآله ឲ្យអ្នកដាក់ព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនេះក្រោមក្បាលកំណែកអ្នក صلوات الله عليه وآله យប់នេះ ។ ព្រឹកឡើង ពេលអ្នក صلوات الله عليه وآله ភ្ញាក់ពីដំដេក អ្នក صلوات الله عليه وآله នឹងចេះសូត្រព្រះបន្ទះចារឹកនេះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله (គឺអាច្វី អ្នកបង្កើតឡើង) មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក៏បានទុកព្រះបន្ទះចារឹកនោះក្រោមក្បាលដំណែក ។ ព្រឹកឡើងអស់ឡើងហ្នឹងបានបង្ហាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឲ្យចេះដឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងបន្ទះចារឹកនោះ ។ រីស៊ូលូលឡើងហ្នឹង صلوات الله عليه وآله បានបញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឲ្យចម្លងព្រះបន្ទះចារឹកនេះទុកមួយច្បាប់នៅលើបន្ទះស្បែកចៀម ។ នេះគឺអាល់-យ៉ាហ្វរ ។ នៅក្នុងនោះមាននូវព្រះអភិញ្ញាប័ត្ររបស់បុគ្គលមុនៗនិងបុគ្គលក្រោយៗ ។ អាល់-យ៉ាហ្វរនេះនៅនឹងយើង عليهم السلام ។ ព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសា عليه وآله និងដំបងរាជ្យរបស់មូសា عليه وآله នៅនឹងយើង عليهم السلام ។ យើង عليهم السلام ជាអ្នកស្នងព្រះរាជមរតករបស់បណ្តាព្រះសាស្ត្រា عليهم السلام ។"

قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تِلْكَ الصَّخْرَةُ الَّتِي حَفِظَتْ الْوَاحِ مُوسَى تَحْتَ شَجَرَةٍ فِي وَادٍ يُعْرَفُ بِكَدَا». (البرهان في تفسير القرآن ١- الجزء ٢ : صفحة ٥٨٥ الحديث ٩٩ / ٣٩٨٦ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة ٢٨ : الحديث ٧٧)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា អាច្វី យ៉ាហ្វរ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "នោះគឺសិលាដែលការពារព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសា عليه وآله នៅក្រោមដើមឈើនីមួយៗនៅឯច្រកនីមួយៗដែលអាចស្គាល់បានដូចនេះមួយ ។" (تفسير العياشي 2: 77 / 28)

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجَلًا جَسَدًا لَهُمْ خُورًا أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾

១៤៨. ប្រជាជាតិរបស់មូសា (គឺបណ្តាអ្នកដែលតាមសាម៉ារី) អត់ពីគេ (គឺពេលមូសាអវត្តមាន) បានយក [រូបចម្លាក់] កូនគោបា[សាង] ពីគ្រឿងអលង្ការរបស់ពួកគេ រូប[ឥតជីវិត] ដែលមានសម្លេងរោទ៍ ។ [ពួកគេនាំគ្នាធ្វើសក្ការវា ។] ពួកគេមិនឃើញទេថាវាមិននិយាយរកពួកគេទេ មិនដឹកនាំពួកគេទៅរកមាតិណាមួយទេ ? ពួកគេបានយកវា[ជាព្រះ] ពួកគេជាជនទុច្ចរិត ។

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

១៤៩. ពេលពួកគេកើតវិប្បដិសារៈ ដឹងខ្លួនថាបានដើរផ្លូវខុសហើយ ពួកគេបានថា៖ "បើម្ចាស់យើងមិនអាណិតអាសូរយើងទេ មិនខមាទោសឲ្យយើងទេ យើងច្បាស់ជានឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعَجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

១៥០. ពេលមូសាបានត្រឡប់មករកប្រជាជាតិគេវិញ ដោយក្រែកក្រាឆនិងសោកសៅខ្លាំង គេថា៖ "អាក្រក់បំផុតអ្វីដែលអស់លោកបានធ្វើជួសខ្ញុំពេលអត់ពីខ្ញុំ ! អស់លោកបង្ខំធ្វើមុនព្រះបញ្ជារបស់ម្ចាស់អស់លោកឬ ?" គេបានដាក់ព្រះបន្ទះចារឹកចុះ បានចាប់ក្បាលបងប្រុសគេទាញមករកគេ [ហើយបានសួរថាមានអ្វីកើតឡើង] ។ គេ (គឺហ្វារូន) បានថា៖ "កូនប្រុសរបស់ម្តាយខ្ញុំអើយ ! ប្រជាស្រុបស្រាប អំណាចខ្ញុំ ពួកគេរិះនឹងសម្លាប់ខ្ញុំ ។ សូមប្អូនកុំធ្វើឲ្យពួកសត្រូវសប្បាយនឹងទុក្ខរបស់បង សូមប្អូនកុំទុក

បងជាជនទុច្ចរិតម្នាក់ឡើយ ។"

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلَاخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

១៥១. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំនិងបងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានជ្រកក្រោមម្លប់ព្រះ មេត្តាធម៌ព្រះអង្គផង ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាធម៌លើសអស់អ្នកមានមេត្តា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៨-១៥១

١/١٥١-١٤٨/٧ قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كَانَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: إِذَا فَرَّجَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَ أَهْلَكَ أَغْدَاءَكُمْ آتَيْكُمْ بِكِتَابٍ مِنْ رَبِّكُمْ، يَشْتَمِلُ عَلَى أَوْامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ مَوَاعِظِهِ وَ عِبْرَةٍ وَ أَمْتَالِهِ. فَلَمَّا فَرَّجَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ، أَمَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَأْتِيَ لِلْمِيعَادِ، وَ يَصُومَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا عِنْدَ أَصْلِ الْجَبَلِ، وَ ظَنَّ مُوسَى أَنَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ يُعْطِيهِ الْكِتَابَ. فَصَامَ مُوسَى ثَلَاثِينَ يَوْمًا [عِنْدَ أَصْلِ الْجَبَلِ] فَلَمَّا كَانَ فِي آخِرِ الْأَيَّامِ اسْتَأْذَنَ قَبْلَ الْفِطْرِ فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [إِلَيْهِ] يَا مُوسَى أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ حُلُوفَ قِمِّ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدِي مِنْ رِيحِ الْمَسْكِ؟ صُمْ عَشْرًا أُخَرَ وَ لَا تَسْتَكْ عِنْدَ الْإِفْطَارِ. فَفَعَلَ ذَلِكَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ.

7/148-151/1 អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាស់-អាត្ម់រីហ្ស صلوات الله عليه والسلام) បានរំដោះថា៖ "មូសា عليه السلام ប៊ីន អ៊ីមរ៉ាន عليه السلام បានប្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "ពេលអស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានរំដោះអស់លោកហើយបានកម្ទេចសត្រូវរបស់អស់លោក ខ្ញុំ عليه السلام នឹងនាំមកឲ្យអស់លោកនូវព្រះគម្ពីរមួយពីព្រះម្ចាស់ عليه السلام អស់លោក ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះមានព្រះបញ្ជា មានព្រះបម្រាម មានព្រះឱទ្ធិ មានព្រះសិក្ខាបទនិងគំរូនានា ។" ពេលអស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានរំដោះពួកគេរួច អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام មកកាន់កន្លែងណាត់ ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام កាន់សីលត្រណាមសាមសិបថ្ងៃនៅឯជើងភ្នំ ។ មូសា عليه السلام គិតថាក្រោយពីនោះ (គឺក្រោយពីកាន់សីលត្រណាម) អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام នឹងឲ្យព្រះគម្ពីរមកព្រះអង្គ عليه السلام ។ មូសា عليه السلام បានកាន់សីលត្រណាមសាមសិបថ្ងៃនៅឯជើងភ្នំ ។ ដល់ថ្ងៃចុងក្រោយ មុនស្រាយត្រណាម ព្រះអង្គ عليه السلام បានដុសធ្មេញ ។ អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានបើកឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ជើងថា៖ "មូសា عليه السلام អើយ ! តើអ្នក عليه السلام ជើងទេថាខ្យល់មាត់អ្នកកាន់សីលត្រណាមប្រសើរសម្រាប់អញ عليه السلام ជាងក្លិនក្រអូបទៅទៀត ? ចូរអ្នក عليه السلام កាន់សីលត្រណាមដប់ថ្ងៃទៀត ចូរកុំដុសធ្មេញពេលស្រាយត្រណាម ។" មូសា عليه السلام ក៏បានកាន់សីលត្រណាមនោះ ។

وَ كَانَ وَعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعْطِيَهُ الْكِتَابَ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ. فَجَاءَ الْكَسَامِيُّ فَشَبَّهَ عَلَى مُسْتَضْعَفِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ قَالَ: وَعَدَكُمْ مُوسَى أَنْ يَرْجِعَ إِلَيْكُمْ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، وَ هَذِهِ عَشْرُونَ لَيْلَةً وَ عَشْرُونَ يَوْمًا تَمَّتْ أَرْبَعُونَ أخطاءً مُوسَى رَبُّهُ، وَ قَدْ آتَاكُمْ رَبُّكُمْ، أَرَادَ أَنْ يُرِيكُمْ: أَنَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَدْعُوَكُمْ إِلَى نَفْسِهِ بِنَفْسِهِ وَ أَنَّهُ لَمْ يَبْعَثْ مُوسَى لِحَاجَةٍ مِنْهُ إِلَيْهِ. فَأَظْهَرَ هُمْ الْعَجَلَ الَّذِي كَانَ عَمَلُهُ فَقَالُوا لَهُ: فَكَيْفَ يَكُونُ الْعَجَلُ هَهُنَا؟ قَالَ هُمْ: إِنَّمَا هَذَا الْعَجَلُ يُكَلِّمُكُمْ مِنْهُ رَبُّكُمْ كَمَا كَلَّمَ مُوسَى مِنَ الشَّجَرَةِ فَالْإِلَهَ فِي الْعَجَلِ كَمَا كَانَ فِي الشَّجَرَةِ. فَضَلُّوا بِدَلِيلِكَ وَ أَضَلُّوا.

អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានសន្យាថានឹងប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام បន្ទាប់ពីសែសិបយប់ ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ។ អាស់-សាមីរី ក៏បានមកធ្វើឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលទន់ខ្សោយនោះមានមន្ទិលសង្ស័យ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "មូសា عليه السلام បានសន្យាជាមួយអស់លោកថានឹងត្រឡប់មកវិញក្រោយសែសិបយប់ ។ ពេលនេះបានមួយបីនិងមួយថ្ងៃ គ្រប់សែសិបហើយ ។ មូសា عليه السلام បានយល់ខុសអំពីម្ចាស់ عليه السلام គេ عليه السلام ។ ម្ចាស់ عليه السلام របស់អស់លោកបានមករកអស់លោក ចង់បង្ហាញខ្លួនឲ្យអស់

លោកឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ថាព្រះអង្គអាចប្រកាសហៅអស់លោកឲ្យមករកព្រះអង្គបានដោយខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គអាចមករកអស់លោកបានដោយខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គមិនបានចាត់បញ្ជូនមូសា(عليه السلام)មកព្រោះតែព្រះអង្គត្រូវការគេនៅទីនោះទេ ។ អាល់-សាមីរីបានបង្ហាញពួកគេនូវកូនគោបាដែលគេបានធ្វើ ។ ពួកគេបានសួរសាមីរីថា: "តើកូនគោបានេះអាចជាម្ចាស់យើងបានដូចម្តេចទៅ?" អាល់-សាមីរីបានប្រាប់ពួកគេថា: "ម្ចាស់របស់អស់លោកនឹងនិយាយរកអស់លោកចេញមកពីកូនគោបានេះ ដូចព្រះអង្គបាននិយាយរកមូសា(عليه السلام)ចេញមកពីដើមឈើដែរ ។ ដូច្នេះព្រះរបស់គេនៅក្នុងកូនគោបានេះ ដូចនៅក្នុងដើមឈើដែរ ។" រឿងនេះបានធ្វើឲ្យពួកគេដើរខុសផ្លូវ ហើយពួកគេធ្វើឲ្យអ្នកឯទៀតដើរខុសផ្លូវ ។

[فَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ قَالاً: يَا أَيُّهَا الْعِجْلُ! أَمْ كَانَ فِيكَ رَبُّنَا كَمَا يَزْعُمُ هَؤُلَاءِ؟ فَتَطَّقَ الْعِجْلُ وَ قَالَ: عَزَّ رَبُّنَا عَنْ أَنْ يَكُونَ الْعِجْلُ حَاقِبًا لَهُ، أَوْ شَيْءٌ مِنَ الشَّجَرَةِ وَ الْأَمْكِنَةِ عَلَيْهِ مُشْتَمِلًا، لَا وَ اللَّهُ يَا مُوسَى وَ لَكِنَّ السَّامِرِيَّ نَصَبَ عِجْلًا مُؤَخَّرَةً إِلَى الْخَائِطِ وَ حَفَرَ فِي الْجَانِبِ الْأَخْرِي الْأَرْضِ، وَ اجْلَسَ فِيهِ بَعْضُ مَرَدِّتِهِ فَهُوَ الَّذِي وَضَعَ فَاهُ عَلَى دُبُرِهِ، وَ تَكَلَّمَ بِمَا تَكَلَّمَ لَمَّا قَالَ: « هَذَا إِلَهُكُمْ وَ إِلَهُ مُوسَى » يَا مُوسَى بِنَ عِمْرَانَ مَا خَذَلَ هَؤُلَاءِ بِعِبَادَتِي وَ اتَّخَذِي إِلَهًا إِلَّا لِتَهَاؤُنْهُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَ جُحُودِهِمْ بِمُؤَلَاتِهِمْ وَ بِنُبُوءَةِ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ الْوَصِيِّ حَتَّى أَدَاهُمْ إِلَى أَنْ يَتَّخِذُونِي إِلَهًا.

ពេលមូសា(عليه السلام)ត្រឡប់មករកប្រជាជាតិព្រះអង្គវិញ ព្រះអង្គមានវចនៈថា: "កូនគោបាអើយ! តើម្ចាស់យើងនៅខាងក្នុងអ្នកដូចមនុស្សថាមែនទេ?" កូនគោបាននិយាយថា: "ម្ចាស់យើងមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិបំផុត មិនអាចដាក់ព្រះអង្គនៅក្រោមអំណាចកូនគោបាបានទេ ឬអាចដាក់ព្រះអង្គទៅក្នុងវត្ថុណាមួយដូចជាដើមឈើនិងកន្លែងណាមួយបានទេ ។ ទេ សូមស្រឡាចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ មូសា(عليه السلام)អើយ! អាល់-សាមីរីបានសាងកូនគោបាឡើងដោយដាក់គូទាផ្អែបនឹងជញ្ជាំង បានចោះប្រហោងក្នុងដីនៅឯម្ខាងទៀត ហើយបានដាក់ដៃគូរបស់គេម្នាក់នៅក្នុងប្រហោងនោះ ។ អ្នកនោះដាក់មាត់លើប្រហោងដែលនៅពីក្រោយគូទកូនគោបា ហើយនិយាយអ្វីដែលវាបាននិយាយនោះថា: "[២០:៨៨] នេះគឺព្រះរបស់អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា ។" [កូនគោបាបានថា:] "មូសា(عليه السلام) បឺន អ៊ីមរ៉ន អើយ! អ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកគេថោកទាបដោយសារការធ្វើសក្តារ: ខ្ញុំនិងយកខ្ញុំជាព្រះនោះមិនមែនអ្វីក្រៅពីការរើសអើងប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ(صلوات الله عليه وآله وسلم) និងព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(صلوات الله عليه وآله وسلم) ទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលស្គាល់វីឡាយ៉ាស្តរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាននោះទេ មិនព្រមទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ឋ(صلوات الله عليه وآله وسلم) ជាព្រះសាស្តាទេ មិនព្រមទទួលស្គាល់អ្នកស្នងទាំងឡាយទេ ទាល់តែពួកគេទៅជាសត្រូវរបស់ព្រះអង្គទាំងនោះ បែរមកយកខ្ញុំជាព្រះទៅវិញ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَإِذَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى إِتَمَّ خَذَلَ عَبْدَهُ الْعِجْلَ لِتَهَاؤُنْهُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ عَلِيٍّ فَمَا تَخَافُونَ مِنَ الْخِزْلَانِ الْأَكْبَرِ فِي مُعَانَدَتِكُمْ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ قَدْ شَاهَدْتُمُوهَا، وَ تَبَيَّنْتُمْ آيَاتِهِمَا وَ دَلَالَتَهُمَا؟

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា: "ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ន៎បានបន្តាបបញ្ជូនធ្វើសក្តារ: កូនគោបាព្រោះតែពួកគេរើសអើងប្រសិទ្ធពរ (ស្រីឡាវ៉ាត) ដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ(صلوات الله عليه وآله وسلم) និងអ្នកស្នង(صلوات الله عليه وآله وسلم) អ្នកស្នងគេនោះ ពួកអ្នកមិនខ្លាចត្រូវថោកទាបដ៏ធំទេដោយសារតែពួកអ្នកជាសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(صلوات الله عليه وآله وسلم) និងអ្នកស្នង(صلوات الله عليه وآله وسلم) បន្ទាប់ពីបានប្តេជ្ញាព្រមទទួលស្គាល់ពួកគេទាំងពីរហើយ ឯសញ្ញានិងភស្តុតាងរបស់ពួកគេបានលេចឡើងច្បាស់ទែងចំពោះពួកអ្នកហើយ?"

* ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ أَي عَفَوْنَا عَنْ أَوَائِلِكُمْ عِبَادَتَهُمُ الْعِجْلَ، لَعَلَّكُمْ يَا أَيُّهَا

الْكَافِرُونَ فِي عَصْرِ مُحَمَّدٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَشْكُرُونَ تِلْكَ النِّعْمَةَ عَلَىٰ أُسْلَافِكُمْ وَ عَلَيْكُمْ بِغَدُومِهِمْ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:៥២] បន្ទាប់មក ក្រោយពីរឿងនោះ យើងបានអត់ ឱនឲ្យពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ពោលគឺយើងបានអត់ទោសឲ្យបុគ្គលមុនៗរបស់ពួកអ្នក ដែលបានធ្វើសក្តារៈកូនគោបា ឱបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីលដែលរស់នៅក្នុងសម័យមូហាំម៉ាដ្ឋ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកអរព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎ដែលធ្លាប់មានព្រះគុណមកលើជូនតាពួកអ្នកនិងលើអស់ ទាំងពួកអ្នកក្រោយពីពួកគេនោះ ។

[م] قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ إِنَّمَا عَفَا اللَّهُ عَنِّي وَ جَلَّ عَنْهُمْ لِأَنَّهُمْ دَعَوْا اللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَ جَدَّدُوا عَلَيَّ أَنفُسِهِمُ الْوَلَايَةَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلَيٍّ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ. فَعِنْدَ ذَلِكَ رَحِمَهُمُ اللَّهُ وَ عَفَا عَنْهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 247)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎បានអត់ទោសឲ្យពួកគេព្រោះតែពួកគេបានអង្វរ សូមអស់ឡោះហ្ន៎តាមរយៈមូហាំម៉ាដ្ឋ និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គាបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ ហើយ ពួកគេបានប្តេជ្ញាស្មោះស្ម័គ្រសាថ្មីម្តងទៀតចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល្លៃ និងព្រះរាជ បុត្ររាជនគ្គាបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ ។ ដូច្នេះ កាលនោះឯង អស់ឡោះហ្ន៎បានប្រោស ប្រណីពួកគេ បានអត់ទោសឲ្យពួកគេ[ដែលបានសាងបាប] ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 247)

***

لماذا لم يقم أمير المؤمنين عليه السلام بالسيف في قضايا السقيفة

ហេតុអ្វីអាមីរុល-មុមិនីន មិនតស៊ូដោយអាវុធរឿងសាត្វិហ្វាស្តុ

٢/١٥١-١٤٨/٧ فَقَالَ الْأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ [وَ غَضِبَ مِنْ قَوْلِهِ] فَمَا يَمْنَعُكَ يَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ حِينَ بُوِيَعَ أَخُو تَيْمٍ بِنِ مَرْوَةَ وَ أَخُو بَنِي عَدِيٍّ بِنِ كَعْبٍ وَ أَخُو بَنِي أُمَيَّةَ بَعْدَهُمَا أَنْ تُقَاتِلَ وَ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ؟ وَ أَنْتَ لَمْ تَخْطُبْنَا حُطْبَةً مُنْذُ كُنْتَ قَدِمْتَ الْعِرَاقَ إِلَّا وَ قَدْ قُلْتَ فِيهَا قَبْلَ أَنْ تَنْزِلَ عَن مَنبَرِكَ: وَ اللَّهُ إِنِّي لَأَوْلَى النَّاسِ بِالنَّاسِ وَ مَا زِلْتُ مَظْلُومًا مُنْذُ قَبَضَ اللَّهُ مُحَمَّدًا (ص) فَمَا مَنَعَكَ أَنْ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ دُونَ مَظْلَمَتِكَ؟

7/148-151/2 អាស់-អាត្ម័រហ្វ ប៊ិន កូយ័ស៍ បានតំណាលថាលោកក្រោធសម្តីព្រះអង្គ លោក បានទូលថា៖ "អ៊ីបនូ អាច្និ ត្ថិលិប អ៊ីយ! កាលគេបានធ្វើកិច្ចស្មោះស្ម័គ្រចំពោះបងប្អូន តែម៍ ប៊ិន មូរ៉េអ៊ែរ (គឺ អាច្និ បាការ), បងប្អូនកុលសម្ព័ន្ធ អុខ្និ ប៊ិន កាអុប (គឺ អ៊ីម៉ារ) និងបងប្អូនកុលសម្ព័ន្ធ អ៊ីម៉ាយ៉ាស្តុ (គឺ អ៊ីស្ត្រម៉ាន) ក្រោយបុគ្គលទាំងពីរនោះ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ មិនប្រយុទ្ធដោយអាវុធា ? ព្រះ អង្គបានថ្លែងនៅក្នុងសុន្ទរកថាតាំងពីមកពីអ៊ីរ៉ាក់រិញ មុនពីចុះពីលើវេទិកា ថា៖ "សូមស្ស្រងនឹង អស់ឡោះហ្ន៎ ខ្ញុំ ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ក្នុងបណ្តាមនុស្ស លើសមនុស្សទាំងឡាយទៅទៀត ។ ខ្ញុំ ត្រូវ គេសង្កត់សង្កិនឥតឈប់ឈរតាំងពីអស់ឡោះហ្ន៎បានយកជីវិតមូហាំម៉ាដ្ឋ ទៅ ។" ដូច្នេះតើមានអ្វី ហាមឃាត់ព្រះអង្គ មិនឲ្យប្រយុទ្ធដោយអាវុធដើម្បីចម្លាត់ការសង្កត់សង្កិន ?"

فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ (ع) يَا ابْنَ قَيْسٍ [قُلْتُ فَاسْمِعِ الْجَوَابَ] لَمْ يَمْنَعْنِي مِنْ ذَلِكَ الْجُبْنُ وَ لَا كَرَاهِيَةُ لِقَاءِ رَبِّي وَ أَنْ لَا أَكُونَ أَعْلَمُ أَنَّ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِي مِنَ الدُّنْيَا وَ الْبَقَاءِ فِيهَا وَ لَكِنْ مَنَعْنِي مِنْ ذَلِكَ أَمْرُ رَسُولِ اللَّهِ (ص) وَ عَهْدُهُ إِلَيَّ. أَحْبَبْتَنِي رَسُولُ اللَّهِ (ص) بِمَا الْأُمَّةُ صَانِعَةٌ بِي بَعْدَهُ فَلَمْ أَكُ بِمَا صَنَعُوا حِينَ عَايَنْتُهُ بِأَعْلَمَ مِنِّي وَ لَا أَشَدُّ يَقِينًا مِنِّي بِهِ قَبْلَ ذَلِكَ بَلْ أَنَا بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (ص) أَشَدُّ يَقِينًا مِنِّي بِمَا عَايَنْتُ وَ شَهِدْتُ. فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَعَاهَدُ إِلَيَّ إِذَا كَانَ ذَلِكَ؟ قَالَ [إِنَّ وَجَدْتُ أَعْوَانًا فَأَنْبِذُ إِلَيْهِمْ وَ جَاهِدُهُمْ وَ إِنْ لَمْ يَجِدْ أَعْوَانًا فَكُفْتُ

يَدَكَ وَ إِخْفَنَ دَمَكَ حَتَّىٰ تَجِدَ عَلَىٰ إِقَامَةِ الدِّينِ وَ كِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّتِي أَعْوَانًا.

អាស៊ីល្លា បានប្រាប់លោកថា៖ "អ៊ីបនូ គួយស័អើយ ! លោកបាននិយាយហើយ ពេលនេះចូរលោកស្តាប់ ចម្លើយ ។ អ្វីដែលហាមឃាត់ មិនឲ្យខ្ញុំ ប្រយុទ្ធនោះមិនមែនការកំសាក មិនមែនការស្អប់ខ្ពើមជួប ម្ចាស់ ខ្ញុំ នោះទេ មិនមែនការដឹងថាអ្វីដែលនៅដល់ឡោះហ្ន៎ នោះប្រសើរបំផុតសម្រាប់ខ្ញុំ ជាងសម្តីនិងអ្វីដែលមាននៅក្នុងសម្តីនោះទេ តែអ្វីដែលហាមឃាត់ខ្ញុំ នោះគឺបញ្ហារបស់ព្រះសាស្តា របស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងសម្បថដែលព្រះអង្គ បានស្បថនឹងខ្ញុំ ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ បាន ប្រាប់ខ្ញុំ ឲ្យដឹងថាសហគមន៍នឹងរៀបដែនការក្បត់ខ្ញុំ អត់ពីព្រះអង្គ ទៅ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយ ដឹងជាងខ្ញុំ ទេអំពីអំពើដែលពួកគេនឹងធ្វើនោះ កាលខ្ញុំ បានឃើញអំពើនោះផ្ទាល់ភ្នែក ហើយក៏ ពុំមានអ្នកណាមួយជឿជាក់ជាងខ្ញុំ ទេអំពីរឿងនេះតាំងពីមុនកើតរឿងនេះម៉្លេះ ។ តែខ្ញុំ ជឿជាក់ សម្តីរបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ជាងគេ គឺជឿជាក់លើសម្តីដែលខ្ញុំ បានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកខ្ញុំ យ៉ាងជាក់ស្តែងនោះទៅទៀត ។ ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ ! អ្វីទៅសម្បថរបស់ ព្រះអង្គ ដែលស្បថនឹងទូលបង្គំ នោះ បើរឿងនោះកើតឡើងមែន ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈ ថា៖ "បើអ្នក មានអ្នកគាំទ្រ ចូរអ្នកប្រឆាំងពួកគេ តស៊ូតទល់ពួកគេ ។ បើអ្នក ពុំមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរអ្នក ទប់ដៃនិងការពារឈាមអ្នក លុះត្រាតែអ្នក រកអ្នកគាំទ្របានដើម្បីចាត់តាំងឡើង នូវព្រះសាសនា ព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ និងស៊ូណាស្មុំខ្ញុំ ។"

وَ أَحْبَبَنِي (ص) أَنَّ الْأُمَّةَ سَخَذُلْنِي وَ تُبَايَعُ غَيْرِي وَ تَتَّبِعُ غَيْرِي وَ أَحْبَبَنِي ص أَيِّ مِنْهُ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى وَ أَنَّ الْأُمَّةَ سَبَّحُوا مِنْ بَعْدِهِ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ وَ مَنْ تَبِعَهُ وَ الْعَجَلِ وَ مَنْ تَبِعَهُ إِذْ قَالَ لَهُ مُوسَى: ﴿يَا هَارُونَ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا * أَلَا تَتَّبِعُنِي أَ فَعَصَيْتَ أَمْرِي * قَالَ يَا بَنِ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِحَيْثِي وَ لَا يِرْأَسِي إِلَيَّ حَشِيثٌ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لَمْ تَرْفُقْ قَوْلِي﴾ وَ قَالَ: ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّونِي وَ كَادُوا يَفْتُلُونَنِي﴾

ហើយព្រះអង្គ បានប្រាប់ខ្ញុំ ថាសហគមន៍នឹងបោះបង់ចោលខ្ញុំ និងសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ អ្នកផ្សេងហើយតាមអ្នកនោះ ។ ព្រះអង្គ បានប្រាប់ខ្ញុំ ថាខ្ញុំ ជាសាច់សាលោហិតរបស់ព្រះ អង្គ ដូចហ្វារូន ជាសាច់សាលោហិតរបស់មូសាដែរ ហើយអត់ពីព្រះអង្គ ទៅ សហគមន៍ នឹងបានឈានដល់ដំណាក់កាលមួយដែលដូចដំណាក់កាលដែលហ្វារូនបានជួបប្រទះដែរ គឺមាន អ្នកតាមព្រះអង្គ មានកូនគោបាននិងអ្នកតាមកូនគោនោះ កាលមូសាមានវចនៈជាមួយព្រះ អង្គ ថា៖ "[២០:៩២] "ហ្វារូន ពេលដែលអ្នកបានឃើញពួកគេរង្វេង តើមានអ្វីឃាត់ឃាំងអ្នក [២០:៩៣] មិនឲ្យអ្នកប្រតិបត្តិតាមខ្ញុំ ? អ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ហាខ្ញុំឬ ?" [២០:៩៤] គេបានថា៖ "កូន ប្រុសម្តាយខ្ញុំអើយ ចូរអ្នកកុំចាប់ពួកចង្កានិងក្បាលខ្ញុំ ។ ការពិតខ្ញុំខ្លាចតែអ្នកថា៖ "អ្នកបានបំបែកបំបាក់ កូនចៅអ៊ុសរអ៊ុល ។ អ្នកមិនបានប្រតិបត្តិតាមពាក្យសំដីរបស់ខ្ញុំទេ" ។ ហើយព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "[៧:១៥០] កូនប្រុសរបស់ម្តាយខ្ញុំអើយ ! ប្រជារាស្ត្របន្ទាបអំណាចខ្ញុំ ពួកគេវិនឹងសម្លាប់ខ្ញុំ" ។

وَ إِنَّمَا يَعْني: أَنَّ مُوسَى أَمَرَ هَارُونَ حِينَ اسْتَخْلَفَهُ عَلَيْهِمْ إِنَّ ضَلُّوا فَوَجَدَ أَعْوَانًا أَنْ يُجَاهِدَهُمْ وَ إِنْ لَمْ يَجِدْ أَعْوَانًا أَنْ يَكْفَ يَدَهُ وَ يَحْفَنَ دَمَهُ وَ لَا يُفَرِّقَ بَيْنَهُمْ. وَ إِلَيَّ حَشِيثٌ أَنْ يَقُولَ لِي ذَلِكَ أَخِي رَسُولَ اللَّهِ (ص) [لَمْ] فَرَّقْتَ بَيْنَ الْأُمَّةِ وَ لَمْ تَرْفُقْ قَوْلِي وَ قَدْ عَاهَدْتُ إِلَيْكَ إِنَّ لَمْ يَجِدْ أَعْوَانًا أَنْ تَكْفَ يَدَكَ وَ تَحْفَنَ دَمَكَ وَ دَمَ أَهْلِ بَيْتِكَ وَ شِيعَتِكَ؟ (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 661) បានសេចក្តីថាមូសា បានដាក់បញ្ហាលើហ្វារូន កាលមូសា បានតែងតាំងហ្វារូន ជា ខ័លិហ្ស ថាកាលណាពួកគេដើរផ្លូវខុស បើហ្វារូនមានអ្នកគាំទ្រ ចូរឲ្យហ្វារូនប្រយុទ្ធតទល់ពួក គេ ។ បើហ្វារូនមិនមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរឲ្យហ្វារូន ទប់ដៃនិងការពារឈាមព្រះអង្គ កុំឲ្យហ្វារូន

ហើយកុំបង្កឲ្យប៉ះទង្គិចគ្នាជាមួយពួកគេ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្លាចតែព្រះរៀម صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មានព្រះរចនៈដាក់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នក صلوات الله عليه والسلام បង្កឲ្យមានការប៉ះទង្គិចគ្នារវាង សហគមន៍ មិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងសម្តីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم និងអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសច្ចាជាមួយអ្នក صلوات الله عليه والسلام ថាបើអ្នក صلوات الله عليه والسلام មិនមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទប់ដៃនិងការពារឈាមអ្នក صلوات الله عليه والسلام ឈាមរបស់កុលដ្ឋាន عليهم السلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងឈាមរបស់ស្ត្រីអាស្រ័យអ្នក صلوات الله عليه والسلام ?" (661 :2) (كتاب سليم بن قيس الهلالي)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾
 ១៥២. ជនានុជនណាដែលយករូបកូនគោបា[ជាព្រះ] ជនានុជននោះនឹងរងព្រះពិរោធម្ចាស់ពួកគេ នឹង រងសេចក្តីអាម៉ាស់ក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ដូច្នោះឯងដែលយើងតបស្នងជនានុជនណាដែលក្លែងប្រឌិត ។

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَعَٰمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
 ១៥៣. ជនានុជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ បន្ទាប់មកបានភ្ញាក់រឭករវាងចាល មានសទ្ធា [ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេនឹងមានសង្ឃឹមថាបានទទួលការអភ័យទោស] ក្រោយពីនោះមក ម្ចាស់អ្នក ទ្រង់ខមាទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَهِبُونَ ﴿١٥٤﴾
 ១៥៤. ពេលមូសាបានស្ងប់កំហឹង គេបានរើសបណ្តាព្រះបន្ទះចារឹក ។ នៅលើព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនោះ មានចារព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងមេត្តាធម៌ សម្រាប់ជនានុជនណាដែលក្រែងខ្លាចម្ចាស់ខ្លួន [ដោយ សេចក្តីគោរពជំនឿខ្ពង់ខ្ពស់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥២-១៥៤

١/١٥٤-١٥٢/٧ بِحَدِّثِ الْإِسْنَادِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنِ السِّنْدِيِّ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا أَخْلَصَ الْعَبْدُ الْإِيمَانَ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَزْبَعِينَ يَوْمًا أَوْ قَالَ: مَا أَجْمَلَ عَبْدٌ ذَكَرَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَزْبَعِينَ يَوْمًا— إِلَّا زَهَّدَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي الدُّنْيَا وَ بَصُرُهُ دَاءَهَا وَ دَوَاءَهَا، فَأَتَيْتَ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ، وَ أَنْطَقَ بِهَا لِسَانَهُ— ثُمَّ تَلَا— ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَ ذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ﴾ فَلَا تَرَى صَاحِبَ بَدْعَةٍ إِلَّا ذَلِيلًا، وَ مُفْتَرِيًا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَ عَلَى رَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) إِلَّا ذَلِيلًا». (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ١٦ الحديث : ٦)

7/152-154/1 [...] អាច្នី យ៉ាក្តីហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា៖ "បើបារវក្សាជំនឿស្មោះចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ឬ "បើបារវលើកដល់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ សែសិបថ្ងៃ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ នឹងជម្រះបន្ទុកចិត្តបារវនោះក្នុងលោកនេះ ហើយព្រះអង្គ وَجَلَّ នឹងឲ្យបារវនោះបានឃើញជម្ងឺខ្លួននិងថ្នាំព្យាបាលជម្ងឺនោះ ព្រះអង្គ وَجَلَّ នឹងឲ្យមានគតិ ប្រាជ្ញានៅក្នុងចិត្តបារវនោះ ហើយព្រះអង្គ وَجَلَّ នឹងឲ្យបារវនោះនិយាយដោយគតិប្រាជ្ញានោះ ។" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ "[៧:១៥២] ជនានុជនណាដែលយករូបកូនគោបា[ជាព្រះ] ជនានុជននោះ នឹងរងព្រះពិរោធម្ចាស់ពួកគេ នឹងរងសេចក្តីអាម៉ាស់ក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ដូច្នោះឯងដែលយើងតបស្នង ជនានុជនណាដែលក្លែងប្រឌិត ។ ដូច្នោះលោកនឹងឃើញថាមានតែពួកដែលកែប្រែនោះទេដែល អបយស ដែលក្លែងប្រឌិតទម្លាក់ទៅលើអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ទៅលើព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ وَجَلَّ និងទៅលើព្រះ រាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ជនទាំងនេះ ពុំមែនអ្នកណាក្រៅពីពួកអបយសគួរឲ្យស្អប់នោះទេ ។"

(الكافي 2: 6 / 16)

***

*102/7-104/2 مُحَمَّدٌ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنِ الْعَلَاءِ عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع قَالَ: يَا مُحَمَّدُ بِنَ مُسْلِمٍ ذُنُوبَ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَابَ مِنْهَا مَغْفُورَةٌ لَهُ فَلْيَعْمَلِ الْمُؤْمِنُ لِمَا يَسْتَأْنِفُ بَعْدَ التَّوْبَةِ وَ الْمَغْفِرَةَ أَمَا وَ اللَّهِ إِنَّهَا لَيَسْتُ إِلَّا لِأَهْلِ الْإِيمَانِ

*7/152-154/2 មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា រាយការណ៍តមកពី អាស៊ុយ៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ុប តមកពី អាល់-អាឡាអ៊ី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាច្វី យ៉ុក្តហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមអើយ! បាបរបស់មុម្ពិន ពេលមុម្ពិននោះស្មារលាលែងប្រព្រឹត្ត បាបនោះទៀត គេលើកទោសឲ្យមុម្ពិននោះ ។ ដូច្នោះចូរមុម្ពិនធ្វើទង្វើល្អឡើងវិញបន្ទាប់ស្មារលាកំហុស និងត្រូវលើកលែងទោសឲ្យហើយនោះ ។ សូមស្ស្រងនឹងអល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ ! នេះបានតែលើបណ្តាអ្នកមាន អ៊ីម៉ាន់ទេ ។"

قُلْتُ فَإِنْ عَادَ بَعْدَ التَّوْبَةِ وَ الْإِسْتِغْفَارِ مِنَ الذُّنُوبِ وَ عَادَ فِي التَّوْبَةِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ بِنَ مُسْلِمٍ أ تَرَى الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ يَنْدُمُ عَلَى ذَنْبِهِ وَ يَسْتَغْفِرُ مِنْهُ وَ يُتُوبُ ثُمَّ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَوْبَتَهُ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧបមាថាអ្នកនោះប្រព្រឹត្តបាបទៀត បន្ទាប់ពីបានស្មារលានិងបានសូមឧបមាទោស ហើយ ហើយអ្នកនោះស្មារលាលែងធ្វើបាបទៀត ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម អើយ! លោកគិតថាបាបមុម្ពិនដែលស្តាយក្រោយព្រោះតែបានប្រព្រឹត្តបាប ដែលបានសូមឧបមាទោស ហើយបានសូមស្មារលាលែងធ្វើបាបទៀត តែអល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ មិនទទួលការស្មារលាទោសរបស់បាបនោះ ទេ ?"

قُلْتُ فَإِنَّهُ فَعَلَ ذَلِكَ مَرَارًا يُذْنِبُ ثُمَّ يُتُوبُ وَ يَسْتَغْفِرُ اللَّهُ فَقَالَ كُلَّمَا عَادَ الْمُؤْمِنُ بِالْإِسْتِغْفَارِ وَ التَّوْبَةِ عَادَ اللَّهُ عَلَيْهِ بِالْمَغْفِرَةِ وَ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ ... وَ يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ فَإِيَّاكَ أَنْ تُفِطَّ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ. (الكافي - الجزء 2 : صفحة : ٤٣٤ الحديث : ٦)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧបមាថាអ្នកនោះបានប្រព្រឹត្តប្រការនោះច្រើនលើកច្រើនសា ។ គាត់ប្រព្រឹត្តបាប សូម ស្មារលា សូមឧបមាទោសអល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលណាបាបមុម្ពិនត្រឡប់មក សូមស្មារលាកំហុសវិញនិងសូមឧបមាទោសវិញ អល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ ត្រឡប់មករកបាបមុម្ពិននោះវិញដោយ អត់ឱនទោសព័រ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ ទ្រង់មហាអត់ឱន ព្រះអង្គ وَجَدَّ ប្រកបដោយព្រះខន្តី ។ ព្រះអង្គ وَجَدَّ ព្រម ទទួលការសូមស្មារលាទោស ព្រះអង្គ وَجَدَّ លុបលាងទង្វើអាក្រក់ ។ ដូច្នោះចូរលោកកុំធ្វើឲ្យមុម្ពិនបាត់បង់ សេចក្តីសង្ឃឹមនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាធម៌ពីអល់ឡោះហ្វ៊ូជាដាច់ខាត ។" (6 / 434 : 2) (الكافي)

***

*102/7-104/3 عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ عَنِ ابْنِ الْقَدَّاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَابَ كَمَا يَفْرَحُ أَحَدُكُمْ بِضَأْتِهِ إِذَا وَجَدَهَا. (الكافي - الجزء 2 : صفحة : ٤٣٦ الحديث : ١٣)

*7/152-154/3 មិត្តយើងច្រើននាក់បានរាយការណ៍តមកពី សាស៊ុល ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ តមកពី យ៉ុក្តហ្សារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-អាស៊ុអ៊ុរី តមកពី អ៊ីបនូ អាល់-ក្លីដូដូដាស្ត តមកពី អាច្វី អ្នកបំបាត់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ូ وَجَدَّ រីករាយចំពោះការស្មារលាទោសរបស់មុម្ពិន ពេលមុម្ពិនសូម ស្មារលាទោស ដូចអស់លោកណាមួយរីករាយដែលរកឃើញរបស់បាត់វិញនោះដែរ ។"

(الكافي 2: 13 /436)

***

*7/152-154/4 [...] រាយការណ៍តមកពី អាចិ អាប់ខ្នុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា រឿនលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយឆ្នាំខ្លួនស្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មួយឆ្នាំ វាយូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយខែមុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មួយខែ វាយូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយយូមអុត្តុ (គឺមួយអាទិត្យ) មុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មួយយូមអុត្តុ វាយូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយថ្ងៃមុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មួយថ្ងៃ វាយូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមុនបានឃើញ[ការស្លាប់] អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" (2 /440 :2) (الكافي)

***

*7/152-154/5 អាលី ប៊ីន អ៊ីបរីហ្គ័រ រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាចិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី យ៉ាមីល តមកពី ស្វ៊ីរ៉េ:ត្តិ តមកពី អាចិ យ៉ាក្គុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលវិញ្ញាណមកដល់គ្រងនេះ" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យកដៃចង្អុលបំពង់ក "ពុំមានការសូមស្មារលាទោសទេសម្រាប់អ្នកដឹងហើយ ។ សម្រាប់អ្នកមិនដឹង នៅមានការសូមស្មារលាទោស ។" (3 /440 :2) (الكافي)

***

*7/152-154/6 អាលី អាល់-អាស្គុរីហ្គ័រ តមកពី អាចិ យ៉ាក្គុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្មារលាទោស អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ! មានតែអ្នកដែលសារភាពបាបខ្លួនទេដែលអាចគេចផុតបាបនោះ ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថា អាចិ យ៉ាក្គុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វិប្បជិសារ: (ការស្តាយក្រោយ) គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការសូមស្មារលាទោស ។" (1 /426 :2) (الكافي)

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلِ وَآيَاتِي أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ نُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

១៥៥. មូសាបានជ្រើសយកបុរសចិតសិបនាក់ ក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់

ជួបយើង ។ ពេលធរណីរញ្ជួយបានប្រល័យជីវិតពួកគេហើយ មូសាបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! បើព្រះអង្គមានព្រះបំណង ព្រះអង្គបានប្រល័យជីវិតពួកគេតាំងពីមុនមកម៉្លេះហើយ ព្រមទាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែរ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យជីវិតអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារតែអំពើដែលបុគ្គល ក្តីក្តៅនៅក្នុងបណ្តាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តនោះឬ? នេះគ្រាន់តែជាការល្បួងពិសោធន៍របស់ព្រះអង្គទេ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយ (គឺពួកមិនស្មោះត្រង់) រង្វេងដោយសារវាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដឹកនាំបុគ្គលណាមួយ (គឺមនុស្សល្អ) ស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គជាព្រះអភិបាល (គឺជាមិត្តនិងជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ) របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះអង្គខមាទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកអត់ឱនប្រសើរជាប់អស់អ្នកអត់ឱន ។

មើលសូរ៉េអ៊ែរ ២ អាយ៉ាស៊ូ ៥៥-៥៦, ៩៣ ។

ثلاثة
ازباغ
الحزب
١٧

﴿وَأَكْتُبُ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِيَ أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

១៥៦. សូមព្រះអង្គដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិ នូវអ្វីដែលល្អសម្រាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងជីវិតលោកនេះ និងលោកមុខព្រោះអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិលត្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញហើយ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ការដាក់ទោសរបស់អញ អញនឹងធ្វើទោសអ្នកណាស្រេចតែអញ ។ តែព្រះមេត្តាធម៌របស់អញលាតសន្ធឹងទៅលើសព្វសារពើ ។ ដូច្នោះអញនឹងដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិសម្រាប់ជនានុជនណាដែលជឿស៊ីបចិត្ត ដែលបរិច្ចាគទាន ដែលជឿបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៥៥-១៥៦

١/١٥٦-١٥٥/٧ العيَاشِي: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَاجَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَبَّهُ أَوْحَى إِلَيْهِ: أَنْ يَا مُوسَى، قَدْ فَتَنْتُ قَوْمَكَ. قَالَ: وَ بِمَاذَا يَا رَبِّ؟ قَالَ: بِالسَّامِرِيِّ، صَاعٌ لَهُمْ مِنْ حُلِيِّهِمْ عَجَلًا. قَالَ: يَا رَبِّ، إِنَّ حُلِيِّهِمْ لَتَحْتَمِلُ أَنْ يُصَاعَ مِنْهَا غَزَالٌ أَوْ مِثْمَالٌ أَوْ عِجْلٌ، فَكَيْفَ فَتَنْتَهُمْ؟ قَالَ: صَاعٌ لَهُمْ عِجْلًا فَحَارَ. فَقَالَ: يَا رَبِّ، وَ مَنْ أَحَارَهُ؟ قَالَ: أَنَا. قَالَ عِنْدَهَا مُوسَى: ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ صفحة: ٥٢ الحديث: ٤٠٠٢ / ٩٩، تفسير العيَاشي - الجزء: ٢ صفحة: ٣١ الحديث: ٨٥)**

7/155-156/1 [...] អាហ្វិ យ៉ាក្ម់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ម្ចាស់ عز وجل ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះរាជតម្រាស់រកមូសា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ បានបើកឲ្យមូសា ﷺ ដឹងថា៖ "មូសា ﷺ អើយ! អញ ﷺ បានល្បួងពិសោធប្រជាជាតិអ្នក ﷺ ។" មូសា ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ عز وجل អើយដោយប្រការមួយណា?" អល់ឡោះហ្វី ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដោយអាស់-សាមីរីដែលប្រឌិតឡើងនូវកូនគោបាមួយមកពីគ្រឿងលំអពួកគេ ។" មូសា ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ عز وجل អើយ! គ្រឿងលំអដែលប្រឌិតឡើងជាសត្វប្រើស ឬជាវរប ឬជាកូនគោបានោះ តើវានឹងទាក់ទាញពួកគេដូចម្តេចទៅ?" អល់ឡោះហ្វី ﷺ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ធ្វើឲ្យពួកគេនូវកូនគោបាមួយដែលចេះរោទ៍ ។" មូសា ﷺ បានទូលថា៖ "អ្នកណាធ្វើឲ្យវាចេះរោទ៍?" អល់ឡោះហ្វី ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ ﷺ ជាអ្នកធ្វើ ។" មូសា ﷺ បានទូលក្នុងពេលនោះថា៖ "[៧:១៥៥] ព្រះអង្គមានព្រះបំណងធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយរង្វេងដោយសារវាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដឹកនាំបុគ្គល

ណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ១" (تفسير العياشي 2: 85/31)

***

٧/١٥٦-١٥٥/٧* سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ دَاوُدَ الْعَبْدِيِّ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي كَلَامِهِ لِابْنِ الْكَوَّاءِ - قَالَ لَهُ: «اسْأَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ». فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ أَنَسًا مِنْ أَصْحَابِكَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ يُرَدُّونَ بَعْدَ الْمَوْتِ؟ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَعَمْ، تَكَلَّمُ بِمَا سَمِعْتَ، وَ لَا تَرُدُّ فِي الْكَلَامِ، فَمَا قُلْتَ لَهُمْ».

*7/155-156/2 សាម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វី បានតំណាលតមកពី អាស្ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អុលី ប៊ិន ហ្វាដូល តមកពី អាល់-ហ្វាសែន ប៊ិន អ៊ីលវ៉ាន តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ដារុដូ អាល់-អាប់ខ្វី តមកពី អាល់-អាស្ម៉ាដូ ប៊ិន នូបាតាសូ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន នៅក្នុងព្រះវចនៈព្រះអង្គ ទៅកាន់ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈប្រាប់លោក ថា៖ "សូមលោកសួរមកចុះអ្វីដែលកើតមានដល់លោកនោះ ។" លោកបានថា៖ "បពិត្រ ។ សាវកមួយ ចំនួនរបស់ព្រះអង្គ បានអះអាងថាពួកគេនឹងត្រឡប់វិញក្រោយពីស្លាប់ ។" អាមីរុល-មុមីនីន មានវចនៈថា៖ "មែន ។ សូមលោកនិយាយអ្វីដែលលោកបានឮនោះទៅ ចូរកុំបំផ្លើសសម្តី ។ តើលោក បានប្រាប់ពួកគេវិញអ្វីខ្លះ ?"

قَالَ: قُلْتُ: لَا أُوْمِنُ بِشَيْءٍ مِمَّا قُلْتُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): «وَيْلَكَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ابْتَلَى قَوْمًا بِمَا كَانَ مِنْ دُونِهِمْ، فَأَمَاتَهُمْ قَبْلَ آجَالِهِمْ الَّتِي سُمِّيَتْ لَهُمْ، ثُمَّ رَدَّهُمْ إِلَى الدُّنْيَا لِيَسْتَوْفُوا رِزْقَهُمْ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ».

លោក (អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី) បានថា៖ "ទូលបង្គំបានថា៖ "ខ្ញុំមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកថានោះទេ ។" អាមីរុល-មុមីនីន មានវចនៈថា៖ "អពមង្គលលើលោក ! អល់ឡោះហ្វី បានល្បួងពិសោធប្រជាកស្រែ មួយជាមួយបាបកម្មពួកគេ ។ ព្រះអង្គ បានសម្លាប់ពួកគេមុនកាលបរិច្ឆេទដែលគេបានកាលកំណត់ ឲ្យពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ឲ្យពួកគេត្រឡប់មកលោកនេះវិញ ព្រះអង្គ បានផ្តល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ឲ្យពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេក្រោយពីនោះ ។"

قَالَ: فَكَبَّرَ عَلَى ابْنِ الْكَوَّاءِ وَ لَمْ يَهْتَدِ لَهُ، فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيْلَكَ تَعَلَّمَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا﴾ فَاَنْطَلَقَ بِهِمْ لِيَشْهَدُوا لَهُ إِذَا رَجَعُوا عِنْدَ الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّ رَبِّي قَدْ كَلَّمَنِي، فَلَوْ أَنَّهُمْ سَلَّمُوا ذَلِكَ لَهُ وَ صَدَّقُوهُ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ، وَ لَكِنَّهُمْ قَالُوا لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَرَى اللَّهُ جَهْرَةً﴾ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخَذَتْكُمْ الصَّاعِقَةُ﴾ يَعْنِي الْمَوْتَ ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ * ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ فَتَرَى - يَا ابْنَ الْكَوَّاءِ - أَنَّ هَؤُلَاءِ رَجَعُوا إِلَى مَنَازِلِهِمْ بَعْدَ مَا مَاتُوا؟».

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា៖ "រឿងនេះបានធ្វើឲ្យ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បារម្ភ ហើយមិនត្រូវគេដឹកនាំ ក្នុងរឿងនេះទេ ។" ដូច្នោះអាមីរុល-មុមីនីន បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អពមង្គលលើលោក ! លោកមិនដឹង ទេថាអល់ឡោះហ្វីមានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ថា [៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយក បុរសចិតសិបនាក់ ក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។ ព្រះអង្គ បានទៅជាមួយពួកគេ ដើម្បីជាសាក្សីឲ្យព្រះអង្គ ចំពោះមហាជនកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលពេលពួកគេ ត្រឡប់មកវិញ [មូសាមានវចនៈ:]ថា៖ "ម្ចាស់ ខ្ញុំ និយាយរកខ្ញុំ ។" បើពួកគេជឿស្រប ចិត្តចំពោះរឿងនេះ ហើយបានទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ និយាយពិតមែននោះ វាជាការប្រសើរ សម្រាប់ពួកគេ តែពួកគេបែរជាប្រាប់មូសាថា៖ "[២:៥៥] មូសាអើយ ដរាបណាយើងមិនបានឃើញ អល់ឡោះហ្វីយ៉ាងជាក់ស្តែងទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿលោកទេ !" អល់ឡោះហ្វីមានព្រះរាជ

បន្ទូលថា៖ "[២:៥៦] ដូច្នោះនេះបានប្រល័យជីវិតពួកអ្នក" មានន័យថាការស្លាប់ ក្នុងពេលដែលពួកអ្នក កំពុងសម្លឹងមើល ។ [២:៥៦] បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួក អ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។ ដូច្នោះ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ីអ៊ីយ! លោកឃើញទេថាពួកគេបាន ត្រឡប់ទៅផ្ទះពួកគេវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវគេសម្លាប់ ?

فَقَالَ ابْنُ الْكَوَّاءِ: وَ مَا ذَلِكَ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ مَكَانَهُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا، وَتِلْكَ! أَوْ لَيْسَ قَدْ أَخْبَرَكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ حَيْثُ يَقُولُ: ﴿وَ ظَلَلْنَا عَلَيْكُمُ الْعَنَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَ وَ السَّلْوَى﴾؟ فَهَذَا بَعْدَ الْمَوْتِ إِذْ بَعَثَهُمْ» (البرهان في تفسير القرآن ١ -

الجزء: ١ صفحة: ٢٢١ الحديث: ٩٩/٤٧٩، مختصر بصائر الدرجات - الجزء: ١ صفحة: ٢٢)**

អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ី បានថា៖ "តើនោះគឺអ្វី ដែលបានសម្លាប់ពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ?" អាមីរុល-មុមីនីន បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ អពមង្គលលើលោក! ព្រះអង្គ មិនបានប្រាប់ឲ្យលោកដឹងទេនៅក្នុងព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា [២:៥៧] យើងបានធ្វើឲ្យពពក ផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក ? នេះគឺអ្វីដែលបានកើត ឡើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់ ពេលព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ។" (22)2:55-56 (مختصر بصائر الدرجات: 22)

***

*7/155-156/3 [...] នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្រដៀងមួយបានមកអាល់-ក្លីអ៊ីម លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានថា៖ "ព្រះបរមគ្រូ ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គប្រាប់ទូលបង្គំមូលហេតុដែលហាមមនុស្សជ្រើសរើសអ៊ីម៉ា ដោយខ្លួនឯង ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ាត្រឹមត្រូវឬអ៊ីម៉ាមិនត្រឹមត្រូវ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ៊ីម៉ា ត្រឹមត្រូវ ។"

«فَهَلْ يَجُوزُ أَنْ تَقَعَ خَيْرُهُمْ عَلَى الْمُفْسِدِ بَعْدَ أَنْ لَا يَعْلَمَ أَحَدٌ مَا يَخْطُرُ بِنِالِ غَيْرِهِ مِنْ صَلَاحٍ أَوْ فَسَادٍ؟» قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «فَهِيَ الْعِلَّةُ أَوْ رَدَّهَا لَكَ بُرْهَانًا - وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: أَيَدْنُهَا لَكَ بِبُرْهَانٍ - يَتَّقَى بِهِ عَقْلَكَ، أَخْبِرْنِي عَنِ الرَّسُولِ الَّذِينَ اصْطَفَاهُمْ اللَّهُ تَعَالَى، وَ أَنْزَلَ الْكُتُبَ عَلَيْهِمْ وَ أَيَّدَهُمْ بِالْوَحْيِ وَ الْعِصْمَةِ، إِذْ هُمْ أَعْلَامُ الْأُمَمِ، وَ أَهْدَى إِلَى الْإِخْتِيَارِ مِنْهُمْ، مِثْلَ مُوسَى وَ عِيسَى (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) هَلْ يَجُوزُ مَعَ وَفُورِ عَقْلِهِمَا وَ كَمَالِ عِلْمِهِمَا إِذَا هُمَا بِالْإِخْتِيَارِ أَنْ تَقَعَ خَيْرُهُمَا عَلَى الْمُنَافِقِ وَ هُمَا يَطْنَانِ أَنَّهُ مُؤْمِنٌ؟» قُلْتُ: لَا.

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេអាចជ្រើសរើសយកបុគ្គលបំពានបំពានទេ ថ្វីជ្រិត ពុំមានអ្នកណាមួយអាចដឹងចិត្តគំនិតរបស់អ្នកដទៃបានទេ ថាបុគ្គលនោះល្អឬអាក្រក់ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺមូលហេតុដែលខ្ញុំ នឹងពន្យល់លោកដោយប្រើអំណះ អំណាងសមហេតុផល ។ យើងពិចារណាអំពីបណ្តាព្រះសាស្តាដែលអល់ឡោះហ្ន៎តែងតាំង ព្រះអង្គ បើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ ព្រះអង្គ គាំទ្រព្រះអង្គទាំងអស់ដោយការបើកឲ្យដឹងនិងដោយអវិទ្យុភាព ។ ព្រះអង្គ ជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ បានទទួលការដឹកនាំដើម្បីទៅជាបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ជ្រើស រើសក្នុងបណ្តាពួកគេ ដូចជាមូសា និងអ៊ីសាជាដើម ។ ថ្វីជ្រិតព្រះអង្គ សម្បូរដោយអភិញ្ញា និងប្រាជ្ញារវាងវៃមែន ពេលពួកគេជ្រើសរើស ពួកគេបានជ្រើសរើសយកបុគ្គលក្រឡេចច្រឡុចសម្បូរ ពុតត្បុត ព្រោះពួកគេគិតថាបុគ្គលនោះមុមិន តើអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។"

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេអាចជ្រើសរើសយកបុគ្គលបំពានបំពានទេ ថ្វីជ្រិត ពុំមានអ្នកណាមួយអាចដឹងចិត្តគំនិតរបស់អ្នកដទៃបានទេ ថាបុគ្គលនោះល្អឬអាក្រក់ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺមូលហេតុដែលខ្ញុំ នឹងពន្យល់លោកដោយប្រើអំណះ អំណាងសមហេតុផល ។ យើងពិចារណាអំពីបណ្តាព្រះសាស្តាដែលអល់ឡោះហ្ន៎តែងតាំង ព្រះអង្គ បើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ ព្រះអង្គ គាំទ្រព្រះអង្គទាំងអស់ដោយការបើកឲ្យដឹងនិងដោយអវិទ្យុភាព ។ ព្រះអង្គ ជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ បានទទួលការដឹកនាំដើម្បីទៅជាបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ជ្រើស រើសក្នុងបណ្តាពួកគេ ដូចជាមូសា និងអ៊ីសាជាដើម ។ ថ្វីជ្រិតព្រះអង្គ សម្បូរដោយអភិញ្ញា និងប្រាជ្ញារវាងវៃមែន ពេលពួកគេជ្រើសរើស ពួកគេបានជ្រើសរើសយកបុគ្គលក្រឡេចច្រឡុចសម្បូរ ពុតត្បុត ព្រោះពួកគេគិតថាបុគ្គលនោះមុមិន តើអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។"

فَقَالَ: «هَذَا مُوسَىٰ كَلِيمُ اللَّهِ مَعَ وَفُورِ عَقْلِهِ وَ كَمَالِ عِلْمِهِ وَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِ اخْتَارَ مِنْ أَعْيَانِ قَوْمِهِ وَ وُجُوهِ عَسْكَرِهِ لِمِيقَاتِ رَبِّهِ سَبْعِينَ رَجُلًا، مِمَّنْ لَا يَشْكُ فِي إِيْمَانِهِمْ وَ إِخْلَاصِهِمْ، فَوَقَعَتْ خَيْرُهُ عَلَى الْمُنَافِقِينَ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែនថា៖ "នេះគឺមូសា ^{عليه السلام} អ្នកនិយាយជាមួយអល់ឡោះហ្គុស្ស័ ថ្វីជ្រិតព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ប្រកបដោយព្រះអភិញ្ញានិងប្រាជ្ញាវាងវៃ ដែលអល់ឡោះហ្គុស្ស័ បើកឲ្យដឹង ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជ្រើសរើស បណ្តាអ្នកជំនុំនិងបុគ្គលជូរមុខគេនៃកងទ័ពព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ចំនួនចិតសិបនាក់ក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជា ជំនួយ ដើម្បីទៅកន្លែងណាត់ជួបម្ចាស់ ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មិនសង្ស័យអ្វីម៉ាន់និងសេចក្តី ស្មោះត្រង់របស់បុគ្គលទាំងនោះទេ តែជំរើសរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ធ្លាក់ទៅលើបុគ្គលក្រឡេចក្រឡុច មាន ពុតត្បិត ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً * فَأَخَذْتَهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ﴾ فَلَمَّا وَجَدْنَا اخْتِيَارَ مَنْ قَدِ اصْطَفَاهُ اللَّهُ لِلنَّبُوَّةِ واقِعًا عَلَى الْأَفْسَدِ دُونَ الْأَصْلَحِ، وَ هُوَ يَظُنُّ أَنَّهُ الْأَصْلَحُ دُونَ الْأَفْسَدِ، عَلِمْنَا أَنَّ الْاِخْتِيَارَ لَيْسَ إِلَّا لِمَنْ يَعْلَمُ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ، وَ مَا تُكِنُّ الصُّمُورُ وَ تَنْصَرِفُ عَلَيْهِ السَّرَائِرُ، وَ أَنَّ لَا خَطَرَ لِاِخْتِيَارِ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ بَعْدَ وَفُوعِ خَيْرَةِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَى دَوِي الْفَسَادِ لَمَّا أَرَادُوا أَهْلَ الصَّلَاحِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٩١ الحديث : ٩٩ / ٤٠٠٠ ، كمال الدين و تمام النعمة: ٤١ / ٢١، تقدّم مع تحريجه و التعليق عليه ذيل الآية (١٤٣) من هذه السورة، الحديث ((٤))**

អល់ឡោះហ្គុស្ស័ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយកបុរសចិតសិបនាក់ក្នុងបណ្តាប្រជា ជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។ និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} [២:៥៥] ដរាបណាយើង មិនបានឃើញអល់ឡោះហ្គុស្ស័ យ៉ាងជាក់ស្តែងទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿលោកទេ ! " [៥:១៥៣] ធ្លេកបន្ទោរបានសង្កប់លើពួកគេដោយសារតែពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត ។ ពេលយើងឃើញថាជំរើស របស់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គុស្ស័ បានជ្រើសរើសជាព្រះសាស្តាធ្លាក់លើបុគ្គលខូច មិនធ្លាក់លើបុគ្គលល្អ ទេនោះ យើងដឹងថាជំរើសមិននៅលើអ្នកណាមួយទេក្រៅពីព្រះ ^{عليه السلام} ដែលដឹងអាថ៌កំបាំងនៅក្នុងទ្រូង ដែលស្គាល់ចិត្តគំនិត យើងដឹងថាមានគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងជំរើសរបស់ពួកមូហ្គាយ័រនិងពួកអាន់ស្វារ បន្ទាប់ពីជំរើសព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ធ្លាក់លើបុគ្គលខូច ថ្វីជ្រិតព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានបំណងជ្រើសរើសបុគ្គលល្អ ។"

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۗ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ ۖ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٧٧﴾

១៥៧. [ក្រោយពីការដាក់ចុះមកនូវគូរអាន] ជនានុជនណាដែលអនុវត្តតាមព្រះប្រេសិត (វិស្វល គឺអ្នក នាំសារ) ព្រះសាស្តា អាស់-អ៊ីម្វី ដែលពួកគេឃើញមានចារទុកនៅជាមួយពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតោវិត្ត និងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ័ល ។ គេបង្គាប់ពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ (គឺស្របតាមព្រះឆន្ទៈអល់ឡោះហ្គុស្ស័) ហាម ពួកគេធ្វើប្រការអាក្រក់ គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធនិងហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអប្រិយ គេដោះពួកគេឲ្យចេញពីបន្ទុកធ្ងន់ (គឺកាតព្វកិច្ចធ្ងន់ ដែលពួកគេត្រូវតែអនុវត្តិកាលពីមុន) និងពីច្រវាក់ដែល សង្កត់លើពួកគេ [ដោយសារទង្វើពួកគេ] ។ ដូច្នេះជនានុជនណាដែលជឿគេ គាំទ្រគេ ជួយគេ ប្រតិបត្តិ តាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៥៧

١/١٥٧/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَهُمْ فِيهِ طَيِّبَاتٍ وَالَّذِينَ يَحْكُمُونَ بِالْحَبَابَةِ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿وَ اتَّبِعُوا التَّوْرَ الَّذِي أَنْزَلْنَا مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ قَالَ: «النُّورُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأُمَّةُ (عليهم السلام)». (الكافي - الجزء : ١ : صفحة : ١٩٤ : الحديث : ٢)

7/157/1 [...] អាច្និ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៧:១៥៧] ជនានុជនណាដែលអនុវត្តតាមព្រះប្រេសិត ព្រះសាស្តា អាល់-អ៊ីម្មី ដែលពួកគេឃើញមានចារទុកនៅ ជាមួយពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវត្តនិងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីល ។ គេបង្ហាត់ពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ ហាម ពួកគេធ្វើប្រការអាក្រក់ គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធនិងហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអប្រិយ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រតិបត្តិតាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមាន ជ័យជំនះ ថា៖ "រស្មីនៅត្រង់នេះគឺ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីម្មា ^{عليه السلام}" (2 /194 : 1) (الكافي)

***

٢/١٥٧/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصُّوفِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قُلْتُ لَهُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ لِمَ سَمِّيَ النَّبِيُّ الْأُمِّيَّ قَالَ مَا يَقُولُ النَّاسُ قَالَ قُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ يَزْعُمُونَ إِنَّمَا سَمِّيَ النَّبِيُّ الْأُمِّيَّ لِأَنَّهُ لَمْ يَكْتُبْ فَقَالَ كَذَبُوا عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ أَنِّي يَكُونُ ذَلِكَ وَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ « هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ » فَكَيْفَ كَانَ يُعَلِّمُهُمْ مَا لَا يُحْسِنُ وَ اللَّهُ لَقَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَفْرَأُ وَ يَكْتُبُ بِأَنْتَيْنِ وَ سَبْعِينَ أَوْ بِثَلَاثَةِ وَ سَبْعِينَ لِسَانًا وَ إِنَّمَا سَمِّيَ الْأُمِّيَّ لِأَنَّهُ كَانَ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ وَ مَكَّةُ مِنْ أُمَّهَاتِ الْفُرَى وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ « لَتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَ مَنْ حَوْلَهَا ». (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 225)

7/157/2 [...] យ៉ាកុហ្គារ ប៊ីន មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ស្វីហ្គ័របានថាខ្ញុំបានទូលអាច្និ យ៉ាកុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ រីស្វីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អឺយ ហេតុអ្វីគេហៅព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា "អាល់-អ៊ីម្មី" ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេថាអ្វីខ្លះ?" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេ បានអះអាងថាគេហៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា "អាល់-អ៊ីម្មី" ព្រោះតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចេះសរសេរអក្សរ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនិយាយកុហកអំពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់បណ្តាសាពួកគេ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមថា អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ផ្តាច់ព្រំត្រូវបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [៦២:២] ព្រះអង្គជាព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនទៅក្នុងចំណោមអ្នកស្រុក ម៉ាកកាស៊ុនូវសាស្តាមួយរូបដែលជាជនរួមជាតិរបស់ពួកគេ ដើម្បីសូត្រព្រះរាជសារទាំងឡាយរបស់ព្រះ អង្គឲ្យពួកគេជ្រាប ដើម្បីជម្រះបន្ទុកាយចិត្តពួកគេនិងដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរ និងព្រះញាណបារមី ។ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បង្ហាត់បង្រៀនពួកគេកើតទេប្រសិនបើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចេះដឹង ច្បាស់លាស់ទេនោះ? សូមស្រឡាដឹងអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} រីស្វីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះសមត្ថភាពអាចអាន បាន អាចសរសេរបានចិតសិបពីរទៅចិតសិបបីភាសា ។ គេហៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា "អាល់-អ៊ីម្មី" ព្រោះព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ុ ហើយស្រុកម៉ាកកាស៊ុជាមាតា (គឺអ៊ីម) នៃស្រុកទាំងអស់ ។ នេះគឺព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៤២:៧] យើងបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអាន ភាសាអារ៉ាប់ដូចនេះឯង ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់តឿនមាតុធានីនិងបណ្តាជនដែលនៅជុំវិញមាតុធានី នោះ ។" (225 : 1) (بصائر الدرجات)

***

3/107/7 ۱۰۷/۳ ۱۰۷/۳ (نَهَجَ الْبَيَانَ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «أَيُّ الْخَلْقِ أَعْجَبُ إِيمَانًا؟» فَقَالُوا: الْمَلَائِكَةُ. فَقَالَ: «الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ؟» فَقَالُوا: الْأَنْبِيَاءُ. فَقَالَ: «الْأَنْبِيَاءُ يُوحَى إِلَيْهِمْ، فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ؟» فَقَالُوا: نَحْنُ. فَقَالَ: «أَنَا فِيكُمْ فَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ؟ إِنَّمَا هُمْ قَوْمٌ يَكُونُونَ بَعْدَكُمْ، فَيَجِدُونَ كِتَابًا فِي رِزْقٍ فَيُؤْمِنُونَ بِهِ، وَ هَذَا مَعْنَى قَوْلِهِ: ﴿وَ اتَّبَعُوا النَّوْرَ الَّذِي أَنْزَلَ مَعَهُ أَوْلَاكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٥ الحديث : ٩٩ / ٤٧٩ ، مجمع البيان - الجزء : ٤ صفحة : ٧٥٠)**

7/157/3 [...] តេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "តើសត្វលោកណាដែលមានសទ្ធា (អ៊ីម៉ាន់) ក្រៃលែង ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេវតា ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេវតានៅជាមួយម្ចាស់^{عز وجل}ពួកគេ ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ?" ពួកគេបានថា៖ "ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "គេបើកឲ្យព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ដឹង ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ?" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកមានខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}នៅជាមួយ ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ? ជនទាំងនេះគឺបុគ្គលដែលនឹងមានជំនឿស៊ីប័ចិត្តក្រោយពីអស់លោក ។ ពួកគេនឹងរកឃើញនូវសំណេរ (គឺហ្មាខ្ញុំស្ង) លើសន្លឹកក្រដាស ពួកគេនឹងជឿសំណេរនោះ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្មា^{عز وجل} [៧:១៥៧] ប្រតិបត្តិតាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ ។" (Majma' al-Bayan 4: 750)

***

4/107/7 107/4 107/4 ۱۰۷/۴ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ [...] فَجَرَى بَيْنَ كُلِّ نَبِيٍّ عَشْرَةٌ أَنْبِيَاءُ وَ تِسْعَةٌ وَ ثَمَانِيَةٌ أَنْبِيَاءُ كُلُّهُمْ أَنْبِيَاءُ وَ جَرَى لِكُلِّ نَبِيٍّ مَا جَرَى لِنُوحٍ (صلوات الله عليه) وَ كَمَا جَرَى لِأَدَمَ وَ هُودٍ وَ صَالِحٍ وَ شُعَيْبٍ وَ إِبْرَاهِيمَ (صلوات الله عليه) حَتَّى انْتَهَتْ إِلَى يُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ (عليهما السلام) 7/157/4 អាណា ប៊ីន អ៊ីប៊ីរ៉ាហ៊ីម បានតំណាលតពីឪពុកលោក [...] តពី អាឡី ហ្មាស្មាស្ម តមកពី អាឡី យ៉ាក្មុហ្មា^{صلوات الله عليه} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្នុងចន្លោះព្រះសាស្តាពីរអង្គ^{عليهم السلام}មានសាស្តាដប់អង្គ ឬប្រាំបួនអង្គ ឬប្រាំបីអង្គ ហើយសាស្តាទាំងអស់នេះ^{عليهم السلام}ជាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} ។ ព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គសុទ្ធតែបានជួបប្រទះរឿងរ៉ាវដែលនុះហ្មា^{عليه السلام}បានជួបប្រទះ ដូចអាដ្វា^{عليه السلام}បានជួបប្រទះ ដូចហ្មាដូ^{عليه السلام} ដូចស្មីលីហ្មា^{عليه السلام} ដូចស្មីអ៊ីប៊ីរ៉ាហ៊ីម^{صلوات الله عليه} រហូតមកដល់យូស៊ីហ្មា^{عليه السلام} ប៊ីន យ៉ាក្មុហ្មា^{عليه السلام} ។

[...] فَلَمَّا نَزَلَتِ التَّوْرَةُ عَلَى مُوسَى (عليه السلام) بَشَّرَ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ كَانَ بَيْنَ يُوسُفَ وَ مُوسَى مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَ كَانَ وَصِيَّ مُوسَى يُوشَعَ بْنَ نُونٍ (عليهما السلام) وَ هُوَ فَتَاهُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ فَلَمْ تَزَلِ الْأَنْبِيَاءُ تُبَشِّرُ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ فَبَشَّرَ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى ﴿يَجِدُونَهُ﴾ يَعْنِي الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى ﴿مَكْتُوبًا﴾ يَعْنِي صِفَةَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) ﴿عِنْدَهُمْ﴾ يَعْنِي فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يُخْبِرُ عَنْ عِيسَى وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ وَ بَشَّرَ مُوسَى وَ عِيسَى بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) كَمَا بَشَّرَ الْأَنْبِيَاءُ (عليهم السلام) بَعْضُهُمْ بَعْضٌ حَتَّى بَلَغَتْ مُحَمَّدًا (صلى الله عليه وآله) [...] (الكافي - الجزء : ٨ : صَفْحَةٌ : ١١٣ الحديث : ٩٢)

លុះមូសា^{عليه السلام}បានទទួលព្រះគម្ពីរតោរីត ព្រះគម្ពីរនេះប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីមូហាំម៉ាដ្វ^{صلوات الله عليه} ។ ចន្លោះយូស៊ីហ្មា^{عليه السلام}និងមូសា^{عليه السلام}មានច្រើនព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} ។ មូសា^{عليه السلام}បានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅ យូស៊ីហ្មា^{عليه السلام} ប៊ីន នួន^{عليه السلام} យូស៊ីហ្មា^{عليه السلام} ប៊ីន នួន^{عليه السلام}ជាយុវជនម្នាក់ដែលអស់ឡោះហ្មា^{عز وجل}បានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عز وجل} ។ ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}មិនដែលអាក់ខានផ្សាយដំណឹងមូហាំម៉ាដ្វ^{صلوات الله عليه}ឡើយ លុះអស់ឡោះហ្មា^{تبارك وتعالى}បានចាត់បញ្ជូនអាណា-ម៉ាសិហ្មា^{عليه السلام} ម៉ាសា ប៊ីន ម៉ារយ៉ា^{عليه السلام}មក ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ក៏បានប្រាប់ដំណឹងមូហាំម៉ាដ្វ^{صلوات الله عليه}

នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៧:១៥៧] ដែលពួកគេឃើញមាន មានន័យថាពួកយ៉ាហ្ន៎ខ្លីនិងត្រិស្តសាសនិក ចារទុក មានន័យថាការរៀបរាប់អំពីលក្ខណៈរបស់មូហាំម៉ាដ្ន عليه وآله នៅជាមួយពួកគេ មានន័យថា នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវត្តនិងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ិនយ្យីល ។ គេបង្ហាញពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ ហាមពួកគេធ្វើប្រការអាក្រក់ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله អំពីអ៊ីសា عليه السلام៖ "[៦១:៦] និងដើម្បីឲ្យដំណឹងល្អថានឹងមានព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គក្រោយពីខ្ញុំ ដែលមាននាមថា អាស្ថម៉ាដ្ន ។" មូសា عليه السلام និងអ៊ីសា عليه السلام បានប្រាប់ដំណឹងមូហាំម៉ាដ្ន عليه وآله ដូចព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليه السلام បានប្រាប់ដែរ ពីមួយទៅមួយលុះបានដល់មូហាំម៉ាដ្ន عليه وآله ។" (الكافي 8: 92 / 113)

***

٥/١٥٧/٧ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْحَدَّاءِ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنِ الْإِسْتِطَاعَةِ وَ قَوْلِ النَّاسِ؟ فَقَالَ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ﴿وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ إِلَّا مِنْ رَحْمِ رَبِّكَ وَ لَذَلِكَ خَلَقَهُمْ﴾: «يَا أَبَا عُبَيْدَةَ، النَّاسُ مُخْتَلِفُونَ فِي إِصَابَةِ الْقَوْلِ، وَ كُلُّهُمْ هَالِكٌ».

7/157/5 [...] អាចិ អ៊ីបៃដ្យាស្ត អាល់-ហ្គាស្តាអ៊ី បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាក្នុងហ្គាស្តា صلوات الله عليه អំពីសមត្ថភាពនិងសម្តីរបស់មនុស្ស ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈហើយបានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ៖ "[១១:១១៨] តែពួកគេនឹងមិនឈប់ទាស់ទែងគ្នាទេ [១១:១១៩] រៀបរយតែនូវជនណាដែលព្រះម្ចាស់អ្នកបានប្រោសប្រណី ដើម្បីប្រការនោះឯងបានជាព្រះអង្គបង្កើតពួកគេមក ។ អ៊ីបៃដ្យាស្តអើយ ! មនុស្សឈ្លោះគ្នាអំពីសម្តីត្រឹមត្រូវ ពួកគេទាំងនោះត្រូវវិនាស ។

قَالَ: فُلْتُ قَوْلُهُ: ﴿إِلَّا مِنْ رَحْمِ رَبِّكَ﴾؟ قَالَ: «هُمْ شَيْعَتُنَا، وَ لِرَحْمَتِهِ خَلَقَهُمْ، وَ هُوَ قَوْلُهُ ﴿وَ لَذَلِكَ خَلَقَهُمْ﴾ يَقُولُ: لِطَاعَةِ الْإِمَامِ الرَّحْمَةِ الَّتِي يَقُولُ: ﴿وَ رَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ يَقُولُ: عِلْمُ الْإِمَامِ، وَ وَسِعَ عِلْمُهُ الَّذِي هُوَ مِنْ عِلْمِهِ كُلُّ شَيْءٍ، هُمْ شَيْعَتُنَا. ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله [១១:១១៩] រៀបរយតែនូវជនណាដែលព្រះម្ចាស់អ្នកបានប្រោសប្រណី [មានន័យថាអ្វី]?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "ពួកគេជាស្ត្រីអាស្តយើង عليه السلام អស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله បានបង្កើតពួកគេមកព្រោះតែព្រះអង្គ عليه وآله ប្រោសប្រណីពួកគេ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه وآله ដើម្បីប្រការនោះឯងបានជាព្រះអង្គបង្កើតពួកគេមក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថាដើម្បីស្តាប់បង្គាប់អ៊ីម៉ា عليه وآله ដែលប្រកបដោយព្រះមេត្តាធម៌ហើយព្រះអង្គ عليه وآله បានចែងអំពីអ៊ីម៉ា عليه وآله នោះថា៖ [៧:១៥៦] មេត្តាធម៌របស់អញលាតសន្ធឹងទៅលើសព្វសារពើ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថាអភិញ្ញារបស់អ៊ីម៉ា عليه وآله អភិញ្ញារបស់អ៊ីម៉ា عليه وآله នេះឯងដែលលាតសន្ធឹងទៅលើសព្វសារពើនោះ ពួកគេគឺស្ត្រីអាស្តយើង عليه السلام ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿فَسَأَلْتُهَا لِلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ يَعْنِي وَ لِيَاةِ غَيْرِ الْإِمَامِ وَ طَاعَتُهُ، ثُمَّ قَالَ: ﴿بِحُدُوثِهِ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ﴾ يَعْنِي النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله)، وَ الْوَصِيِّ، وَ الْقَائِمِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ إِذَا قَامَ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْمُنْكَرُ: مَنْ أَنْكَرَ فَضْلَ الْإِمَامِ، وَ حَجَدَهُ ﴿وَ يُجَلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ﴾ أَخَذَ الْعِلْمَ مِنْ أَهْلِهِ ﴿وَ يُجْرِمُ عَلَيْهِمُ الْحَبَائِثَ﴾ وَ الْحَبَائِثُ قَوْلٌ مَنْ خَالَفَ ﴿وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ وَ هِيَ الذُّنُوبُ الَّتِي كَانُوا فِيهَا قَبْلَ مَعْرِفَتِهِمْ فَضْلَ الْإِمَامِ ﴿وَ الْأَعْلَالُ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ وَ الْأَعْلَالُ: مَا كَانُوا يَقُولُونَ بِمَا لَمْ يَكُونُوا أُمْرًا بِهِ مِنْ تَرْكِ فَضْلِ الْإِمَامِ، فَلَمَّا عَرَفُوا فَضْلَ الْإِمَامِ وَضَعَ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ. وَ الْإِصْرُ: الدَّنْبُ، وَ هِيَ الْأَصَارُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៥៦] អញនឹងដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិសម្រាប់ជនានុជនណាដែលជឿស្របចិត្ត មានន័យថាវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អ៊ីម៉ាមួយទៀតនិងការស្តាប់បង្គាប់អ៊ីម៉ានោះ ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៥៧] ដែលពួកគេឃើញមានចារទុកនៅជាមួយពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវត្តនិងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ិនយ្យីល ។ មានន័យថាព្រះសាស្តា عليه السلام អ្នកស្នងទាំងឡាយ عليه السلام និងអាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه ដែលបង្គាប់ឲ្យពួកគេធ្វើប្រការល្អ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه ងើបឡើង ហាមពួកគេធ្វើប្រការ

អាក្រក់ គឺបុគ្គលដែលមិនព្រមទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីម៉ាំ عليه السلام បានចោលគុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីម៉ាំ عليه السلام នោះ គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធ គឺយកចំណេះវិជ្ជាមកពីបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអប្រិយ អ្វីដែលអប្រិយគឺសម្តីរបស់បុគ្គលដែលប្រឆាំង[អ៊ីម៉ាំ عليه السلام] គេដោះពួកគេឲ្យរួចពីបន្ទុកធ្ងន់ នេះគឺបាបទាំងឡាយដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តកាលពីមុនពួកគេបានទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីម៉ាំ عليه السلام និងពីច្រវាក់ដែលសង្កត់លើពួកគេ ច្រវាក់គឺសម្តីដែលពួកគេបានថាដែលគេពុំបានដាក់បញ្ហាឲ្យថាទេ គឺមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងគុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីម៉ាំ عليه السلام ។ ដូច្នេះពេលណាពួកគេព្រមទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីម៉ាំ عليه السلام ហើយ ពេលនោះការមើលងាយរបស់ពួកគេនឹងត្រូវយកចេញពីពួកគេ ។ ការមើលងាយគឺបាប បាននេះគឺការមើលងាយ ។"

ثُمَّ نَسَبَهُمْ فَقَالَ: فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ يَغْنِي بِالْإِمَامِ ﴿١٠٠﴾ وَعَزْوُهُ وَ نَصْرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠١﴾ يَغْنِي الَّذِينَ اجْتَنَبُوا الْجَيْنَتِ وَ الطَّاغُوتِ أَنْ يَعْبُدُوهَا، وَ الْجَيْنُتُ وَ الطَّاغُوتُ: فُلَانٌ وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ، وَ الْعِبَادَةُ: طَاعَةُ النَّاسِ لَهُمْ،
 បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ ចង្អុលសំដៅពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៥៧] ដូច្នេះជនានុជនណាដែលជឿគេ មានន័យថាអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام គាំទ្រគេ ជួយគេ ប្រតិបត្តិ តាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ គឺជនទាំងឡាយដែលចៀសឆ្ងាយពី "ឃ្មុំបត់" និង "ក្តីគួត" ។ ឃ្មុំបត់និងក្តីគួតគឺបុគ្គលនោះមួយ បុគ្គលនោះមួយ និងបុគ្គលនោះមួយ ។ ធ្វើសក្ការៈគឺប្រជារាស្ត្រស្តាប់បង្គាប់ពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿أَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَ أَسْلِمُوا لَهُ﴾ ثُمَّ جَزَاهُمْ، فَقَالَ: ﴿لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ﴾، وَ الْإِمَامُ يُبَسِّرُهُمْ بِقِيَامِ الْقَائِمِ وَ بِظُهُورِهِ، وَ بِقَتْلِ أَعْدَائِهِمْ، وَ بِالنَّجَاةِ فِي الْآخِرَةِ، وَ الْوُرُودِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ عَلَى الْحَوْضِ «. (الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٤٣٠ الحديث : ٨٣)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៩:៥៤] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់មករកព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកវិញ ចូរពួកអ្នកចុះចូលស៊ប់ចិត្តចំពោះព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ តបស្នងពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១០:៦៤] ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលជំណឹងល្អក្នុងជីវិតលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។ អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់ជំណឹងល្អដល់ពួកគេអំពីការងើបឡើងរបស់អាល់-ក្តីអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام អំពីការបង្ហាញខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីការសម្លាប់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីការចាកផុតទុក្ខក្នុងលោកមុខ អំពីការវិលមកវិញរបស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم និងរាជបុត្ររាជនគ្គាសច្ចៈ عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم នៅឯកន្លែងទឹកផុស ។"
 (الكافي : 1 / 330 / 83)

***

*7/157/6 [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-ក្លៀរ صلوات الله عليه والسلام ។ គេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វីគេហៅព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ថា [៧:១៥៧] ព្រះសាស្តា អាល់-អ៊ីម៉ាំ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដោយសារម៉ាក់កាស្ត់ មកពីព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ [៦:៩២] ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់ភៀនមាតាបណ្តាស្រុកនិងមនុស្សដែលនៅជុំវិញនោះ ។ មាតាបណ្តាស្រុកគឺម៉ាក់កាស្ត់ ។ ដូច្នេះគេហៅព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា អាល់-អ៊ីម៉ាំ មកពីមូលហេតុនេះឯង ។" (تفسير الصافي 2: 242)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ ۗ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

១៥៨. [ម្ចាស់សាស្ត្រាអ៊ីយ] ចូរអ្នក[ប្រាប់មនុស្សទាំងអស់]ថា៖ "មនុស្សអ៊ីយ! ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គ័សម្រាប់អល់លោកទាំងអស់គ្នា ។ អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃទាំងឡាយនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យមានជីវិត ព្រះអង្គធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ ដូច្នេះចូរអល់លោកជឿអល់ឡោះហ្គ័សនិងព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ព្រះសាស្ត្រា អាល់-អ៊ុម្មី ដែលជឿអល់ឡោះហ្គ័សនិងព្រះរាជបន្ទូលទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។ ចូរអល់លោកតាមគេ (គឺសាស្ត្រា) ដើម្បីអល់លោកនឹងបាននូវការដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៨

١/١٥٨/٧ ابن بابويه: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَاجِيلَوِيِّ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ نَفَرٌ مِنَ الْيَهُودِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ، أَنْتَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنْتَ الَّذِي يُوحَى إِلَيْكَ كَمَا أُوحِيَ إِلَى مُوسَى ابْنِ عِمْرَانَ؟

7/158/1 [...] អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័ស បានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពីព្រះអយ្យកោលោក អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាចូ គ្លីលីប ^{عليه وآله وسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានថា៖ "ពួកយ៉ាហ្គ័រខ្លីមួយចំនួនបានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្គ័ស ^{عليه وآله وسلم} ហើយបានថា៖ "មូហ្គាម៉ាដូ ^{عليه وآله وسلم} តើលោក ^{عليه وآله وسلم} មែនទេដែលអះអាងខ្លួនថាជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ស ^{عليه وآله وسلم} ហើយថាបានទទួលព្រះបន្ទូល (وحی) ដូចមូសា ប៊ិន អ៊ុមរ៉ាន ^{عليه وآله وسلم} ដែរនោះ?"

فَسَكَتَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: نَعَمْ، أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ وَ لَا فَحْرَ، وَ أَنَا حَاتِمُ النَّبِيِّينَ، وَ إِمَامُ الْمُتَّقِينَ، وَ رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ព្រះសាស្ត្រា ^{عليه وآله وسلم} នៅស្ងៀមមួយសន្ទុះ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ខ្ញុំ ^{عليه وآله وسلم} គឺព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាកូនអាជ្ញា ^{عليه وآله وسلم} មិនអួតទេ ខ្ញុំ ^{عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្ត្រា ^{عليه وآله وسلم} ចុងក្រោយបង្អស់នៅក្នុងបណ្តាព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់ ^{عليهم والسلام} ខ្ញុំ ^{عليه وآله وسلم} ជាអ៊ុមរ៉ានរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងជាព្រះសាសនៈទូត ^{عليه وآله وسلم} របស់ម្ចាស់ ^{عليه وآله وسلم} ពិភពទាំងពួង ។"

قَالُوا: إِلَى مَنْ، إِلَى الْعَرَبِ أَمْ إِلَى الْعَجَمِ، أَمْ إِلَيْنَا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة ٥٩٥ : الحديث ٤٠١٥ / ٩٩ ، الأما لي - الجزء ١ : صفحة ١٥٧ : الحديث ١) **

ពួកគេបានថា៖ "សម្រាប់កណា សម្រាប់ពួកអារ៉ាប់ ឬសម្រាប់ពួកមិនមែនអារ៉ាប់ ឬសម្រាប់យើង?" អល់ឡោះហ្គ័ស ^{عليه وآله وسلم} ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា [៧:១៥៨] ចូរអ្នក[ប្រាប់មនុស្សទាំងអស់]ថា៖ "មនុស្សអ៊ីយ! ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គ័សម្រាប់អល់លោកទាំងអស់គ្នា ។" (1 / 157) (الأما لي)

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

១៥៩. នៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត

(សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៩

١/١٥٩/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو الرِّيَّاتِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ سَدِيرِ الصَّيْرِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِنِّي لَأَعْرِفُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ أَحَدًا قَبْلَ انْطِبَاقِ الْأَرْضِ إِلَى الْفِتْنَةِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ « وَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ » لِمَشَاجِرَةٍ كَانَتْ فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ أَصْلَحَ بَيْنَهُمْ وَ رَجَعَ وَ لَمْ يَتَّعِدْ فَمَرَّ بِنُطْفِكُمْ فَشَرِبَ مِنْهَا يَعْنِي الْفُرَاتَ ثُمَّ مَرَّ عَلَيْكَ يَا أَبَا الْقَاضِلِ يَقْرِعُ عَلَيْكَ بِأَبِكَ وَ مَرَّ بِرَجُلٍ عَلَيْهِ. مُسَوِّحٌ مُعَقَّلٌ بِهِ عَشْرَةٌ مُوَكَّلُونَ يُسْتَقْبَلُ فِي الصَّنِيفِ عَيْنَ الشَّمْسِ وَ يُوقَدُ حَوْلَهُ الْكَبِيرَانُ وَ يَدُورُونَ بِهِ حِذَاءَ الشَّمْسِ حَيْثُ دَارَتْ كُلَّمَا مَاتَ مِنْ الْعَشْرَةِ وَاحِدٌ أَصَافَ إِلَيْهِ أَهْلُ الْفَرَزِيَّةِ وَاحِدًا النَّاسُ يَمُوتُونَ وَ الْعَشْرَةُ لَا يَنْقُصُونَ فَمَرَّ بِهِ رَجُلٌ فَقَالَ مَا فَصَّنَكَ قَالَ لَهُ الرَّجُلُ إِنَّ كُنْتَ عَلِيًّا فَمَا أَعْرَفَكَ بِأَمْرِي وَ يُقَالُ إِنَّهُ ابْنُ آدَمَ الْقَاتِلِ وَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمٍ وَ كَانَ الرَّجُلُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 399)

7/159/1 [...] សាដៀវ អាល់-ស្វយរ៉ហ្វី បានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ យ៉ាកុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់បុរស ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូម្នាក់ដែលបានទៅកាន់ដែនដីមួយ ដែលអល់ឡោះហ្វីចែងនៅ ក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{رحل} ថា៖ [៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹក នាំ[មនុស្ស]តាមការពិត អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។ បុរស ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះបានផ្សះផ្សាពួកគេដែល បានទាស់ទែងគ្នា រួចហើយបានត្រឡប់វិញដោយមិនបានអង្គុយទេ (គឺមិនបានសម្រាកទេ) ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាត់តាមអណ្តូងទឹកលោក ដឹកទឹកអណ្តូងនោះ មានន័យថាអាល់-ហ្វីរ៉ិត ហើយកាត់មករកលោក គោះ ទ្វារផ្ទះលោក អាហ្វិ អាល់-ហ្វាដ្លូល់អីយ! ហើយបានកាត់មករកបុរសម្នាក់ដែលត្រូវមនុស្សដប់នាក់ចង ដាក់ឲ្យបុរសនោះបែរមុខទៅរកថ្ងៃក្នុងរដូវក្តៅ បង្កាត់ភ្លើងជុំវិញបុរសនោះ ដាក់ឲ្យបុរសនោះបែរមុខទៅ រកថ្ងៃខណៈដែលវាដើរ ។ ពេលអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងដប់នាក់នេះស្លាប់អ្នកស្រុកម្នាក់ ផ្លាស់អ្នកនោះ ។ ពួកគេរាល់គ្នាស្លាប់តែមិនខ្វះចំនួនទេ ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាត់មកជួបបុរសនោះ ហើយសួរថា៖ "រឿងលោកយ៉ាងណាដែរ?" បុរសនោះបានប្រាប់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បើលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកប្រាជ្ញ លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងដឹងរឿងខ្ញុំ ។" គេបានឲ្យដឹងថាបុរសនោះជាកូនអាដ្លី ^{عليه السلام} ជាយាតករ ។ មូហ្វាម៉ាដ្លូ ប៊ីន មុស្លីម បាន តំណាលថាបុរស ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះគឺ មូហ្វាម៉ាដ្លូ ប៊ីន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1)

***

٢/١٥٩/٧ عَنْ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا قَامَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) اسْتَخْرَجَ مِنْ ظَهْرِ الْكُوفَةِ سَبْعَةً وَ عَشْرِينَ رَجُلًا، خَمْسَةَ عَشَرَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى الَّذِينَ يَقْضُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ، وَ سَبْعَةً مِنْ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، وَ يُوشَعَ وَصِيَّ مُوسَى، وَ مُؤَمِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ، وَ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ، وَ أَبَا دُجَانَةَ الْأَنْصَارِيِّ، وَ مَالِكَ الْأَشْجَرِيِّ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٤٠١٧ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٣٢ الحديث : ٩٠)**

7/159/2 [...] វាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេល អាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រាបស់មូហ្វាម៉ាដ្លូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើរឡើង ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងយកចេញមកពី ក្រោយគូហ្វាស្ត្រូមនុស្សម្ភៃប្រាំពីរនាក់ ដប់ប្រាំនាក់ជាប្រជាជាតិរបស់មូសា ^{عليه السلام} ដែលបានកាត់ក្តី ដោយការពិត ហើយពួកគេបានអនុវត្តិយុត្តិធម៌អាស្រ័យការពិតនោះ, ប្រាំពីរនាក់ជាកល្យាណមិត្តគុហា, យូស៊ីអុ ប៊ីន ទូន ^{عليه السلام} អ្នកស្នងមូសា ^{عليه السلام}, បណ្តាមុមិនដែលជាប្រជាជាតិរបស់ហ្វៀរអុស្ត ^{عليه السلام}, សាល់ម៉ាន

អាល់-ហ្វារស៊ី صلوات الله عليه, អាច្ឆិ ដ្ឋាច្ឆយ្ហុណាស្តុ អាល់-អាន់ស្ត្រី صلوات الله عليه និង ម៉ាលិក អាល់-អាស្តុតារី صلوات الله عليه ។"

(تفسير العياشي 2: 90 / 32)

***

٣/١٥٩/٧ عَنْ أَبِي الصَّهْبَاءِ الْبَكْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، دَعَا رَأْسَ الْجَالُوتِ، وَ أَسْفُفَ النَّصَارَى، فَقَالَ: «إِنِّي سَأَلْتُكَمَا عَنْ أَمْرِ، وَ أَنَا أَعْلَمُ بِهِ مِنْكُمَا، فَلَا تَكْتُمَانِي، يَا رَأْسَ الْجَالُوتِ، بِالَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى مُوسَى، وَ أَطَعَهُمُ الْمَنَ وَ السَّلْوى، وَ ضَرَبَ هُمُ فِي الْبَحْرِ طَرِيقًا يَبَسًا، وَ فَجَّرَ هُمُ مِنَ الْحَجَرِ الطُّورِيِّ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ عَيْنًا، لِكُلِّ سِبْطٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَيْنًا، إِلَّا مَا أَخْبَرْتَنِي عَلَى كَيْمِ افْتَرَقَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ بَعْدَ مُوسَى؟» فَقَالَ: فِرْقَةٌ وَاحِدَةٌ.

7/159/3 រាយការណ៍មកពី អាច្ឆិ អាល់-ស្ត្រីស្តុបាអ៊ី អាល់-បាករី ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ិន អាច្ឆិ ត្ថិលិប صلوات الله عليه ហៅ រីកស៍ អាល់-យ៉ាលូត (នេះគឺបុណ្យស័ក្តិរបស់មេសាសនាយ៉ាហ្វិឌ្វី) និង អ៊ុសគុហ្វ អាន់-ណាស្ត្រី (គឺមេសាសនាគ្រិស្ត) ហើយប្រាប់ពួកគេទាំងពីរនោះថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ចង់សួរអស់លោកនូវ រឿងមួយដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ដឹងច្បាស់ជាងអស់លោក ។ ចូរកុំលាក់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ។ រីកស៍ អាល់-យ៉ាលូត អើយ! ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم សួរលោកក្នុងព្រះនាមព្រះ رحل ដែលបានដាក់ព្រះគម្ពីរនៅរត្នមកឲ្យមូសា صلوات الله عليه والسلم ព្រះ رحل ដែលបានដាក់ អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់រ៉ា មកឲ្យអស់លោកបរិភោគ ព្រះ رحل ដែលបានបើកផ្លូវស្អិតនៅក្នុងសមុទ្រឲ្យ អស់លោក ព្រះ رحل ដែលបានធ្វើឲ្យទឹកដប់ពីរខ្សែបាញ់ចេញមកពីក្នុងថ្មភ្នំទួរ ខ្សែទឹកមួយសម្រាប់កូនចៅ អ៊ីសរ៉ែលមួយក្រុម គ្រប់ៗក្រុម ។ ចូរប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم មកថាតើកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលបានបែកជាប៉ុន្មាននិកាយ អត់ពីមូសា صلوات الله عليه والسلم ទៅ?" មេសាសនាយ៉ាហ្វិឌ្វីបានថា៖ "មួយនិកាយ ។"

فَقَالَ: «كَذَبْتَ وَ اللهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَقَدْ افْتَرَقَتْ عَلَى إِخْدَى وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً، كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً، فَإِنَّ اللهَ يَقُولُ: ﴿وَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعدِلُونَ﴾ فَهَذِهِ الَّتِي تَنْجُو». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٩٩/٤٠١٨ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٣٢ الحديث : ٩١)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានចែនថា៖ "លោកកុហក! សូមស្ស៊ីនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ رحل ! ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ رحل ពួកគេបានបែកជា ៧១ និកាយ ។ និកាយទាំងអស់នឹងចូលនរក លើកលែងតែមួយនិកាយទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ رحل មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍ មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។"

(تفسير العياشي 2: 91 / 32)

***

* ٤/١٥٩/٧ [الفضل الطبرسي] فِي حَدِيثِ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ أَنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَام) لَمَّا أَخَذَ الْأَلْوَاحَ قَالَ: رَبِّ إِنِّي لِأَجِدُ فِي الْأَلْوَاحِ أُمَّةً هِيَ خَيْرٌ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ. *7/159/4 អាល់-ហ្វាដ្ឋុដ្ឋល់ អាល់-តួបរីស៊ី រាយការណ៍នៅក្នុងហ្វាដ្ឋុដ្ឋល់ អាច្ឆិ ហ្វាស្តុស្តុ អាល់-ស្ត្រីម៉ាលី ថាកាលមូសា صلوات الله عليه والسلم បានយកព្រះបន្ទះចារឹក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ رحل អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលប្រសើរដាច់អស់សហគមន៍ទាំងពួង ដែល ត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់មនុស្ស ដែលបង្គាប់ឲ្យធ្វើប្រការល្អ ដែលហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ ។ សូមព្រះអង្គ رحل ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ។" អស់ឡោះហ្ន៎ رحل មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាដ្ឋុដ្ឋល់ صلوات الله عليه والسلم ។"

فَقَالَ: رَبِّ إِنِّي لِأَجِدُ فِي الْأَلْوَاحِ أُمَّةً هُمْ الْآخِرُونَ فِي الْخَلْقِ السَّابِقُونَ فِي دُحُولِ الْجَنَّةِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ رحل អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវ

សហគមន៍មួយដែលជាជនក្រោយគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាសត្វលោក ជាជនមុនគេបង្អស់ដែលចូលឋានសួគ៌ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស៊ីម៉ាដ្វ័ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي لَأَجِدُ فِي الْأَلْوَحِ أُمَّةً كُنْتُهُمْ فِي صُدُورِهِمْ يَقْرَأُهَا فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ.
ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលត្រូវបានព្រះគម្ពីរនៅក្នុងទ្រូងពួកគេ ពួកគេសូត្រព្រះគម្ពីរនោះ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស៊ីម៉ាដ្វ័ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي لَأَجِدُ فِي الْأَلْوَحِ أُمَّةً يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ الْأَوَّلِ وَبِالْكِتَابِ الْآخِرِ وَ يُفَاتِلُونَ الْأَعْرَابَ الْكَذَّابَ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលជឿព្រះគម្ពីរមុននិងព្រះគម្ពីរក្រោយ ។ ពួកគេប្រយុទ្ធទល់នឹងបុគ្គលមុសាវ៉ែកមួយ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស៊ីម៉ាដ្វ័ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي أَجِدُ فِي الْأَلْوَحِ أُمَّةً إِذَا هُمْ أَحَدُهُمْ بِحَسَنَةٍ ثُمَّ لَمْ يَعْمَلْهَا كُتِبَتْ لَهُ حَسَنَةٌ وَإِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ لَهُ عَشْرَةٌ أَمْثَلَهَا، وَإِنْ هُمْ بِسَيِّئَةٍ لَمْ يَعْمَلْهَا لَمْ يَكْتَبْ عَلَيْهِ وَإِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ عَلَيْهِ سَبْعِينَ وَاحِدَةً فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែល ពេលណាពួកគេណាមួយគិតនឹងធ្វើទង្វើល្អ គេបានទង្វើល្អមួយទុកឲ្យអ្នកនោះ បើអ្នកនោះធ្វើទង្វើល្អនោះមែន គេនឹងបានទង្វើដូចគ្នាដប់ទុកឲ្យអ្នកនោះ បើពួកគេគិតនឹងធ្វើប្រការបាបតែមិនចុះដៃធ្វើប្រការបាបនោះទេ គេនឹងមិនបានទុកជាទោសឲ្យអ្នកនោះទេ បើអ្នកនោះធ្វើប្រការបាបនោះមែន បាបមួយនឹងត្រូវបានទុកឲ្យអ្នកនោះ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស៊ីម៉ាដ្វ័ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي أَجِدُ فِي الْأَلْوَحِ أُمَّةً هُمْ الشَّافِعُونَ وَ هُمْ الْمَشْفُوعُونَ هُمْ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةٌ أَحْمَدُ. قَالَ مُوسَى: رَبِّ اجْعَلْنِي مِنْ أُمَّةِ أَحْمَدَ (صلى الله عليه و آله). قال أبو حمزة: فأعطى موسى آيتين لم يعطوها يعني أمة أحمد.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ ដែលគេធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស៊ីម៉ាដ្វ័ ﷺ ។"

قال الله: يا موسى إني اصطفيتك على الناس برسالاتي وبكلامي وقال: * (ومن قوم موسى أمة يهدون بالحق وبه يعدلون) * قال: فرضي موسى (عليه السلام) كل الرضا. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء: ١ - صفحة: ١٧٦ الحديث: ١٠٨)

អល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "មូសា ﷺ អើយ! អញ ﷺ បានជ្រើសយកអ្នក ﷺ លើបណ្តាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:១៥៩] នៅក្នុង

បណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិ យុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។" (108 /176 :1) (تفسير أبي حمزة الثمالي)

***

5/109/7* ٥/الْعَبَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْتَدُونَ﴾، قَالَ: «قَوْمُ مُوسَى هُمْ أَهْلُ الْإِسْلَامِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٩٩ / ٤٠١٦ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٣١ الحديث : ٨٩)**

*7/159/5 អាល់-អែយ៉ាស៊ី រាយការណ៍តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ីន ស៊ីណាន តមកពី អាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្វី ^{وحد} [៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្តា ប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌ តាមការពិតនោះ ថា៖ "ប្រជាជាតិរបស់មូសា ^{عليه السلام} ពួកគេជាប្រជាជាតិ អាល់-អ៊ីស្លាម ។" (تفسير العياشي : 2 / 89 / 31)

وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا وَأَمَّا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُۥ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوَىٰ كُلُّوا مِمَّن طَبَّيْتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٠٠﴾

១៦០. យើងបានបំបែកពួកគេ (បណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល) ជាដប់ពីរកុលសម្ព័ន្ធ ជាសហគមន៍ ។ កាល យើងបានញ្ជាំងចិត្តមូសា កាលប្រជាជាតិគេបានសូមទឹកពីមគេ ថា៖ "ចូរអ្នកវាយលើផ្ទាំងថ្មដោយដំបង អ្នកទៅ ។" ដប់ពីរប្រភពទឹកបានផុសចេញមកពីផ្ទាំងថ្មនោះ ។ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗស្គាល់កន្លែងដឹកទឹក រៀងៗខ្លួន ។ យើងបានបញ្ជូនដុំពពកមកបាំងជាម្លប់លើពួកគេ យើងបានបញ្ជូន អាល់-ម៉ាន និងក្រូច (គឺ ម្លូបទិព្វនិងអាល់-សាល់រ៉ា) មកឲ្យពួកគេ [ដោយថា៖] "ចូរពួកអ្នកបរិភោគរបស់បរិសុទ្ធដែលយើងបាន ផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកចុះ ។" [ពួកគេភាគច្រើននិរគុណ ប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត សាងបាបកម្ម] ពួកគេពុំបានធ្វើឲ្យ យើងខូចខាតទេ (គឺមិនអាចប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌លើព្រះរាជបញ្ញត្តិរបស់យើងបានទេ) តែពួកគេបាន ធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠١﴾

១៦១. ពេលគេបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរពួកអ្នកនៅក្នុងស្រុកនេះ ចូរពួកអ្នកបរិភោគនៅទីនោះគ្រប់ទី កន្លែងនូវអ្វីៗតាមតែពួកអ្នកប្រាថ្នាចុះ ចូរពួកអ្នកថា៖ "ខមាទោស! (អាល់ឡោះហ្វីអីយ! សូមព្រះមេត្តា លើកលែងទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង)" ចូរពួកអ្នកចូលតាមទ្វារដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ យើង នឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ យើងនឹងបន្ថែមឲ្យបណ្តាអ្នកធ្វើល្អ ។"

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

១៦២. តែជនទុច្ចរិតក្នុងបណ្តាពួកគេបានប្តូរផ្លាស់សម្តីនេះផ្សេងសម្តីដែលគេបានប្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នេះ យើងបានទម្លាក់មកលើពួកគេនូវជម្ងឺពិស (អាសន្នរោគ) មកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត [ទាំងមាន៖] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ ១៦០-១៦២

﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ إِنَّهُمْ لَمْ يَسْجُدُوا كَمَا أُمِرُوا، وَ لَا قَالُوا مَا أُمِرُوا، وَ لَكِنْ دَخَلُوهَا مُسْتَقْبِلِيهَا بِأَسْتَاهِبْهَا وَ قَالُوا: هَطَا سَمَقَانَا أَيْ حِنَطَةٌ حَرَاءٌ نَتَقَوُّنَهَا أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْ هَذَا الْفِعْلِ وَ هَذَا الْقَوْلِ.

7/160-162/1 [អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អាស៊ុកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:៥៩] តែបណ្តាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សំដីដោយសំដីមួយផ្សេងពីសំដីដែលគេបាននិយាយជាមួយពួកគេ ពួកគេមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ដូច ដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើទេ ហើយក៏មិនបាននិយាយដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេនិយាយនោះទេដែរ តែពួកគេបានចូលទៅក្នុងស្រុកនោះជាមួយខ្នងពួកគេ ដោយបែរក្រោយ ហើយថា៖ "ហ្ន៎ត្រូវ សាំក្តីណា" មានន័យថា នេះជាច្រកចូលខ្ពស់មួយ ហេតុអ្វីយើងត្រូវបង្ហោនខ្លួនពេលដើរចូលនោះ ។ ទង្វើនេះនិងសម្តីនេះត្រូវចិត្តយើងជាង ។"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ غَيَّرُوا وَ بَدَّلُوا مَا قِيلَ لَهُمْ، وَ لَمْ يَنْقَادُوا لِوَلَايَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ أَهْلِهَا الطَّاهِرِينَ. ﴿رَجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ يَخْرُجُونَ عَنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ.

អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា ដូច្នោះយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្តាជនទុច្ចរិតពួកគេទៅជាក្រអឺតក្រទម ដូរអ្វីដែលពួកគេនិយាយ មិនព្រមទទួលមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} អាស៊ុកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} និងកូនចៅបរិសុទ្ធុ^{صلوات الله عليه والسلام}របស់ពួកគេជាព្រះបរមគ្រូទេ នូវទារុណកម្មមកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានបំពារបំពានពួកគេបានចាកចេញពីព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل} និងមិនស្តាប់ព្រះឱវាទអង្គ^{رحل}ទេ ។

قَالَ: وَ الرَّجْزُ الَّذِي أَصَابَهُمْ أَنَّهُ مَاتَ مِنْهُمْ بِالطَّاعُونَ فِي بَعْضِ يَوْمٍ مِائَةٌ وَ عَشْرُونَ أَلْفًا، وَ هُمْ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ تَعَالَى مِنْهُمْ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ وَ لَا يَتُوبُونَ، وَ لَمْ يَنْزَلْ هَذَا الرَّجْزُ عَلَى مَنْ عِلِمَ أَنَّهُ يَتُوبُ، أَوْ يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِهِ ذُرِّيَّةٌ طَيِّبَةٌ تَوْحَّدَ اللَّهُ، وَ تُوْمِنُ بِمُحَمَّدٍ وَ تَعْرِفُ مَوْلَاةً عَلِيًّا وَ صَبِيَّةً وَ أَحِيه.

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 260) ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អាស៊ុកាវី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "អាសន្នរោគ(រោគប៊ែស្ត)បានវាយប្រហារពួកគេ ។ តែមួយបែកនៃថ្ងៃប៉ុណ្ណោះជម្ងឺអាសន្នរោគនេះបានសម្លាប់ពួកគេអស់ ១២០០០០ នាក់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}ទ្រង់ញាណថាអ្នកខ្លះ ក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មិនជឿនិងមិនស្មារលាក់ហុសខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គ^{رحل}មិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគមកលើអ្នកណាដែលព្រះអង្គ^{رحل}ទ្រង់ញាណថាអ្នកនោះបានស្មារលាក់ហុសខ្លួននោះទេ ឬមិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគនោះមកលើបណ្តាអ្នកណាដែលកូនចៅរបស់ខ្លួននឹងទៅមនុស្សល្អដែលនឹងទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងជឿមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងទទួលស្គាល់វីឡាយ៉ាស៊ុរបស់អាស៊ុកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាព្រះអភិបាលរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងជាប្អូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នោះទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام :1 260)

***

*7/160-162/2 បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎^{رحل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៦០] គ្រាដែលមូសាបានប្តឹងសូម

ទឹកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគេ ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ! ចូរនឹកឃើញកាលមូសា បានប្រាប់ស្តេចស្រែកឲ្យមានភ្លៀងឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគេ ដោយស្វែងរកទឹកឲ្យពួកគេ ដោយសារតែពួកគេ ស្រែកទឹកនៅក្នុងរហោហ៊ាន ។ ពួកគេបានត្អូញប្រាប់មូសាថា៖ "យើងកំពុងតែស្លាប់ដោយសារស្រែកទឹក ។" មូសាបានទូលថា៖ "ម្ចាស់អ៊ីយ! ដោយនូវសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្តា ដោយនូវសិទ្ធិរបស់អាឡី ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់អភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិរបស់ហ្វាទីម៉ាស្ត ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់នារីថ្លៃថ្នូរ ដោយនូវសិទ្ធិរបស់ អាល់-ហ្វាសាន់ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់រក្សាភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិរបស់អាល់-ហ្វាសាន់ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ទុក្ខរុបុគ្គល និងដោយនូវសិទ្ធិរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា ដែលជាព្រះ ខ្ញុំលិហ្វ ព្រះអង្គរបស់អស់ព្រះអង្គ និងជាចៅហ្វាយ ព្រះអង្គរបស់ព្រះណាណាទាំងឡាយ សូមព្រះអង្គ ប្រទានភ្លៀងឲ្យប្រជាពលរដ្ឋនេះរបស់ព្រះអង្គផង ។"

فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ: يَا مُوسَى ﴿أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ . فَضْرَبَهُ بِهَا ﴿فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ ﴿كُلُّ قَبِيلَةٍ مِنْ بَنِي أَبِي مِنْ أَوْلَادٍ يَعْتُوبٍ﴾ ﴿مَشْرَبُهُمْ﴾ فَلَا يُزَاحِمُ الْآخِرِينَ فِي مَشْرَبِهِمْ.

អាល់ឡេហ្វបានប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "មូសាអ៊ីយ! ចូរអ្នកយកដំបងអ្នកវាយលើផ្ទាំងសិលាទៅ" ព្រះអង្គបានវាយវាដោយដំបង ដប់ពីរប្រភពទឹកបានផុសចេញមកពីផ្ទាំងថ្មនោះ ។ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដែលជាកូនចៅរបស់យ៉ាក្តូប ដឹងទឹកនៃដីករបស់ខ្លួន មិនដណ្តើមកនៃដីកទឹកទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿كُلُوا وَ اشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾ الَّذِي آتَاكُمْوَهُ ﴿وَ لَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وَ لَا تَسْعَوْا فِيهَا وَ أَنْتُمْ مُفْسِدُونَ عَاثُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 261)

អាល់ឡេហ្វមានព្រះបន្ទូលថា ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អាល់ឡេហ្វចុះ ដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក និងចូរពួកអ្នកកុំសាងសេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ ដោយប្រព្រឹត្ត អំពើអាក្រក់ ចូរកុំដើរនៅលើផែនដីដោយបង្កឲ្យមានការខូចបង់ ដោយល្មើសបង្គាប់ ។

(2:60)التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام : 1

***

*7/160-162/3 អ៊ីម៉ា (អ៊ីម៉ាហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ាសកាអ៊ី ព្រះអង្គ) មានវចនៈថា៖ "អាល់ឡេហ្វមានព្រះរាជបន្ទូលថា [២:៥៧] ហើយ កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ! ចូរនឹកឃើញកាល យើងបានធ្វើឲ្យពពកផ្តល់ម្ហូប លើពួកអ្នក ព្រោះតែពួកអ្នកនៅក្នុងរហោហ៊ាន ការពារពួកអ្នកពីកម្តៅថ្ងៃនិងពីអាការព្រជាក់របស់ខែ ។ យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាន់និងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក អាល់-ម៉ាន់ គឺផ្សិតម្យ៉ាងដែលដុះនៅលើដើមឈើ ពួកគេ ដែលពួកគេតែងតែបរិភោគ ។ ក្រូច (អាល់-សាល់វ៉ា) គឺបក្សីមេយ ដែលមានសាច់ឆ្ងាញ់ ពួកគេ ចាប់វាបានយ៉ាងងាយ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ]: ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ وَ أَشْكُرُوا نِعْمَتِي وَ عَظِّمُوا مِنْ عَظَمَتِهِ، وَ وَقَرُّوا مِنْ وَقْرَتِهِ مِمَّنْ أَخَذْتُ عَلَيْكُمْ الْعُهُودَ وَ الْمَوَاقِيقَ [لَهُمْ] مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា **ពួកអ្នកចូរបរិភោគម្ហូបចំណីបរិសុទ្ធដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកចុះ** ចូរពួកអ្នកអរព្រះគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌អញ ចូរពួកអ្នកទុកជាធំអ្នកដែលអញបានតែងតាំងជាធំ ចូរពួកអ្នកគោរពអស់បុគ្គលទាំងនោះដែលអញគោរពលើសពួកអ្នក ដែលជាបណ្តាអ្នកដែលបានធ្វើតិកាសញ្ញាជាមួយអញ គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ និងកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់គេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ لَمَّا بَدَلُوا، وَقَالُوا غَيْرَ مَا أُمِرُوا [بِهِ] وَ لَمْ يُفْعُوا بِمَا عَلَيْهِ غُوهْدُوا، لِأَنَّ كُفْرَ الْكَافِرِ لَا يَقْدَحُ فِي سُلْطَانِنَا وَ مَمْلِكِنَا، كَمَا أَنَّ إِيمَانَ الْمُؤْمِنِ لَا يَزِيدُ فِي سُلْطَانِنَا ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ يَصْرُفُونَ بِهَا بِكُفْرِهِمْ وَ تَبْدِيلِهِمْ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា **ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ** កាលពួកគេបានផ្លាស់ប្តូរវា បានថាផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេថា ហើយមិនបានប្រព្រឹត្តទៅតាមកតិកាសញ្ញាពួកគេទេនោះ ។ ការមិនជឿរបស់ពួកអសទ្ធាដែលក្បត់ពាក្យស្នាដោះមិនជះឥទ្ធិពលអាក្រក់មកលើការគ្រប់គ្រងនិងព្រះរាជាណាចក្រយើងទេ ដូចការមិនជឿរបស់បុគ្គលអសទ្ធាមិនមានអ្វីចម្រើនក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់យើងនោះដែរ **តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង** ពួកគេជះឥទ្ធិពលអាក្រក់មកលើខ្លួនឯងដោយសារការមិនជឿរបស់ពួកគេនិងដោយសារការប្តូរផ្លាស់ដែលពួកគេបានធ្វើនោះ ។"

تَمَّ [قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ]: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عِبَادَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ بِاعْتِقَادِ وَلَا يَتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ [أَنَّ] لَا تُفْرِقُوا بَيْنَنَا، وَ أَنْظُرُوا كَيْفَ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ حَيْثُ أَوْضَحَ لَكُمْ الْحُجَّةَ لِيُسَهِّلَ عَلَيْكُمْ مَعْرِفَةَ الْحَقِّ، ثُمَّ وَسَّعَ لَكُمْ فِي التَّقِيَّةِ لِتَسْلَمُوا مِنْ شُرُورِ الْخَلْقِ، ثُمَّ إِنَّ بَدَلْتُمْ وَ غَيَّرْتُمْ عَرْضَ عَلَيْكُمْ التَّوْبَةَ وَ قَبْلِهَا مِنْكُمْ، فَكُونُوا لِنِعْمَاءِ اللَّهِ شَاكِرِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 257)

បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាស់-អាត្មុរ័ហ្សមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្ន៎អើយ! កាតព្វកិច្ចរបស់អស់លោកគឺជឿវិទ្យាយ៉ាស្ត់យើង វិទ្យាយ៉ាស្ត់របស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានយើង ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំរើសអើងយើង ចូរអស់លោកពិនិត្យមើលថាអល់ឡោះហ្ន៎បានអធិប្បាយសព្វគ្រប់យ៉ាងល្អិតល្អន់ដូចម្តេចខ្លះសម្រាប់អស់លោក ហើយបានបង្ហាញភស្តុតាងច្បាស់លាស់ដល់អស់លោកដើម្បីធ្វើឲ្យអស់លោកងាយយល់ការពិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានទុកសេរីភាពឲ្យអស់លោកទាក់ទងនឹងការលាក់បាំងជំនឿរបស់ខ្លួន (តាគីយ៉ាស្ត់) ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកចាកផុតពីអំពើអាក្រក់របស់មនុស្ស ។ បន្ទាប់ពីនោះ បើអស់លោកប្តូរផ្លាស់វា (កតិកាសញ្ញា) ព្រះអង្គចាំទទួលការភ្ញាក់រលឹកស្តាយកំហុសពីអស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ន៎ដែលប្រកបដោយព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ" (257: 1) 2:57 (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام)

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيَتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٣﴾

១៦៣. ចូរអ្នកសួរពួកគេ [ដែលជាបណ្តាអ្នកចេះដឹងរបស់ពួកគេដែលប្រកបដោយគុណធម៌] អំពីស្រុកមួយដែលនៅឯសមុទ្រ កាលពួកគេបានល្មើស[ថ្ងៃសីល]សាប់បាត់ កាលត្រីបានឡើងមករកពួកគេដោយអាចមើលឃើញ ថ្ងៃដែលពួកគេកាន់សាប់បាត់ តែដែលពួកគេមិនកាន់សាប់បាត់ទេ ហ្ន៎ត្រីមិនមកជិតពួកគេទេ ។ ដូច្នេះឯងដែលយើងល្បួងពិសោធពួកគេ ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។

មើលសូរ៉េអ៊ែរ ២ អាយ៉ាស៊ូ ៦៥-៦៦ ។

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٦﴾

១៦៤. ពេលពួកគេមួយប៉ែកបានថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រល័យចោលឬនឹងធ្វើទោសដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ?" ពួកគេបានថា៖ "ដើម្បីរួចខ្លួនពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច ។"

មើលសូរ៉េអ៊ែរ ២ អាយ៉ាស៊ូ ៦៥-៦៦ ។

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٧﴾

១៦៥. ពេលពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) បានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំលឹកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ យើងបានធ្វើទោសជនទុច្ចរិតដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهِيَ عَنْهُ فَلَمَّا هُمْ كُونُوا قِرْدَةً خَلْسِينَ ﴿١٦٨﴾

១៦៦. ដូច្នោះពេលពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) បានប្រព្រឹត្តបំពានអ្វីដែលគេបានហាមពួកគេ យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ដាក់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកចូរកើតជាសត្វស្វាដែលគេស្អប់ទៅ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៦៣-១៦៦

قصة أصحاب السب

١/١٦٦-١٦٣/٧ وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَانَ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ يَسْكُنُونَ عَلَى شَاطِئِ بَحْرِ، نَهَاَهُمُ اللَّهُ وَ أَنْبِيَاؤُهُ عَنِ اصْطِيَادِ السَّمَكِ فِي يَوْمِ السَّبْتِ. فَتَوَصَّلُوا إِلَى حَيْلَةٍ لِيُحَلُّوا بِهَا لِأَنْفُسِهِمْ مَا حَرَّمَ اللَّهُ، فَحَدُّوا أَحَادِيدَ، وَ عَمَلُوا طُرُقًا نُؤَدِّي إِلَى حِيَاضٍ، يَتَهَيَّأُ لِلْحَيْثَانِ الدُّحُولُ فِيهَا مِنْ تِلْكَ الطُّرُقِ، وَ لَا يَتَهَيَّأُ لَهَا الْخُرُوجُ إِذَا هَمَّتْ بِالرُّجُوعِ. [مِنْهَا إِلَى اللَّحْجِ].

រឿងពួកសាប់បាត់

7/163-166/1 [អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ្កាស់ការិ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា]អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនេះរស់នៅឯឆ្នេរសមុទ្រ ។ អស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្ត្រាចារ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានហាមពួកគេចាប់ត្រីក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ ។ ពួកគេបានរកឃើញល្បិចមួយដើម្បីអាចចាប់ត្រីបានក្នុងថ្ងៃដែលអស់ឡោះហ្ន៎ហាមនោះ ។ ពួកគេបានជីកចង្កូរទឹកទៅដល់រណ្តៅដើម្បីឲ្យត្រីហែលឆ្លងកាត់តាមនេះ តែទៅទាល់ក្នុងរណ្តៅមិនអាចហែលត្រឡប់មកសមុទ្រវិញបានទេ ។

فَجَاءَتْ الْحَيَاتُ يَوْمَ السَّبْتِ جَارِيَةً عَلَى أَمَانِ اللَّهِ [لَهَا] فَدَخَلَتْ الْأَخَادِيدَ وَ حَصَلَتْ فِي الْحِيَاضِ وَ الْعُدْرَانَ. فَلَمَّا كَانَتْ عَشِيَّةَ الْيَوْمِ هَمَّتْ بِالرُّجُوعِ مِنْهَا إِلَى اللَّحَجِّ لِتَأْمَنَ صَانِدَهَا، فَرَامَتْ الرُّجُوعَ فَلَمْ تَقْدِرْ، وَ بَقِيَتْ لَيْلَتَهَا فِي مَكَانٍ يَبْتَهِيئُ أَخْذَهَا [يَوْمَ الْأَحَدِ] بِلَا اصْطِيَادٍ لِاسْتِرْسَالِهَا فِيهِ، وَ عَجَزَهَا عَنِ الْإِمْتِنَاعِ، لِمَنْعِ الْمَكَانِ لَهَا.

ត្រីហែលក្នុងប្រឡាយនេះក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ អាស្រ័យសុវត្ថិភាពអស់ឡោះហ្ន៎ដែលត្រូវប្រទានមកលើពួកវា ហើយមកទាល់នៅក្នុងរណ្តៅដែលគេបានដឹកនោះ ។ ពេលថ្ងៃសៅរ៍រៀបរយ ពេលវាចង់ហែលត្រឡប់ ទៅសមុទ្រវិញដើម្បីចុះពីការនេសាទ មិនអាចទៅបានទេ ហើយត្រូវបង្ខំក្នុងរណ្តៅទាំងនោះអស់ មួយយប់រហូតដល់ថ្ងៃអាទិត្យ ។ នៅក្នុងរណ្តៅនោះ គេអាចចាប់ពួកវាបានដោយដៃយ៉ាងស្រួល ដោយ មិនបាច់ប្រើសំណាញ់ទេដែលពួកគេនោះត្រូវហាមប្រើ ។

فَكَانُوا يَأْخُذُونَهَا يَوْمَ الْأَحَدِ، وَ يَقُولُونَ: مَا اصْطَدْنَا فِي يَوْمِ السَّبْتِ، وَ إِنَّمَا اصْطَدْنَا فِي الْأَحَدِ، وَ كَذَبَ أَعْدَاءُ اللَّهِ بَلْ كَانُوا آخِذِينَ لَهَا بِأَخَادِيدِهِمُ الَّتِي عَمِلُوهَا يَوْمَ السَّبْتِ حَتَّى كَثُرَ مِنْ ذَلِكَ مَا لَهُمْ وَ تَرَاوَهُمْ، وَ تَنَعَّمُوا بِالنِّسَاءِ وَ غَيْرِهِنَّ لِاتِّسَاعِ أَيْدِيهِمْ بِهِ.

ពួកគេតែងតែចាប់ត្រីថ្ងៃអាទិត្យហើយតែងតែថា៖ "យើងមិនចាប់ត្រីថ្ងៃសៅរ៍ទេ តែយើងចាប់វាថ្ងៃ អាទិត្យ ។" ពួកគេបាននិយាយមុសា ពួកសត្រូវអស់ឡោះហ្ន៎ទាំងនេះ តែពួកគេបានចាប់ត្រីដោយ រណ្តៅដែលពួកគេបានដឹកក្នុងថ្ងៃសៅរ៍នោះ ទាល់តែពួកគេកើបបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិដោយវិធីនេះ ហើយមានភរិយាច្រើននិងវត្ថុប្រណិតច្រើនទៀតដោយសារដៃពួកគេចុះប្រសប់ ។

وَ كَانُوا فِي الْمَدِينَةِ نِيْفًا وَ ثَمَانِينَ آلْفًا، فَعَلَ هَذَا سَبْعُونَ آلْفًا، وَ أَنْكَرَ عَلَيْهِمُ الْبَاقُونَ، كَمَا فَصَّ اللَّهُ تَعَالَى ﴿وَ سَأَلْتُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ﴾ الْآيَةَ. وَ ذَلِكَ أَنَّ طَائِفَةً مِنْهُمْ وَعَظُوهُمْ وَ زَجَرُوهُمْ، وَ مِنْ عَدَابِ اللَّهِ حَوْفُوهُمْ، وَ مِنْ انْتِقَامِهِ وَ شَدِيدِ بَأْسِهِ خَذَرُوهُمْ، فَأَجَابُوهُمْ عَنْ وَعْظِهِمْ: ﴿لَمْ نَعْظُوكَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ﴾ بِذُنُوبِهِمْ هَلَاكَ الْإِصْطِلَامِ ﴿أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾.

ពួកគេបានរស់នៅក្នុងស្រុកណែយីហ្វាដែលមានប្រជាសាស្ត្រ ៨០០០០ នាក់ ។ ៧០០០០ នាក់ធ្វើទង្វើ នេះ តែប្រជាសាស្ត្រសល់ពីនេះចៀសវាងទង្វើនេះ ដូចអស់ឡោះហ្ន៎បានអធិប្បាយក្នុងអាយ៉ាស៊ូ [៧:១៦៣] ចូរអ្នកសួរពួកគេអំពីស្រុកមួយដែលនៅឯសមុទ្រ ។ ពួកគេមួយក្រុមបានព្រមានពួកគេ បាន ស្តីបន្ទោសពួកគេ បានគំរាមពួកគេឲ្យខ្លាចទណ្ឌកម្មអស់ឡោះហ្ន៎ ឲ្យខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎សងសឹកយ៉ាង ឈឺចាប់ ។ ពួកគេបានតបវិញថា៖ "[៧:១៦៤] "ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអស់ឡោះហ្ន៎ នឹងប្រល័យចោល ដោយសារតែពួកគេបានសាងបាបកម្ម ដោយការកម្ទេចឲ្យអស់បូស ឬនឹងធ្វើទោស ដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ?"

فَأَجَابُوا الْقَائِلِينَ لَهُمْ هَذَا: ﴿مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ﴾ - [هَذَا الْقَوْلُ مِنَّا لَمْ مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ] إِذْ كَلَّفْنَا الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، فَتَحْنُ نَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ - لِيَعْلَمَ رَبُّنَا مُحَالَفَتَنَا لَهُمْ، وَ كَرَاهَتَنَا لِفِعْلِهِمْ.

ក្រុមអ្នកថាបានប្រាប់ពួកគេវិញថា៖ "ដើម្បីច្រឡំពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក សម្តីយើងទាំង នេះដែលយើងថ្លែងហាមពួកគេនោះ ព្រោះតែយើងចង់ឲ្យចុះពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់យើង ព្រោះព្រះអង្គបានបង្គាប់ឲ្យយើងណែនាំឲ្យប្រព្រឹត្តល្អនិងហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ ដូច្នេះយើងហាម ប្រព្រឹត្តប្រការអាក្រក់ដើម្បីនឹងឲ្យម្ចាស់យើងទ្រង់ញាណថាយើងប្រឆាំងពួកគេ យើងស្អប់ខ្ពើមទង្វើ របស់ពួកគេ ។"

قَالُوا: ﴿وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ وَ نَعَّظُهُمْ أَيْضًا - لَعَلَّهُمْ تَنَجَّعُ فِيهِمُ الْمَوَاعِظُ، فَتَبْتَغُوا هَذِهِ الْمَوْبِقَةَ، وَ يَحْذَرُوا عَنْ عُثُوبِهَا، ពួកគេបានថា៖ ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច យើងណែនាំពួកគេដោយសង្ឃឹមថាការណែនាំរបស់យើងនឹង

មានប្រសិទ្ធភាពលើពួកគេ ពួកគេខ្លាចបាបធំនេះ នឹងខ្លាចលទ្ធផលអាក្រក់របស់ទង្វើពួកគេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَلَمَّا عَتَاوْا﴾ حَادُوا وَ أَعْرَضُوا وَ تَكَبَّرُوا عَنْ قُبُولِهِمُ الرَّجْرَجُ ﴿عَنْ مَا نُهِيَ عَنْهُ فَلَمَّا هُمْ كُونُوا قِرْدَةً حَاسِيَيْنَ﴾ مُبْعَدَيْنَ عَنِ الْحَبْرِ، مُفْصَلَيْنَ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៦៦] ដូច្នេះពេលពួកគេបានប្រព្រឹត្តបំពាន ពួកគេប្រព្រឹត្តលំអៀង គេចេញ ក្រអឺតក្រទមមិនព្រមស្តាប់ការព្រមាន ដែលគេបានហាមពួកគេ យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ដាក់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកចូរកើតជាសត្វស្វាដែលគេស្អប់ទៅ" កម្ចាត់ចេញពីសេចក្តីល្អទាំងអស់ កាត់ផ្តាច់ ។

قَالَ فَلَمَّا نَظَرَ الْعَشْرَةَ الْآفِ وَ النَّيْفِ - أَنَّ السَّبْعِينَ أَلْفًا لَا يُقْبَلُونَ مَوَاعِظَهُمْ، وَ لَا يَخْفَلُونَ بِتَخْوِيفِهِمْ إِيَّاهُمْ وَ تَحْذِيرِهِمْ هُمْ، اعْتَرَزُواهُمْ إِلَى قَرْيَةٍ أُخْرَى قَرِيبَةٍ مِنْ قَرْيَتِهِمْ، وَ قَالُوا: نَكْرَهُ أَنْ يَنْزِلَ بِهِمْ عَذَابُ اللَّهِ وَ نَحْنُ فِي خِلَافِهِمْ.

អ៊ីម៉ាអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ន៎សៃនី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលពួកអ្នកដាស់តឿនពន្យល់ដែលមានចំនួន ១០០០០ នាក់បានឃើញថាពួកល្មើសដែលមានចំនួន ៧០០០០ នាក់នោះមិនស្តាប់ការដាស់តឿនរបស់ខ្លួនទេ មិនបារម្ភអំពីការខ្លាចក្រែងនិងការរំលឹករបស់ពួកគេទេ ពួកគេបានដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីពួកគេដោយផ្លាស់ទៅរស់នៅឯស្រុកមួយទៀតដែលនៅជិតនោះ ហើយបានថា៖ "យើងមិនចង់នៅជាមួយពួកគេទេពេលទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្ន៎បាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ។"

فَأَمْسُوا لَيْلَةً، فَمَسَّحَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى كُلَّهُمْ قِرْدَةً [حَاسِيِي] وَ بَقِيَ بَابُ الْمَدِينَةِ مُغْلَقًا لَا يَخْرُجُ مِنْهُ أَحَدٌ [وَ لَا يَدْخُلُهُ أَحَدٌ]. وَ تَسَامَعَ بِذَلِكَ أَهْلُ الْقَرْيَةِ وَ فَصَدُّوهُمْ، وَ تَسَمَّوْا حِيَطَانَ الْبَلَدِ، فَاطَّلَعُوا عَلَيْهِمْ فَيَادَا هُمْ كُلُّهُمْ رِحَالَهُمْ وَ نِسَاءُهُمْ قِرْدَةً- يَجُوحُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ - يَعْرِفُ هَؤُلَاءِ النَّاطِرُونَ مَعَارِفَهُمْ وَ قَرَابَاتِهِمْ وَ خُلَطَاءَهُمْ، يَقُولُ الْمُطَّلِعُ لِبَعْضِهِمْ: أَنْتَ فُلَانٌ، أَنْتَ فُلَانَةٌ؟ فَتَدْمَعُ عَيْنُهُ وَ يُؤْمِئُ بِرَأْسِهِ (بَلَا، أَوْ نَعَمْ).

ពួកគេបានចាកចេញក្នុងពេលយប់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្រុកទាំងអស់នោះទៅជាសត្វស្វាធំដែលគេស្អប់ខ្ពើម ។ ទ្វារស្រុកនេះត្រូវបិទជិត មិនមានអ្នកណាចេញពីក្នុងស្រុកនោះទេ ហើយមិនមានអ្នកណាចូលទៅក្នុងស្រុកនោះបានទេ ។ ពួកអ្នកស្រុកមួយទៀតបានមកស្តាប់ដំណឹងនេះ ពួកគេបានឡើងលើកំផែងស្រុកនេះ បានឃើញប្រុសស្រីទាំងអស់ក្លាយទៅជាដូចសត្វស្វា ធ្វើសញ្ញារកគ្នា ។ ពួកអ្នកឃើញស្គាល់ពួកគេនោះ៖ ស្គាល់សាច់ញាតិរបស់ខ្លួនមួយចំនួនដែលធ្លាប់រស់នៅរួមគ្នា ។ ពួកអ្នកឃើញបានសួរពួកនោះមួយចំនួនថា៖ "អ្នកជាអ្នកនេះមែនទេ?" ពួកគេនោះបានហូរទឹកភ្នែកដោយធ្វើកាយវិការក្បាល[ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមែនឬទេ] ។

فَمَا زَالُوا كَذَلِكَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، ثُمَّ بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [عَلَيْهِمْ] مَطَرًا وَ رِيحًا- فَجَرَفَهُمْ إِلَى الْبَحْرِ، وَ مَا بَقِيَ مَسْخٌ بَعْدَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَ إِنَّمَا الَّذِينَ تَرَوْنَ مِنْ هَذِهِ الْمُصَوِّرَاتِ بِصُورِهَا- فَإِنَّمَا هِيَ أَشْبَاهُهَا، لَا هِيَ بِأَعْيَانِهَا، وَ لَا مِنْ نَسْلِهَا. (التفسير العسكري عليه السلام ج ١ ص ٢٦٨)

ពួកគេនៅក្នុងសភាពអស់បីថ្ងៃ ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនភ្លៀងនិងខ្យល់មកលើពួកគេ បក់ផាត់ពួកគេទៅក្នុងសមុទ្រ មិនមាននៅសល់បុគ្គលប្រែរូបទេក្រោយពីបីថ្ងៃ ។ ពេលអស់លោកបានឃើញមុខទាំងនោះដែលដូចរូប[ស្វាធំសម័យឥឡូវ] ពួកវាដូចពួកគេ ។ ពួកវាមិនមែនពួកនោះពិតប្រាកដទេ ហើយក៏មិនជាប់ពូជអំបូរនឹងពួកគេនោះទេដែរ ។" (268:1) (التفسير العسكري عليه السلام)2:66

١٦٣/٧-٢/١٦٦ سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ﴾ قَالَ: كَانُوا ثَلَاثَةً أَصْنَافٍ: صِنْفٌ اتْتَمَرُوا وَ أَمْرُوا فَتَنَجُوا، وَ صِنْفٌ اتْتَمَرُوا وَ لَمْ يَأْمُرُوا فَهَلَكُوا. (الكافي - الجزء : ٨ صفحة : ١٥٨ الحديث : ١٥١)

7/163-166/2 [...] តួលំហាសុំ ប៊ិន ស៊ែដ្វី បានថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានត្រឡប់វិញពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ ថា៖ "មានបីប្រភេទគឺ៖ បណ្តាអ្នកដែលបានធ្វើតាមព្រះបញ្ជាហើយបានបញ្ជាគេឯទៀត ជនទាំងនេះត្រូវជួយសង្គ្រោះ, បណ្តាអ្នកដែលធ្វើតាមព្រះបញ្ជាតែមិនបានបញ្ជាគេឯទៀតទេ ជនទាំងនេះត្រូវធ្វើឲ្យប្រែរូបរាងទៅជាកម្ទេចតូចៗ, បណ្តាជនដែលមិនធ្វើតាមព្រះបញ្ជាទេ មិនបានបញ្ជាគេឯទៀតទេ ជនទាំងនេះត្រូវស្លាប់ ។" (الكافي : 8 / 151 / 158)

***

١٦٣/٧-٣/١٦٦ الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَتْ مَدِينَةُ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ، فَقَالُوا لِنَبِيِّهِمْ: إِنْ كَانَ صَادِقًا فَلْيَحْوِلْنَا رُبَّنَا جَرِينًا، فَإِذَا الْمَدِينَةُ فِي وَسْطِ الْبَحْرِ قَدْ عَرَفَتْ مِنَ اللَّيْلِ، وَ إِذَا كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ مَمْسُوحٌ جَرِينًا يَدْخُلُ الرَّايِبُ فِي فِيهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٠١ الحديث : ٩٩ / ٤٠٢٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٣٢ الحديث : ٩٢)**

7/163-166/3 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វី រាយការណ៍តមកពី អាល់-អាស្លុំហ្វ ប៊ិន នូបាតាសុំ តមកពី អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្ឆិ ត្ថិលីប^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានស្រុកមួយនៅក្បែរសមុទ្រ ។ ពួកគេបានប្រាប់ព្រះសាស្ត្រាចារ្យពួកគេថា៖ "បើលោក^{عليه السلام} និយាយពិតមែន សូមឲ្យម្ចាស់^{رحم} យើងធ្វើឲ្យយើងក្លាយទៅជាសត្វអន្ទង់ ។ សព្វថ្ងៃនេះស្រុកនោះនៅកណ្តាលសមុទ្រ ត្រូវពន្លឺចក្កុងពេលយប់ ។ បុរសទាំងអស់ត្រូវក្លាយខ្លួនទៅជាសត្វអន្ទង់ រួមទាំងអ្នកដំណើរដោយជំនិះដែលនៅក្នុងស្រុកនោះដែរ ។" (تفسير العياشي : 2 / 32 / 92)

***

١٦٣/٧-٤/١٦٦ عَنِ الْأَصْبَغِ، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَمْتَانِ مَسِيحَتَا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ: فَأَمَّا الَّتِي أَخَذَتْ الْبَحْرَ فَهِيَ الْجَرِيثُ، وَ أَمَّا الَّتِي أَخَذَتْ الْبَرَّ فَهِيَ الضَّبَابُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩ / ٤٠٣٢ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٣٤ الحديث : ٩٥)**

7/163-166/4 រាយការណ៍មកពី អាល់-អាស្លុំហ្វ តមកពី អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ែលពីរសហគមន៍ត្រូវប្រែរូប ។ សហគមន៍ដែលត្រូវសមុទ្រយក ពួកនោះត្រូវទៅជាសត្វអន្ទង់ ។ សហគមន៍ដែលត្រូវដីយក ពួកនោះត្រូវក្លាយទៅជាសត្វបង្កុយ ។" (تفسير العياشي : 2 / 34 / 95)

***

١٦٣/٧-٥/١٦٦ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ﴾، قَالَ: «افْتَرَقَ الْقَوْمُ ثَلَاثَ فِرَقٍ: فِرْقَةٌ انْتَهَتْ وَ اعْتَرَلَتْ، وَ فِرْقَةٌ أَقَامَتْ وَ لَمْ تُفَارِفِ الدُّنُوبَ، وَ فِرْقَةٌ افْتَرَقَتِ الدُّنُوبَ، فَلَمْ تَنْجُ مِنَ الْعَذَابِ إِلَّا مَنْ انْتَهَتْ».

*7/163-166/5 រាយការណ៍មកពី តួលំហាសុំ ប៊ិន ស៊ែដ្វី តមកពី យ៉ាក្កុហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្វី^{عليه السلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{رحم} [៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានត្រឡប់វិញពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ ថា៖ "មនុស្សត្រូវព្រៃកជាបីក្រុម ក្រុមមួយបានឈប់ ហើយបានដកខ្លួនចេញ, ក្រុមមួយបានផ្អាក ហើយមិនបានប្រព្រឹត្តបាបទេ, ក្រុមមួយបានប្រព្រឹត្តបាប ។ ពុំមានអ្នកណាមួយរួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មទេ លើកលែងតែបុគ្គលដែលបានឈប់ ។"

قَالَ جَعْفَرٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا صُنِعَ بِالَّذِينَ أَقَامُوا وَ لَمْ يُقَارِفُوا الذُّنُوبَ؟ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): بَلَّغَنِي أَنَّهُمْ صَارُوا ذُرًّا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩ / ٤٠٣٤ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٣٥ الحديث : ٧٩)**

យ៉ាក្រូហ្វរ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានទូល អាចិ យ៉ាក្រូហ្វរ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "តើមានអ្វីកើតឡើងទៅលើជន ដែលបានផ្អាកហើយមិនបានប្រព្រឹត្តបាបទេនោះ?" អាចិ យ៉ាក្រូហ្វរ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "បិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} បាន ឮថាពួកគេក្លាយទៅជាកម្ទេចល្អិតៗ" (79 /35 :2 (تفسير العياشي))

***

*7/163-166/6 ١٦٣-١٦٦/٦ و قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ رَبَائِبٍ، عَنِ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «وَجَدْنَا فِي كِتَابِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّ قَوْمًا مِنْ أَهْلِ أَيْلَةَ [2]، مِنْ قَوْمِ ثَمُودَ، وَ أَنَّ الْحَيَاتَانَ كَانَتْ سَبَقَتْ إِلَيْهِمْ يَوْمَ السَّبْتِ لِخْتِيارِ اللَّهِ طَاعَتَهُمْ فِي ذَلِكَ، فَشَرَعَتْ إِلَيْهِمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ فِي نَادِيهِمْ، وَ قُدَّامَ آبَائِهِمْ، فِي أَنهَارِهِمْ وَ سَوَاقِيهِمْ، فَبَادَرُوا إِلَيْهَا فَأَخَذُوا يَصْطَادُونَهَا وَ يَأْكُلُونَهَا

[2] في المصدر: ايكة، و هو تصحيف، و أيلة: مدينة على ساحل بحر القلزم (البحر الأحمر) مما يلي الشام. مراد الاطلاع ١:١٣٨، معجم البلدان ١:٢٩٢.

*7/163-166/6 [...] រាយការណ៍តមកពី អាចិ យ៉ាក្រូហ្វរ ^{صلوات الله عليه والسلا} ៗ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{صلوات الله عليه والسلا} ឃើញមានចារឹកនៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់អូលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា[ពួកគេ]ជាប្រជាជនស្រុកអែឡាស៊ូ[2] ពួកគេជា បណ្តាប្រជាជាតិស្វាម្យដូ ។ ត្រីតែងតែមករកពួកគេក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ដើម្បីអល់ឡោះហ្វ្រែ ^{صلوات الله عليه والسلا} ពិសោធពួកគេរឿង ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ក្នុងថ្ងៃនោះ ។ ត្រីឡើងលើមករកពួកគេក្នុងអូរ នៅពីមុខផ្ទះពួកគេ នៅក្នុងផ្សារពួក គេ និងក្នុងស្ទឹង ។ ពួកគេសម្រេចចិត្តចាប់ត្រីនោះដោយនេសាទ បរិភោគត្រីនោះ ។

[2] នៅក្នុងច្បាប់ដើមៈ អែកាស៊ូ ។ អែឡាស៊ូជាស្រុកមួយស្ថិតនៅឆ្នេរសមុទ្រតូលស្ត្រីម (សមុទ្រប្រហាម) ទៅកាន់ ប្រទេសស៊ីរី ។

فَلَبِثُوا فِي ذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا يَنْهَاهُمْ عَنْهَا الْأَخْبَارُ، وَ لَا يَمْنَعُهُمُ الْعُلَمَاءُ مِنْ صَيْدِهَا. ثُمَّ إِنَّ الشَّيْطَانَ أَوْحَى إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ: إِنَّمَا هَيْئَتُهُمْ عَنْ أَكْلِهَا يَوْمَ السَّبْتِ وَ لَمْ تُنْهَوْا عَنْ صَيْدِهَا. فَاصْطَادُوهَا يَوْمَ السَّبْتِ وَ أَكَلُوهَا فِيمَا سِوَى ذَلِكَ مِنَ الْأَيَّامِ، ពួកគេប្រព្រឹត្តបែបនោះដ៏យូរស្រេចតែអល់ឡោះហ្វ្រែ ^{صلوات الله عليه والسلا} ចង់ ។ មេសាសនាយ៉ាហ្វ្រែ ^{صلوات الله عليه والسلا} ពួកគេមិនបានហាមពួក គេទេ អ្នកចេះដឹង (អ៊ីឡាម៉ា) របស់ពួកគេមិនហាមពួកគេនេសាទត្រីនោះទេ ។ បន្ទាប់មកស្ត្រីកូន ^{صلوات الله عليه والسلا} បាន ខ្សឹបខ្សៀវដាក់ពួកគេមួយក្រុមថា៖ "គេហាមអស់លោកបរិភោគត្រីនោះថ្ងៃសៅរ៍ តែគេពុំបានហាមអស់ លោកនេសាទត្រីថ្ងៃនោះទេ ។" ពួកគេក៏បានចាប់ត្រីក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ បរិភោគត្រីនោះថ្ងៃផ្សេង ។

فَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ: الْآنَ نَصْطَادُهَا. فَعَتَّتْ وَ انْحَازَتْ طَائِفَةٌ أُخْرَى مِنْهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ فَقَالُوا: نَنْهَاكُمْ عَنْ عُقُوبَةِ اللَّهِ أَنْ تَنْعَرَضُوا لِخِلَافِ أَمْرِهِ. وَ اعْتَرَزَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ ذَاتَ الْيَسَارِ فَسَكَتَتْ فَلَمْ تَعْطُهُمْ، فَقَالَتْ لِلطَّائِفَةِ الَّتِي وَعَظَّتْهُمْ: ﴿لَمْ تَعْطُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾؟ فَقَالَتْ الطَّائِفَةُ الَّتِي وَعَظَّتْهُمْ: ﴿مُعَذِّرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.

ពួកគេមួយក្រុមបានថា៖ "ពេលនេះយើងអាចចាប់ត្រីបាន ។" ពួកគេមួយក្រុមទៀតនៅខាងស្តាំបាន ប្រាប់ពួកគេថា៖ "យើងសូមដាស់តឿនអស់លោកថាអស់លោកកំពុងតែឈានទៅរកព្រះទណ្ឌកម្ម អល់ឡោះហ្វ្រែ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដោយល្មើសព្រះបញ្ជានោះ ។" ពួកគេមួយក្រុមដកខ្លួនចេញនៅខាងឆ្វេង មិននិយាយអ្វី ទេ មិនព្រមានពួកគេទេ ពួកគេបាននិយាយដាក់ក្រុមអ្នកដែលបានដាស់តឿនពួកគេនោះថា៖

"[៧:១៦៤] ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រល័យចោលឬនឹងធ្វើទោសដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់?" ក្រុមដែលដាស់តឿនពួកនោះបានថា៖ "[៧:១៦៤] ដើម្បីចង្អុលពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច ។"

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ يَعْنِي﴾ لَمَّا تَرَكُوا مَا وَعُظُوا بِهِ مَضَوْا عَلَى الْخَطِيئَةِ، فَقَالَتِ الطَّاغُتَةُ الَّتِي وَعَظَّتْهُمْ: لَا وَاللَّهِ، لَا نُجَامِعُكُمْ وَ لَا نُبَايِعُكُمْ اللَّيْلَةَ فِي مَدِينَتِكُمْ هَذِهِ الَّتِي عَصَيْتُمْ اللَّهَ فِيهَا، مَخَافَةَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْكُمْ الْبَلَاءُ فَيُعْمِنَّا مَعَكُمْ».
អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:១៦៤] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំលឹកពួកគេមានន័យថាព្រោះតែពួកគេមិនអើពើនឹងការដាស់តឿនរបស់ពួកគេនោះ ពួកគេមាន៖ធ្វើកំហុស ។ ពួកអ្នកដាស់តឿនបានថា៖ "ទេ! សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎! យើងនឹងមិនចូលរួមជាមួយអស់លោកទេ យើងនឹងមិនស្នាក់នៅក្នុងស្រុកនេះទេ ទោះបីមួយយប់ក៏ដោយ ក្នុងស្រុកដែលអស់លោកបានល្មើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រោះយើងខ្លាចមហន្តរាយនឹងបាក់ស្រោចមកលើយើងរួមជាមួយអស់លោកដែរ ។"

قَالَ: «فَخَرَجُوا عَنْهُمْ مِنَ الْمَدِينَةِ مَخَافَةَ أَنْ يُصِيبَهُمُ الْبَلَاءُ، فَتَرَلُّوا قَرِيبًا مِنَ الْمَدِينَةِ، فَبَاتُوا تَحْتَ السَّمَاءِ، فَلَمَّا أَصْبَحَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الْمُطِيعُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ عَدَوْا لِيَنْظُرُوا مَا حَالَ أَهْلِ الْمَعْصِيَةِ، فَأَتَوْا بَابَ الْمَدِينَةِ فَإِذَا هُوَ مُصَمَّتٌ، فَدَفَوْهُ فَلَمْ يُجَابُوا، وَ لَمْ يَسْمَعُوا مِنْهَا جِسًّا أَحَدٍ،
ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានរចនាថា៖ "ពួកគេក៏បានចាកចេញពីស្រុក ព្រោះខ្លាចមហន្តរាយបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ។ ពួកគេបានបោះជំរំនៅក្បែរស្រុកនោះ សម្រាកយប់នៅក្រោមមេឃ ។ ព្រឹកឡើង មិត្តរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែលគោរពព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ បានទៅមើលស្ថានភាពរបស់ពួកល្មើសព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេបានឃើញទ្វារស្រុកបិទជិត ។ ពួកគេបានគោះទ្វារនោះ តែពុំមានចម្លើយទេ មិនឮមាត់និយាយគ្នាទេ ។"

فَوَضَعُوا سُلْمًا عَلَى سُورِ الْمَدِينَةِ، ثُمَّ أَصْعَدُوا رَجُلًا مِنْهُمْ، فَأَشْرَفَ عَلَى الْمَدِينَةِ، فَنَظَرَ فَإِذَا هُوَ بِالْقَوْمِ قِرْدَةً يَتَعَاوُونَ، [فَقَالَ الرَّجُلُ لِأَصْحَابِهِ: يَا قَوْمِ، أَرَى وَاللَّهِ عَجَبًا! قَالُوا: وَ مَا تَرَى؟ قَالَ: أَرَى الْقَوْمَ قَدْ صَارُوا قِرْدَةً يَتَعَاوُونَ] وَ لَهَا أَذْنَابٌ،
ពួកគេក៏បានដាក់ជណ្តើរ គ្នាពួកគេម្នាក់បានឡើងទៅលើកំដែងស្រុកសម្លឹងរកមើលពីលើ ។ គាត់បានឃើញស្នាមមួយក្រុមស្រែក ។ បុរសនោះបានប្រាប់មិត្តខ្លួនថា៖ "មិត្តអើយ! សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្ន៎! អស្ចារ្យណាស់!" ពួកគេបានថា៖ "ឃើញអ្វី?" គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំឃើញមនុស្សភ្លាយទៅជាស្វា ស្រែកហើយដុះកន្ទុយ!"

فَكَسَرُوا الْبَابَ، فَعَرَفَتِ الطَّاغُتَةُ أَنَّسَابَهَا مِنَ الْإِنْسِ، وَ لَمْ تَعْرِفِ الْإِنْسُ أَنَّسَابَهَا مِنَ الْقِرْدَةِ، فَقَالَ الْقَوْمُ لِلْقِرْدَةِ: أ لَمْ نَنْهَكُمْ؟

ពួកគេក៏បានវាយបំបាក់ទ្វារហើយចូលទៅខាងក្នុង ។ ក្រុមស្នាមមើលស្គាល់បងប្អូនខ្លួនដែលជាមនុស្សតែក្រុមមនុស្សមើលមិនស្គាល់ញាតិរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមស្នាមនោះទេ ។ ក្រុមមនុស្សនិយាយរកក្រុមស្នាមថា៖ "តើយើងមិនបានហាមឃាត់អស់លោកហើយទេ?"

فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ الَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَ بَرَأَ النَّسَمَةَ، إِنِّي لَأَعْرِفُ أَنَّسَابَهَا مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ، لَا يُنْكِرُونَ وَ لَا يُعَيِّرُونَ، بَلْ تَرَكُوا مَا أُمِرُوا بِهِ فَتَفَرَّقُوا، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ فَقَالَ اللَّهُ: ﴿أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَ أَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعِقَابٍ بَيِّسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٨ الحديث : ٩٩ / ٤٠٢٤ ، تفسير القمِّي

- الجزء : ١ (صفحة : ٢٤٤)**

អ៊ីម៉ាអូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចនឹងព្រះ ^{رحل} ដែលបំបែកគ្រាប់ពូជ ហើយបង្កើតមនុស្ស! ការពិត [សម័យនេះ] ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ត្រកូលពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍នេះ ។ ពួកគេមិនប្រកែកទេ មិនផ្លាស់ប្តូរទេ (ពួកគេមិនប្រយ័ត្នប្រការអាក្រក់ទេ មិនខ្លះខ្មែងកម្ចាត់ប្រការអាក្រក់នោះតាមសាសនាទេ ពោលគឺពួកគេដូចដូនតាពួកគេកាលពីមុនដែរ) ។ ពួកគេមិនអើពើនឹងអ្វីៗដែលគេបានដាក់មកលើពួកគេជាព្រះបញ្ជានោះទេ ។ ដូច្នេះពួកគេបានលម្អៀងចេញ (បែកបាក់ពីគ្នា ពីផ្លូវត្រូវ) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២៣:៤១] ចូរជនទុច្ចរិតទាំងឡាយវិនាសអស់ទៅ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "[៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំលឹកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ យើងបានធ្វើទោសជនទុច្ចរិតដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។"

(تفسير القمّي 1: 244)

***

*7/163-166/7 [..] عَنْ هَارُونَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، رَفَعَهُ إِلَى أَحَدِهِمْ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ قَوْمٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْكُوفَةِ، وَ قَالُوا لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنَّ هَذِهِ الْجَرِيثَ تُبَاعُ فِي أَسْوَاقِنَا؟»

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សមួយក្រុមបានមករក អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! អន្លង់ទាំងនេះអាចលក់ដូរយើងបានទេ?"

قَالَ: «فَتَبَسَّمَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ضَاحِكًا، ثُمَّ قَالَ: فُومُوا لِأَرْيَكُمْ عَجَبًا، وَ لَا تَقُولُوا فِي وَصِيَّتِكُمْ إِلَّا خَيْرًا، فَفَأَمُوا مَعَهُ فَأَتَوْا شَاطِئَ بَحْرِ فَتَقَلَّ فِيهِ ثِقْلَةٌ، وَ تَكَلَّمَ بِكَلِمَاتٍ، فَإِذَا جَرِيثَةٌ رَافِعَةٌ رَأْسَهَا فَانْحَتَتْ فَاهَا.

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ញញឹមដោយសើចបន្តិច ហើយមានវចនៈថា៖ "ងើបឡើង ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងបង្ហាញអស់លោកនូវព្រឹត្តិការណ៍អស្ចារ្យមួយ ហើយចូរកុំនិយាយអ្វីផ្សេងពីប្រការល្អប្រសើរអំពីអ្នកស្នង ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អស់លោក ។" ពួកគេក៏បានងើបឡើងជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅកាន់ឆ្នេរសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តោះទៅក្នុងសមុទ្រ ហើយបាននិយាយសម្តីនីមួយៗ អន្លង់មួយបានងើបក្បាលក្នុងទឹក ហាមាត់ ។

فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَنْ أَنْتَ، الْوَيْلُ لَكَ وَ لِقَوْمِكَ؟ فَقَالَتْ: نَحْنُ مِنْ أَهْلِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ، إِذْ يَقُولُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: ﴿إِذْ تَأْتِيهِمْ حِينًا هُمْ يَوْمَ سَبِّهِمْ شُرَعَاءُ﴾ الْآيَةَ، فَعَرَضَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَ لَا يَتَكَ، فَفَعَدْنَا عَنْهَا، فَمَسَحَنَا اللَّهُ، فَبَعْضُنَا فِي الْبَرِّ وَ بَعْضُنَا فِي الْبَحْرِ: فَأَمَّا الَّذِينَ فِي الْبَحْرِ فَالْجَرِيثُ، وَ أَمَّا الَّذِينَ فِي الْبَرِّ فَالْيَرُبُوعُ»

អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នកណា? អ្នកឯងនឹងបងប្អូនអ្នកឯងអកុសលម៉្លេះ!" អន្លង់បានទូលថា៖ "យើងជាអ្នកស្រុកមួយដែលនៅសមុទ្រ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{رحل} ថា៖ [៧:១៦៣] កាលត្រីបានឡើងមករកពួកគេដោយអាចមើលឃើញ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} បានបង្ហាញអស់ទាំងយើងនូវវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែយើងអង្គុយឆ្ងាយពីវិទ្យាយ៉ាស្តុនោះ (ពោលគឺមិនព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តុទេ) ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} បានផ្លាស់ប្តូរយើងអ្នកខ្លះនៅលើដីគោក អ្នកខ្លះទៀតនៅក្នុងសមុទ្រ ។ បណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងសមុទ្រនោះ ពួកគេជាអន្លង់បណ្តាអ្នកដែលនៅលើដីគោក ពួកគេជាសត្វយ៉ាបូអ៊ី (សត្វដូចកណ្តុរប្រែង) ។"

قَالَ: «ثُمَّ التفت أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَيْنَا، فَقَالَ: أَسِعْتُمْ مَقَالَتَهَا؟ قُلْنَا: اللَّهُمَّ نَعَمْ، قَالَ: وَ الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَ إِلَيْهِ بِالْتَّبُوءِ، لَتَحِيضُ كَمَا تَحِيضُ نِسَاؤُكُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩ / ٤٠٣٣ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٤٥ : الحديث : ٩٦)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាឆ្លាស់មក អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}បានបែរមករកយើង មានវចនៈថា៖ "អស់លោកបានឮសម្តីវាទេ ?" យើងបានទូលថា៖ "បានឮ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្យូចនឹងព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم}មកជាព្រះសាស្តា ។ [បណ្តាញរឹបសំ]ពួកវាមានរដូវខែដូចបណ្តាត្រូវអស់លោកដែរ ។" (تفسير العياشي 2: 96 / 45)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

១៦៧. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលម្ចាស់អ្នកបានប្រកាសថាព្រះអង្គនឹងបញ្ជូនមកតទល់នឹងពួកគេ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ នូវពួកនីមួយៗដែលនឹងធ្វើបាបពួកគេដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ ម្ចាស់អ្នករហ័សក្នុងការធ្វើទោស ព្រះអង្គទ្រង់អត់ឱន[ដល់បណ្តាអ្នកណាដែលភ្ញាក់រឭករាងចាល] ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَقَطَّعْنَهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِمَّنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

១៦៨. យើងបានបំបែកពួកគេនៅលើផែនដីជាច្រើនសហគមន៍ ។ នៅក្នុងបណ្តាពួកគេមានអ្នកត្រឹមត្រូវនៅក្នុងបណ្តាពួកគេមានអ្នកខុសពីនោះ ។ យើងបានល្បងពិសោធពួកគេដោយសេចក្តីល្អនិងសេចក្តីអាក្រក់ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់វិញ ។

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالذَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

១៦៩. ក្រោយពីពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) មានអ្នកស្នង[អាក្រក់]ដែលបានទទួលព្រះគម្ពីរជាកេរដំណែល ។ ពួកគេកើបយកទ្រព្យមិនបិតថេរនៃលោកទាបនេះដោយថា៖ "គេនឹងអភ័យទោសឲ្យយើង [បន្តិចទៀតយើងនឹងកែខ្លួន] ។" បើមានទ្រព្យមិនបិតថេរស្រដៀងនោះដែរ[ដែលត្រូវហាម]កើតមានដល់ពួកគេ ពួកគេយកវា តើគេពុំបានទទួលយកកិច្ចសន្យារឿងព្រះគម្ពីរពីពួកគេហើយទេ ថាពួកគេមិនត្រូវនិយាយអ្វីអំពីអស់ឡោះហ្ន៎ក្រៅពីការពិតទេ ដ្បិតពួកគេបានសិក្សាអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះហើយ ? ជម្រកលោកមុខប្រសើរជាងសម្រាប់ជនានុជនណាដែលក្រែងខ្លាច[អស់ឡោះហ្ន៎] ។ ពួកអ្នកមិនពិចារណាទេ ?

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

១៧០. បណ្តាអ្នកដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះគម្ពីរយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ធ្វើនមស្តារ[បូជាអស់ឡោះហ្ន៎] យើងនឹងមិនបណ្តោយឲ្យរង្វាន់របស់បណ្តាអ្នកអប់រំខ្លួនបាត់បង់ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៦៧-១៧០

1/170-167/7 وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ بِالْكِتَابِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ إِلَى آخِرِهِ، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَشْيَاعِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٣ الحديث : ٩٩ / ٤٠٣٨ ، تفسير القمِّي - الجزء ١ : صفحة : ٢٤٦)**

7/167-170/1 [...] អាច្និ យ៉ាកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} [៧:១៧០] បណ្តាអ្នក ដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះគម្ពីរយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ធ្វើនមស្តារ លុះចប់អាយ៉ាស៊ូ ថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យ ដឹងសំដៅព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{صلوات الله عليهم} របស់មូហាំម៉ាដ្ន ^{عليه وآله} និងស្តីអ្នកសុំព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ។" (246 : 1) (تفسير القمِّي)

***

1/170-167/7 ٢/١٧٠-١٦٧/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي يَعْقُوبَ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ حَصَّ عِبَادَهُ بِأَيَّتَيْنِ مِنْ كِتَابِهِ أَنْ لَا يَقُولُوا حَتَّى يَعْلَمُوا، وَ لَا يَرُدُّوهُمَا لَمْ يَعْلَمُوا، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ﴾. وَ قَالَ: ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعَلَمِهِ وَ لَمَّا بَأْتَاهُمْ تَأْوِيلُهُ﴾». (الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٤٣ : الحديث : ٨)

7/167-170/2 [...] អាច្និ អ្នកបន្ទូលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ធ្វើឲ្យបណ្តាបាវរបស់ ព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} មានលក្ខណៈប្លែកពីគេដោយអាយ៉ាស៊ូពីរនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ថា កុំឲ្យពួកគេនិយាយ អំពីប្រការនីមួយៗបើពួកគេមិនទាន់បានដឹងប្រការនោះ កុំឲ្យពួកគេប្រាសចោលប្រការនីមួយៗដែលពួកគេ មិនដឹង ។ ព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៧:១៦៩] គេគេពុំបានទទួលយកកិច្ចសន្យារឿងព្រះគម្ពីរពី ពួកគេហើយទេ ថាពួកគេមិនត្រូវនិយាយអ្វីអំពីអល់ឡោះហ្ន៎ក្រៅពីការពិតទេ ? ហើយព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} មាន ព្រះបន្ទូលថា៖ [១០:៣៩] ពួកគេប្រមាថថាជាការកុហកភូតភរអ្វីដែលពួកគេមិនយល់ អ្វីដែលគេមិន ទាន់បានបើកឲ្យពួកគេដឹងសេចក្តីអធិប្បាយនៅឡើយ ។" (8 / 34 : 1) (الكافي)

الحزب
١٨

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٧١﴾

១៧១. កាលយើងបានលើកភ្នំឡើងទៅលើពួកគេបីដូចដោម ពួកគេគឺតថាវានឹងធ្លាក់មកលើពួកគេ ។ [យើងមានព្រះគម្ពីរសំដៅពួកគេថា៖] "ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះ យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ចូរពួកអ្នកចងចាំអ្វីដែលមាននៅក្នុងនោះ (គឺចូរអនុវត្តិតាមសិក្ខាបទ) ដើម្បីពួកអ្នកនឹង ខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ្ន៎] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៧១

1/171/7 قَالَ الْإِمَامُ عَلِيُّ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُمْ: « وَ » [أَدْكُرُوا] « إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ » وَ غُهُودَكُمْ أَنْ تَعْمَلُوا بِمَا فِي التَّوْرَةِ، وَ مَا فِي الْفُرْقَانِ الَّذِي أُعْطِيَهُ مُوسَى مَعَ الْكِتَابِ الْمَخْصُوصِ بِذِكْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ أَهْلِهَا، بِأَنَّهُمْ سَادَةُ الْخَلْقِ، وَ الْأَقْوَامُونَ بِالْحَقِّ

7/171/1 អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំហ្គាសាន់ អាល់-អ្នកសំការ ^{صلوات الله عليه}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} មានព្រះបន្ទូល នឹងពួកគេ (គឺកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល) ថាចូរនឹកឃើញ [២:៦៣] កាលយើងបានទទួលកិច្ចសន្យាពីពួកអ្នក

ហើយបានយកពាក្យសន្យាពីពួកអ្នក ថាពួកអ្នកនឹងអនុវត្តតាមអ្វីក៏ដោយដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ តៅវត្ថុនិងអ្វីដែលមាននៅក្នុងអាល់-ហ្វូរកូន (ព្រះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ) ដែលអញ បានឲ្យទៅមូសា ជាមួយព្រះគម្ពីរដែលពិពណ៌នាជាពិសេសអំពីមូហាំម៉ាដ្យូ អ៊ាលី និងបណ្តាបុគ្គលបរិសុទ្ធដែលជា ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា ថាពួកគេជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សព្វសត្វលោក ថា ពួកគេស្ថិតនៅលើសច្ចៈធម៌យ៉ាងខ្លាំងខ្លួន ។

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ أَنْ تَقْرَأُوا بِهِ، وَ أَنْ تُؤَدُّوهُ إِلَىٰ أَخْلَافِكُمْ، وَ تَأْمُرُوهُمْ أَنْ يُؤَدُّوهُ إِلَىٰ أَخْلَافِهِمْ إِلَىٰ آخِرِ مَقَدَّرَاتِي فِي الدُّنْيَا، لِيُؤْمِنُنَّ بِحُكْمِ رَبِّي اللَّهِ، وَ يُسَلِّمُنَّ لِمَا يَأْمُرُهُمْ [بِهِ] فِي عِلِّيِّ وَ لِيٍّ اللَّهِ عَنِ اللَّهِ، وَ مَا يُخَيِّرُهُمْ بِهِ [عَنْهُ] مِنْ أَحْوَالٍ خَلَقْنَاهُ بَعْدَهُ الْقَوْمِ الَّذِينَ يَحِقُّ اللَّهُ، فَأَبَيْنُمْ قَبُولَ ذَلِكَ وَ اسْتَكْبَرْتُمُوهُ.

គេបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីពួកអ្នកដែលថាឲ្យពួកអ្នកព្រមទទួលស្គាល់កិច្ចសន្យានោះ ហើយផ្ទេរកិច្ច សន្យានេះឲ្យទៅជំនាន់ក្រោយៗពួកអ្នក រហូតដល់ព្រះបបញ្ញត្តិចុងក្រោយបង្អស់របស់អញ នៅក្នុង លោក ថាពួកគេនឹងជឿមូហាំម៉ាដ្យូ ព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្វី ថាពួកគេនឹងនៅក្រោមឱវាទគេ ទោះបីគេដាក់បញ្ជាមកលើពួកគេអ្វីក៏ដោយ រឿងអ៊ាលី ជាព្រះអភិបាលរបស់អស់ឡោះហ្វី ដែលមកពីអស់ឡោះហ្វី ទោះបីគេប្រាប់ដំណឹងណាក៏ដោយឲ្យពួកអ្នកដឹងក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ រឿងបណ្តាព្រះខ្ញុំលិហ្វ បណ្តាបុគ្គលដែលស្ថិតនៅលើព្រះសច្ចៈធម៌អស់ឡោះហ្វី យ៉ាងខ្លាំងខ្លួន ។ តែពួកអ្នកមិនព្រមទទួលកតិកាសញ្ញានេះទេ ពួកអ្នកទៅជាក្រអឺតក្រទម ។

« وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمْ الطُّورَ » الْجَبَلِ، أَمَرْنَا جَبْرَائِيلَ أَنْ يَفْطَعَ مِنْ « جَبَلِ فِلِسْطِينَ » قِطْعَةً عَلَىٰ قَدْرِ مُعَسْكَرِ أَسْلَافِكُمْ فَرَسَخًا فِي فَرْسَخٍ، فَفَطَعَهَا وَ جَاءَ بِهَا، فَفَرَعَهَا فَوْقَ رُؤُوسِهِمْ.

[២:៦៣] យើងបានលើកភ្នំឡើងទៅលើពួកអ្នក ភ្នំទួរ ។ យើងបាន បញ្ជាឱ្យបរិសុទ្ធិល្អឲ្យកាត់ចេញ ពី "ភ្នំប៉ាលេសទីន" យកមួយប៉ែកពីភ្នំនេះប៉ុន្តែរបស់ជួនតាពួកអ្នក មានទំហំមួយហ្វារសាខ្ញុំគុណនឹង មួយហ្វារសាខ្ញុំ (ប្រមាណ ៤ គីឡូម៉ែត្រគុណ ៤ គីឡូម៉ែត្រ) ហើយគេបានយកវាឡើងទៅលើក្បាល ពួកគេ ។

فَقَالَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ هُمْ: إِمَّا أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا أَمَرْتُمْ بِهِ فِيهِ، وَ إِمَّا أَنْ أَلْقِيَ عَلَيْكُمْ هَذَا الْجَبَلَ. فَأَلْحِقُوا إِلَىٰ قَبُولِهِ كَارِهِينَ إِلَّا مَنْ عَصَمَهُ اللَّهُ مِنَ الْعِنَادِ، فَإِنَّهُ قَبْلَهُ طَائِعًا مَخْتَارًا. ثُمَّ لَمَّا قَبِلُوهُ سَجَدُوا وَ عَفَّرُوا، وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ عَفَّرَ حَدِيثَهُ لَا لِإِرَادَةِ الْخُضُوعِ لِلَّهِ، وَ لَكِنْ نَظَرَ إِلَىٰ الْجَبَلِ هَلْ يَفْعُ أَمْ لَا، وَ آخَرُونَ سَجَدُوا طَائِعِينَ مَخْتَارِينَ.

មូសាបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ឬមួយអស់លោកព្រមទទួលយកអ្វីដែលគេបានបញ្ជាមកលើអស់ ឬ មួយភ្នំនេះនឹងត្រូវទម្លាក់មកលើអស់លោក ។" ពួកគេព្រមទទួលយកទាំងបង្ខំចិត្ត លើកលែងតែបណ្តា អ្នកដែលអស់ឡោះហ្វីបានការពារពីអាការមាន៖ ពួកគេព្រមទទួលយកដោយពេញចិត្តនិងដោយ ជម្រើស ។ បន្ទាប់ពីនោះ ពេលពួកគេព្រមទទួលយកកតិកាសញ្ញា ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ បាន យកដីប្រឡាក់ខ្លួន ។ ភាគច្រើនបានយកដីប្រឡាក់ថ្នាល ។ ពួកគេភាគច្រើនមិនបានធ្វើដូច្នោះដើម្បីចុះ ចូលចំពោះអស់ឡោះហ្វីទេ តែពួកគេចង់ដឹងថាតើភ្នំនឹងធ្លាក់មកលើពួកគេឬទេ ។ តែពួកគេទៀតបាន ក្រាបប្រណិប័តន៍ដោយស្ម័គ្រនិងដោយជម្រើស ។

[ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ] فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِحْمَدُوا اللَّهَ مَعَاشِرَ شَيْعَتِنَا عَلَىٰ تَوْفِيقِهِ إِيَّاكُمْ، فَإِنَّكُمْ تُعَفَّرُونَ فِي سُجُودِكُمْ لَا كَمَا عَفَّرَهُ كَفَرَةُ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ لَكِنْ كَمَا عَفَّرَهُ خِيَارُهُمْ.

បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាស់-អាត្ម់រ័ហ្ស^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្រុមស្ត្រីអាត្ម់រ័ហ្សយើង^{عليه السلام} អើយ! ចូរធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ដែលព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យអស់លោកទេវចិត្ត ។ អស់លោកមិនបានដាក់ថ្ពាល់លើដីក្នុងពេលក្រាបប្រណិប័តន៍នោះដូចពួកអសទ្ធា ក្នុងបណ្តាកូនចៅ អ៊ីសរីអ៊ីលនោះទេ តែអស់លោកបានធ្វើដូចបណ្តាមនុស្សល្អក្នុងចំណោមពួកគេ (ដោយជម្រើស) ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « حُدُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ » مِنْ هَذِهِ الْأَوَامِرِ وَ النَّوَهِيِ مِنْ هَذَا الْأَمْرِ الْجَلِيلِ مِنْ ذِكْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ.
អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៦៣] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន គឺចាប់យកបណ្តាបញ្ជានិងបម្រាមទាំងនេះ និងចាប់យកព្រះបញ្ជារុងរៀងពិពណ៌នា ជាពិសេសអំពីម្យ៉ាងម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកូនចៅល្អ^{عليهم} របស់ពួកគេ^{عليهم} ។

« وَ أَذْكُرُوا مَا فِيهِ » فِيمَا آتَيْنَاكُمْ، أَذْكُرُوا جَزِيلَ ثَوَابِنَا عَلَى قِيَامِكُمْ بِهِ، وَ شَدِيدَ عِقَابِنَا عَلَى إِبَائِكُمْ لَهُ.
ចូរពួកអ្នកចងចាំអ្វីដែលមាននៅក្នុងនោះ គឺអ្វីដែលយើង^{عليه السلام} បានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកនឹក ឃើញរង្វាន់ដ៏ច្រើនដែលយើង^{عليه السلام} បានប្រទានឲ្យពួកអ្នកព្រោះតែបានធ្វើតាមអ្វីនេះ [ហើយចូរនឹកដល់] ទណ្ឌកម្មយ៉ាងតឹងរឹងរបស់យើង^{عليه السلام} ដែលគេបានបម្រុងទុកសម្រាប់ការបដិសេធអ្វីនេះ ។

« لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ » لِتَتَّقُوا الْمُخَالَفَةَ الْمَوْجِبَةَ لِلْعِقَابِ، فَتَسْتَحِقُّوا بِذَلِكَ جَزِيلَ الثَّوَابِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 266)

ដើម្បីពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែង ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកខ្លាចប្រឆាំង ព្រោះប្រឆាំងតម្រូវឲ្យរងទណ្ឌកម្ម ទីបំផុត ពួកអ្នកនឹងបានរង្វាន់ដ៏សម្បើម ។" (266 : 1) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 2:63)

***

٢/١٧١/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي مَعْنَى الْآيَةِ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ التَّوْرَةَ عَلَى نَبِيِّ إِسْرَائِيلَ لَمْ يَقْبَلُوهَا، فَرَفَعَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ جَبَلَ طُورِ سَيْنَاءَ، فَقَالَ لَهُمْ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنْ لَمْ تَقْبَلُوا وَقَعَ عَلَيْكُمُ الْجَبَلُ، فَاقْبَلُوهُ وَ طَاطَبُوا رُءُوسَهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٥ / ٩٩ / ٤٣٤٠ ، تفسير القمي - الجزء ١ : صفحة : ٢٤٦) **
7/171/2 [...] អាស់-ស្វ័ន្ទិក្ខិ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលគម្ពីរតោរត្ត្រូវដាក់មកឲ្យកូនចៅអ៊ីសរីអ៊ីល ពួកគេមិនព្រមទទួលយកព្រះគម្ពីរនោះទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានលើកភ្នំទួរស៊ីណាយឡើង មូសា^{عليه السلام} បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "បើអស់លោកមិនព្រមទទួលយកទេ ភ្នំនឹងធ្លាក់លើអស់លោក ។" ពួកគេក៏ព្រមទទួលយកព្រះគម្ពីរ ហើយបានឱនក្បាល (ដោយចុះចូល) ។" (246 : 1) (تفسير القمي)

***

٣/١٧١/٧ وَ فِي رِوَايَةِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿حُدُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ أَمْ قُوَّةٌ فِي الْأَبْدَانِ أَمْ قُوَّةٌ فِي الْقُلُوبِ؟ قَالَ: «فِيهِمَا جَمِيعًا». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٥ / ٩٩ / ٤٥٠ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٣٧ / ١٠١) **

7/171/3 [...] អ៊ីសហ្គាត្ម់ ប៊ីន អ៊ីម៉ា បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្វិ អ្នកប្តូរឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[៧:១៧១] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន តើគេនិយាយអំពីខ្លួនប្រាណបូអំពីសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួនរបស់ចិត្ត ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "និយាយអំពីទាំងពីរនេះ ។" (تفسير العياشي 2 : 101 / 37)

***

٤/١٧١/٧ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿حُدُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾،

قَالَ: «السُّجُودُ، وَ وَضَعُ الْيَدَيْنِ عَلَى الرُّكْبَتَيْنِ فِي الصَّلَاةِ وَ أَنْتَ رَاكِعٌ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٥ الحديث : ٩٩ / ٤٠٤٦ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة : ٣٧ الحديث : ١٠٢)**

7/171/4 [...] អាច្និ អ្នកបំប្លែងទ្រុឌទ្រោម៖ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧:១៧១] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងខ្លាំងខ្លួន ថា៖ "ការក្រាបប្រណិប័តន៍ (គឺស៊ូយ្យុដូ) និងការដាក់ដៃទាំងពីរលើក្បាលដង្កង់ទាំងពីរក្នុងពេលស្និទ្ធាតុខណៈដែលលោកបង្ហោសខ្លួន (គឺរូគុអ៊ី) ។" (تفسير العياشي 2 : 102 / 37) 2:63

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿٧١﴾

១៧២. [ចូរអ្នកថ្លែងរំលឹកមនុស្ស]កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដាំ (គឺពីចង្កេះ) នូវ បណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "[ព្រះអង្គប្រាកដជាម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ] ក្រាបទូល ព្រះ បពិត្រ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សី ។" [នេះ]ក្រែងលោកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ (គឺព្រះដើយកន្តើយអំពីកិច្ចសន្យាដើមគឺ៖ ទទួលស្គាល់ អស់ឡោះហ្ន៎និងមានស្វាមីភក្តីចំពោះព្រះអង្គ) ។"

មើលស៊ូរ៉េ: តួ ២ អាយ៉ាស៊ូ ១៣០-១៣២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៧២

١/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿حُنْفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ﴾. قَالَ: «الْحُنْفِيَّةُ مِنَ الْفُطْرَةِ الَّتِي فَطَرَ اللَّهُ النَّاسَ عَلَيْهَا، لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ، قَالَ: فَطَرَهُمْ عَلَى الْمَعْرِفَةِ بِهِ».

7/172/1 [...] ស៊ូរ៉េ: តួ បានរាយការណ៍តមកពី អាច្និ យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} [២២:៣១] ចូរពួកអ្នកចុះចិត្តស៊ប់ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎កុំយកអ្វីផ្សេងមកចូល រួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការចុះចិត្តស៊ប់មានមកពីធម្មជាតិ ដើម ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} បានបង្កើតមនុស្សមកដោយមានធម្មជាតិដើមនេះ ។ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរទេក្នុង ការបង្កបង្កើតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} ធ្វើឲ្យមនុស្សមកដោយ ជាប់ជាមួយមកផងនូវសមត្ថភាពស្គាល់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} ។"

قَالَ زُرَّارَةُ: وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ﴾ الْآيَةِ، قَالَ: «أَخْرَجَ مِنْ ظَهْرِ آدَمَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَخَرَجُوا كَالدَّرِّ، فَعَرَفَهُمْ وَ أَرَاهُمْ نَفْسَهُ، وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يَعْرِفْ أَحَدٌ رَبَّهُ».

ស៊ូរ៉េ: តួបានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَّ} [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបាន យកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង ថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។" ព្រះអង្គ

صلوات الله عليه **មានវចនៈថា៖** "បង្កើតចេញពីខ្នងរបស់អាដាំ(عليه السلام) នូវកូនចៅរបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام) រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកគេនឹងចេញមកដូចចុល្លភាគ (ផង់ល្អិត) ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام) នឹងឲ្យពួកគេទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ(عليه السلام) និងបង្ហាញឲ្យពួកគេឃើញនូវអត្តិភាពរបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ ពុំនោះទេច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាមួយទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ជាមិនខាន ។"

وَ قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله): كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، يَعْنِي الْمَعْرِفَةَ بِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَالِقُهُ، كَذَلِكَ قَوْلُهُ ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾. (الكافي - الجزء ٢ : صفحة : ١٢ الحديث : ٤)

صلوات الله عليه **មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎(عليه السلام) មានព្រះវចនៈថា៖** "កូនៗគប់រូបកើតមកដោយមានធម្មជាតិដើម" មានន័យថាដឹងថាអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام) ជាអ្នកបង្កើតខ្លួនមក ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៩:៣៨] **បើអ្នកសួរពួកគេថា៖ "តើអ្នកណាបានបង្កើតមេឃនិងដី?" ពួកគេនឹងថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ។"** (الكافي 39:37-38 2: 4/12)

***

٢/١٧٢/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَائِقِ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْطِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ النَّخَعِيُّ عَنِ أَحْسَبِينَ بْنِ زَيْدِ التَّوْفَلِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي بصيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ أَحْبَبَ بَنِي عَمِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هَلْ يَرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ نَعَمْ وَ قَدْ رَأَوْهُ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ فَعُلْتُ مَتَى؟ قَالَ حِينَ قَالَ لَهُمْ - ﴿أَأَنْتُمْ بَرَبُّكُمْ﴾ قَالُوا بَلَى ﴿

7/172/2 [...] អាហ្និ បាស្មៀវ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎(عليه السلام) ថា៖ "សូមព្រះអង្គ(عليه السلام) ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام) ។ តើមុមិននឹងបានឃើញព្រះអង្គ(عليه السلام) ទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ?" ព្រះអង្គ(عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "នឹងបានឃើញ ។ ពួកគេបានឃើញព្រះអង្គ(عليه السلام) ចហើយតាំងពីមុនថ្ងៃជំនុំជម្រះម៉្លេះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "កាលណា?" ព្រះអង្គ(عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام) បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។"

تُمْ سَكَتَ سَاعَةً ثُمَّ قَالَ وَ إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ لَيَرُونَهُ فِي الدُّنْيَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أ لَسْتُ تَرَاهُ فِي وَفَيْكَ هَذَا؟ قَالَ أَبُو بصيرٍ فَعُلْتُ لَهُ جُعِلَتْ فِدَاكَ فَأَحَدْتُ بِهَذَا عَنكَ؟ فَقَالَ لَا فَإِنَّكَ إِذَا حَدَّثْتَ بِهِ فَأَنْكَرَهُ مِنْكَرٌ جَاهِلٌ بِمَعْنَى مَا تَقُولُهُ تُمْ قَدَّرَ أَنَّ ذَلِكَ تَشْبِيهُ كَفْرٍ وَ لَيْسَتْ الرَّؤْيَةُ بِالْقَلْبِ كَالرُّؤْيَةِ بِالْعَيْنِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُصِفُهُ الْمُشَبِّهُونَ وَ الْمُلْحِدُونَ. (التوحيد , ج 1 , ص 117)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(عليه السلام) ស្ងាត់មាត់មួយស្របក់ ហើយមានវចនៈថា៖ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានឃើញព្រះអង្គ(عليه السلام) ចហើយក្នុងលោកនេះ មុនថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ លោកមិនឃើញព្រះអង្គ(عليه السلام) ទេក្នុងពេលនេះ?" អាហ្និ បាស្មៀវបានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ(عليه السلام) ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ តើទូលបង្គំគួរនិយាយរឿងនេះតពីព្រះអង្គ(عليه السلام) ទេ?" ព្រះអង្គ(عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "មិនបានទេពីព្រោះ បើលោកតំណាលរឿងនេះ អ្នកប្រកែកនឹងបដិសេធរឿងនេះ មិនដឹងថាលោកចង់និយាយអំពីអ្វីទេ ។ បុគ្គលនោះនឹងមែអាថៃ ប៉ាន់ស្មានរឿងនេះ ស្រដៀងនឹងនិយាយប្រមាថដែរ (كَفَرَ) ។ ការមើលឃើញនឹងចិត្តមិនដូចការមើលឃើញនឹងភ្នែកទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام) ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអ្វីដែលពួកប្រៀបធៀបនិងពួកមិនជឿព្រះនោះនិយាយរៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ(عليه السلام) ទៅទៀត ។" (التوحيد: 117 / 20)

***

٣/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ عَنْ زُرَّارَةَ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أ كَسْتُ بَرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى ﴿ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ فَقَالَ وَ

أَبُوهُ يَسْمَعُ (عليه السلام) حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَبَضَ قَبْضَةً مِنْ تُرَابِ التُّرْبَةِ الَّتِي خَلَقَ مِنْهَا آدَمَ (عليه السلام) فَصَبَّ عَلَيْهَا الْمَاءَ الْعَذْبَ الْفُرَاتَ ثُمَّ تَرَكَهَا أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، ثُمَّ صَبَّ عَلَيْهَا الْمَاءَ الْمَالِحَ الْأَجَاجَ فَتَرَكَهَا أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَلَمَّا اخْتَمَرَتِ الطَّيْنَةُ أَحَدَهَا فَعَرَكَهَا عَرَكًا شَدِيدًا، فَحَرَجُوا كَالدَّرِّ مِنْ بَيْنِهِ وَ بَيْنَالِهِ، وَ أَمَرَهُمْ جَمِيعًا أَنْ يَقْعُوا فِي النَّارِ، فَدَخَلَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ فَصَارَتْ عَلَيْهِمْ بَرْدًا وَ سَلَامًا وَ أَبِي أَصْحَابُ الشِّمَالِ أَنْ يَدْخُلُوهَا. (الكافي - الجزء : ٢ : صفحة : ٧ الحديث : ٢)

7/172/3 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូរ៉េ: ៧ ១ បុរសម្នាក់បានសួរ អាឡិ យ៉ូកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី ^{وَجَلَّ} [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្យាវនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេ បានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ" លុះចប់អាយ៉ាស្ត ១ ក្នុងពេលព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ស្តាប់ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានចែនថា៖ "ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថាអល់ឡោះហ្វី ^{وَجَلَّ} បានចាប់ផ្តល់ មួយក្តាប់ពីផ្ទះដែលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានបង្កើតអាដ្យាវ ^{صَلَّى} នោះ ។ ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានស្រោចទឹកសាបហ្វីរតលើ ផ្ទះនោះហើយបានទុកវាចោលសែសិបព្រឹក រួចហើយព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ចាក់ទឹកប្រៃពីលើដីនោះហើយទុកវា ចោលសែសិបព្រឹក លុះវាទៅជាដីឥដ្ឋជ្រាយហើយព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} យកវាមកល្អិតយ៉ាងខ្លាំង ។ ពួកគេក៏បាន ចេញមកដូចចុណ្ណភាគ (គឺដង់ល្អិតៗ) ពីខាងស្តាំដៃនិងពីខាងឆ្វេងដៃ ។ ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានបញ្ជាឲ្យពួកវា ទាំងអស់ចូលទៅក្នុងភ្លើង ។ ពួកខាងស្តាំដៃបានចូលទៅក្នុងភ្លើង ភ្លើងនោះក៏ទៅជាត្រជាក់និងមាន សុវត្តិភាពសម្រាប់ពួកវា តែពួកខាងឆ្វេងដៃមិនព្រមចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទេ ។" (الكافي 2 / 7)

***

أمير المؤمنين عليه السلم يقيم الحجة على الأجيال

٤/١٧٢/٧ قَالَ سَلْمَانٌ فَلَمَّا أَنْ كَانَ اللَّيْلُ حَمَلٌ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ عَلَى جَمَارٍ وَ أَحَدٌ بِيَدَيَّ لِإِنِّيهِ أَحْسَنُ وَ أَحْسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَلَمْ يَدْعُ أَحَدًا مِنْ أَهْلِ بَدْرِ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ لَا مِنْ الْأَنْصَارِ إِلَّا أَنَا فِي مَنْزِلِهِ فَذَكَرَهُمْ حَقَّهُ وَ دَعَاهُمْ إِلَى نُصْرَتِهِ فَمَا اسْتَجَابَ لَهُ مِنْهُمْ إِلَّا أَرْبَعَةٌ وَ أَرْبَعُونَ رَجُلًا. فَأَمَرَهُمْ أَنْ يُصْبِحُوا [بُكْرَةً] مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ مَعَهُمْ سِلَاحُهُمْ لِيُبَايَعُوا عَلَيَّ الْمَوْتَ. فَأَصْبَحُوا [فَلَمْ يُوَافِقْ] مِنْهُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَرْبَعَةٌ. فَقُلْتُ لِسَلْمَانَ مِنَ الْأَرْبَعَةِ؟ فَقَالَ أَنَا وَ أَبُو ذَرٍّ وَ الْمُقْدَادُ وَ الرَّبِيعُ بْنُ الْعَوَامِ. ثُمَّ أَنَا هُمْ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ اللَّيْلَةِ الْمُقْبَلَةِ فَتَأَشَدَّهُمْ فَقَالُوا نُصْبِحُكَ بُكْرَةً فَمَا مِنْهُمْ أَحَدٌ أَنَا غَيْرَنَا. ثُمَّ أَنَا هُمْ اللَّيْلَةَ التَّالِيَةَ فَمَا أَنَا غَيْرَنَا.

អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} បញ្ជាក់ភ័ស្តុតាងសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ

7/172/4 សាល់-ម៉ាន ^{صلوات الله عليه والسلا} បានតំណាលថា៖ "ពេលយប់ អុលី ^{صلوات الله عليه والسلا} បានឲ្យហ្វាទីម៉ាស្ត ^{صلوات الله عليه والسلا} ជិះសេះទេស បានដឹកដៃព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ ^{صلوات الله عليه والسلا} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلا} និងអាល់-ហ្វីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនបានប្រកាសហៅពួក "មូហ្វាយ្វីរីន" និង ពួក "អាន់ស្វាវ" បាដ្យាវណាម្នាក់ទេ តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានទៅរកពួកគេនៅឯផ្ទះពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានរំលឹកពួកគេនូវសិទ្ធិព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ហើយបាន សូមឲ្យពួកគេជួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ក្រៅពីសែសិបបួននាក់ ពុំមានអ្នកណាជួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានបញ្ជាឲ្យពួកគេការក្បាល ហើយឲ្យមកជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ពេលព្រឹកដោយប្រដាប់អាវុធដើម្បីធ្វើ កិច្ចស្មោះស្ម័គ្រលុះស្លាប់ ។ ក្រៅពីបួននាក់ ពុំមានអ្នកណាស្មោះស្ម័គ្រទេ ។" ខ្ញុំបានសួរសាល់ម៉ាន ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "បុគ្គលទាំងបួននោះជាអ្នកណា?" សាល់ម៉ាន ^{صلوات الله عليه والسلا} បានថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا}, អាឡិ ស្វាវ ^{صلوات الله عليه والسلا}, មិក្វូដ្យាដ្យា ^{صلوات الله عليه والسلا} និង អាល់- ស្វីបែរ ប៊ិន អាល់-អ្វេរ៉ុ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" "បន្ទាប់មកអុលី ^{صلوات الله عليه والسلا} បានមករកពួកគេក្នុងយប់ទីពីរ សូមជំនួយពីពួក គេ ។ ពួកគេបានថា៖ "ស្លែកព្រឹក ។" ពុំមានពួកគេណាម្នាក់មករកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ទេក្រៅពីយើង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានទៅរកពួកគេក្នុងយប់ទីបី ។ ពុំមានអ្នកណាម្នាក់មករកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ទេក្រៅពីយើង ។

عَلَيْهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ اللَّيْلَةِ الْمُقْبِلَةِ فَنَاشَدَهُمْ فَقَالُوا نُصَبِحُكَ بُكَرَةً فَمَا مِنْهُمْ أَحَدٌ فَلَمَّا رَأَى عَدْرَهُمْ وَ قَلَّةَ وَفَائِهِمْ لَهُ لَرِمَ بَيْنَهُ وَ أَقْبَلَ عَلَى الْقُرْآنِ يُؤَلِّفُهُ وَ يَجْمَعُهُ فَلَمْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ حَتَّى جَمَعَهُ وَ كَانَ فِي الصُّحُفِ وَ الْأَسْبَارِ وَ الرَّقَاعِ. فَلَمَّا جَمَعَهُ كُلَّهُ وَ كَتَبَهُ [بِيَدِهِ] عَلَى تَنْزِيلِهِ [وَ تَأْوِيلِهِ] وَ النَّاسِخِ مِنْهُ وَ الْمَنْسُوحِ بَعَثَ إِلَيْهِ أَبُو بَكْرٍ أَنْ أُخْرِجَ فَبَايَعَ. فَبَعَثَ إِلَيْهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِيَّيْ لِمَشْغُولٌ وَ قَدْ آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي يَمِينًا أَنْ لَا أُزِيدِي رِذَاءً إِلَّا لِلصَّلَاةِ حَتَّى أُؤَلِّفَ الْقُرْآنَ وَ أَجْمَعُهُ.

អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានអង្វរពួកគេលុះដល់យប់បន្ទាប់ ។ ពួកគេបានថាស្អែកយើងនឹងចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មុនគេ ។ តែពុំមានអ្នកណាមួយស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃើញថា ពួកគេក្បត់ មិនស្មោះត្រង់ចំពោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបែរទៅប្រជុំគូរអានជាដុំ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចេញពីផ្ទះទេលុះត្រាតែបានប្រជុំគូរអានរួច ។ គេតែងតែកត់គូរអាននៅលើក្រដាស លើឈើ លើស្បែកនិងលើកំណាត់នានា ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចងក្រងគូរអានទាំងអស់ គូរអាននោះត្រូវបាន ដោយដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទាល់ សមស្របទៅតាមការបើកឲ្យដឹងរបស់គូរអាននោះនិងសេចក្តីអធិប្បាយ របស់គូរអាននោះ និងសមស្របតាមអាយ៉ាស្តុដែលត្រូវដាក់មកដើម្បីលើកអាយ៉ាស្តុឯទៀតចោល និង សមស្របតាមអាយ៉ាស្តុដែលត្រូវលើកចោល ។ អាហ្វិ បាការ បានឲ្យគេមកហៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅធ្វើកិច្ច ស្មោះស្ម័គ្រចំពោះគាត់ ។ អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើសារទៅ អាហ្វិ បាការថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} រវល់ ។ សូមទោសដែល ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនអាចពាក់អាវធីបានទេ លើកលែងតែសម្រាប់ធ្វើស្នំឡាតុំ លុះត្រាតែខ្ញុំប្រជុំគូរអានចប់ ។"

[فَسَكَتُوا عَنْهُ أَيَّامًا] فَجَمَعَهُ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ وَ حَتَمَهُ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى النَّاسِ وَ هُمْ مُجْتَمِعُونَ مَعَ أَبِي بَكْرٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَتَادَى عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِأَعْلَى صَوْتِهِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِيَّيْ لَمْ أَرْزَلْ مِنْذُ فُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَشْغُولًا بِعُسْلِهِ ثُمَّ بِالْقُرْآنِ حَتَّى جَمَعْتُهُ كُلَّهُ فِي هَذَا الثَّوْبِ الْوَاحِدِ. فَلَمْ يُنْزِلِ اللَّهُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ آيَةً إِلَّا وَ قَدْ جَمَعْتَهَا وَ لَيْسَتْ مِنْهُ آيَةٌ إِلَّا وَ قَدْ جَمَعْتَهَا وَ لَيْسَتْ مِنْهُ آيَةٌ إِلَّا وَ قَدْ أَقْرَأْنِيهَا رَسُولُ اللَّهِ وَ عَلَّمَنِي تَأْوِيلَهَا. [ثُمَّ قَالَ لَهُمْ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِقَوْلِهِمْ عَدَا] "إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ. ثُمَّ قَالَ لَهُمْ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِقَوْلِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِيَّيْ لَمْ أَدْعُكُمْ إِلَى نُصْرَتِي وَ لَمْ أَدْعُكُمْ حَتَّى وَ لَمْ أَدْعُكُمْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ مِنْ فَاتِحَتِهِ إِلَى خَاتِمَتِهِ. فَقَالَ عُمَرُ مَا أَعْنَانَا مَا مَعَنَا مِنَ الْقُرْآنِ عَمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ ثُمَّ دَخَلَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَيْتَهُ. (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 577)

ពួកគេមិនអើពើអំពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីរបីថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់គូរអានក្នុងក្រណាត់ហើយចងជាប់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញទៅជួបប្រជារាស្ត្រដែលនៅជុំវិញ អាហ្វិ បាការ នៅក្នុងម៉ាស៊ីយ៉ូដូ រីស្វិលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាកាសខ្លាំងៗថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! កាលរីស្វិលុលឡោះហ្វិ ចូលទិវង្គតខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} រវល់ដូចទឹកព្រះរាជសពព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បន្ទាប់មកខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} រវល់នឹងគូរអានឥតឈប់ ឈរលុះបានចងក្រងគូរអានទាំងមូលរួចនៅក្នុងក្រណាត់នេះ ។ មិនមានអាយ៉ាស្តុណាមួយដែល អស់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់មកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានចងក្រងទុកនោះទេ ។ មិន មានអាយ៉ាស្តុគូរអានណាមួយដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានចងក្រងទុកនោះទេ ។ មិនមានអាយ៉ាស្តុគូរអានណា មួយដែលរីស្វិលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានស្ម័គ្រឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តាប់ ហើយមិនបានធម៌ប្បាយអត្ថន័យរបស់ អាយ៉ាស្តុនោះឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងនោះទេ ។" បន្ទាប់មកអ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្រែងលោថ្ងៃស្អែកអស់ លោកនឹងថា៖ "[៧:១៧២] អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។" បន្ទាប់មកអ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ប្រាប់ពួកគេថា៖ "ក្រែងលោក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះអស់លោកនឹងថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានប្រាកាសសូមជំនួយពីអស់ លោកទេ មិនបានរំលឹកអស់លោកអំពីសិទ្ធិខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ហើយថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានហៅអស់ លោកមករក ព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ តាំងពីដើមព្រះគម្ពីរដល់ចប់ព្រះគម្ពីរ ។" អ៊ីម៉ាវ បានថា៖ "គូរអានដែលមាន នៅឯយើងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើងហើយ ។ តែអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ហៅយើងឲ្យទៅរកអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" បន្ទាប់មក

អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចូលក្នុងផ្ទះ: 1" (577 :2: الهالي)

***

٥/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ سِنَانٍ أَوْ غَيْرِهِ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: إِنَّ حَدِيثَنَا صَعْبٌ، مُسْتَصْعَبٌ لَا يَحْتَمِلُهُ إِلَّا صُدُورٌ مُنِيرَةٌ، أَوْ قُلُوبٌ سَلِيمَةٌ، أَوْ أَحْلَاقٌ حَسَنَةٌ، إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ مِنْ شِبَعَيْنَا الْمِيثَاقَ كَمَا أَخَذَ عَلَى نَبِيِّ آدَمَ ﴿لَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ فَمَنْ وَفَى لَنَا وَفَى اللَّهُ لَهُ بِالْحَنَّةِ، وَمَنْ أَبْغَضَنَا وَ لَمْ يُؤَدِّ إِلَيْنَا حَقَّنَا فَفِي النَّارِ خَالِدًا مُخَلَّدًا. (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٤٠١ الحديث : ٣)

7/172/5 [...] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានបានមកពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហាឌីស្ត្រយើង ^{عليه السلام} ពិបាក ហើយកាន់តែពិបាក ។ មានតែបុគ្គលចិត្តត្រចះត្រចង់ ឬបុគ្គលចិត្តស្ងប់ ឬបុគ្គលដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ទេដែលអាចអត់ទ្រាំបាន ។ អល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} បានយកកិច្ចសន្យាពីស្ត្រីអុស្តរយើង ^{عليه السلام} ដូចព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានយកកិច្ចសន្យាពីកូនចៅអាដ្វាំ ^{عليه السلام} ដែរថា៖ "[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ដូច្នេះអ្នកណាស្មោះត្រង់ចំពោះយើង ^{عليه السلام} អល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} នឹងស្មោះត្រង់ចំពោះអ្នកនោះដោយឲ្យឋានសួគ៌អ្នកនោះ ។ អ្នកណាស្អប់យើង ^{عليه السلام} មិនគោរពសិទ្ធិយើង ^{عليه السلام} ទេ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករហូត ។" (الكافي :1 /401 /3)

***

٦/١٧٢/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُوسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ » قَالَ أَخْرَجَ اللَّهُ مِنْ ظَهْرِ آدَمَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَالذَّرِّ فَعَرَفَهُمْ نَفْسَهُ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يَعْرِفْ أَحَدٌ رَبَّهُ وَ قَالَ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى وَ إِنَّ هَذَا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 72)

7/172/6 [...] អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្វាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ថា៖ "អល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} បានយកចេញមកពីក្នុងខ្នងអាដ្វាំ ^{عليه السلام} នូវបណ្តាកូនចៅរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះដូចចល្លកាត (កម្ទេចតូចៗ) ។ ពួកគេបានស្គាល់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដោយផ្ទាល់ ។ បើពួកគេមិនបានស្គាល់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដោយផ្ទាល់ទេ ច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាម្នាក់ស្គាល់ម្ចាស់ ^{عليه السلام} ខ្លួនឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើអញ ^{عليه السلام} មិនមែនម្ចាស់ ^{عليه السلام} របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែនព្រះបពិត្រ ^{عليه السلام} ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "នេះគឺម្យ៉ាងម៉ាដូ ^{عليه السلام} ព្រះសាសនៈទូត ^{عليه السلام} របស់អល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} និង អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} (ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ។" (72 :1: السلام)

***

٧/١٧٢/٧ حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ دَاوُدَ الْعَجَلِيِّ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ حُمْرَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى حَيْثُ خَلَقَ الْخَلْقَ خَلَقَ مَاءً عَذْبًا وَ مَاءً مَالِحًا أَجْجَا فَاَمْتَرَجَ الْمَاءَ فَأَخَذَ طِينًا مِنْ أَدِيمِ الْأَرْضِ فَعَرَكَهُ عَرَكًا شَدِيدًا فَقَالَ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ وَ هُمْ فِيهِمْ كَالذَّرِّ يَدْبُونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِسَلَامٍ وَ قَالَ لِأَصْحَابِ الشِّمَالِ يَدْبُونَ إِلَى النَّارِ وَ لَا أَبَالِي ثُمَّ قَالَ « أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ »

7/172/7 [...] អាថ្នី យ៉ុក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្គី ^{عليه والسلام} បានបង្កើតអ្វីដែលមាននោះ [ដូចជា] បានបង្កើតទឹកសាបនិងទឹកប្រៃខ្លឹម ព្រះអង្គ ^{عليه والسلام} បានលាយទឹកទាំងនេះចូលគ្នាហើយព្រះអង្គ ^{عليه والسلام} បានយកដីឥដ្ឋពីផែនដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عليه والسلام} បានច្របល់ជាមួយគ្នាយ៉ាងខ្លាំង ។ ព្រះអង្គ ^{عليه والسلام} មានព្រះ

បន្ទូលដាក់ពួកខាងស្តាំដៃ ដែលដូចចុណ្ណភាគ (គឺកម្ទេចតូចៗ) នោះថា៖ "ចូរពួកអ្នកទៅកាន់ឋានសួគ៌ ដោយសុវត្ថិភាពចុះ ។" ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលដាក់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូរពួកអ្នកទៅកាន់ភ្លើងនរក ទៅ អញ^ﷺមិនខ្វល់ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សី ។" ក្រែងលោកពួកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។"

قَالَ ثُمَّ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى النَّبِيِّينَ فَقَالَ « أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ » ثُمَّ قَالَ وَ إِنَّ هَذَا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ إِنَّ هَذَا عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ قَالُوا بَلَى فَنَبَّأَتْ لَهُمُ النَّبُوءَةُ وَ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى أُولِي الْعَرْشِ أَلَا إِلَهِي رَبُّكُمْ وَ مُحَمَّدٌ رَسُولِي وَ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَوْصِيَاؤُهُ مِنْ بَعْدِهِ وَ لَا أُوَافِيهِ وَ حُرَّانُ عَلِيِّ وَ إِنَّ الْمَهْدِيِّ أُنْتَصِرُ بِهِ لِيَدِينِي وَ أَظْهَرُ بِهِ دَوْلَتِي وَ أَنْتَقِمُ بِهِ مِنْ أَعْدَائِي وَ أُعْبَدُ بِهِ طَوْعاً وَ كَرْهاً قَالُوا أَفَرَزْنَا وَ شَهِدْنَا يَا رَبِّ

ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ "បន្ទាប់មកគេបានធ្វើកិច្ចសន្យាពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ។ អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" រួចហើយព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ "នេះគឺមូហាំម៉ាដ្ឋ^ﷺព្រះសាសនៈទូតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ នេះគឺអាឡី^ﷺ អាមីរុល-មុមីនីន^ﷺ (ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ។" ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}បានទូលថា៖ "ក្រាបទូលព្រះបពិត្រ ។" អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺក៏បានបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គទាំងឡាយ^{عليهم السلام}ជាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} ។ រួចហើយព្រះអង្គ^ﷺបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាអ្នកប្តេជ្ញាមោះមុត (أُولِي الْعَرْشِ) ថា៖ "អញ^ﷺជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ^ﷺជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អញ^ﷺ អាឡី^ﷺជាអាមីរុល-មុមីនីន^ﷺ អ្នកតំណាង^ﷺបន្ទាប់ពីគេ^ﷺគឺម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជាអញ^ﷺ (វ៉ាលី អាំរូ) ដែលជាឃ្លាំងព្រះរាជអភិញ្ញាប័ត្ររបស់អញ^ﷺ ។ ព្រះសាសនាអញ^ﷺនឹងមានជ័យជំនះអាស្រ័យអាល់-ម៉ាស៊ូដ្ឋី^ﷺ ព្រះរាជរដ្ឋាភិបាលអញ^ﷺនឹងលេចឡើង នឹងមានការសងសឹកលើពួកសត្រូវអញ^ﷺ គេនឹងធ្វើសក្ការៈអញ^ﷺទោះជាពេញចិត្តក្តី មិនពេញចិត្តក្តី ។" ព្រះសាស្តាទាំងអស់^{عليهم السلام}បានទូលថា៖ "ម្ចាស់អើយ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليهم السلام}សូមទទួលស្គាល់ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليهم السلام}ព្រមទទួលយក ។"

وَ لَمْ يَجِدْ آدَمَ وَ لَمْ يَقْرَأْ قَبْلَ الْخُرُوجِ الْخُرُوجِ فِي الْمَهْدِيِّ وَ لَمْ يَكُنْ لِآدَمَ عَزْمٌ عَلَى الْإِقْرَارِ بِهِ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ لَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نُنزِلَهُ فِي الْمَهْدِيِّ وَ لَمْ يَجِدْ لَهُ عَزْماً »

អាដ្ឋា^ﷺមិនបានបដិសេធទេ តែក៏មិនព្រមទទួលទេដែរ ឬបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសេចក្តីប្តេជ្ញាមោះមុតចំពោះបុគ្គលទាំងប្រាំ^{عليهم السلام}ពាក់ព័ន្ធនឹងអាល់-ម៉ាស៊ូដ្ឋី^ﷺ មិនមានសេចក្តីប្តេជ្ញាមោះមុតក្នុងការព្រមទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ^ﷺនោះទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ [២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្ឋា^ﷺកាលពីមុនតែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថាគេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ។

قَالَ إِنَّمَا يَعْني فَرَّكَ ثُمَّ أَمَرَ نَاراً فَأَجَّجَتْ فَقَالَ لِأَصْحَابِ الشِّمَالِ ادْخُلُوهَا فَهَابُوهَا وَ قَالَ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ادْخُلُوهَا فَدَخَلُوهَا فَكَانَتْ عَلَيْهِمْ بَرْدًا وَ سَلَامًا فَقَالَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ يَا رَبِّ أَفَلْنَا فَقَالَ قَدْ أَفَلْنَاكُمْ إِذْهَبُوا فَادْخُلُوهَا فَهَابُوهَا فَتَمَّ نَبَتْ الطَّاعَةِ وَ الْمَعْصِيَةِ وَ الْوَلَايَةُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 70)

ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មានន័យថាព្រះអង្គ^ﷺបានភ្លេច ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺបានបញ្ជាឲ្យភ្លើងឆេះ ។ ព្រះអង្គ^ﷺបានប្រាប់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូលទៅក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេមិនបានចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ព្រះអង្គ^ﷺបានប្រាប់ពួកខាងស្តាំដៃថា៖ "ចូលទៅក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេបានចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះ ភ្លើងនោះក៏បានទៅជាត្រជាក់និងមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកខាងឆ្វេងដៃបាន

ទូលថា: "ម្ចាស់រដ្ឋអឺយ! សូមព្រះអង្គបន្ថយភ្លើងនោះឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" អល់ឡោះហ្ន៎មាន
ព្រះបន្ទូលថា: "អញបានបន្ថយវាឲ្យពួកអ្នកហើយ ។ ចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទៅ ។" ពួកគេមិនចូលទៅ
ក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ដូច្នោះឯងដែលគេបញ្ជាក់ឲ្យឃើញជាក់ច្បាស់អំពីការស្តាប់បង្គាប់ ការល្មើសបង្គាប់
និងវិទ្យាយ៉ាងស្តុំ ។" (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ : 1 : 70)

***

٨/١٧٢/٧ عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ بَعْضَ
فُرَيْشٍ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله): يَا أَيُّ شَيْءٍ سَبَقَتْ الْأَنْبِيَاءَ وَأَنْتَ بُعِثْتَ آخِرَهُمْ وَخَاتَمَهُمْ؟

7/172/8 [...] អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាពួកគ្នារបស់ខ្លួនបានសួរវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}
ថា: "សំអាងលើអ្វីទៅដែលព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} ជាប្រមុខសាស្ត្រាទាំងឡាយ គេបានបញ្ជូនព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} មក
ក្រោយសាស្ត្រាទាំងអស់^{عليهم} ព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} ជាសាស្ត្រាចុងក្រោយបង្អស់?"

قَالَ: «إِنِّي كُنْتُ أَوَّلَ مَنْ آمَنَ بِرَبِّي، وَ أَوَّلَ مَنْ أَجَابَ حِينَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ: أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ؟ قَالُوا:
بَلَى. فَكُنْتُ أَنَا أَوَّلَ نَبِيٍّ قَالَ بَلَى، فَسَبَقْتُهُمْ بِالْإِقْرَارِ بِاللَّهِ.» (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٤٤١ الحديث : ٦)

ព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ^{عليه وآله وسلم} ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលជឿម្ចាស់^{عليه وآله وسلم} ខ្ញុំ^{عليه وآله وسلم} ជាបុគ្គលដំបូង
បង្អស់ដែលឆ្លើយតបព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} កាលព្រះអង្គបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្ត្រាទាំងឡាយ^{عليهم}
ហើយបានឲ្យព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់^{عليهم} នោះធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង (ពោលគឺស្បថ) ថា: [៧:១៧២] "តើ
អញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា: "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ" ខ្ញុំ^{عليه وآله وسلم} ជាសាស្ត្រាដំបូង
បង្អស់ដែលថា "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ" ។ ដូច្នោះខ្ញុំ^{عليه وآله وسلم} ជាប្រមុខព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់^{عليهم} ដោយសារការ
ព្រមទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم} ។" (الكافي : 1 : 441 / 6)

***

٩/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الْقَزَّازِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)،
قَالَ: قُلْتُ لَهُ: لِمَ سَمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)? قَالَ: «سَمَّاهُ اللَّهُ، وَ هَكَذَا أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ: { وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ
ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ وَ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولِي، وَ أَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ?}» (الكافي - الجزء : ١
صفحة : ٤١٢ الحديث : ٤)

7/172/9 [...] យ៉ាបៀវ បានរាយការណ៍តមកពី អាច្និ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} ថា:
"ហេតុអ្វីគេហៅ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា:
"អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم} បានហៅព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} [ដូចនេះ] ។ គេបានលើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم} ដូច
តទៅគឺ: [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្វាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយ
ព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា: "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ? **[តើនេះមិនមែន]**
មួយកំម៉ាដុំ ព្រះសាសនៈទូករបស់អញ[ទេ]? [តើនេះមិនមែន] អាលី អាមីរុល-មុមីនីន[ទេ]?" (4 / 412 : 1) (الكافي)

***

١٠/١٧٢/٧ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ رِفَاعَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ
ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ﴾، قَالَ: «نَعَمْ، أَخَذَ اللَّهُ الْحُجَّةَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ هَكَذَا» وَ قَبِضَ يَدَهُ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء
٢ : صفحة : ٦١١ الحديث : ٩٩ / ٤٠٦٦ ، تفسير العيَّاشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٣٧ الحديث : ١٠٣)**

7/172/10 [...] វិហ្វាអុសុំ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}
[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្វាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم}

មានវចនៈថា៖ "មែន! អស់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه}បានយកភ័ស្តុតាង (ពោលគឺឲ្យសច្ចា) ទុកឲ្យបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه} ក្នុងថ្ងៃសច្ចា ដូចនេះ ។" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}បានចាប់ដៃព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه} ។"

(تفسير العياشي 2: 103 / 37)

***

*11/172/7 (الثَّاقِبِ فِي الْمَنَاقِبِ): عَنْ أَبِي هَاشِمٍ الْجَعْفَرِيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَسَأَلَهُ مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحٍ الْأَزْمِيُّ، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ﴾ الآية، قَالَ: «تَبَتُّوا الْمَعْرِفَةَ وَ نَسُوا الْمَوْقِفَ وَ سَيِّدُكُمْ، وَ لَوْلَا ذَلِكَ لَمْ يَدْرِ أَحَدٌ مِنْ خَالِفِهِ وَ مَنْ رَافِقِهِ».

*7/172/11 ម្ចាស់ក្រាំង "អាល់-ស្វាត្វីប ហ្ន៎ អាល់-ម៉ាណាត្វីប" រាយការណ៍តមកពី អាច្និ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ហ្វាស្តីម អាល់-យ៉ាក្តូហ្វារី ដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាច្និ មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តាការី^{صَلوات الله عليه} ។ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ស្ត្រីលុះហ្ន៎ អាល់-អារម៉ានី បានសួរព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه} [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្វាន់របស់បណ្តាកូនចៅពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "បានអះអាងទទួលស្គាល់ហើយ តែពួកគេបានភ្លេចដំណាក់នោះ (គឺកាលពួកគេរស់នៅក្នុងសភាពជាចុណ្ឌភាគ) ពួកគេនឹងនឹកឃើញវិញរឿងនេះ ។ បើមិនដូច្នោះទេ ច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាអ្នកណាជាព្រះអ្នកបង្កើត^{صَلوات الله عليه} ខ្លួន អ្នកណាជាព្រះអ្នកផ្គត់ផ្គង់^{صَلوات الله عليه} ខ្លួន ។"

قَالَ أَبُو هَاشِمٍ: فَجَعَلْتُ أَنْتَعَجِبُ فِي نَفْسِي مِنْ عَظِيمِ مَا عَظَّمَ اللَّهُ وَلَيْتَهُ مِنْ جَزِيلِ مَا حَمَلَهُ، فَأَقْبَلَ أَبُو مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) وَ قَالَ: «الْأَمْرُ أَعْجَبُ بِمَا عَجِبْتَ مِنْهُ - يَا أَبَا هَاشِمٍ - وَ أَعْظَمُ، مَا ظَنَنْكَ بِقَوْمٍ مَنْ عَرَفَهُمْ عَرَفَ اللَّهَ، وَ مَنْ أَنْكَرَهُمْ أَنْكَرَ اللَّهَ، وَ لَا يَكُونُ مُؤْمِنًا حَتَّى يَكُونَ لِوَالِدَيْهِمْ مُصَدِّقًا وَ بِمَعْرِفَتِهِمْ مُوقِنًا؟». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦١٥ الحديث : ٩٩ / ٤٠٨ ، الثاقب في المناقب - الجزء : ١ صفحة : ٥٦٧ الحديث : ٥٠٨)**

អាច្និ ហ្វាស្តីមបានថាខ្ញុំក៏បាននឹកអស្ចារ្យក្នុងនោះចិត្តដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه}លើកតម្កើងព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}ដោយដាក់បន្ទុក[លើព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខនោះ]យ៉ាងសម្បើម ។ អាច្និ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صَلوات الله عليه}បានបែរមករកខ្ញុំ មានវចនៈថា៖ "អាច្និ ហ្វាស្តីមអើយ! រឿងនេះអស្ចារ្យលើសអ្វីៗដែលធ្វើឲ្យលោកនឹកអស្ចារ្យក្នុងចិត្តនោះទៅទៀត ធំលើសនោះទៅទៀត ។ តើលោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីបុគ្គលមួយក្រុម អ្នកណាស្គាល់អស់បុគ្គលនោះ^{صَلوات الله عليه}អ្នកនោះស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه} អ្នកណាបដិសេធអស់បុគ្គលនោះ^{صَلوات الله عليه}អ្នកនោះបដិសេធអស់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه} អ្នកនោះមិនអាចទៅជាមុនបានទេបើមិនបានប្តេជ្ញាទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាងរបស់អស់បុគ្គលនោះ^{صَلوات الله عليه} បើអ្នកនោះមិនទទួលស្គាល់អស់បុគ្គលនោះ^{صَلوات الله عليه}ដាក់ក្នុងចិត្តនោះទេ ។" (الثاقب في المناقب 508 / 567)

***

*12/172/7 (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا جَابِرُ، لَوْ يَعْلَمُ الْجُهَّالُ مَتَى سُمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ لَمْ يُنْكِرُوا حَقَّهُ» قَالَ: قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، مَتَى سُمِّيَ؟ فَقَالَ لِي: «قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ إِلَى آسَافَتِ بِرَبِّكُمْ﴾ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا نَبِيُّكُمْ رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟».

*7/172/12 រាយការណ៍មកពី យ៉ាក្តូហ្វារី ដែលបានថា អាច្និ យ៉ាក្តូហ្វារី^{صَلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្តូហ្វារីអើយ! បើបណ្តាអ្នកមិនដឹងបានដឹងកាល អុលី^{صَلوات الله عليه} ត្រូវហៅថា អាមីរុល-មុមីនីន ពួកគេនឹងមិនបដិសេធសិទ្ធិព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه} ។ តើព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}ត្រូវគេដាក់រាជកិត្តិស័ព្ទនេះឲ្យព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه} កាលណា?" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه}បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ព្រះ

រាជបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? **តើមូហាំម៉ាដ៍ ព្រះសាសនារបស់ ពួកអ្នក មិនមែនព្រះសាសនៈទូតទេ ? តើរាល់មិនមែនអាមីរុល-មុមីនីនទេ ?**

قَالَ: ثُمَّ قَالَ لِي: « يَا جَابِرُ، هَكَذَا وَ اللَّهُ جَاءَ بِهَا مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة ٦١٤ الحديث : ٤٠٧٧ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء ٢ : صفحة ١١٤ : الحديث (٤١))**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាបន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សូមស្យូចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ عجل ! មូហាំម៉ាដ៍ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននាំអ្វីនេះមកជាមួយ ។" (41 / 114 : 2 (تفسير العياشي))

***

*7/172/13 [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ាហ្ស៊ែរ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្រូហ្វ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ត្រូវហៅថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عجل ដាក់ឈ្មោះឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ត្រូវដាក់មកក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចនេះគឺ៖ [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្យានូរបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបាន ឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ **តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? តើមូហាំម៉ាដ៍មិនមែនព្រះសាសនៈទូតរបស់អញទេ ? តើរាល់មិនមែនអាមីរុល-មុមីនីនទេ ?** (الكافي 1: 4 / 340)

٣٤٠ الحديث : ٤)**

*7/172/14 [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ត្រូប តមកពី អាហ្វិ ស្យាការីយ៉ា អាល់-ម៉ៅស្ត្រូលី តមកពី យ៉ាហ្ស៊ែរ

1٤/١٧٢/٧ أَحْبَبْنَا الشَّيْخَ الْفَقِيهَ أَبُو عَلِيٍّ أَحْسَنُ بْنُ أَبِي جَعْفَرٍ الطُّوسِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ بِالْمَوْضِعِ الْمَقْدَمِ ذَكَرُهُ فِي التَّارِيخِ الْمَذْكُورِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: أَحْبَبْنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ النَّعْمَانَ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: أَحْبَبْنَا الْمُظْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي الْفُلْجِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْهَاشِمِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي زَكَرِيَّا الْمَوْصِلِيِّ عَنْ جَابِرٍ

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّكَ أَنْتَ الَّذِي إِحْتَجَّ اللَّهُ بِكَ فِي إِبْدَائِ الْخَلْقِ حَيْثُ أَقَامَهُمْ أَشْبَاحًا فَقَالَ لَهُمْ أَ كَسْتُ بَرَبْتِكُمْ؟ قَالُوا بَلَى قَالَ وَ مُحَمَّدٌ رَسُولِي؟ قَالُوا بَلَى قَالَ وَ عَلِيٌّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فَأَبَى الْخَلْقُ جَمِيعًا إِلَّا اسْتَكْبَارًا وَ عَثُوًا عَنْ وَلايَتِكَ إِلَّا نَفَرٌ قَلِيلٌ وَ هُمْ أَقَلُّ الْقَلِيلِ وَ هُمْ أَصْحَابُ الْيَمِينِ. (بشارة المصطفى (ص) ج ١ ص ١١٨)

តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្រូហ្វ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عجل បានប្រាប់ អាល់-ម៉ាលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អ្នក صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عجل បានអាងដល់ កាលពីដើមនៃការបង្កើតអស់សត្វលោកទាំងឡាយ កាលព្រះអង្គ عجل បានឲ្យពួកគេមានជារូបឡើង ។ ព្រះអង្គ عجل បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូល ថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបិតាគ្រូ ។" ព្រះអង្គ عجل មានរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ៍ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់

អញ ៖ " ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ១" ព្រះអង្គ មានជ្របន្ទូលថា៖ "អូលី ជា អាមីរុល-មុមីនីស ៖ " តែបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់បានបដិសេធ បានក្រអឺតក្រទម វាយបូក ។ ពួក គេបានប្រព្រឹត្តល្មើសរឿងវិទ្យាយ៉ាស្ត់អ្នក លើកលែងតែមួយចំនួនតូចទេ ពួកគេនោះតិចជាងតិចទៅ ទៀត ពួកគេជាជនខាងស្តាំដៃ ។" (118 :1 (ص) (بشارة المصطفى))

***

*15/172/7 10 وَ هَذَا الْإِسْنَادُ، عَنْ حَبِيبٍ، عَمَّنْ رَوَاهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مَا تَقُولُ فِي الْأَرْوَاحِ أَنَّهَا جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا إِتْتَلَفَ وَ مَا تَنَازَرَ مِنْهَا اِخْتَلَفَ، قَالَ: فَقُلْتُ إِنَّ نَقُولُ ذَلِكَ، فَإِنَّهُ كَذَلِكَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَخَذَ مِنَ الْعِبَادِ مِثْقَالَهُمْ وَ هُمْ أَطْلَقَةٌ قَبْلَ الْمِيلَادِ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ.

*7/172/15 [...] រាយការណ៍មកពី ហ្វាតិមា តមកពីអ្នករាយការណ៍រឿងនេះ តមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ដែលមានវចនៈថា៖ "តើលោកថាអ្វីអំពីវិញ្ញាណដែលដូចអេហ៍ពលទាហាន កំណែន ។ បណ្តាអ្នកដែលយល់ព្រមនៅជាមួយគ្នា[រឿងនេះ] បណ្តាអ្នកដែលស្អប់ គឺមានជម្លោះ[រឿង នេះ] ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អស់ទូលបង្គំបានថារឿងនេះ ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "វាដូចនោះឯង ។ អស់ឡោះហ្គី បានយកកិច្ចសន្យាពីបណ្តាបាវព្រះអង្គ ពួកគេជាស្រមោលមុនចាប់កំណើត ។ នេះគឺ ព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្គី [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនទៅអាដ្វាវនូវបណ្តាកូន ទៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង លុះចប់អាយ៉ាស្ត់ ។"

قَالَ: فَمَنْ أَقَرَّ لَهُ يَوْمَئِذٍ جَاءَتِ الْأَلْفَةُ هَاهُنَا، وَ مَنْ أَنْكَرَهُ يَوْمَئِذٍ جَاءَ خِلَافُهُ هَاهُنَا. (علل الشرايع ج ١ ص ٨٤) ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាព្រមទទួលព្រះអង្គ ថ្ងៃនោះ អ្នកនោះបាននៅលាយឡំគ្នាត្រង់ នេះ (គឺនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្ត់យើង) ។ អ្នកណាបដិសេធរឿងនេះថ្ងៃនោះ អ្នកនោះប្រឆាំងព្រះអង្គ ត្រង់រឿងនេះ ។" (علل الشرايع 1: 84)

***

*16/172/7 16 وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَيْفَ أَجَابُوا وَ هُمْ ذُرٌّ؟ قَالَ: «جَعَلَ فِيهِمْ مَا إِذَا سَأَلْتَهُمْ أَجَابُوهُ» يَعْنِي فِي الْمِثْقَالِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٠٧ / ٩٩ / ٤٠٥١ ، الكافي - الجزء : ٢ : صفحة : ١٠ : الحديث : ١)**

*7/172/16 [...] រាយការណ៍មកពី អាច្ឆិ បាស្ត្រៀវ ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ថា៖ "តើពួកគេនោះអាចឆ្លើយបានដូចម្តេច ព្រោះពួកគេនៅជាចណ្តភាគ (ជាកម្ទេច)?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ បានដាក់នៅខាងក្នុងពួកគេនូវអ្វីមួយ ពួកគេអាចឆ្លើយតបព្រះអង្គ បាន អាស្រ័យអ្វីនោះ ពេលព្រះអង្គ សួរពួកគេ មានន័យថានៅក្នុងកិច្ចសន្យា ។" (1 /10 :2 (الكافي))

***

*17/172/7 17 عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ فَأَلُوا بَلِي﴾ قَالُوا بِالْأَسْتِثْمِ؟ قَالَ: «نَعَمْ، وَ قَالُوا بِمُلُوقِهِمْ. فَقُلْتُ: وَ أَيُّ شَيْءٍ كَانُوا يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: «صَنَعَ مِنْهُمْ مَا أَكْتَفَى بِهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٦١٣ الحديث : ٩٩ / ٤٠٧٣ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٤٠ : الحديث : ١١٠)**

*7/172/17 រាយការណ៍មកពី អាច្ឆិ បាស្ត្រៀវ តមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្គី [៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ពិតមែន ព្រះ បពិត្រ" ពួកគេថានឹងអណ្តាតឬ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ ពួកគេបានថានឹងចិត្ត ដែរ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "តើពួកគេជាអ្វីកាលនោះ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ

បានបង្កើតនៅខាងក្នុងពួកគេនូវអ្វីដែលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកគេ[ក្នុងការឆ្លើយតប] ។"

(تفسير العياشي 2: 110 / 40)

***

١٨/١٧٢/٧* تَأويله: مَا ذَكَرَهُ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي تَفْسِيرِهِ قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى النَّاسِ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِرَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالنُّبُوَّةِ، وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيَّمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بِالْإِمَامَةِ. ثُمَّ قَالَ ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ؟ وَ عَلِيُّ أَمِيرِكُمْ وَ الْأَيَّمَةُ الْهَادُونَ أَوْلِيَائِكُمْ؟ ﴿فَالُوا بَلَى﴾ فَمِنْهُمْ إِفْرَازٌ بِاللِّسَانِ، وَ مِنْهُمْ تَصْدِيقٌ بِالْقَلْبِ. (تأويل الآيات ج ١ ص ١٨٦)

*7/172/18 អាស់ ចិន អ៊ីបរហ៊ូម បានលើកឡើងនូវសេចក្តីអធិប្បាយអាយ៉ាស្តនេះនោះក្នុង តាហ្វ្សៀវ លោកថា អាស់-ស្វ័ន្ទិក្ខិ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានយកកិច្ចសន្យាពីមនុស្សថាព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ជាម្ចាស់របស់ពួកគេ ថាព្រះសាសនៈទូត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ជាព្រះសាស្តា ថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និង [ព្រះសន្ត] អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ជាអ្នកកាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស្ត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្តារបស់ពួកអ្នក ? អាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា អាមៀវ (ព្រះមហាអគ្គប្រមុខ) របស់ពួកអ្នក ? បណ្តា[ព្រះសន្ត] អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} នៃព្រះមគ្គទេសន៍ ជា វ៉ាលី ^{عليهم السلام} (ចៅហ្វាយ) របស់ពួកអ្នក ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។" នៅក្នុងបណ្តាពួកគេនោះ មានអ្នកខ្លះទទូលស្គាល់ដោយសម្តី អ្នកខ្លះទៀតជឿដោយចិត្ត ។" (186 : 1 186)

***

١٩/١٧٢/٧* أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحَدَّاءِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَرَى بِالْعَزْلِ نَأْسًا فَقَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ - ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى﴾ فَكُلُّ شَيْءٍ أَخَذَ اللَّهُ مِنْهُ الْمِيثَاقَ فَهُوَ حَارِجٌ وَ إِنْ كَانَ عَلَى صَخْرَةٍ صَمَاءٍ. (الكافي - الجزء ٥ : صفحة : ٥٠٤ الحديث : ٤)

*7/172/19 [...] រាយការណ៍មកពី អាប៊ុខុល រ៉ា:ហ្ន៎ម៉ាន អាស់-ហ្វាស្ត់ស្វាអ៊ី តមកពី អាច្វី អាប៊ុខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចិន អាស់-ហ្វ្វីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនយល់ឃើញថាជាបញ្ហាទេអំពីការបញ្ឈប់ការរួមភេទនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះគឺ៖ [៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋានូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។" ដូច្នេះ សព្វសារពើដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានទទូលយកកិច្ចសន្យា វានឹងចាប់កំណើតកើតឡើង ទោះបីវានៅលើដីដីរឹងក៏ដោយ (មានន័យថាទោះបីវាត្រូវគេរារាំងមិនឲ្យកើតក៏ដោយ) ។" (4 / 504 : 5 الكافي)

***

٢٠/١٧٢/٧* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ يَحْيَى الْخَلِّي، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَوَّلُ مَنْ سَبَقَ [مِنَ الرُّسُلِ] إِلَى (بَلَى) رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ أَقْرَبَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ كَانَ بِالْمَكَانِ الَّذِي قَالَ لَهُ جَبْرَيْلُ لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ: تَقَدَّمَ - يَا مُحَمَّدُ - فَقَدْتُ وَطِئْتُ مَوْطِئًا لَمْ يَطَّأهُ أَحَدٌ قَبْلَكَ، لَا مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ».

*7/172/20 អាស់ ចិន អ៊ីបរហ៊ូម មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំ តមកពី អាស់-ណាដ្ឋរី ចិន ស្វីវ៉ែដ្ឋ តមកពី យ៉ាស្ត់យ៉ា អាស់-ហ្វាឡាប៊ី តមកពី អ៊ីបន្ទូ ស៊ីណាន ដែលបានថា អាច្វី អាប៊ុខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលមុនគេបង្អស់ដែល[ថា] "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។" គឺ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នេះពីព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសត្វលោកដែលជិតនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} ជាងគេ ព្រះអង្គ

នៅឯកន្លែងមួយដែលប្តីបរិស្ថានបានប្រាប់ព្រះអង្គ កាលព្រះអង្គ ឡើងទៅលើមេឃជា
 ប្តីបរិស្ថាននោះ ថា: "ម្ចាស់ម៉ាដូ អើយ! សូមព្រះអង្គទៅមុខ ព្រោះព្រះអង្គដើរជាន់ដីនិង
 ផ្លូវដើរដែលពុំមានអ្នកណាមួយមុនព្រះអង្គ ធ្លាប់បានដើរជាន់ឡើយ ទាំងទេវតាជំនិត ទាំងព្រះ
 សាស្ត្រាប្រេសិត ។"

و لَوْلَا أَنَّ رُوحَهُ وَ نَفْسَهُ كَانَتْ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ لَمَا قَدَرَ أَنْ يَبْلُغَهُ، فَكَانَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَمَا قَالَ اللَّهُ: ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى﴾
 أَي بَلِ أَدْنَى، فَلَمَّا حَرَجَ الْأَمْرُ مِنَ اللَّهِ وَقَعَ إِلَى أَوْلِيَائِهِ».

បើវិញ្ញាណព្រះអង្គ និងខ្លួនព្រះអង្គមិននៅក្នុងឋានៈនោះទេ ព្រះអង្គប្រាកដជាមិនស័ក្តិសម
 នឹងបានទៅដល់កន្លែងនោះទេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គនៅឆ្ងាយពីអល់ឡោះហ្គ័រដូចអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះ
 រាជបន្ទូលថា: [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីកំណែងឬជិតជាងនោះ មែន ជិតជាងនោះទៅទៀត ។
 កាលព្រះបញ្ជាមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ វាធ្លាក់ទៅលើព្រះអនុរក្សរបស់ព្រះអង្គ ។"

قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَانَ ذَلِكَ الْمِيثَاقَ مَا خُذُوا عَلَيْهِمْ مِنَ اللَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ وَ لِرَسُولِهِ بِالنُّبُوَّةِ وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ بِالْإِمَامَةِ،
 فَقَالَ: ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾، وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ، وَ عَلِيُّ إِمَامَكُمْ، وَ الْأَئِمَّةُ الْهَادُونَ أَيْتَمَّتْكُمْ؟ فَقَالُوا: ﴿نَعَى شَهِدْنَا﴾.

អាស់-ស្ត្រីខ្លឹកមានរចនាថា: "កិច្ចសន្យានោះត្រូវបានទទួលយកពីពួកគេដោយព្រមទទួលស្គាល់
 អល់ឡោះហ្គ័រជាម្ចាស់ ដោយព្រមទទួលស្គាល់ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គជាព្រះសាស្ត្រា
 ដោយព្រមទទួលស្គាល់ អាមីរុល-មុមីនីនិងបណ្តាព្រះសន្តវិញ្ញាណជាម្ចាស់អ៊ីម៉ាម៉ាតូ ។ ដូច្នេះ
 ព្រះអង្គមានជ្របន្ទូលថា: "[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ? ម្ចាស់ម៉ាដូជាព្រះ
 សាស្ត្រារបស់ពួកអ្នក? អាលីជាព្រះសន្តវិញ្ញាណរបស់ពួកអ្នក? បណ្តាព្រះសន្តវិញ្ញាណនៃព្រះ
 មគ្គទេសក៍ដឹកនាំជាអ៊ីម៉ាម៉ាមរបស់ពួកអ្នក? ពួកគេបានទូលថា: "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។"

فَقَالَ اللَّهُ: ﴿أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ أَي لِقَائِ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ فَأَوَّلُ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْمِيثَاقَ عَلَى
 الْأَنْبِيَاءِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ فَذَكَرَ جُمْلَةَ الْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ أَتَى بِأَفْضَلِهِمْ بِالْأَسْمَاءِ، فَقَالَ: ﴿وَ مِنْكَ﴾
 يَا مُحَمَّدُ، فَقَدَّمَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ أَفْضَلُهُمْ ﴿وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ فَهَؤُلَاءِ الْخَمْسَةُ
 أَفْضَلُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلُهُمْ.

អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:១៧២] [នេះ]ក្រែងលោកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពោល
 គឺពួកអ្នកអាចនឹងនិយាយក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះថា អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។ ដូច្នេះ
 ប្រការដំបូងបង្អស់ដែលអល់ឡោះហ្គ័រទទួលយកពីបណ្តាព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គ គឺកិច្ចសន្យាថាព្រម
 ទទួលស្គាល់ព្រះអង្គជាម្ចាស់ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គគឺ: [៣៣:៧] កាលយើងបានទទួល
 យកកិច្ចសន្យាពីបណ្តាព្រះសាស្ត្រា ។ ព្រះអង្គចែងដល់ព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ
 ចែងបញ្ជាក់ទៅលើព្រះនាមថា: "[៣៣:៧] ពីអ្នក ម្ចាស់ម៉ាដូ អើយ!" ដូច្នេះវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ
 នាំមុខគេ ព្រោះព្រះអង្គខ្ពស់ជាងព្រះអង្គទាំងអស់ (ខ្ពស់ជាងព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់) - ពីនុះហ្គ័រ
 ពី អ៊ុបរហ្គ័រ ពីមូសានិងពីអ៊ីសាបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ។ ដូច្នេះព្រះសាស្ត្រាទាំងប្រាំអង្គនេះខ្ពស់ជាងព្រះ
 សាស្ត្រាទាំងអស់ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រខ្ពស់ជាងព្រះសាស្ត្រាសរុបទាំងអស់ ។

ثُمَّ أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ مِيثَاقَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ بِهِ، وَ عَلَى أَنْ يَنْصُرُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،
 فَقَالَ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ﴾ يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អញគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអញ ។ អញគឺព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" ដូច្នេះពួកគេបានទទួលស្គាល់ព្រះអង្គដោយសេចក្តីគោរព ជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គបានញែកចេញឡើងព្រះសាសនៈទូត ព្រះសាស្តា និងព្រះឧត្តរាធិការ (អ្នកស្នង) ហើយព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យបណ្តាសត្វលោកគោរពព្រះអង្គទាំងអស់ ។ ពួកគេក៏បានយល់ព្រមនឹងកិច្ចសន្យានោះ ។ ព្រះអង្គក៏បានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង អស់ទេវតាបានធ្វើសាក្សីដឹងពួកគេ ថា៖ [៧:១៧២] [នេះ]ក្រែងលោកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។" (الْحَصَائِصُ الْأَيْمَةُ: 87)

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطُونَ ﴿١٧٣﴾

១៧៣. ឬក្រែងលោកអ្នកថា៖ "បុព្វបុរសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្សំដៃគូហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎កាលពីមុន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបណ្តាកូនចៅជំនាន់ក្រោយពួកគេ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារប្រការដែលពួកអ្នកធ្វើឲ្យក្លែងក្លាយបានប្រព្រឹត្តនោះឬ ?"

وَكَذَلِكَ نَفِصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

១៧៤. ដូច្នេះឯងដែលយើងអធិប្បាយបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញា [ឱង្ការនិងការពិត] របស់យើង ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់មករកផ្លូវល្អវិញ ។

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

១៧៥. ចូរអ្នករៀបរាប់ប្រាប់ពួកគេនូវរឿងបុគ្គលម្នាក់ដែលយើងបានឲ្យនូវបណ្តាព្រះសញ្ញា [ឱង្ការនិងសញ្ញា]យើង តែគេបានផ្តាច់ខ្លួនពីព្រះសញ្ញានោះ ។ ស្នែកបានអន្ទោលតាមបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះក៏បានទៅជាជនរៀចអេម្នាក់ ។

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرَكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾

១៧៦. បើយើងមានបំណង យើងនឹងលើកតម្កើងបុគ្គលនោះដោយព្រះសញ្ញាទាំងនោះ តែគេបែរជាចាក់ឫសជាប់នឹងដី តាមតែចំណង់ចិត្ត[អាក្រក់] ។ អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងសុនក (គឺសត្វឆ្កែ) ទោះជាអ្នកដេញវា ក៏វាលៀនអណ្តាត ទោះជាអ្នកបណ្តោយវា ក៏វាលៀនអណ្តាត (គឺល្មោភចង់បានលោកនេះណាស់ ដោះខ្លួនមិនរួចទេ) ។ នេះគឺគំរូរបស់បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ។ ដូច្នេះចូរអ្នករៀបរាប់រឿងរ៉ាវ[ប្រាប់ពួកគេ] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រិះរិះ ។

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾

១៧៧. គំរូអាក្រក់គឺជនានុជនដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើង ។ ពួកគេប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ។

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

១៧៨. អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្វីដីកនាំ (បើអ្នកនោះប្រព្រឹត្តអំពើល្អ អល់ឡោះហ្វីនឹងបើកផ្លូវថ្មី មួយឲ្យអ្នកនោះទៅរកជោគជ័យ) អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកណាមួយដែលព្រះ អង្គបណ្តោយឲ្យរង [ដោយសារតែប្រព្រឹត្តអាក្រក់] ជនទាំងនោះជាជនបរាជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៧៣-១៧៨

١/١٧٨-١٧٣/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَائِيُّ وَ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقُ رَحِمَهُمُ اللَّهُ قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ الْبَصْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ الْأَشَجِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ - ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ وَ لِيَا مُرْشِدًا﴾

7/173-178/1 [...] អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី ប៊ីន អាល់-ហ្វាដ្ល អាល់-ហ្វាស្ត្រី បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាធិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហ្វាម៉ាដ្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل}

[១៨:១៧] អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្វីដីកនាំ អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នក ណាមួយដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យរង អ្នកមិនអាចរកឧបការី[ដ៏ស្មោះ]ឲ្យអ្នកនោះបានទេដើម្បីចង្អុលបង្ហាញ ផ្លូវល្អដល់អ្នកនោះ ។

فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُضِلُّ الظَّالِمِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنْ دَارِ كَرَامَتِهِ وَ يَهْدِي أَهْلَ الْإِيمَانِ وَ الْعَمَلِ الصَّالِحِ إِلَى جَنَّتِهِ كَمَا قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ يُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ - ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾. (التوحيد , ج 1 , ص 241)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី ^{تبارك وتعالى} នឹងបណ្តោយឲ្យពួកទុច្ចរិតរងរងចាកពីព្រះកិត្តិមគ្គ (គឺមាតិកា រុងរឿង) ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះអង្គ ^{عز وجل} នឹងដឹកនាំបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលធ្វើល្អទៅកាន់ឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ដូចព្រះអង្គ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៨:២៧] អល់ឡោះហ្វីបណ្តោយឲ្យជនទុច្ចរិតរងរង ។ អល់ឡោះហ្វីធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គមានព្រះបំណង ។ ហើយអល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១០:៩] ជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ធានិងប្រព្រឹត្តល្អ ព្រះម្ចាស់ពួកគេនឹងដឹកនាំពួកគេអាស្រ័យជំនឿពួក គេ ។ នឹងមានស្ទឹងហូរនៅពីក្រោមពួកគេក្នុងសួនសួគ៌បរមសុខ ។" (1 / 241) 14:27 (التوحيد)

***

٢/١٧٨-١٧٣/٧ ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهُ أُعْطِيَ بَلْعَمُ بْنُ بَاعُورَاءَ الْإِسْمَ الْأَعْظَمَ وَ كَانَ يَدْعُو بِهِ فَيُسْتَجَابُ لَهُ، فَمَالَ إِلَى فِرْعَوْنَ، فَلَمَّا مَرَّ فِرْعَوْنُ فِي طَلَبِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَصْحَابِهِ: قَالَ فِرْعَوْنُ لِنَلْعَمِ: ادْعُ اللَّهَ عَلَيَّ مُوسَى وَ أَصْحَابِهِ لِيُخَيِّسَنِي عَلَيْهِمْ،

7/173-178/2 [...] អាធិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ីដ្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បាល់អ្នក ប៊ីន បាអ៊ីអ៊ី បាន ទទួលនូវព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមមួយរបស់អល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} ។ លោកតែងតែប្តូរស្ទង់អល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} អាស្រ័យ ព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមនេះហើយបានសម្រេចដូចបំណង ។ លោកនៅខាងហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ។ កាល ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ស្វែងរកមូសា ^{عليه السلام} និងបណ្តាសាវកព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} បានប្រាប់បាល់អ្នកថា៖ "សូម លោកជួយប្តូរស្ទង់អល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} សូមឲ្យចាប់ខ្លួនមូសា ^{عليه السلام} និងកនរបស់គេ ^{عليه السلام} បាន ។"

فَرَكِبَ جِمَارَتَهُ لِيُثَمِّرَ فِي طَلَبِ مُوسَى وَ أَصْحَابِهِ، فَاثْتَنَعَتْ عَلَيْهِ جِمَارَتُهُ، فَأَقْبَلَ يَصْرُبُهَا، فَأَنْطَقَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، فَقَالَتْ: وَيْلَكَ، عَلَيَّ

مَاذَا تَصْرُبُنِي، أُرِيدُ أَنْ أَجِيءَ مَعَكَ لَتَدْعُو عَلَى مُوسَى نَبِيِّ اللَّهِ وَ قَوْمِ مُؤْمِنِينَ! وَ لَمْ يَزَلْ يَصْرُبُهَا حَتَّى قَتَلَهَا،

បាល់អុំ ប៊ីន បាឡិវិញ្ញាណកម្ម បានជិះលាដើម្បីស្វែងរកមូសា عليه السلام និងសាវកព្រះអង្គ عليه السلام តែលាមិនព្រមដើរទេ ។
បាល់អុំ ប៊ីន បាឡិវិញ្ញាណកម្មបានវាយលា ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عجل ក៏បានធ្វើឲ្យលាចេះនិយាយ លាបាននិយាយថា៖
"លោកគួរតែខ្មាស់គេ! ហេតុអ្វីលោកវាយខ្ញុំ ។ លោកចង់ឲ្យខ្ញុំទៅបូងស្ងួតជាមួយលោកប្រឆាំងព្រះ
សាស្តាអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មូសា عليه السلام និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឬ?" តែបាល់អុំ ប៊ីន បាឡិវិញ្ញាណកម្ម នៅតែ
វាយលា ទាល់តែលាស្លាប់ ។

فَأَنسَلَخَ الْإِسْمَ مِنْ لِسَانِهِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿فَأَنسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ * وَ لَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَ لَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتَرَكُهُ يَلْهَثُ﴾ وَ هُوَ مَثَلٌ صَرِيحٌ لِلَّهِ.

ព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ក៏បានចាកចោលអណ្តាតបាល់អុំ ប៊ីន បាឡិវិញ្ញាណកម្ម (ពោលគឺមាត់ បាល់អុំ ប៊ីន
បាឡិវិញ្ញាណកម្ម លែងមានប្រសិទ្ធិភាព) នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل [៧:១៧៥] តែគេបានផ្តាច់ខ្លួនពីព្រះ
សញ្ញានោះ ។ ស្តែតូនបានអន្ទោលតាមបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះក៏បានទៅជាជនរៀចវេរម្នាក់ ។
[៧:១៧៦] បើយើងមានបំណង យើងនឹងលើកតម្កើងបុគ្គលនោះដោយព្រះសញ្ញាទាំងនោះ តែគេបែរ
ជាចាក់បូសជាប់នឹងដី តាមតែចំណង់ចិត្ត[អាក្រក់] ។ អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងសុនក ទោះជាអ្នកដេញវា
ក្តី ក៏វាលៀនអណ្តាត ទោះជាអ្នកបណ្តោយវាក្តី ក៏វាលៀនអណ្តាត ។ នេះគឺតម្រូវរបស់គាត់ដែល
អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានលើកឡើង ។"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَلَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنَ الْبَهَائِمِ إِلَّا ثَلَاثٌ: حِمَارُهُ بَلْعَمَ، وَ كَلْبُ أَصْحَابِ الْكُفْرِ، وَ الذِّئْبُ، وَ كَانَ سَبَبُ
الذِّئْبِ أَنَّهُ بَعَثَ مَلِكًا ظَالِمًا رَجُلًا شُرْطِيًّا لِيَحْشُرَ قَوْمًا مُؤْمِنِينَ وَ يُعَذِّبَهُمْ، وَ كَانَ لِلشُّرْطِيِّ ابْنٌ يُجْبُهُ، فَجَاءَ الذِّئْبُ فَأَكَلَ ابْنَهُ، فَحَزَنَ
الشُّرْطِيُّ عَلَيْهِ، فَأَدْخَلَ اللَّهُ الذِّئْبَ الْجَنَّةَ لِمَا أَحْزَنَ الشُّرْطِيُّ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٦١٥ الحديث :
٤٠٨٤ / ٩٩ ، تفسير القمِّي - الجزء ١ : صفحة : ٢٤٨)**

អាស័យ-វិញ្ញាណកម្ម صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មិនមានសត្វណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីសត្វបីគឺ៖ សត្វលាវរបស់
បាល់អុំ, សុនក (គឺសត្វឆ្កែ) របស់កល្យាណមិត្តគុហា និង វនសុនក (គឺឆ្កែព្រៃ) ។ មូលហេតុដែលឆ្កែព្រៃ
បានចូលឋានសួគ៌គឺ មានស្តេចកំណាចមួយបានបញ្ជូនភ្នាក់ងារទៅធ្វើទណ្ឌកម្មបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះ
ថ្លា ។ ភ្នាក់ងារនោះមានកូនសំណព្វចិត្តម្នាក់ដែលគាត់ស្រឡាញ់ជាទីបំផុត ។ ឆ្កែព្រៃក៏បានស៊ីកូន
សំណព្វចិត្តនោះ ។ ភ្នាក់ងារនោះសោកស្តាយកូនណាស់ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ឲ្យសត្វឆ្កែព្រៃបានចូល
ឋានសួគ៌ព្រោះវាបានធ្វើឲ្យភ្នាក់ងារនោះសោកសៅ ។" (تفسير القمِّي 1 : 248)

***

*7/173-178/3 وَ مِنْهُ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ
الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ دَاوُدَ الرَّقِّيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: «لَمَّا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَخْلُقَ الْخَلْقَ خَلَقَهُمْ وَ
نَشَرَهُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: مَنْ رَبُّكُمْ، فَأَوَّلُ مَنْ نَطَقَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْإِمَامَةُ صَلَوَاتُ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، فَقَالُوا: أَنْتَ رَبُّنَا،

*7/173-178/3 មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន មូសា ប៊ីន មូតារ៉ាក់គីល បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី
អុាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ីន យ៉ាកុបហ្វារ អាស័យ-ហ្គ័រយ៉ាវី តមកពី អាស័យម៉ាដូ ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាស័យ-
ហ្គាសាន់ ប៊ីន ម៉ាស៊ូបុប តមកពី អុាប់ខុលវ៉េ:ហ្គ័រម៉ាន ប៊ីន កាស្រៀរ តមកពី ដ្យារុដូ អាស័យ-វិញ្ញាណកម្ម តមកពី អាប៊ូ
អុាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបំណងបង្កើត
សត្វលោក បានបង្កើតពួកគេ ហើយបានដាក់ពួកគេដេរដាសនៅពីមុខព្រះអង្គ عجل ហើយព្រះអង្គ عجل មាន

ព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាជាម្ចាស់^{وَجَلَّ}ពួកអ្នក ?" បុគ្គលដែលបាននិយាយមុនគេបង្អស់គឺ រីស្វីលុលឡោះហ្វី^{صلى الله عليه وسلم}, អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និង[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ។ ព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام}បានទូល ថា៖ "ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ជាម្ចាស់^{وَجَلَّ}របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليهم السلام} ។"

فَحَمَلَهُمُ الْعِلْمَ وَالِدِينَ، ثُمَّ قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ: هَؤُلَاءِ حَمَلَةٌ دِينِي وَعِلْمِي، وَأَمَنَائِي فِي خَلْقِي، وَ هُمْ الْمَسْتَعُونُونَ.
ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វី^{وَجَلَّ}បានព្រះរាជទានព្រះអភិញ្ញានិងព្រះសាសនាឲ្យអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ហើយព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} មានព្រះរាជបន្ទូលនឹងអស់ទេវតាថា៖ "ពួកគេ^{عليهم السلام}លីវែកព្រះសាសនាអញ^{وَجَلَّ} ព្រះអភិញ្ញាអញ^{وَجَلَّ} ពួកគេ ^{عليهم السلام}ជាបណ្តាព្រះអភិបាលរបស់អញ^{وَجَلَّ}នៅក្នុងបណ្តាសត្វលោករបស់អញ^{وَجَلَّ} ពួកគេ^{عليهم السلام}នឹងត្រូវសាក សួរ ។"

ثُمَّ قِيلَ لِبَنِي آدَمَ أَقْرَبُوا لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ وَ هَؤُلَاءِ النَّفَرِ بِالطَّاعَةِ وَ الْوَلَايَةِ، فَقَالُوا: نَعَمْ رَبَّنَا أَقْرَبْنَا، فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ لِلْمَلَائِكَةِ: إِشْهَدُوا، فَقَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: شَهِدْنَا عَلَى أَنْ لَا يَفُوتُوا عَدَاً ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ أَوْ يَفُوتُوا ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَ فَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ﴾ يَا دَاوُدُ، وَلَا يَتُّنَّا مُؤَكَّدَةً عَلَيْهِمْ فِي الْمِيثَاقِ. (مُخْتَصَرُ الْبَصَائِرِ ج ١ ص ٥٠١)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វី^{وَجَلَّ}បានប្រាប់បណ្តាកូនអាដាំ^{عليهم السلام}ថា៖ "ពួកអ្នកទាំងអស់ព្រមទទួលយក អស់ឡោះហ្វី^{وَجَلَّ}ជាម្ចាស់^{وَجَلَّ}របស់ពួកអ្នកទេ ព្រមទទួលយកបុគ្គលទាំងនេះ^{عليهم السلام}ទេសម្រាប់ស្តាប់បង្គាប់និង សម្រាប់កាន់កាប់វិទ្យាយ៉ាស្តុ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ^{وَجَلَّ}អើយ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំព្រមទទួល !" អស់ឡោះហ្វី^{وَجَلَّ}បានប្រាប់អស់ទេវតាថា៖ "ចូរពួកអ្នកជាសាក្សីរឿងនេះក្រែងលោកថ្ងៃ ឆ្ងៃពួកគេនឹងថា៖ [៧:១៧២] អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ" ឬពួកគេនឹងថា៖ [៧:១៧៣] បុព្វបុរសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្សំដៃគូកាលពីមុន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបណ្តា កូនចៅជំនាន់ក្រោយពួកគេ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារប្រការដែលពួក អ្នកធ្វើឲ្យក្លែងក្លាយបានប្រព្រឹត្តនោះឬ ?" ដូរុដូអើយ ! វិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام}ត្រូវអះអាងបញ្ជាក់នឹងពួកគេ នៅក្នុងពេលធ្វើកិច្ចសន្យា ។" (مُخْتَصَرُ الْبَصَائِرِ 1: 501)

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿٧٤﴾

១៧៩. យើងបានបង្កើតយ៉ូននិងមនុស្សច្រើន [ដែលដប់ក្នុងបាបកម្មនិងការត្រេកត្រអាលនៃលោកនេះ ដែលត្រូវហាម]សម្រាប់នរក ។ ពួកគេមានបេះដូងតែមិនយល់អាស្រ័យបេះដូងនោះទេ [ព្រោះពួកគេ បានបំផ្លាញបេះដូងខ្លួនឯង] ។ ពួកគេមានភ្នែកតែមើល[លោកមុខ]មិនឃើញអាស្រ័យភ្នែកនោះទេ ។ ពួកគេមានត្រចៀកតែស្តាប់[សម្តីអស់ឡោះហ្វី]មិនឮអាស្រ័យត្រចៀកនោះទេ ។ ពួកទាំងនោះដូចសត្វ តែរង្វេងជាង[សត្វទៅទៀត] ។ ជនទាំងនោះជាជនគ្មានការយកចិត្តទុកដាក់ (គឺធ្វេសប្រហែស ឥត បារម្ភ) ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ២ អាយ៉ាស្តុ ១៤៥-១៤៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ១៧៩

١/١٧٩/٧ حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيِّ عَنْ دُرَيْسِ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الرُّوحِ قَالَ يَا جَابِرُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ عَلَى ثَلَاثِ طَبَقَاتٍ وَ أَنْزَلَهُمْ ثَلَاثَ مَنَازِلَ وَ بَيَّنَّ. ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ ﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ * وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ * وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ * أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ﴾

7/179/1 អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ បានតំណាលប្រាប់យើងតពី អាលី ប៊ិន ម៉ាក្កុបាដូ តមកពី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី ប៊ិន អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី អាល់-វ៉ាសីទី តមកពី ខួរសាត់ ប៊ិន អាហ្វិ ម៉ាន់ស៊ូរ ដែលទទួលបានមកពី យ៉ាក្កុហ្វារ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីវិញ្ញាណ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្កុហ្វារអើយ ! អស់ឡោះហ្វី^{عجل}បានបង្កើតសត្វលោកដោយមានបីលំដាប់ថ្នាក់ បាន ដាក់ពួកគេចុះមកលើបីជាន់ថ្នាក់ ។ រឿងនេះមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عجل} ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៦:៨] បណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ? [៥៦:៩] បណ្តាជន ខាងឆ្វេងដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ ? [៥៦:១០] និងបណ្តាជនមុខគេបង្អស់ គឺជនមុខគេ បង្អស់ ។ [៥៦:១១] ជនទាំងនេះជាជនជំនិត ។"

فَأَمَّا مَا ذَكَرَ مِنَ السَّابِقِينَ فَهُمْ أَنْبِيَاءُ مُرْسَلُونَ وَ غَيْرُ مُرْسَلِينَ جَعَلَ اللَّهُ فِيهِمْ خَمْسَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ وَ بَيَّنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ ﴿تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَ رَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ أَيْدِنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾

ពាក់ព័ន្ធនឹងជនមុខគេបង្អស់ ពួកគេគឺបណ្តាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ប្រេសិតនិងព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}មិនមែន ប្រេសិត ។ អស់ឡោះហ្វី^{عجل}បានដាក់ប្រាំវិញ្ញាណនៅក្នុងខ្លួនព្រះសាស្តាទាំងអស់នេះ^{عليهم السلام}គឺ៖ ព្រះសន្ត វិញ្ញាណ វិញ្ញាណជំនឿមាំ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិងវិញ្ញាណកាយ ។ រឿងរ៉ាវទាំងនេះមាន ចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عجل} ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៥៣] បណ្តាព្រះសាស្តា ទាំងនេះ យើងបានលើកតម្កើងព្រះសាស្តាមួយចំនួនលើព្រះសាស្តាឯទៀត ។ អស់ឡោះហ្វី^{عجل}ទ្រង់ត្រាស់ ជាមួយព្រះសាស្តាខ្លះ ព្រះអង្គលើកតម្កើងព្រះសាស្តាឯទៀតដោយមាន៖ ។ យើងបានប្រទានឲ្យអ្វីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា នូវបណ្តាភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ យើងបានគាំទ្រគេដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។

ثُمَّ قَالَ فِي جَمِيعِهِمْ ﴿وَ أَيْدِيهِمْ بِرُوحٍ مِنْهُ﴾ فَبُرُوحِ الْقُدُسِ بُعِثُوا أَنْبِيَاءَ مُرْسَلِينَ وَ غَيْرُ مُرْسَلِينَ وَ بِرُوحِ الْقُدُسِ عَلِمُوا جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ وَ بِرُوحِ الْإِيمَانِ عَبَدُوا اللَّهَ وَ لَمْ يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ بِرُوحِ الْقُوَّةِ جَاهَدُوا عَدُوَّهُمْ وَ عَاجَلُوا مَعَايِشَهُمْ وَ بِرُوحِ الشَّهْوَةِ أَصَابُوا لَذَّةَ الطَّعَامِ وَ نَكَحُوا الْحِلَالَ مِنَ النِّسَاءِ وَ بِرُوحِ الْبَدَنِ يَدْبُ وَ يَدْرُجُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលអំពីព្រះសាស្តាទាំងអស់^{عليهم السلام}ថា៖ [៥៨:២២] ព្រះអង្គបានជួយពួកគេ ដោយវិញ្ញាណដែលមកពីព្រះអង្គ ដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ (روح القدس) ។ ព្រះអង្គ^{عجل}បានចាត់បញ្ជូនមក ព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ប្រេសិតនិងព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}មិនមែនប្រេសិត ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ^{عليهم السلام}បានដឹងគ្រប់សព្វ តាមរយៈព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ^{عليهم السلام}ធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្វី^{عجل}ដោយសារវិញ្ញាណជំនឿ មាំ ដោយមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ^{عجل}ឡើយ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ^{عليهم السلام}តស៊ូទល់ សត្រូវរបស់ព្រះអង្គ^{عجل}និងចិញ្ចឹមជីវិតព្រះអង្គផ្ទាល់^{عليهم السلام}ដោយសារវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ ។ ព្រះសាស្តាទាំង នេះ^{عليهم السلام}ត្រូវរុករានសេចក្តីត្រេកត្រអាលនៃការបរិភោគអាហារ និងការរួមបរវេណីស្របច្បាប់ជាមួយនារី ដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ^{عليهم السلام}កាន់ធម៌ចរិយានិងចូលលាយឡំ (ជាមួយមនុស្ស ឯទៀត) អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ ។

وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَصْحَابِ الْمِيمَنَةِ فَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا جَعَلْنَا فِيهِمْ أَرْبَعَةَ أَزْوَاجٍ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ وَ لَا يَزَالُ الْعَبْدُ مُسْتَعْمِلًا بِهَذِهِ الْأَرْبَعَةِ حَتَّى يَهُمَّ بِالْخَطِيئَةِ فَإِذَا هَمَّ بِالْخَطِيئَةِ زَيَّنَ لَهُ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ شَجَعَهُ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ قَادَهُ رُوحَ الْبَدَنِ حَتَّى يُوقِعَهُ فِي تِلْكَ الْخَطِيئَةِ فَإِذَا لَامَسَ الْخَطِيئَةَ انْتَقَصَ مِنَ الْإِيمَانِ وَ انْتَقَصَ الْإِيمَانُ مِنْهُ فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ قَدْ يَأْتِي عَلَى الْعَبْدِ تَارَاتٍ يَنْقُصُ مِنْهُ بَعْضُ هَذِهِ الْأَرْبَعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى « وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا » فَتَنْقُصُ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ لَا يَسْتَطِيعُ مُجَاهَدَةَ الْعُدُوِّ وَ لَا مُعَالَجَةَ الْمَعِيشَةِ وَ يَنْتَقِصُ مِنْهُ رُوحَ الشَّهْوَةِ فَلَوْ مَرَّتْ بِهِ أَحْسَنُ بَنَاتِ آدَمَ لَمْ يَجِرْ إِلَيْهَا وَ تَبَقَّى فِيهِ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ فَبِرُوحِ الْإِيمَانِ يَعْبُدُ اللَّهَ وَ بِرُوحِ الْبَدَنِ يَدِبُّ وَ يَذْرُجُ حَتَّى يَأْتِيَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ពួកគេគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពិតប្រាកដ (មុមីន) ។ ព្រះអង្គ បានដាក់បួនវិញ្ញាណមកក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណជំនឿមាំ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិង វិញ្ញាណកាយ ។ បាវប្រើវិញ្ញាណទាំងនេះឥតឈប់ឈរ លុះត្រាប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ បើបាវនៅក្នុងបាប វិញ្ញាណតណ្ហាតែងលំអបាបនោះឲ្យបាវនោះ ឯវិញ្ញាណកម្លាំងពលំជួយជម្រុញបាវនោះទាល់តែបាវ នោះប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះ ។ ពេលណាបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះហើយ ពេលនោះបាវនោះឃ្លាតឆ្ងាយ ពីជំនឿ ឯជំនឿឃ្លាតឆ្ងាយពីបាវរូបនោះ ។ បើបាវនោះភ្ញាក់រលឹកស្មារតីវិលមករកអល់ឡោះហ្ន៎វិញ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងលើកទោសឲ្យបាវនោះ ហើយព្រះអង្គនឹងដកចេញពីខ្លួនបាវនោះនូវវិញ្ញាណណាមួយ ក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងបួននោះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎គឺ៖ [១៦:៧០] អល់ឡោះហ្ន៎បាន បង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់ ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។ បើការដក ចេញនោះត្រូវលើវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ បាវរូបនោះនឹងមិនមានសមត្ថភាពតស៊ូទល់សត្រូវទេ មិនអាច ចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ ។ បើត្រូវដកវិញ្ញាណតណ្ហាចេញ បាវរូបនោះនឹងហួសរំលងបុត្រីជំប្រសើរបំផុតរបស់ អាដ្វាំ មិនមករកពួកនាងទេ ។ នឹងមានសល់វិញ្ញាណជំនឿមាំនិងវិញ្ញាណកាយនៅក្នុងខ្លួនបាវ នោះ ។ បាវនោះធ្វើសក្តារអល់ឡោះហ្ន៎អាស្រ័យវិញ្ញាណជំនឿនោះ បាវនោះនឹងដឹកនាំខ្លួន នឹងចូល លាយឡំ(ជាមួយមនុស្ស) អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ លុះត្រាតែយមទេវតានឹងមករកបាវនោះ ។

وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَصْحَابِ الْمَشْأَمَةِ فَمِنْهُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ * الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ عَرَفُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْوَصِيَّ مِنْ بَعْدِهِ وَ كَتَمُوا مَا عَرَفُوا مِنْ الْحَقِّ بَغْيًا وَ حَسَدًا فَيَسْتَلْبِهُهُمُ رُوحُ الْإِيمَانِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ ثَلَاثَةَ أَزْوَاجٍ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ ثُمَّ أَصَافَهُمْ إِلَى الْأَنْعَامِ فَقَالَ « إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا » لِأَنَّ الدَّابَّةَ إِذَا تَحْمَلُ بِرُوحِ الْقُوَّةِ وَ تَعْتَلِفُ بِرُوحِ الشَّهْوَةِ وَ تَسِيرُ بِرُوحِ الْبَدَنِ . (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَصَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ , جلد 1 , صفحه 447)

ចំណែកឯបណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ នៅក្នុងចំណោមជនទាំងនេះមានជនគម្ពីរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [២:១៤៦] ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនោះស្គាល់គេដូចពួកគេស្គាល់កូន ប្រុសរបស់ខ្លួនឯងដែរ ។ ការពិតពួកគេមួយចំនួនបិទបាំងការពិតទោះជាពួកគេដឹងច្បាស់ក៏ដោយ ។ [២:១៤៧] ការពិតមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នោះចូរអ្នកកុំទៅជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកសង្ស័យឡើយ ។ ពួកគេស្គាល់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ និងអ្នកស្នង ក្រោយព្រះអង្គ ហើយពួកគេបិទបាំងអ្វីៗដែល ពួកគេបានដឹងថាជាការពិតព្រោះតែពួកគេបោះបោរនិងច្រណែនឈ្មួនីស ។ វិញ្ញាណជំនឿមាំរបស់ពួកគេ ត្រូវយកឆ្ងាយពីពួកគេ មាននៅជាមួយពួកគេតែបីវិញ្ញាណទេគឺ៖ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហា និង វិញ្ញាណកាយ ដូច្នោះពួកគេប្រៀបបាននឹងបសុសត្វ (គឺសត្វចិញ្ចឹម) ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:៤៤] ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេរងឆ្ងាយពីមាត់ខ្លាំងទៀត ។ ព្រោះវិញ្ញាណកម្លាំងព

លំនៅក្នុងខ្លួនសត្វ ពួកវាមានប្រតិកម្មដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ពួកវាទៅមកបានដោយសារវិញ្ញាណកាយ ។" (2:145-147) بِصَا۟ئِرِ الدَّرَجَاتِ فِي فِضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ (1: 447)

***

*2/179/7 ۞ وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع فِي قَوْلِهِ ۞ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا ۞ أَي طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا فَلَا تَعْقِلُ ۞ وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ ۞ عَلَيْهَا غِطَاءٌ عَنِ الْهُدَى ۞ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا - وَ لَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا ۞ أَي جَعَلَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرًا - فَلَنْ يَسْمَعُوا الْهُدَى. (تفسير القمي - جلد ١ : صفحه : ٢٤٩)

*7/179/2 អាជ្ញិ អាល់-យ៉ាហ្ស័ដូ បានរាយការណ៍តមកពី អាជ្ញិ យ៉ាកុបហ្សាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} [៧:១៧៩] ពួកគេមានបេះដូងតែមិនយល់អាស្រ័យបេះដូងនោះទេ ពោល គឺអល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} មិនបេះដូង (ចិត្ត) ពួកគេជិត ដូច្នេះពួកគេមិនយល់ទេ ។ ពួកគេមានភ្នែក នៅលើភ្នែក នោះមានរបាំងពីព្រះមគ្គទេសក៍ មើលមិនឃើញអាស្រ័យភ្នែកនោះទេ ។ ពួកគេមានត្រចៀកតែស្តាប់ មិនឮអាស្រ័យត្រចៀកនោះទេ ពោលគឺ អាការៈផ្លូវត្រូវដាក់នៅក្នុងត្រចៀកនោះ ដូច្នេះពួកគេនឹងមិនឮ ព្រះមគ្គទេសក៍ឡើយ ។" (249 : 1) (تفسير القمي)

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الدِّينَ يُلْحِقُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْرُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٠﴾

១៨០. បណ្តាព្រះនាមឧត្តមបំផុតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស័ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបូងស្ទង់ព្រះអង្គ ដោយព្រះនាមទាំងនេះ ចូរពួកអ្នកចាកចេញពីពួកដែលប្រមាទ[សន្តតាពនៃ]ព្រះនាមព្រះអង្គ ។ ពួកគេ នឹងត្រូវតបស្ទង់តាមប្រការដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨០

1/180/7 مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَشْعَرِيِّ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، جَمِيعًا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾، قَالَ: «نَحْنُ - وَ اللَّهُ - الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ الَّتِي لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْعِبَادِ إِلَّا بِمَعْرِفَتِنَا». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٢ : ٦١٧ الحديث : ٩٩ / ٤٠٩١ ، الكافي - الجزء ١ : صفحة : ١٤٣ الحديث : ٤) ***

7/180/1 [...] អាជ្ញិ អាប់ខុលឡោះហ្ស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} [៧:១៨០] បណ្តា ព្រះនាមឧត្តមបំផុតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស័ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបូងស្ទង់ព្រះអង្គដោយព្រះនាម ទាំងនេះ ថា៖ "សូមស្យូចនឹងអល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} យើង ^{عليهم} គឺបណ្តាព្រះនាមឧត្តមបំផុត ។ អល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} មិន ទទួលយកការធ្វើសក្ការៈពីបាវទេ លើកលែងតែបាវនោះទទួលស្គាល់យើង ^{عليهم} ។" (4 / 143 : 1) (الكافي)

***

2/180/7 الْمُفِيدُ فِي (الْإِحْتِصَاصِ): قَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا نَزَلَتْ بِكُمْ شَدِيدَةٌ فَاسْتَعِينُوا بِنَا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة : ٢ : ٦١٧ الحديث : ٩٩ / ٤٠٩٣ ، الإختصاص - الجزء ١ : صفحة : ٢٥٢) ***

7/180/2 [...] អាល់-វីដ្យ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកជួបសេចក្តីលំបាក ចូរស្វែងរកជំនួយពី អល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} តាមរយៈយើង ^{عليهم} នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស័ ^{عَلَيْهِ} [៧:១៨០] បណ្តាព្រះនាមឧត្តមបំផុត ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស័ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបូងស្ទង់ព្រះអង្គដោយព្រះនាមទាំងនេះ ។" (الاختصاص: 252)

***

٣/١٨٠/٧ الْمُفِيدُ فِي (الإختصاص) : عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي هَانٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا تَقُولُ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)? فَقَالَ: ذَلِكَ نَفْسِي.

7/180/3 [...] អាច្នី យ៉ាកុហ្វារ មូហ្គាំម៉ាដ្នី ច៏ន អុលី អាល់-បាក្កុរ មានវចនៈថាខ្ញុំបាន ៧ យ៉ាបៀរ ច៏ន អាប់ខុលឡោះហ្គាំ អាល់-អាន់ស្វីរី ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្គាំ អើយ! តើ ព្រះអង្គ យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពី អុលី ច៏ន អាច្នី ត្រឹមត្រូវ?" រិស្វលុលឡោះហ្គាំ មានព្រះ វចនៈថា៖ "នោះគឺខ្លួនខ្ញុំ"

قُلْتُ: فَمَا تَقُولُ فِي الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)? قَالَ: هُمَا رُوحي، وَ فَاطِمَةُ أُمِّي ابْنَتِي يَسُوؤُنِي مَا أَسَاءَهَا وَ يَسُرُّنِي مَا سَرَّهَا، أَشْهَدُ اللَّهُ أَنِّي حَرَبٌ لِمَنْ حَارَبَهُمْ، وَ سَلَمٌ لِمَنْ سَالَمَهُمْ. يَا جَابِرُ، إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَدْعُوَ اللَّهَ فَيَسْتَجِيبَ لَكَ فَادْعُهُ بِأَسْمَائِهِمْ، فَإِنَّهَا أَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦١٨ الحديث : ٩٩ / ٤٠٩٥ ، الإختصاص - الجزء : ١ صفحة : ٢٢٣)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពី អាល់-ហ្វាសាន់ និង អាល់-ហ្វាសែន រិស្វលុលឡោះហ្គាំ មានព្រះវចនៈថា៖ "គេទាំងពីរ ជាព្រលឹងខ្ញុំ ហ្វាទីម៉ាស្កុរ ជា ព្រះមាតា ពួកគេ ពួកគេ ខ្ញុំ មិនពេញចិត្តអ្វីដែលធ្វើឲ្យនាង មិនពេញចិត្ត ខ្ញុំ ពេញចិត្តអ្វី ដែលធ្វើឲ្យនាង ពេញចិត្ត ខ្ញុំ សូមសច្ចាចំពោះអស់ឡោះហ្គាំ ថាខ្ញុំ នឹងធ្វើសង្គ្រាមនឹងអ្នក ណាដែលធ្វើសង្គ្រាមនឹងពួកគេ ខ្ញុំ នឹងជាជាមួយអ្នកណាដែលជាជាមួយពួកគេ យ៉ាបៀរ អើយ! ពេលណាលោកចង់ប្តូរស្លង់អស់ឡោះហ្គាំ ដើម្បីនឹងឲ្យបានសម្រេចដូចបំណង លោកគប្បី ប្តូរស្លង់តាមរយៈឈ្មោះរបស់ពួកគេ ព្រោះឈ្មោះទាំងនេះជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់អស់ឡោះហ្គាំ" (الاختصاص: 223) 1

وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

១៨១. នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយនៃអ្នកជឿអស់ឡោះហ្គាំស្រប ចិត្តនិងជាសន្តបុគ្គលដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចៈធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុរ ១៨១

١/١٨١/٧ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَائِءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾، قَالَ: «هُمُ الْأَيْمَةُ». (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٤١٤ الحديث : ١٣)

7/181/1 [...] អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ច៏ន ស៊ីណាន បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្គាំ អំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្គាំ [៧:១៨១] នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយដែល ដឹកនាំតាមការពិត អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេ គឺអ៊ីម៉ា" (الكافي: 1/ 414 13) 1

***

٢/١٨١/٧ وَ مِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: مَا رَوَاهُ مُوَفَّقُ بْنُ أَحْمَدَ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ أَحْمَدَ بْنِ مُوسَى بْنِ مَرْذُوقِهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ السَّرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُنْدَرِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْمُنْدَرِ، قَالَ: [حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ:] حَدَّثَنِي عَمِّي الْحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِي بَنِي تَعْلَبٍ، عَنْ فَضْلِ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ الْهُمَدَانِيِّ، عَنْ زَادَانَ، عَنْ عَلِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: «تَفَرَّقَ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً، اثْنَتَانِ فِي النَّارِ، وَ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ، وَ هُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي حَقِّهِمْ: ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾ وَ هُمْ أَنَا وَ شِيعَتِي.» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٢٠ الحديث : ٩٩ / ٤١٠٧ ، مناقب الخوارزمي - الجزء ١ : صفحة : ٢٣٧)**

7/181/2 [...] អាណិត មូសា ធីនៈថា៖ "សហគមន៍នេះនឹងបែកជាចិតសិបបីនិកាយ ។ ចិតសិបពីរ នឹងចូលភ្លើង មួយនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ។ អំពីបុគ្គលទាំងនេះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជ បន្ទូលថា៖ [៧:១៨១] នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំតាម ការពិត អនុវត្តយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។ បុគ្គលទាំងនោះគឺខ្លួនខ្ញុំ លើសពីនេះ និងស្តីអ្នកសុំខ្ញុំ ។" (مناقِب الخوارزمي: 237)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٣﴾

១៨២. បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើង យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរក វិនាស]បន្តិចម្តងៗតាមផ្លូវណាមួយដែលពួកគេមិនដឹង ។

وَأْمَلِي لَهُمْ إِنِّي كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٧٤﴾

១៨៣. អញនឹងទុកពេលឲ្យពួកគេ ។ វិធានការអញស័ក្តិសិទ្ធិ (គឺគម្រោងការដាក់ទោស) ។

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جَنَّةٍ إِن هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٥﴾

១៨៤. ពួកគេមិនពិចារណាទេថាមិត្តពួកគេ (គឺព្រះសាស្តា) មិនខូចសតិអារម្មណ៍ទេ ? គេគ្រាន់តែជាអ្នក ដាស់តឿនដាក់ច្បាស់ទេ [ដែលហៅឲ្យមករកអស់ឡោះហ្ន៎] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨២-១៨៤

١/١٨٤-١٢/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ جُنْدَبٍ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ السَّمْطِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ بِعَبْدٍ خَيْرًا فَأَذْنَبَ ذَنْبًا أَتْبَعَهُ بِنِعْمَةٍ وَ يُدَكِّرُهُ الْإِسْتِعْفَارَ، وَ إِذَا أَرَادَ بِعَبْدٍ شَرًّا فَأَذْنَبَ ذَنْبًا أَتْبَعَهُ بِنِعْمَةٍ لِيُنْسِيَهُ الْإِسْتِعْفَارَ وَ يَتَمَادَى بِهَا، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بِالْتَّعَمُّعِ عِنْدَ الْمَعَاصِي.» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٢٠ الحديث : ٩٩ / ٤١٠٩ ، الكافي - الجزء ٢ : صفحة : ٤٢٢ الحديث : ١)**

7/182-184/1 [...] អាច្នី អាប៊ុំខ្លួនឡោះហ្ន៎លើសពីនេះ និងស្តីអ្នកសុំខ្ញុំ ធីនៈថា៖ "ពេលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងល្អ លើបាវណាដែលធ្វើប្រការបាប ព្រះអង្គអន្ទោលតាមបាវនោះដោយការសងសឹកដើម្បីធ្វើឲ្យបាវនោះ ភ្ញាក់ខ្លួនវិលមករកខមាទោស ។ ពេលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងអាក្រក់លើបាវដែលធ្វើប្រការបាប ព្រះអង្គអន្ទោលតាមបាវនោះដោយព្រះការព្រួយបារម្ភយក្រែងលោបាវនោះ ភ្លេចភ្ញាក់រលឹក មិនស្មារលាក់ កំហុស នៅតែប្រព្រឹត្តប្រការបាបនោះ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៧:១៨២] បណ្តាអ្នកដែល

បដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរកវិនាស]បន្តិចម្តងៗតាមផ្លូវណាមួយដែល ពួកគេមិនដឹង នៅក្នុងពេលកំពុងប្រព្រឹត្តល្មើសនោះ ។ (Alkafi : 2 / 452 1)

***

*12/7-184/2 2/184-184/2 مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ قَالَ هُوَ الْعَبْدُ يُذْنِبُ الذَّنْبَ فَتُجَدِّدُ لَهُ التَّعْمَةَ مَعَهُ ثَلَاثِينَ نَفْسًا تِلْكَ التَّعْمَةُ عَنِ الْإِسْتِعْفَارِ مِنْ ذَلِكَ الذَّنْبِ. (Alkafi - الجزء : 2 : صفحة : 452 الحديث : 3)

*7/182-184/2 [...] រាយការណ៍មកពី សាម៉ាអ្នកស្តាប់ ប៊ិន មិះហ្គ័រីន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រី ^{رحمته} [៧:១៨២] យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរកវិនាស] បន្តិចម្តងៗតាមផ្លូវណាមួយដែលពួកគេមិនដឹង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះគឺបានដែល ប្រព្រឹត្តប្រការបាប អស់ឡោះហ្គ័រី ^{رحمته} មានព្រះករុណាប្រណិមកលើបាបឡើងវិញនៅក្នុងពេលដែលបាបនោះ កំពុងនៅក្នុងប្រការបាបនោះ ។ ព្រះករុណាប្រណិមនេះបំបែរចិត្តបាបនោះពីការសូមខមាទោស អស់ឡោះហ្គ័រី ^{رحمته} ដែលបានសាងបាប ។" (Alkafi : 2 / 452 3)

***

*12/7-184/3 3/184-184/3 وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَمْ مِنْ مَغْرُورٍ بِمَا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَ كَمْ مِنْ مُسْتَدْرَجٍ بِسِتْرِ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَ كَمْ مِنْ مُفْتُونٍ بِتَنَاءِ النَّاسِ عَلَيْهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : 2 : صفحة : 621 الحديث : 99 / 112 ، الكافي - الجزء : 2 : صفحة : 452 الحديث : 4) **

*7/182-184/3 [...] ហ្គាហ្គ័រី ប៊ិន គីយ៉ាស្ត្រ បានរាយការណ៍មកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលភាគច្រើនអ្នកខ្លួនឯងអំពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គ័រី ^{رحمته} ព្រះរាជទានឲ្យមកខ្លួន ។ បុគ្គលភាគច្រើនបញ្ឆោតខ្លួនឯងបន្តិចម្តងៗព្រោះតែអស់ឡោះហ្គ័រី ^{رحمته} ថែរក្សាខ្លួន ។ បុគ្គលភាគច្រើនរីកចិត្ត (ស៊ីដោរ) ដោយពាក្យសរសើរ (បញ្ឆោរ) របស់មនុស្ស ។" (Alkafi : 2 / 452 4)

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

១៨៥. ពួកគេមិនពិនិត្យមើលអាណាចក្រមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី និងឯសព្វសារពើដែល អស់ឡោះហ្គ័រីបានបង្កើតទេ ? [ពួកគេមិនដឹងខ្លួនគេទេឬ]ថាកាលកំណត់របស់ពួកគេប្រហែលជាជិតមក ដល់ហើយ ? [បើពួកគេមិនជឿសម្តីជាក់លាក់មួយនេះទេ] តើពួកគេនឹងជឿសម្តីមួយណាបន្ទាប់ពីសម្តី មួយនេះ ?

مَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

១៨៦. អ្នកណាក៏ដោយ[ដែលទុច្ចរិត]ដែលអស់ឡោះហ្គ័រីធ្វើឲ្យរង្វេង អ្នកនោះពុំមានអ្នកណែនាំឡើយ ។ ព្រះអង្គ[មិនបង្ខំពួកគេភ្លាមៗទេ ព្រះអង្គ]បណ្តោយឲ្យពួកគេឯប់នៅក្នុងការប្រទូសបះបោរ ។

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

១៨៧. [ម្ចាស់សាស្ត្រាអឺយ] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាថា៖ "កាលណាទៅវេលានោះនឹងមកដល់?" ចូរអ្នក [ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "មានតែម្ចាស់ខ្ញុំទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាជូននៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហាន់ទេ ។" ពួកគេសួរអ្នកហាក់ដូចជាអ្នកដឹងច្បាស់វេលានោះ ។ ចូរអ្នកថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។"

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٨﴾

១៨៨. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំពុំមានអំណាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ឬផ្តល់ផលវិបត្តិដល់ខ្លួនខ្ញុំទេ រៀបរយលែងតែអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងប៉ុណ្ណោះ ។ បើខ្ញុំដឹងអទិស្សមានការណ៍ ខ្ញុំនឹងបាននូវសេចក្តីល្អច្រើនក្រៃ ហេតុអ្នកក្រក់នឹងមិនកើតមានដល់ខ្ញុំទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកដាស់តឿននិងជាអ្នកឲ្យដំណឹងល្អសម្រាប់ជនានុជនណាដែលមានសទ្ធាទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៨៥-១៨៨

1/188-185/7 [...] اما قوله ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا﴾ فإن قريشا بعثوا العاص بن وائل السهمي و النضر بن حارث بن كلدة و عتبة بن أبي معيط إلى نجران ليتعلموا من علماء اليهود مسائل و يسألوا بها رسول الله (صلى الله عليه و آله). و كان فيها: سلوا محمدا متى تقوم الساعة؟ فإن ادعى علم ذلك فهو كاذب، فإن قيام الساعة لم يطلع الله عليه ملكا مقربا و لا نبيا مرسلا. 7/185-188/1 អូលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្ស៊ីម បានថាព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវបានបញ្ជូន អាល់-អាត្មុរ័ហ្ស ប៊ិន រ៉ាអ៊ីល អាល់-សាស្តុមី, អាល់-ណាដ្វារ ប៊ិន ហ្គារីស្ទ ប៊ិន កាឡាដ្វាស្តុ និង អ៊ីកូបាស្តុ ប៊ិន អាប៊ូ មូអ៊ីត្ត ទៅកាន់តំបន់ណាម៉ូរ៉ង់ដើម្បីសិក្សាតមកពីពួកអ្នកប្រាជ្ញយ៉ាហ្វីខ្លីនូវសំណួរនានា ដែលពួកគេនឹងយកទៅសួររ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ។ ក្នុងចំណោមសំណួរទាំងនោះមានសំណួរថា៖ "ចូរសួរមូហាំម៉ាដ្ត ថាតើកាលណាវេលានឹងមកដល់?" បើគេដឹងវេលានោះ គេជាមនុស្សកុហក ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎មិនបានប្រាប់វេលានោះឲ្យទេវតានិព្វិតប្រព្រះសាស្ត្រាមូរស៊ីលណាមួយដឹងទេ ។"

فلما سألو رسول الله (صلى الله عليه و آله): متى تقوم الساعة؟ أنزل الله تعالى: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا﴾ أي جاهل بها قل لهم يا محمد: ﴿إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة ٦٢٢ الحديث : ٤١١٩ / ٩٩ ، تفسير القمّي - الجزء : ١ : صفحة : ٢٤٩)**

ពេលពួកគេសួររ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ថា៖ "តើកាលណាវេលានឹងមកដល់?" អស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៧:១៨៧] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាថា៖ "កាលណាទៅវេលានោះនឹងមកដល់?" ចូរអ្នកថា៖

"មានតែម្ចាស់ខ្ញុំទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាធ្ងន់នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហាន់ទេ ។" ពួកគេសួរអ្នកហាក់ដូចជាអ្នកដឹងច្បាស់វេលានោះ ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ពួកដែលមិនទេនោះថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។" (تفسير القمي 1 : 249)

***

١٨٥/٧-١٨٨/٢ فِي عُيُونِ الْأَخْبَارِ عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قِيلَ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى يَخْرُجُ الْقَائِمُ مِنْ دُرَيْبِكَ؟ فَقَالَ: مَثَلُهُ مَثَلُ السَّاعَةِ «لَا يُجْلِبُهَا لَوْ قُبِهَا إِلَّا هُوَ تَقَلَّتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَعْتَةً». (تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 107)

7/185-188/2 [...] អាល់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា صلوات الله عليه وآله وسلم បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តមកពីព្រះបុព្វបុរស عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តមកពីអ្នកលី صلوات الله عليه وآله وسلم ថាគេបានសួរព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "រឿលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! កាលណាទៅ អាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រាបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងងើបឡើង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រៀបបាននឹងវេលា [៧:១៨៧] ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាធ្ងន់នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហាន់ទេ ។"

(تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 107)

***

١٨٥/٧-١٨٨/٣ ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَادٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمَ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُمْ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَسِيَ الشُّؤْمُ﴾، قَالَ: «يَعْنِي الْفَقْرُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة: ٢٢٣ الحديث: ٩٩ / ٤١٢١ ، معاني الأخبار - الجزء ١ - الصفحة: ١٧٢ الحديث: ١) **

7/185-188/3 [...] អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم [៧:១៨៨] បើខ្ញុំដឹងអទិស្សមានការណ៍ ខ្ញុំនឹងបាននូវសេចក្តីល្អច្រើនក្រៃ ហេតុអាក្រក់នឹងមិនកើតមានដល់ខ្ញុំទេ ថា៖ "[ហេតុអាក្រក់]មានន័យថាក្រខ្យត់ ។" (معاني الأخبار: 1 / 172)

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٨﴾﴾
១៨៩. ព្រះអង្គជាអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកមកពីជីវិតតែមួយ ព្រះអង្គបានបង្កើតមកពីវា (គឺមកពីធម្មជាតិដើមបូមកពីវត្ថុដើមតែមួយនោះ) នូវគូគ្រងរបស់វា ដើម្បីនឹងឲ្យគេរួមរស់ជាមួយនាង[ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់] ។ ពេលគេបានដណ្តប់នាង នាងមានបន្ទុកស្រាល ទៅមកជាមួយបន្ទុកនោះ (គឺពពោះ) ។ ពេលនាងដឹងខ្លួនថាធ្ងន់ អ្នកទាំងពីរបូងសូងអស់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់របស់គេទាំងពីរ ថា៖ "បើព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្នក[ដែលជាកូនដែលមានសុខភាព]ល្អ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនៅក្នុងបណ្តាជនកតញ្ញ ។"

﴿لَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَلَّى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾﴾
១៩០. តែពេលព្រះអង្គបានប្រទានអ្នក[ដែលជាកូនដែលមានសុខភាព]ល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ ពួកគេ (គឺ

ربع
الحزب
١٨

ពួកកូនៗដែលមានសុខភាពល្អនោះ) បែរជាយកដៃគូមកចូលរួម[ហ៊ុនហាយ]ជាមួយព្រះអង្គក្នុងអ្វីដែល
ព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកគេទាំងពីរ ។ តែអស់ឡោះហ្វឹមហាខ្ពង់ខ្ពស់ក្រែលែងលើសអ្វីដែលពួកគេយក
មកចូលរួម[ហ៊ុនហាយ]ជាមួយព្រះអង្គនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៩៩-១៩០

١/١٩٠-١٨٩/٧ ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ تَمِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْفُرَشِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ،
عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَعِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا ابْنَ
رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ: إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى». وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ: فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ
تَعَالَى: ﴿فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا﴾؟

7/189-190/1 [...] អាល់ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន អាល់-យ៉ាហ្វា បានថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាល់-
ម៉ាក្គុម្រ ដោយមានវត្តមានរបស់អាល់-រដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់ ប៊ីន មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល់-ម៉ាក្គុម្របានសួរព្រះអង្គ
ថា: "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} វីស្វីលុលឡោះហ្វឹមហ្វឹម! មិនមែនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែលថាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា
អវិទូបុគ្គល?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែន ។" លោក (អាល់-យ៉ាហ្វា) បានថ្លែងហាឌីស្ទនេះលុះ
ដល់កន្លែងអាល់-ម៉ាក្គុម្រទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧:១៩០] តែពេលព្រះ
អង្គបានប្រទានអ្នកល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ ពួកគេបែរជាយកដៃគូមកចូលរួម[ហ៊ុនហាយ]ជាមួយព្រះអង្គក្នុង
អ្វីដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកគេទាំងពីរ មានន័យថាអ្វី?"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ حَوَاءَ وَلَدَتْ لِأَدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَمْسَ مِائَةِ بَطْنٍ، فِي كُلِّ بَطْنٍ ذَكَرٌ وَ أُنْثَى، وَ إِنَّ أَدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)
وَ حَوَاءَ عَاهَدَا اللَّهَ تَعَالَى وَ دَعَوَاهُ، وَ قَالَا: ﴿لَعِنَ آتَيْنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ * فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا﴾ مِنَ النَّسْلِ خَلَقَا سَوِيًّا بَرِيئًا
مِنَ الرِّمَانَةِ وَ الْعَاهَةِ، وَ كَانَ مَا آتَاهُمَا صِنْفَيْنِ: صِنْفًا ذُكْرَانًا، وَ صِنْفًا إِنَاثًا، فَجَعَلَ الصِّنْفَانِ لِلَّهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا، وَ لَمْ
يَشْكُرَاهُ كَشُكْرِ أَبِيهِمَا لَهُ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾».

អាល់-រដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ហ្វាវ៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានផ្ទៃពោះជាមួយអាជ្ញា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាំរយដង រាល់ដងមានបុត្រ
ប្រុសមួយស្រីមួយ ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលថា: [៧:១៨៩] "បើព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំ
ជាខ្ញុំនូវអ្នកល្អ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនៅក្នុងបណ្តាជនកតញ្ញ ។" [៧:១៩០] តែពេលព្រះអង្គបាន
ប្រទានអ្នកល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ គឺបណ្តាកូនចៅ ដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតមកដោយមានលក្ខណ
សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ មិនមានជម្ងឺ មិនមានពិការភាពទេ ។ បណ្តាកូនចៅដែលអស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រទានឲ្យ
ព្រះអង្គទាំងពីរ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះមានពីរប្រភេទ គឺ: ប្រភេទប្រុសមួយ ប្រភេទស្រីមួយ ។ ទាំងពីរប្រភេទនេះបាន
យកដៃគូមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងអ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រទាន
ឲ្យពួកគេនោះ ។ ពួកគេមិនដឹងព្រះគុណអស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចមាតាបិតាទាំងពីរ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ពួកគេនោះដឹង
ព្រះគុណទេ ។ អស់ឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:១៩០] តែអស់ឡោះហ្វឹមហាខ្ពង់ខ្ពស់
ក្រែលែងលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកចូលរួមនោះ ។

فَقَالَ الْمَأْمُونُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ ابْنُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ حَقًّا. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٦٢٤
الحديث : ٤١٢٤ / ٩٩ ، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) - الجزء : ١ : صفحة : ١٩٦ الحديث (١) **

អាល់-ម៉ាក្គុម្របានទូលថា: "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះរាជបុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់
វីស្វីលុលឡោះហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} ពិតមែន ។" (1 / 196 : 1 (1 / 196 : 1) (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : 1 / 196 : 1)

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

១៩១. ពួកគេ (គឺពួកបដិមាសិយម...) យកអ្វីដែលមិនអាចបង្កើតអ្វីបានទាល់តែសោះ ដែលត្រូវបង្កើតមកនោះ មកចូលរួមជាដៃគូ[ហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎]ឬ ?

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

១៩២. ពួកវាទាំងនោះមិនអាចជួយសង្គ្រោះពួកគេបានទេ ហើយក៏មិនអាចជួយសង្គ្រោះខ្លួនឯងបានទេដែរ ។

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ ﴿١٩٣﴾

១៩៣. បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនតាមពួកអ្នកទេ ។ [លទ្ធផលគឺ] វាដូចតែគ្នាសម្រាប់ពួកអ្នក ទោះជាពួកអ្នកហៅពួកគេក្តី ឬពួកអ្នកសៀមស្ងាត់ក្តី ។

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

១៩៤. ការពិតអ្វីៗទាំងនោះ (គឺព្រះឬបណ្តារូបបដិមា) ដែលពួកអ្នកបូងស្ទូងក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎គ្រាន់តែជាបារបម្រើ (គឺសត្វលោក) ដូចពួកអ្នកដែរ ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកបូងស្ទូងពួកវាទៅ ឲ្យពួកវាឆ្លើយតបពួកអ្នកទៅ បើពួកអ្នកនិយាយពិត ។

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۗ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا ۗ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا ۗ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا ۗ فَلَا تُنظِرُونَ ﴿١٩٥﴾

១៩៥. តើពួកវា (គឺពួករូបបដិមាឥតជីវិត) មានជើងអាចដើរបានទេ តើពួកវាមានដៃអាចចាប់កាន់អ្វីបានទេ តើពួកវាមានភ្នែកអាចមើលឃើញទេ តើពួកវាមានត្រចៀកអាចស្តាប់ឮទេ ? ចូរអ្នកប្រាប់ពួកបដិមាសិយម]ថា៖ "ចូរអស់លោកបូងស្ទូងបណ្តាដៃគូរបស់អស់លោកនោះទៅ ។ ចូររៀបផែនការប្រឆាំងនឹងខ្ញុំមក ចូរកុំទុកពេលឲ្យខ្ញុំ ។

إِنَّ وِلْيَتِي اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ ۗ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

១៩៦. ព្រះរាជអភិបាលរបស់ខ្ញុំ[និងព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំខ្ញុំ]គឺអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលបានបើកឲ្យដឹងនូវព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះអង្គថែរក្សាជនត្រឹមត្រូវ (គឺបណ្តាអ្នកប្រកបដោយយុត្តិធម៌និងប្រព្រឹត្តល្អ) ។

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾

១៩៧. ពួកទាំងនោះ (គឺបណ្តារូបបដិមា...) ដែលអស់លោកបូងស្ទូងក្រៅពីព្រះអង្គនោះពុំអាចជួយសង្គ្រោះអស់លោកបានទេ ហើយក៏ពុំអាចជួយសង្គ្រោះខ្លួនពួកវា[ជួសព្រះពិត]បានទេដែរ ។"

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۗ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

១៩៨. បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនឮទេ ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក តែពួកគេមិនឃើញទេ ។

حُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٨﴾

១៩៩. ចូរអ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោសដែរ ចូរអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ [ស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្វ៊ី] ចូរអ្នកបែរចេញពីពួកអវិជ្ជា (ដែលមិនចង់ស្គាល់អល់ឡោះហ្វ៊ី) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៩១-១៩៩

1/199-191/7 حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْبِيُّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ الْأَدْمِيِّ، عَنْ مُبَارَكِ مَوْلَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنِ الرِّضَا عَلِيِّ بْنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا يَكُونُ الْمُؤْمِنُ مُؤْمِنًا حَتَّى يَكُونَ فِيهِ ثَلَاثُ حِصَالٍ: سُنَّةٌ مِنْ رَبِّهِ، وَ سُنَّةٌ مِنْ نَبِيِّهِ، وَ سُنَّةٌ مِنْ وَلِيِّهِ.

7/191-199/1 [...] មូបារ៉ាក់ បម្រើរបស់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលតមកពី អាល់-រីដ្ឋី អុលី ប៊ីន មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) មិនមែនជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) ទេបើ មិនមានលក្ខណសម្បត្តិបីនេះទេនៅក្នុងខ្លួន គឺ៖ អនុវត្តិតាមសូណាសុំរបស់ម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្លួន អនុវត្តិតាម សូណាសុំរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ខ្លួន និងអនុវត្តិតាមសូណាសុំរបស់ព្រះអនុរក្ស ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ខ្លួន ។

فَأَمَّا السُّنَّةُ مِنْ رَبِّهِ فَكَتَمَانُ السِّرِّ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا * إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ﴾، وَأَمَّا السُّنَّةُ مِنْ نَبِيِّهِ فَمُدَارَاةُ النَّاسِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، فَقَالَ: ﴿حُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾، وَأَمَّا السُّنَّةُ مِنْ وَلِيِّهِ فَالصَّبْرُ عَلَى الْبُاسَاءِ وَ الصَّرَاءِ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ الصَّابِرِينَ فِي الْبُاسَاءِ وَ الصَّرَاءِ وَ حِينَ الْبُاسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٤ الحديث : ٩٩ / ٤١٢٦ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ صفحة : ١٨٤ الحديث : ١ ، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) - الجزء : ١ صفحة : ٢٥٦ الحديث : ٩)**

សូណាសុំរបស់ម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្លួននោះគឺការលាក់អាថ៌កំបាំង ។ អល់ឡោះហ្វ៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧២:២៦] ព្រះទ្រង់ញាណនូវអទិស្សមានការណ៍ ។ ព្រះអង្គមិនបើករឿងអាថ៌កំបាំងរបស់ព្រះអង្គឲ្យអ្នកណាមួយ ដឹងឡើយ [៧២:២៧] លើកលែងតែអ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គជ្រើសរើសមកពីព្រះសាសនៈទុតមួយ អង្គ ។ សូណាសុំរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ខ្លួននោះគឺការកំបាំងខ្លួនពីមនុស្ស ព្រោះអល់ឡោះហ្វ៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} កំបាំងខ្លួនពីមនុស្សថា៖ [៧:១៩៩] ចូរអ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោស ដែរ ចូរអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ ចូរអ្នកបែរចេញពីពួកអវិជ្ជា ។ រីឯសូណាសុំរបស់ព្រះអនុរក្ស ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ខ្លួន នោះវិញ គឺការអត់ធ្មត់ចំពោះវិបត្តិនិងឧបសគ្គ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៧៧] បណ្តា អ្នកដែលមានការអត់ធ្មត់ក្នុងពេលមានឧបសគ្គ ក្នុងពេលមានទុក្ខវេទនា ក្នុងពេលមានភយន្តរាយ ។ នូវជនទាំងនេះជាអ្នកមានសច្ចៈ ជាសទ្ធាធិមុត្ត ។" (1 / 184) (معاني الأخبار : 1)

***

٢/١٩٩-١٩١/٧ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿حُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾. قَالَ: «بِالْوَلَايَةِ» وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾، قَالَ: «عَنْهَا» يَعْنِي الْوَلَايَةَ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٥ الحديث : ٩٩ / ٤١٢٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ صفحة : ٤٣ الحديث : ١٢٧)**

7/191-199/2 [...] អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះនូលអល់ឡោះហ្គា ^{وَعَلَّ} [៧:១៩៩] ចូរ អ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោសព័រ ចូរអ្នកបង្ហាញឲ្យធ្វើល្អ ថា៖ "តាមរយៈវីឡាយ៉ាស៊ូ" ចូរអ្នកបែរចេញពី ពួកអវិជ្ជា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អំពីរឿងនោះ" មានន័យថាវីឡាយ៉ាស៊ូ ។"

(تفسير العياشي 2 : 127 / 43)

***

7/191-199/3 មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ា បានរាយការណ៍តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន យ៉ាក្រូហ្វ តមកពី អាល់-សៃយ៉ាវី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន បាការ តមកពី អាច្និ អាល់-យ៉ារូដ្ច តមកពី អាល់-អាស្តូបាក្ច ប៊ិន នូបាតាស្ច តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្ស្យថនឹងព្រះ ^{وَعَلَّ} ដែលបាន ចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ច ^{صلوات الله عليه والسلام} មកជាមួយការពិត ព្រះ ^{وَعَلَّ} ដែលបានលើកតម្កើងព្រះរាជកុម្មុដ្ឋាន ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាការបូងស្លូងសូមនូវទីពឹងពាក់ការពារពីភ្លើងឆេះ ពីចោរកម្ម ពីរង្វង់សត្វចិញ្ចឹមកុំឲ្យវាបាត់ម្ចាស់ ពីការ បាត់របស់ឬកុំឲ្យមនុស្ស (ទាស:ទាស) រត់ចោល ។ ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ។ អ្នកចង់បានអ្វីទាំងនេះ ចូរឲ្យអ្នកនោះសួរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَخْبِرْنِي عَمَّا يُؤْمِنُ مِنَ الْحَرْقِ وَالْعَرَقِ فَقَالَ أَفْرَأَ هَذِهِ الْآيَاتِ - ﴿اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَ هُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ﴾ ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ فَمَنْ قَرَأَهَا فَقَدْ أَمِنَ الْحَرْقَ وَالْعَرَقَ قَالَ فَقَرَأَهَا رَجُلٌ وَ اضْطَرَمَّتِ النَّارُ فِي بُيُوتِ حِيرَانَ وَ بَيْتُهُ وَسَطَهَا فَلَمْ يُصِبْهُ شَيْءٌ ثُمَّ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ آخَرَ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ دَابَّتِي اسْتَصَعَبَتْ عَلَيَّ وَ أَنَا مِنْهَا عَلَى وَجَلٍ - فَقَالَ أَفْرَأَ فِي أَدْنَاهَا الْيُمْنَى - ﴿وَ لَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعًا وَ كَرْهًا وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾ فَقَرَأَهَا فَذَلَّتْ لَهُ دَابَّتُهُ

លោកអ្នកអធិប្បាយបានថាបុរសម្នាក់បានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បង្រៀនទូលបង្គំនូវអ្វីមួយដើម្បីការពារពីភ្លើងឆេះនិងលង់ទឹក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរ សូត្រអាយ៉ាស៊ូនេះគឺ៖ [៧:១៩៦] ព្រះរាជអភិបាលរបស់ខ្ញុំ[និងព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំខ្ញុំ]គឺអល់ឡោះហ្គា ដែលបានបើកឲ្យដឹងនូវព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះអង្គថែរក្សាជនគ្រឹមត្រូវ ។ [៣៩:៦៧] ពួកគេមិនវាយតម្លៃ អល់ឡោះហ្គាដែលសមតាមតម្លៃពិតរបស់ព្រះអង្គទេ ដល់ព្រះរាជនូលព្រះអង្គ ^{وَعَلَّ} ព្រះអង្គមហាខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសវិស័យលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកជួបជុំហ៊ុនហាយនោះពេកណាស់ ។ អ្នកណាសូត្រអាយ៉ាស៊ូទាំង នេះអ្នកនោះនឹងរួចផុតពីភ្លើងឆេះនិងលង់ទឹក ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថាបុរសនោះបានសូត្រ អាយ៉ាស៊ូទាំងនេះ ។ ភ្លើងបានឆេះផ្ទះអ្នកជិតខាង ផ្ទះគាត់នៅកណ្តាលផ្ទះទាំងនោះតែភ្លើងមិនប៉ះពាល់ ដល់ផ្ទះគាត់ទេ ។ បន្ទាប់ពីនោះបុរសម្នាក់ទៀតបានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! សេះទូលបង្គំរឹងរូសណាស់ ទូលបង្គំខ្លាចវា ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរសូត្រដាក់ត្រចៀកស្តាំវា ថា៖ [៣:៨៣] សព្វប្រជានិករដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃនិងផែនដីចុះចូលចំពោះព្រះអង្គដោយស្ម័គ្រ ចិត្តក្តី ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្តី ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅវងព្រះអង្គវិញ ? គាត់បានសូត្រអាយ៉ាស៊ូនោះ សេះ គាត់លែងរឹងរូសដាក់គាត់ ។"

وَ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ آخَرَ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ أَرْضِي أَرْضٌ مَسْبُوعَةٌ وَ إِنَّ السَّبَاعَ تَغْشَى مِنْزِلِي وَ لَا يَجُوزُ حَتَّى تَأْخُذَ فَرِيَسَتَهَا فَقَالَ أَفْرَأَ ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ﴾ * فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿ فَقَرَأَهُمَا الرَّجُلُ فَأَجْتَنَّبَهُ السَّبَاغَ. (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٤ الحديث : ٢١)

បុរសម្នាក់ទៀតបានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមិនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! ដីទូលបង្គំសប្បុរសត្រូវព្រៃ ។ ពួកវា ចោមពាមផ្ទះទូលបង្គំ ទាល់តែពួកវាចាប់សត្វណាមួយស៊ីបានទើបពួកវាចេញទៅវិញ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរសូត្រ [៩:១២៨] ពិតណាស់ មានព្រះសាសនៈទូតមួយ[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុង បណ្តាពួកអ្នកបានមកដល់ពួកអ្នក ។ គេកើតទុក្ខព្រោះតែឃើញពួកអ្នករងទុក្ខ គេបារម្ភអំពីពួកអ្នក ។ គេ មានខន្តី មានធម៌មេត្តាចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ [៩:១២៩] បើពួកគេចេចចេញ ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ខ្ញុំ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំសូមប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតលើព្រះ អង្គ ។ ព្រះអង្គជាម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កមហាស្វាយ ។" បុរសនោះបានសូត្រអាយ៉ាស៊ុំទាំងពីរនេះ ពួកសត្វ ព្រៃនៅឆ្ងាយពីគាត់ ។" (21 /624 :2 (الكافي)9:126-129)

***

١٩١/٧-١٩٩/٤ مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَيْخٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: [...] قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾ يَعْنِي فُيْضَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَظَهَرَتِ الظُّلْمَةُ فَلَمْ يُبْصِرُوا فَضَلَ أَهْلَ بَيْتِهِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَ تَرَاهُمْ يُنظَرُونَ﴾ الْبَيْتِ وَ هُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ صفحة : ٤٢٤ الحديث : ٩٩ / ٣٤٩٠ ، الكافي - الجزء : ٨ صفحة : ٣٨٠ الحديث : ٥٧٤)**

*7/191-199/4 [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ូហ្វេរ ដែលបានថា អាចិ យ៉ូកុហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [២:១៧] អល់ឡោះហ្ន៎យកភ្លើងនោះទៅបាត់ ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួក គេមើលអ្វីពុំឃើញឡើយ ថា៖ "មានន័យថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} ចូលព្រះទិវង្គត ភាពងងឹតលេចឡើង ។ ដូច្នេះ ពួកគេមិនឃើញព្រះបារមីរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{صلوات الله عليه وآله} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ទេ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} គឺ៖ [៧:១៩៨] បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនពូ ទេ ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក តែពួកគេមិនឃើញទេ ។" (574 /380 :8 (الكافي))

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿

២០០. បើការទាក់ទាញ[ទៅរកផ្លូវអាក្រក់]ដែលមកពីស្មៃត្មនបៀតបៀនអ្នក ចូរអ្នកសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ ការពារ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហាសរសា ព្រះអង្គទ្រង់មហាញាណ ។

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿

២០១. បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ ពេល[ពួកគេដឹងខ្លួនថា]មានគំនិតអាក្រក់មកពីស្មៃត្មន បៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក[ដល់អល់ឡោះហ្ន៎] ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្ងុងយល់ (រួចផុតពីការទាក់ ទាញទៅរកចំណង់អាក្រក់) ។

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿

២០២. បណ្តាបងប្អូនរបស់ពួកគេ (គឺបក្សពួករបស់ពួកបដិសេធសាសនា ពោលគឺពួកបិសាចស្មៃត្មន) ដឹកនាំពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសាសនានោះ) ទៅរកកំហុស ។ ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសាសនាឬពួក បិសាចស្មៃត្មន) មិនឈប់ទេ ។

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ قَالُوا لَوْلَا أُنزِلَتْ عَلَيْنَا آيَاتٌ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهَدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

២០៣. បើអ្នកមិននាំព្រះសញ្ញាមួយមកឲ្យពួកគេទេ ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ទា...) ថា៖ "ហេតុអ្វីលោកមិនជ្រើសយកព្រះសញ្ញានោះ (គឺហេតុអ្វីលោកមិនប្រឌិតវាឡើង)?" ចូរអ្នកប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំធ្វើតាមតែអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងទេដែលមកពីម្ចាស់ខ្ញុំ ។ នេះ (គឺគួរអាន) គឺការបំភ្លឺច្បាស់លាស់មកពីម្ចាស់អស់លោក ជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ ជាព្រះមេត្តាធម៌ (គឺអំណោយ) សម្រាប់ជនានុជនណាដែលមានសទ្ធា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០០-២០៣

១/២០៣-២០០/៧ العياشي: عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أَسَامَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾، قَالَ: «هُوَ الذَّنْبُ يَهُمُّ بِهِ الْعَبْدُ فَيَتَذَكَّرُ فَيَدْعُهُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٢ : صفحة: ٦٦٦ الحديث: ٤١٣٣ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء: ٢ : صفحة: ٤٣ : الحديث: ١٢٨)**

7/200-203/1 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី បានរាយការណ៍មកពី ស្តែដ្ឋ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ូសាយ៉ាស្ត តមកពី អាហ្វិ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ [៧:២០១] បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្តែតួនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្ងល់យល់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺបាបដែលធ្វើឲ្យបាបបាប បន្ទាប់មកបាបនោះភ្ញាក់រលឹក នឹកឃើញវិញ (គឺនឹកឃើញអស់ឡោះហ្គ័រវិញ) ហើយក៏លះបង់ចោលបាបនេះ ។"

(تفسير العياشي 2 : 43 / 128)

***

២/២០៣-២០០/៧ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى وَ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبِ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يُعْطُ النَّاسَ وَيُرْهِدُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَيُرْغَبُهُمْ فِي أَعْمَالِ الْآخِرَةِ بِهَذَا الْكَلَامِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ حَفِظَ عَنْهُ وَ كُتِبَ

7/200-203/2 [...] សាអ៊ីដ្ឋ ប៊ិន អាល់-មូសៃយ៉ាប បានថា អាល់ ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រសៃស្តី ^{صلوات الله عليه والسلم} តែងតែដាស់តឿនមនុស្សឲ្យកាន់វត្តប្រតិបត្តិឲ្យតឹងរឹងក្នុងលោកនេះ ឲ្យទេវទៅរកទង្វើដើម្បីលោកមុខ នៅក្នុងសុន្ទរកថារៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដ្ឋវិញលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលគេបានកត់ត្រាទុក ។

فَاخَذُوا أَيْهَا النَّاسُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ الْمَعَاصِي مَا قَدْ نَهَاكُمُ اللَّهُ عَنْهَا وَ حَدَّرَكُمُوهَا فِي كِتَابِهِ الصَّادِقِ وَ الْبَيِّنِ النَّاطِقِ وَ لَا تَأْمَنُوا مَكْرَ اللَّهِ وَ تَحْذِيرَهُ وَ تَهْدِيدَهُ عِنْدَ مَا يَدْعُوكُمْ الشَّيْطَانُ اللَّعِينُ إِلَيْهِ مِنْ عَاجِلِ الشَّهَوَاتِ وَ اللَّذَاتِ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ. (الكافي - الجزء: ٨ : صفحة: ٧٢-٧٤ الحديث: ٢٩)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរប្រយ័ត្នបាបនិងការប្រព្រឹត្តល្មើសបម្រាបអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានរំលឹកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសច្ចរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} និងតាមរយៈព្រះអាជ្ញាធរ ^{صلوات الله عليه والسلم} និយាយ ។ ចូរកុំគិតថាចៀសផុតពីសម្លាប់អស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} ពីការព្រមានរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} ពីការគំរាមរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} ពាក់ព័ន្ធនឹងមារស្តែតួន ^{صلوات الله عليه والسلم} ត្រូវបណ្តាសាដែលហៅអស់លោកទៅរកវា ^{صلوات الله عليه والسلم} ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណង់ដែលមិនបិតថេរនិងការចូលចិត្តលោកនេះ ព្រោះអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧:២០១] បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្តែតួនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់

រលឹក ១ ដូច្នោះពួកគេលេងយល់ ១" (29 /74-72 :8 الكافي)

***

*7/200-203/3 [...] រាយការណ៍មកពី អាថ្នី បាស្រៀវ តមកពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមាន វចនៈថា៖ "ប្រការលំបាកបំផុតសម្រាប់បាវគឺការប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ការប្រព្រឹត្តស្មើភាព ជាមួយបងប្អូនខ្លួន និងការនឹករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គ័រ رحمته ក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព ។"

قَالَ: قُلْتُ: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، وَ مَا وَجَّهَ ذَكَرَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ خَالٍ؟ قَالَ: «يَذْكُرُ اللَّهُ عِنْدَ الْمَعْصِيَةِ يَهُمُّ بِهَا، فَيَحُولُ ذِكْرُ اللَّهِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ تِلْكَ الْمَعْصِيَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة ٢ : ٦٢٦ الحديث ٤١٣٢ / ٩٩ ، معاني الأخبار - الجزء ١ : ١٩٢ : الحديث ٢) **
លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យអស់ឡោះហ្គ័រ رحمته ថែរក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ការនឹក រលឹកអស់ឡោះហ្គ័រ رحمته ក្នុងគ្រប់ស្ថានភាពនោះមានលក្ខណៈដូចម្តេច ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេ ត្រូវនឹករលឹកអស់ឡោះហ្គ័រ رحمته ក្នុងពេលដែលខ្លួនគិតនឹងប្រព្រឹត្តប្រការល្មើស ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូល អស់ឡោះហ្គ័រ رحمته គឺ៖ [៧:២០១] បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្មៃគូន បៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នោះពួកគេលេងយល់ ១" (2 /192 معاني الأخبار)

***

*7/200-203/4 រាយការណ៍មកពី អាលី ប៊ិន អាថ្នី ហ្គ័រស្វាស្ត តមកពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំ បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ رحمته [៧:២០១] បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ពេល មានគំនិតអាក្រក់មកពីស្មៃគូនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នោះពួកគេលេងយល់ ថាអ្វីទៅ គំនិតអាក្រក់នោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នោះគឺប្រការអាក្រក់ដែលបាវគិតនឹងធ្វើ បន្ទាប់មក បាវនោះនឹកឃើញអស់ឡោះហ្គ័រ رحمته វិញ ដូច្នោះបាវនោះយល់ឃើញ ហើយទប់បានវិញ ។"

(تفسير العياشي 2 : 129 / 44)

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْءَانُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

២០៤. ពេលគេសូត្រគូរអាន ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្តាប់ (ដោយស្ងៀមស្ងាត់) ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួក អ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តាករុណា[របស់អស់ឡោះហ្គ័រ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២០៤

١/٢٠٤/٧ العياشي: عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «﴿وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْءَانُ﴾ فِي الْفَرِيضَةِ، خَلَفَ الْإِمَامُ ﴿فَاسْتَمِعُوا لَهُ﴾ فَاسْتَمِعُوا لَهُ

وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٦٢٨ الحديث : ٩٩ / ٤١٣٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ٢ : صفحة : ٤٤ الحديث : ١٣١)**

7/204/1 អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី បានរាយការណ៍តមកពី ស្វ័យវិញ្ញាណ ដែលបានថា អាច យ៉ាងក្នុងការ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនាថា: "[៧:២០៤] *ពេលគេសូត្រអាន ក្នុងស្ម័គ្រឡាត់ក្នុងក្រោយអ្នកដឹកនាំស្ម័គ្រឡាត់ ចូរពួកអ្នក ប្រឹងស្តាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តាករុណា ។*" (131 / 44 : 2) (تفسير العياشي)

***

٢/٢٠٤/٧ الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ الرَّجُلِ يُؤْمُ الْقَوْمَ وَ أَنْتَ لَا تَرْضَى بِهِ فِي صَلَاةٍ يُجْهَرُ فِيهَا بِالْقِرَاءَةِ؟ فَقَالَ: «إِذَا سَمِعْتَ كِتَابَ اللَّهِ يُتْلَى فَأَنْصِتْ لَهُ».

7/204/2 [...] រាយការណ៍តមកពី មូអ្វីយ៉ាស្តី ប៊ិន វ៉ាស្តុប័ តមកពី អាច អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំ បានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសម្នាក់ដែលដឹកនាំគេ[ក្នុងស្ម័គ្រឡាត់] ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនសប្បាយចិត្តនឹងបុរស នោះទេរឿងស្ម័គ្រឡាត់គាត់ តើបុរសនោះអាចសូត្រសម្លេងខ្លាំងបានទេក្នុងស្ម័គ្រឡាត់នោះ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "កាលណាលោកឮគេសូត្រព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} កាលនោះចូរលោកស្ងាត់ស្ងៀមពេល គេសូត្រព្រះគម្ពីរនោះ ។"

فَقُلْتُ لَهُ: فَإِنَّهُ يَشْهَدُ عَلَيَّ بِالشَّرْكَ؟ قَالَ: «إِنْ عَصَى اللَّهَ فَاطَعَ اللَّهَ» فَرَدَدْتُ عَلَيْهِ فَأَبَى أَنْ يُرْحَصَ لِي. ខ្ញុំបានទូលថា: "ឧបមាថាគាត់ប្តេជ្ញាទូលបង្គំឃើញថាគាត់ស្ម័គ្រឡាត់?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "បើ គាត់ល្មើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} លោកត្រូវស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} ។" ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ម្តង ទៀត តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំ[សូត្រដោយខ្លួនឯង]ទេ ។

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: أَصَلِّي إِذَنْ فِي بَيْتِي، ثُمَّ أَخْرَجَ إِلَيْهِ؟ فَقَالَ: «أَنْتَ وَ ذَاكَ -

لោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើទូលបង្គំអាចស្ម័គ្រឡាត់នៅក្នុងផ្ទះទូលបង្គំ ហើយទៅរកគាត់បានទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "[នេះគឺរឿងរ៉ាវ]លោកនិងអ្នកនោះ ។"

و قَالَ -: ﴿إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ فِي صَلَاةِ الصُّبْحِ فَقَرَأَ ابْنُ الْكَوَّاءِ وَ هُوَ خَلْفُهُ: ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَعْظِيمًا لِلْقُرْآنِ حَتَّى فَرَغَ مِنَ الْآيَةِ، ثُمَّ عَادَ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ أَعَادَ ابْنُ الْكَوَّاءِ الْآيَةَ، فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَيْضًا، ثُمَّ قَرَأَ فَأَعَادَ ابْنُ الْكَوَّاءِ فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَالَ: ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لَا يَسْتَحْفَتُكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ﴾ ثُمَّ أَمَّ السُّورَةَ، ثُمَّ رَكَعَ» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٦٢٨ الحديث : ٩٩ / ٤١٣٨ ، التهذيب - الجزء : ٣ : صفحة : ٣٥ الحديث : ١٢٧)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "អ្នកលើស ^{صلوات الله عليه والسلام} កំពុងតែស្ម័គ្រឡាត់ពេលព្រលឹម អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បានសូត្រនៅ ពីក្រោយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: [៣៩:៦៥] *ពិតណាស់គេបានបើកឲ្យអ្នកនិងជនកាលពីមុនអ្នកដឹងថា: "បើ អ្នកយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយ ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកនឹងទៅជាមោឃៈ អ្នកនឹងនៅក្នុងចំណោមជន វិនាសខាតបង់ ។* អ្នកលើស ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្ងាត់មាត់ក្នុងលក្ខណៈគោរពគួរអានលុះគាត់បានសូត្រចប់អាយ៉ាត់ រួច ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រតទៅមុខទៀត ។ បន្ទាប់ពីនោះ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បានសូត្រម្តងទៀត អ្នកលើស ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានស្ងាត់មាត់ម្តងទៀត រួចហើយបានសូត្របន្តទៀត ។ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បានសូត្រម្តង ទៀត (ជាលើកទីបី) អ្នកលើស ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានស្ងាត់មាត់ រួចហើយបានសូត្រថា: [៣០:៦០] *ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ។* ព្រះសន្យារបស់អស់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} ជាការពិត ។ ចូរកុំឲ្យជនដែលមិនជឿជាក់ទេនោះមើលស្រាលមកលើរូប

អ្នក 7 បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បង្ហាញស៊ូរ៉េវ៉ា:ត្រី ៧ ចហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រូត្រី 1" (127 /35 :3) (التهديب)

***

*7/204/3 [...] រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័ ជាហ្វាត្វាត្រឹមត្រូវតាមការពិតបំផុត ជារឿងតំណាលប្រសើរបំផុត ។ អល់ឡោះហ្គ័ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:២០៤] ពេលគេសូត្រគួរអាន ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្តាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តាករុណា ។ ដូច្នេះ ស្តាប់គឺជាការគោរពតាមបង្គាប់អល់ឡោះហ្គ័ នៅ ស្ងៀមស្ងាត់គឺជាការស្វែងរកនូវព្រះមេត្តាករុណារបស់ព្រះអង្គ 1" (6 /422 :3) (الكافي)

***

*7/204/4 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូរ៉េវ៉ា:ត្រី ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា: "ស្ងៀមស្ងាត់ស្តាប់គួរអានជាកាតព្វកិច្ច ក្នុងពេលស្រ្តីឡាត់និងក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗទៀត ។ ពេលណាលោកឮគេសូត្រគួរអាន ពេលនោះរក្សាការស្ងៀមស្ងាត់និងការប្រុងស្តាប់ជាកាតព្វកិច្ចលើខ្លួន លោក 1" (113 :2) (تفسير نور الثقلين)

***

*7/204/5 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូរ៉េវ៉ា:ត្រី តមកពី អាច្វិ យ៉ាកុបហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "បើ លោក[ស្រ្តីឡាត់]ពីក្រោយអ្នកដឹកនាំស្រ្តីឡាត់ ចូរលោកកុំសូត្រអ្វីទាំងអស់ក្នុងពីររ៉ក់អុត់ដំបូង ចូរលោក នៅស្ងៀមស្ងាត់ស្តាប់គេសូត្រ ចូរលោកកុំសូត្រអ្វីទាំងអស់ក្នុងពីររ៉ក់អុត់ចុងក្រោយ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧:២០៤] ពេលគេសូត្រគួរអាន មានន័យថានៅក្នុង[ស្រ្តីឡាត់]ហ្វារខ្ច នៅពី ក្រោយអ្នកដឹកនាំស្រ្តីឡាត់ ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្តាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តា ករុណា ពីព្រោះពីររ៉ក់អុត់ចុងក្រោយបង្អស់ជាការតាមពីររ៉ក់អុត់ដំបូង ។"

الحديث : ٩٩ / ٤١٣٧ ، من لا يحضره الفقيه - الجزء : ١ : صفحة : ٢٥٦ : الحديث : (١١٦٠)**
(من لا يحضره الفقيه 1 : 256 / 1160)

وَأذْكُرَ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾
២០៥. ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នក (ចូរអ្នកផ្ទុះស្មារតីឆ្ពោះទៅរកអល់ឡោះហ្គ័ ចូរអ្នក ចរចារកព្រះអង្គ) ដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្លបខ្លាច [ដោយជំនឿស្របចិត្ត] ដោយកុំធ្វើសម្លេងខ្លាំង (ដោយ ផ្អិតផ្អង់និងដោយស្ទឹងស្ទាច) ទាំងក្នុងពេលព្រឹក ទាំងក្នុងពេលល្ងាច ។ ចូរអ្នកកុំនៅក្នុងបណ្តាពួកធ្វេស ស្មារតីឡើយ ។

سجدة

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٣٦﴾

២០៦. បណ្តាអ្នកដែលនៅក្បែរម្ចាស់អ្នកមិនប្រកាន់បូក រើសអើងធ្វើសក្តារព្រះអង្គឡើយ ។ ពួកគេថ្វាយ ថោមនាវាទចំពោះព្រះអង្គ ពួកគេក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២០៥-២០៦

1/205-206/7 ١/٢٠٦-٢٠٥/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ حَرِيْزٍ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ أَحَدِهِمَا (عليهما السلام) قَالَ لَا يَكْتُبُ الْمَلِكُ إِلَّا مَا سَمِعَ وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ ادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَ خِيفَةً﴾ فَلَا يَغْلَمُ ثَوَابَ ذَلِكَ الدِّكْرِ فِي نَفْسِ الرَّجُلِ غَيْرُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِعَظَمَتِهِ. (الكافي - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٠٢ : الحديث : ٤)

7/205-206/1 [...] ស្វ៊ីរ៉េវ៉ាត្ដីបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាម្យូយអង្គ (អ៊ីម៉ាម្យូយ ៥ ឬ ៦ ឬ ៧) ដែល មានវចនៈថា៖ "ទេវតាកត់ត្រាទុកតែអ្វីដែលខ្លួនបានឮទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "[៧:២០៥] ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នកដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្ជាប់ខ្ជួន ។ ក្រៅពី អស់ឡោះហ្ន៎ពុំមានអ្នកណាស្គាល់រង្វាន់របស់ការនឹករលឹកនេះទេដែលនៅក្នុងខ្លួនបុគ្គលនោះ ព្រោះវា ធំសម្បើមណាស់ ។" (الكافي 2 : 502 / 4)

***

2/205-206/7 ٢/٢٠٦-٢٠٥/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْمُحْتَارِ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ كَامِلٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: ﴿وَ ادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ عِنْدَ الْمَسَاءِ: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ وَحَدَّثَهُ ﴿لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ﴾، ﴿يُحْيِي وَ يُمِيتُ﴾، وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي، ﴿وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

7/205-206/2 [...] អាល់-អាឡាអ៊ី ប៊ីន កាមីល បានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎មាន វចនៈ ថា៖ "[៧:២០៥] ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នកដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្ជាប់ខ្ជួន ដោយកុំធ្វើ សម្លេងខ្លាំង ។ ក្នុងពេលព្រលប់ថា៖ [៤៧:១៩] ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះតែមួយ [៦:១៦៣] ពុំមានអ្នកចូលរួមជាមួយព្រះអង្គទេ ។ [៦៤:១] អំណាចគ្រប់គ្រងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ការស្ទើរចសរសើរជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ [៣:១៥៦] អស់ឡោះហ្ន៎ប្រទានជីវិតនិងសេចក្តីស្លាប់ ។ ព្រះអង្គប្រទានការស្លាប់ ព្រះអង្គប្រទានជីវិត ។ [៦៤:១] ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិបូជិលើសព្វ សារពើ ។"

قَالَ: قُلْتُ: بِيَدِهِ الْخَيْرُ؟ قَالَ: «إِنَّ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَ لَكِنْ قُلْ كَمَا أَقُولُ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَ أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ وَ حِينَ تَغْرُبُ عَشْرَ مَرَّاتٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٦٢٩ : الحديث : ٩٩ / ٤١٤٦ ، الكافي - الجزء : ٢ : صفحة : ٥٢٧ : الحديث : ١٧)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សេចក្តីល្អប្រសើរនៅក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ឬ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ សេចក្តីល្អប្រសើរនៅក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ តែលោកថាដូចខ្ញុំ ថាដប់ដង ។ ចូរលោកបូងសូងសូម ឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ថែរក្សាការពារលោក ព្រះដែលទ្រង់សវនាការ (ដែលឮ) ព្រះដែលទ្រង់ញាណ (ដែលដឹងសព្វសារពើ) ពេលថ្ងៃនិងពេលថ្ងៃលិចដប់ដង ។" (الكافي 2 : 527 / 17)

***

3/205-206/7 ٣/٢٠٦-٢٠٥/٧ عيسى ادكُرني في نفسك ادكُرني في نفسي و ادكُرني في ملكك ادكُرني في ملكي ادكُرني في ملكي ادكُرني في نفسي يا عيسى اَلنَّ لِي قَلْبِكَ وَ اَكْتِرْ

ذَكَرِي فِي الْحَلَوَاتِ وَ اعْلَمَنَّ أَنَّ سُورِي أَنْ تُبْصِرَ إِلَيَّ وَ كُنْ فِي ذَلِكَ حَيًّا وَ لَا تَكُنْ مَيِّتًا. (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٥٠٢

الحديث : ٣)

7/205-206/3 មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាដូដូល ថាអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់អ៊ីសាអ៊ីយ៎ថា៖ "អ៊ីសាអ៊ីយ៎! ចូរអ្នកនឹកដល់អញ ក្នុងចិត្តអ្នក អញនឹងរលឹកដល់អ្នកក្នុងចិត្តអញ ចូរអ្នករលឹកដល់អញក្នុងអង្គប្រជុំ អ្នក អញនឹងរលឹកដល់អ្នកនៅក្នុងអង្គប្រជុំដែលប្រសើរលើសអង្គប្រជុំមនុស្ស ។ អ៊ីសាអ៊ីយ៎ អ៊ីយ៎! ចូរអ្នកបន្តនូវចិត្តដើម្បីអញ ចូរអ្នករលឹកដល់អញ ញឹកញយពេលអ្នកនៅតែឯង ។ ចូរ អ្នកដឹងថាសំណាញ់ចិត្តអញនៅក្នុងវាចាសរសើរអញ ហើយនៅក្នុងពេលដែលអ្នកសរសើរអញ នេះ ចូរអ្នកនៅក្នុងភាពជាមនុស្សមានជីវិតជីវ៉ា មិនមែនជាមនុស្សស្លាប់នោះទេ ។"

(الكافي 2: 502 /3)

10/04/2017

ពាក្យរាយ

- ថ្ងៃអាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام កាត់ក្បាលអ៊ីលីស لعين الله (មើល *7/11-15/9) 1 ..... ១៥
- អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ពន្យល់ កាលីម៉ាស៊ូ (មើល *7/11-15/5) 1 ..... ១២
- អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ពន្យល់រឿង ភ្នែក, ច្រមុះ, បបូរមាត់, ត្រចៀក (មើល *7/11-15/5) 1 ..... ១២
- អ្នកឋានសួគ៌និងអ្នកឋាននរក (មើល *7/46-49/8) 1 ..... ៤៨
- អ្នកនៅក្រោមទូល អាគុរ៉ាហ្វ រង់ចាំការសង្គ្រោះ (មើល *7/46-49/9) 1 ..... ៤៩
- អរគុណមនុស្សគឺអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្គ័រ وَحْدًا (មើល *7/2-10/4) 1 ..... ៧
- អរព្រះគុណអល់ឡោះហ្គ័រ وَحْدًا ដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ وَحْدًا (មើល *7/2-10/5) 1 ..... ៨
- អំពីគូរអាន (មើល *7/1/2) 1 ..... ៤
- បូងស្ទង់សូមជម្រកអាស្រ័យ (មើល*7/54/6) 1..... ៥៦
- មូហ្គាំម៉ាដ្វ័ صلى الله عليه وآله ជាសាស្តាដំបូងបង្អស់ (មើល 7/172/8) 1 ..... ១៥១
- អល់ឡោះហ្គ័រ وَحْدًا និយាយជាមួយកូនអាដ្វាំ صلى الله عليه وآله គ្រប់គ្នា (មើល *7/172/21) 1 ..... ១៥៧
- កន្លែងអាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ២៧ នាក់ (មើល 7/159/2) 1 ..... ១២៧
- កំណើតជនខាងស្តាំនិងជនខាងឆ្វេង (មើល 7/172/3) 1 ..... ១៤៦
- ហាមវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនឯង (មើល 7/11-15/3) 1 ..... ១០
- ហេតុអ្វីគេហៅ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام (មើល 7/172/9) 1 ..... ១៥១
- ខ្លាអ្នកការពារពីភ្លើងឆេះផ្ទះ លង់ទឹក សត្វសាហាវ (មើល *7/191-199/3) 1 ..... ១៧៣
- មើលឃើញអល់ឡោះហ្គ័រ وَحْدًا ពេលធ្វើកិច្ចសន្យា (មើល 7/172/2) 1 ..... ១៤៦
- ពេលមុមីនសូមស្មារលាទោស (មើល *7/152-154/4) 1 ..... ១១៧
- រឿងណាប៊ី លូតូ صلى الله عليه وآله (មើល 7/80-84/1) 1 ..... ៧៥
- រឿងណាប៊ី ស្ទ្រីលីហ្គ័រ صلى الله عليه وآله (មើល 7/73-79/1, *7/73-79/4) 1 ..... ៦៩
- ផុតពីការទូទាត់ថ្ងៃថ្ងៃជំនុំជម្រះ (មើល 7/1) 1 ..... ៣
- កាលបរិច្ឆេទ (មើល *7/34-39/3) 1 ..... ៣៩
- ការស្លាប់នឹងស្លាប់ (មើល 7/50/2) 1 ..... ៥២
- ការពារខ្លួនពីសត្វសាហាវនិងសត្រូវ (មើល 7/2) 1 ..... ៣
- ណាប៊ី អាល់-អ៊ីម៉ិ (មើល 7/157/2) 1 ..... ១២២
- មនុស្សកើតជាអន្ទង់ (មើលអាយ៉ាស៊ូ 163-166) 1 ..... ១៣៧
- មនុស្សកើតជាបង្កួយ (មើលអាយ៉ាស៊ូ 163-166) 1 ..... ១៣៧
- មនុស្សកើតជាស្វា (មើលអាយ៉ាស៊ូ 163-166) 1 ..... ១៣៨
- មនុស្សកើតជាសត្វកណ្តុរវែប្រង (មើលអាយ៉ាស៊ូ 163-166) 1 ..... ១៤០
- ស្ត្រីមានរដូវខែមិនបាច់ស្ម័គ្រឡាត់ក្តីផ្ទៃ (មើល *7/11-15/5) 1 ..... ១៣
- ទ្រព្យរបស់អ៊ីម៉ា صلى الله عليه وآله គឺទ្រព្យរបស់ស្ត្រីអ៊ីម៉ាស៊ូ (មើល 7/32/3) 1 ..... ៣៥
- ស្វ័យហ្វារ (سَوْفَر) បុគ្គលទីពីរ) 1 ..... ១៦
- សត្វបីដែលបានចូលឋានសួគ៌ (មើល 7/173-178/2) 1 ..... ១៦០
- សំពះអាដ្វាំ صلى الله عليه وآله (មើល *7/11-15/6) 1 ..... ១៣
- ភពចុណ្ណភាគ (មើល 7/172/7) 1 ..... ១៤៩

-វិញ្ញាណបួនមកក្នុងខ្លួនមនុស្ស (មើល 7/179/1) ។.....	១៦៣
-អាច្វី ហ្វានីហ្វាស្ត ចាល់ប្រស្នា (មើល *7/11-15/4) ។	១១
-អាដ្វាំ <small>صَلَاتٍ</small> បាននៅក្នុងសួន ៦ ម៉ោង (មើល *7/19-24/6) ។	២៦
-អាល់-មូអ៊េរីស្វាតៃនី <small>(المُعَذِّبِينَ)</small> គឺស៊ីរ៉េត្តិ ១១៣ និង ស៊ីរ៉េត្តិ ១១៤ (មើល *7/54/6) ។.....	៥៧
-អាមីរុល-មុមីនីន <small>صَلوات الله عليه والسلام</small> មិនតស៊ូដោយអារុជរឿងសាក្វីហ្វាស្ត (មើល)	១១៣
អាយ៉ាស្ត្រូវកាត់ចោល (មើល 7/172/9) ។	១៥១